

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Առայս աշխատանքի արտանայումը է «Ասեղիագործական համայնքներ ոչ առևտորային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

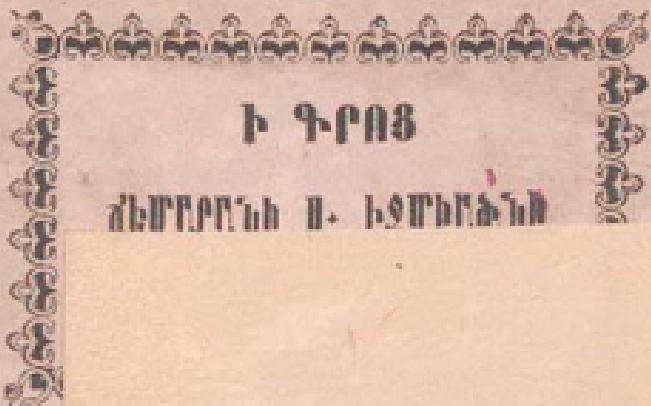
Դու կարող ես:

պատճենը և տարանել եպորք գովեկացն ձևադրիով կամ կրկնու ձևադրիով կամ օգոստործել առևտ եպորք տաեցնելու համար նոր

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Ե ԳՐՈՅ

ՏԵՂՄԱՆԻ Ա. ԽԵՂՄԱՆԻ

~~44~~ ~~44~~
~~1-96~~ ~~X-766~~
~~669~~

~~287~~

~~96~~
20

69

ԳՐԻՎԱՅՐ

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՑ ԴՐԱՅԹԻ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄՐԲՈՅ
ԿՀՐԻՍՏՈՆԵԱՆ Տ.Տ. ՆԵՐՍԻԿԱՆ ՈՐԲԱՉՆԱԿԱՆԱՐ
ԿԱԹՈԼԻԿՈՍՈՒ ԾՄԵՆԱՅԻ ՀԱՅՈՅ

Ի ՊԱՏՐԻԱՊՈՒԹԵԱՆ ՄՐԲՈՅ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄԻ Տ.Տ.
ՅՈՎՃԱՆՆՈՒ ՄՐԲԱՋԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ՊԱՏՐԻԱՊՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԱՆՈՒՊՈՅՈՒ Տ.Տ.
ՅԱԿՈՎԱՅ ԱԶԳԱՍԻՐ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ԿԱԽԱՆԴԱԿՈՒՊՈՅՈՒ

ՅՈՐԹԱԳԻՒՂ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՊՈՂՈՍՈՒ ԱՐԱՊԵԱՆ ԱՊՈՒՉԵԱՑԱՅ

1. Հինգութեան կամաց հայրեան առ
պատքանութեան շուրջու թէ առաջ առ
կ մասնաւ առաջ առաջ առաջ առ
են այ շանրավ կայ առ առ առ
ի անհաղթ առ առ առ առ
պատք առ առ առ առ առ
առ առ առ առ առ առ առ առ առ
առ առ առ առ առ առ առ առ առ
առ առ առ առ առ առ առ առ առ

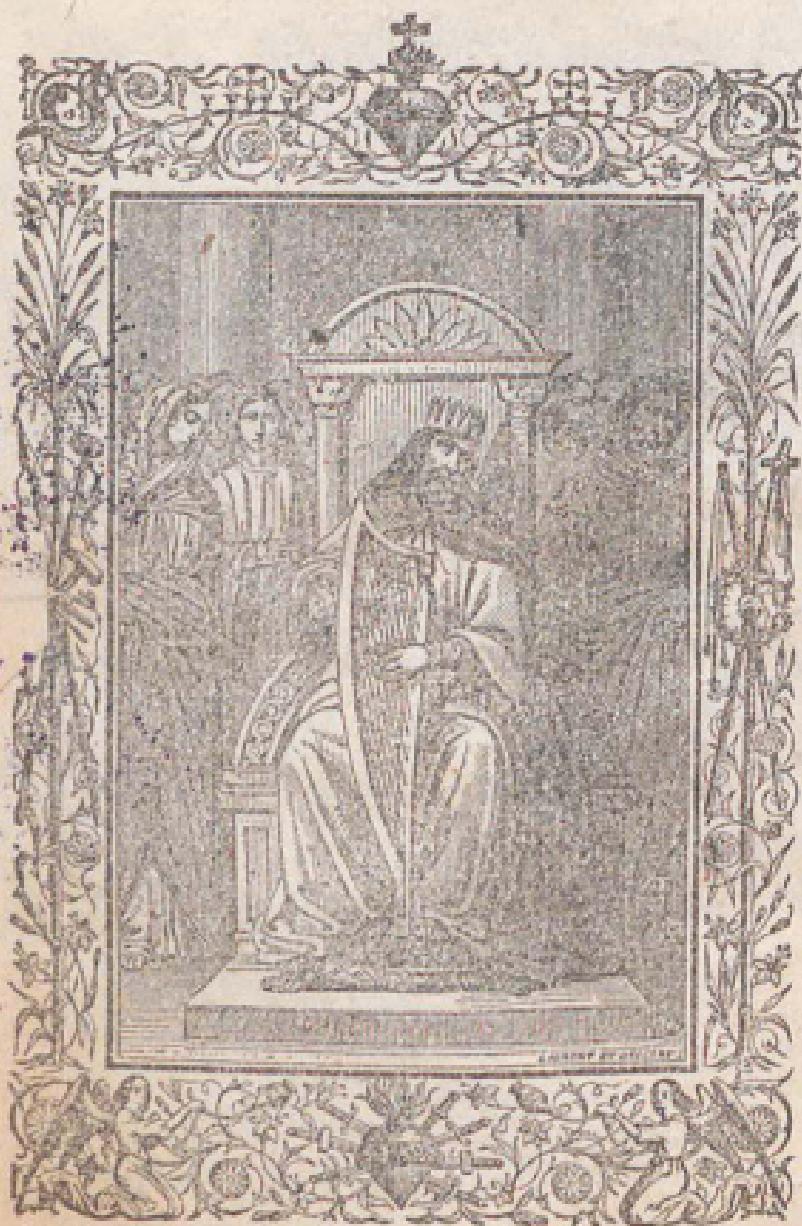
Խաչական Տաճար

բանագործութեան բայց Տիգ և կարեւ
ասցի կը 1854 դար գալու 1855 առ
1855 Տաղապահ ընտեսութեան բանագործութեան 1855 ամքանական բանագործութեան 1855 ամքանական բանագործութեան

~~Տիգ~~
~~ասցի կը 1855 ամքանական բանագործութեան~~

գալու ամքանական բանագործութեան
ամքան պահանջանական ամքանական
պահանջանական ամքանական
ամքանական պահանջանական ամքանական

ամքանական պահանջանական
ամքանական պահանջանական

ԵՒՐԱ

ՍԱՀՄԱՆԱԾ ԴԱՏԹԻ

ՍԱԿԱՐՈՒ. Ա

ԵՐԱՐԱՆԵԱԼ է այս՝ որ ոչ գնաց ՚ի խոր-
հուրդս ամբարշտաց , ՚ի ճանապարհի մե-
զաւորաց նա ոչ եկաց , և յամռոս ժան-
տից ոչ նստաւ :

Ա. Ա. ՅՈՐԼԻՆԱ տեառն են կամք նորա , և
յօրլինա նորա խորհեսցի նա ՚ի տուել և ՚ի
դիշերի . և եղիցի նա որովհ ծառ որ տըն-
կեալ է ՚ի գնացս ջուրց :

Ար զպտուղ իւր ՚ի ժամու տացէ , և տերե
նորա մի թափեսցի . և զամենայն զոր ինչ
արասցէ՝ յաջողեսցի նմա:

Վշ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այնպէս .
այլ որպէս զփոշի , զոր հոսէ հողմ ՚ի վերայ
երեսաց երկրի:

Ա ասն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք ՚ի
դատաստան , և ոչ մեղաւորք ՚ի խորհուրդս
արդարոց:

Քանզի Ճանաշէ տէր զՃանապարհս ար-
դարոց , Ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն:

Տունք . զ:

ԱԱԼՄՈՍ · Բ

Անվերնագիր ՚ի հերրայեցւոց , երկորին սոքա ընտ մի
համար են:

Անդէր խռովիցան հեթանոսք . և ժողո-
վուրդք խորհեցան ՚ի մնատիս:

Ճանդիման եղեն թագաւորք երկրի , և
իշխանք ժողովիցան ՚ի միտաին վասն տեառն
և վասն օծերոյ նորա:

Խզեսցնք զկապանս նոցա , և ընկեսցուք
՚ի մէնջ զլուծ նոցա:

Ճնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զեղքօք :

և տէր արհամարհեցի զնոսա:

Հայնժամ խօսեցի ընդ նոսա բարկու-
թեամբ իւրով, և սրտմտութեամբ իւրով
խռովեցուցէ զնոսա:

Լս կացի Թագաւոր ՚ի նմանե, ՚ի վերսց
լերին սիօնի սրբոյ նորա՝ ՚ի պատմել զհրա-
մանս տեառն:

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, և ես
այսօր ծնայ գքեզ:

Խնդրեա յինեն և տայ քեզ զհեթանոս
՚ի ժառանգութիւն, և իշխանութիւն քեզ
ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Դովուեցես զնն դաւազանաւ երկաթեաւ.

և որպէս զանօթ բրտի վշրեցես զնոսա:
Արդ թագաւորք՝ զայս ՚ի միտ առէք,
և խրատեցարնք ամենեքեան՝ ոչք դատէք
զերկիր:

Օառայեցէք տեառն երկիւղիւ, և ցնծա-
ցէք առաջի նորա դողութեամբ:

Ինկալարնք զխրաս նորա՝ զի մի բար-
կասցի տէր, և կորնչիցիք ՚ի ձանապարհացն
արդարութեան:

Դամանակի յորժամ բորբոքեցի բար-
կութիւն նորա:

Վրանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են
՚ի տէր:

Տռնկը . Ժիզ:

ՍԱԼՄՈՍ . Դ.

Սաղմոս դութի . ՚ի ժամանակի զի փախուցեալ էր նա
յերեսաց աբիսովոմայ որդւոյ իւրոյ:

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բա-
զումք յարեան ՚ի վերայ իմ:
Բազումք ասեին զանձնէ իմմէ, թէ չիք
փրկութիւն սորա առ աստուած իւր:

Ե, Ա դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք
իմ և բարձրացուցիչ դլխոյ իմոյ:

Հայնիւ իմով ես առ տէր կազդացի, և
լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:
Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ, զարթեայ և
տէր ընդունելի իմ է:

Ոչ երկեայց ես ՚ի բիւրաւոր զօրաց նոցա-
ոյք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պա-
հեին զիս:

Երի տէր՝ և փրկեան զիս աստուած իմ.
զի դու հարեր զամենեսեան՝ ոյք էին ընդ
իս թշնամութեամք ՚ի տարապարտուց . և
զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն . ՚ի վերայ ժողովրդեան քոյ
օրհնութիւն քոյ
Տունիք . ըստ Գործզայս . ի ըստ

ԱՅԼԱՐՈՍ · Դ

Դ կատարած օրհնութեան . Սաղմոսերգութիւն
Դաւթիւն

Ե կարդալ իմում լուար ինձ աստուած
ըստ արդարութեան , ՚ի նեղութենել ինձ
անդորր արարեր . ողորմեան ինձ և լուր
աղօթից իմոց :

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խըս-
տասիլաք . ընդէր սիրէք զնանրութիւն , և
ինդրէք զսութիւն :

Ծաներնաք զի սբանչելիս արար տէր
որբոյ խըսում . և տէր լուիցէ ինձ ՚ի կար-
դալ իմում առ նա:

Շարկանայք՝ և մի մեղանչէք . զոր ինչ
ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զրդ-
ջացարուք :

Ա ատուցէք պատարագս արդարութեան ,
և յուսացարուք ՚ի տէր:

Բազումք ասեին թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն . նշանեցաւ առ մեզ լոյն երեսաց քոյ , և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց .

Եպաղոյ ցորենոյ գինոյ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա:

+ Իւազաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք . զի զու տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

Տանչք . Է :

ԱՅՆԱՍՈՍ . Ե

Ե կատարած վասն վիճակելոցն . Սազմոս դաւթի:

Բանից իմոց ունինդիր տէր , և ՚ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Այեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց , թաղաւոր իմ և աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաշեմ տէր , ընդ առաւօտութիցես ձայնի իմում . ընդ առաւօտու պատրաստ եղեց յանդիման լինիլ առ քեզ:

Աչ թէ զու աստուած կամիս զանօրէնութիւն , և ոչ բնակին առ քեզ չարք , և անօրէնք մի բնակեսցին առաջի աշաց քոյց : Ատեցեր զայնոսիկ ոք գործեն զանօրէ-

նութիւն . կորուսանես զամենեսեան ոյք
խօսին զուռտ :

Օ այր արիւնահեղ և զեենգաւոր պիղծ
առնես դու տէր , այլ ես ըստ բազում ո-
զորմութե քում մտից 'ի տուն քո . և երկիր
պագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :
Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում . վասն թշնամեաց իմոյեռուղիղ արա
առաջի իմ զՃանապարհս քո :

Օ ի հչ զոյ 'ի բերանս նոցա Ճշմարտու-
թիւն , և սիրտք նոցա նանրեալք են :
Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա .
և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :
Դատեա զնոսա աստուած զի անկցին 'ի
խորհրդոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում
ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա՝

զի դառնացուցին զքեղ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսոց-
եալ են 'ի քեզ , յաւիտեան ցնծացեն , և
բնակեացիս դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո ,
զի օրհնեսցես դու զարդարին . տէր որպէս
զնու հաճութեամբ քո պատկեցեր զնոսա :

ԱՎԵՄՈՍ. Զ.

Ի հասարած ընդ օրհնութեան վասն ութերորդաց .
Սաղմոս դաւթի:

ՀԵՐ՝ մի սրտմառութեամբ քով յանդիմու-
ներ զիս , և մի բարկութեամբ քով խրա-
տեր զիս :

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես . բը-
ժիկեա զանձն իմ , զի խռովիցան ոսկերք
իմ:

Ենձն իմ յոյժ խռովիցաւ , և դու տէր
մինչեւ յերբ:

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ . կեցն զիս
տէր ըստ ողորմութեան քում:

Օ ի ոչ ճը է որ ՚ի մահու յիշէ զբեզ , կամ
՚ի դժոխս խռատվան առնիցի առ քեզ
Ա աստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում ,
Ըստցի զամենայն գիշեր զմահիձն իմ . և
արտասուզք իմովք զանկողինս իմ թացի:
Խռովիցաւ ՚ի սրտմառութենեւ ակն իմ . և
մաշեցայ ես ՚ի վերայ ամենայն թշնամեաց
իմոց:

Ե բայց կացէք յինէն ամենեքեան , ոյք
գործէք զանօրէնութիւն:

Ե ուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ տէր

աղօթից իմոց . և տէր զիսնդրուածս իմ
ընկալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն
թշնամիք իմ . դարձցին յետո և ամաչեսցեն
յոյժ զազիազակի և խռովեսցին :

Տունք Ֆ : Գորդոյն . 7:

ՍԱՀՄՈՍ · Ե:

Ապղման Դաւթի . զոր առաջ տեառն վաճա բանին
քռւսեայ որոյւոյ յիմենայ :

Տէր աստուած իմ ՚ի քեզ յուսացայ փրր-
կեա զիս , և յամենայն հալածչաց իմոց
ապրեցն զիս :

Դուցէ երրեկք յափշտակիցէ որսկւս առիւծ
զանձն իմ , ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ , և ոչ
ոյն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր աստուած իմ թէ արարից զայս , և
թէ իցեն անօրենութիւնիք ՚ի ձեռս իմ:
Ու հատուցի երրեկք այնոցիկ՝ ոյք հատու-
ցին ինձ չար . անկեսցց և ես ՚ի թշնամեաց
իմոց ընդունայն :

Հալածեոցէ ապա թշնամին զանձն իմ .
հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ , և

զփառս իմ 'ի հողքնակեցուսցէ:
 Արի տէր բարկութեամբ քով , և բարձր
 լեր 'ի սպառիլ թշնամեաց իմոց:
 Օ արթիր տէր աստուած իմ 'ի հրամանս
 քո զոր պատուիրեցեր , և ժողովք ժողո-
 վրդոց շուրջ եղիցին զքե:
 Ա ասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր . և
 տէր դատէ զժողովուրդս իւր:
 Դամտ արա ինձ տէր ըստ արդարութեան
 իմում . և ըստ ամբծութեան իմում որ յիս
 կատարեցին չարիք 'ի վերայ մեղաւո-
 րաց , և յաջողեցես դու արդարոյ:
 Որ քննէ զսիրաս և զերիկամունս աստուած
 արդար . միրաւի է օգնութիւն ինձ յա-
 տուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ , ոյք
 ուղիղ են սրտիւք:
 Աստուած դատաւոր արդար հզօր և եր-
 կայնամխտ . որ հչ ածէ զբարկութիւն իւր
 զօրհանապազ:
 Ապա թէ հչ դառնայք առ նա՝ զսուր իւր
 սրեալ է՝ և զաղեղն իւր լարեալ . և 'ի նմա
 պատրաստեալ է զանօթս մահու , և զնեւու
 իւր այրեցելովք է զործեալ
 Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն ,

յղացաւ զցաւս և ծնաւ զանիրաւութիւնն
Դուքն՝ զոր փորեաց և պեղեաց , 'ի նոյն
անկցի , 'ի խորխորատ զոր և գործեաց:
Դարձցին ցաւք ՚ի դլուխ նորա . և 'ի վերայ
գագաթան նորա անօրէնութիւնք իւր
իջցեն:

Խոստովան եղեց տեառն ըստ արդարու-
թեան նորա , և սաղմոս ասացից անուան
տեառն բարձրելոյ:

Տունիք . ՃՇ:

ՍԵՂՄՈՍ · Ը

Ի կատարած ՚ի վերայ հնձանացն . Ասղմոս դաւթի:

Տէր տէր մեր՝ զի՞ սքանչելի է անուն քո
՚ի վերայ ամենայն երկրի:
Համբարձաւ մեծվայելութիւնն քո ՚ի վե-
րոյ քան զերկինս . ՚ի բերանոց մանկանց
աղայոց և ըստնդեայց հաստատեցեր զօրհ-
նութիւն:

Ո ասն թշնամնաց քոց տէր . զի եղցցի
թշնամին և հակառակորդն:

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց : զլու-
սին և զաստեղս զորս դու հաստատեցեր:
Ո՞վէ մարդ զի յիշես դու զնա , կամ որդի

Մարդոյ թե այց ինչ արասցես դու նմա:
Փոքրի ինչ խոնարհ արարելր զնա քան ըզ-
հրեշտակս քո , գառօք և պատւով պա-
կեցեր զնա , և կացուցեր զնա 'ի վերայ ա-
մենայն ձեռակերտաց քոյ:

Օ ամենայն ինչ հնագանդ արարեր ՚ի ներ-
քոյ ոտից նորա , զմաշն և զարջառ և
զամենայն ինչ:

Եւս և զերէ վայրի , զթոշունս երկնից ,
և զձկունս ծովու որբ շրջին ընդ շուրիդս
ծովու:

Տէր տէր մեր՝ զի՞ սրանչելի է անուն քո
՚ի վերայ ամենայն երկրի:

Տունք . թ : Գորդայս . ի՞ն :

ՄԱՆՐՈՍ · Թ.

Դ կատարած . վասն զազմենեացն որդւոյ .
Սազմոս Դաւթի:

Դ ոհացայց զքէն տէր՝ բոլորով սրտիւ ի-
մոյ , պատմեցից զամենայն սրանչելիս քո:
Ուրախ եղեց և ցնծացայց 'ի քեզ . սաղմոս
ասացից անուան տեսառնդ բարձրելց:

Ե դառնալ յետս Թշնամեաց իմոց , տկա-
րասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :
Ա բարեր զգատաստանս իմ և զիրաւունս ,
նստար յաթոռ դատաւոր արդարութեան :
Սաստեցեր ՚ի հեթանոսս , և կորեաւ ամ-
բարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր յա-
փառեանս յաւիտենից . և թշնամոյն զէն
պակասեաց մինչ խոպառ :

Օ քաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ միշա-
տակ նոցա աղաղակաւ :

Ա ստուած կայ՝ և մնայ յաւիտեան , պատ-
րաստ արար զաթոռ իւր ՚ի դատաստանի :
Ենքն դատէ զաշխարհս արդարութեամբ ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Ե զի տէր ապաւէն տնանկի , օգնական ՚ի
նեղութեան ՚ի դէպ ժամանակի :

Ե ուսասցին ՚ի քեզ ամենեքեան ոյք գիտեն
զանուն քո . զի ոչ թողցես զայնոսիկ ոյք
խնդրեն զքեզ տէր :

Ա աղմոնս ասացէք տեառն որ բնակեային է-
՚ի սիօն . պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործո
նորա :

Ե խնդրել զարիւն նոցա միշեաց . և ոչ
մոռացաւ տէր զաղաղակս տնանկաց :

Աղորմեան ինձ տէր՝ և տես զխոնարհու-
թիւնն իմ ՚ի թշնամեաց իմոց . և բարձր
արարեր զիս ՚ի դրանց մահու-

Արպես պատմեցից զամենայն օրհնութիւնն
քո ՚ի դրունս դատեր սիօնի , և ցնծացայց
՚ի փրկութեան քում:

Ոնկլան հեթանոսք յապականութեան
իւրեանց զոր արարին . և որոդայթ՝ զոր
թագուցին , առցէ զոտս նոցա:
Ճանաչի տէր յառնել զդատաստանս իւր ,
և ՚ի դործս ձեռաց իւրեանց կապեսցին
մեղաւորք:

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դժոխս ,
և ամենայն հեթանոսք որք մոռացան
զաստուած:

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքատն . համ-
բերութիւնն անանկաց մի կորիցէ իսպառ:
Արմ տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . դատես-
ցին հեթանոսք առաջի քո:

Իսցն տէր օրէնսդիր ՚ի վերայ նոցա . և
ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են:
Ոնդէր տէր կացեր ՚ի հեռաստանէ . անտես
արարեր ՚ի դէպ նեղութեան ժամանակի:
Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ այրի աղ-

քատն . արդելցին ՚ի խորհուրդս իւրեանց
զոր և խորհեցան :

Օ ՚ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն ան-
ձին իւրոյ . որ զրկէն , և ՚նա գովի :
Խոկ ընդէր բարկացցց մեղաւորն զաստ-
ուած , ըստ բազում բարկութեան իւրում
թէ ոչ խնդրի :

Աչ է աստուած առաջի աշաց նորա , սիրծ
են Ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :
Շարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա , ՚ի
վերայ ամենայն թշնամեաց իւրոյ տիրեսցէ :
Եսաց ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ սասանեցայց
աղղէ յաղգ առանց չարի :

Ենիծիւք և դառնութեամբ և նենդու-
թեամբ լի է բերան նորա , և ՚ի ներքոյ
լեզուի նորա ցաւք և վաստակք :

Լստի դարանեալ ընդ մեծամեծս , ՚ի
գաղտնիս սպանանել զամբիծն :

Աչք նորա ՚ի տնանկս հային . դարանի ՚ի
գաղտնիս՝ որպէս առիւծ ՚ի մորւոջ իւրում :
Դարանի յափշտակել զաղքատն , յափշ-
տակել զաղքատն և ձգել զնա :

Ծորոգայթ իւր խոնարհեցուսցէ զնա , խո-
նարհեցի և անկցի ՚ի տիրել իւրում ՚ի

վերայ տնանկաց:

Օք ասաց ՚ի որտի իւրում թէ մռացաւ
աստուած, դարձոյց զերեսս իւր զի մի
տեսյէ իսպառ:

Արի տեր աստուած իմ, բարձր եղիցի
ձեռն քո, և մի մռանար զանանկս:
Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն զաստ-
ուած, զի ասաց ՚ի որտի իւրում թէ
ոչքննի:

Տեսանես դու զնա ՚ի ցաւս, և ՚ի պրտմտու-
թիւնահայիս. ՚ի քեզ թողեալ է աղքատն,
և որբոյն դու ես օգնական:

Խորտակեացի բազուկ մեղաւորի և չարի .
Խնդրեսցին մեղք նորա և նա մի գոցի:
Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից .
կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա:

Օցանկութիւն տնանկաց ըռւաւ տեր,
՚ի պատրաստութիւն սրախց նոցա հայե-
ցաւ ակն քո:

՚ի աստ առնել որբոյն և տնանկի, զի մի ևս
յաւելցի մարդ ՚ի մեծաբանել իւրում ՚ի
վերայ երեսաց երկրի:

Տունք. Եւ.

Ետեր յուսացայ . ո՞րպէս ասիցէք ցանձն
իմ , վովոխեաց ՚ի լերինս որպէս ՃՆՃղուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս
իւրեանց . պատրաստ արարին զնետս ՚ի կա-
պարճ , ձգել ընդ խաւար այնոցիկ ոք
ուղիղ են սրտիւք :

Օ ի զոր դու շինեցեր՝ նորա աւերեցին .
իսկ արդարն զի՞ արար :

Տէր ՚ի տաճար սուրբ իւրում . տեր յեր-
կինս յախոռ իւրում :

Աչք նորա ՚ի տհանկս հային , և արտեա-
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :

Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն , որ
սիրէ զմեղս՝ ատէ զանձն իւր :

Տեղասցի ՚ի վերայ մեղաւորաց որոդայթ
հուր և ծծումք , այս մրրիկ բաժին բա-
ժակի նոցա :

Արդար է տեր՝ և զարդարութիւն սիրէ ,
և զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Ի կատարած ՚ի վերայ ութերորդին . Սազմոս գաւթիւ :

Եպրեցն զիս տէր՝ զի նուաղեաց սուրբ .
Նուաղեցան ճշմարտութիւնք յորդւոց ՚ի
մարդկանեւ :

Ե նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւ-
րում . շրթամբը նենգաւորօք սրտէ ՚ի
սիրո խօսեցաւ :

Աստակէ տէր զամենայն շրթունս նեն-
դաւորս , և զլեզուս մեծաբանս;
Այք ասացին , զլեզուս մեր մեծս արա-
ցուք , շրթունք մեր առ մեզ են , և արդ
մեր ովկէ տէր:

Ե ասն տառապանաց աղքատին՝ և հեծու-
թեան տնանկին , այժմ յարեայց առ-
տէր . եղից զփրկութիւն իմ , և համարձա-
կեցայց ՚ի նոսաւ :

Ծանկը տեառն են բանիք սուրբ , որպէս
զարծալթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ .
սրբեալ և պարզեալ եօթնազատիկ ՚ի հողոյ:
Շուտ տէր պահեցեր զմեզ , և ապրեցու-
ցեր զմեզ յազդէ յայսմանեւ մինչեւ յա-
ւիտեան :

Եռքջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ բարձ-
րութեան քում մեծս արասցես դու զոր-
դիս մարդկան:

Տունք . ը:

ՍԱՆՄՈՍ . ԺԲ

Դ հասարած . Սաղմոս գաւթի:

ՎԻՆՉԵ յերբ տեր մոռանաս զիս խսպառ ,
մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո
յինէն:

ՎԻՆՉԵ յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ , և ցաւք սրտի խմոյ զաւուրս:

ՎԻՆՉԵ յերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի
վերայ իմ . նայեա և լուր ինձ տեր ած իմ:
Ե՞ս տուր տեր աշաց խմոց , զի մի երբէք
նեցից ՚ի մահ:

ՎԻ ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի
նմա , կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես
սասանեցայց:

Ես յողօրմութիւնս քո տեր յուսացայ ,
ցնծացաւ սիրո իմ ՚ի փրկութեան քում .
օրհնեցից զտեր զբարերարդ իմ:

Տունք . ը:

Ի կատարած · Ապօնս դաւթիւն

Վաց անզգամն ՚ի սրախ իւրում, թէ հչ
գոյ աստուած:

Վաղականեցան և պղծեցան յանօրենու-
թեան իւրեանց . և ոչ ոք է որ առնե-
գքաղցրութիւն:

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաստուն
որ խնդրիցէ զաստուած:

Վմենեքեան խոտորեցան՝ ՚ի միասին և ան-
պիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնե զքարի, և չէ՞ ոք մինչեւ
՚ի միւ:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, ոչք գոր-
ծեն զանօրենութիւն:

Ոյք ուտեին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի, և առ տեր ոչ կարդացին:

Վնդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ. զի տեր է յազգս արդարոց:

Օ խորհուրդ աղքատին յամօթ արարին,
զի տեր է յոյս նորա:

Ու տացէ ՚ի սիօնե զփրկութիւն խրայէլք:

՚ի դարձուցանել տեսառն զգերութիւնն ժու-
ղովրդեան իւրոյ . ցնծասցէ յակոբ՝ և ու-
րախ Եղիցի խորայէլ:

Տունք . Ե : Գորդայս . ԼՌ :

ՍԱԴՄՈՍ . ԺԴ

Դ կատարած . Սազմոն Դաւթիւն

Տէր ո՞լ կացցէ ՚ի խորանի քում , կամ ո՞լ
ընակեսցէ ՚ի լեառն սուրբ քու:
Ար գնայ անրիծ՝ գործէ զարդարութիւն ,
խօսի զՃշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում:
Ար ո՞չ նենդաւորեաց լեզուաւ իւրով , և
չար ընկերի իւրում ո՞չ արար:
Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ո՞չ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն:
Օ երկիւղածս տեսառն փառաւոր առնէ .
որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ո՞չ ստէ:
Օ արծաթ իւր ՚ի վարձու ո՞չ տայ , և կա-
շառս ՚ի վերայ իրաւանց ո՞չ առնու . որ զայս
արասցէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան:

Տունք . Ե :

Պահեան զիս աստուած իմ զի ես 'ի քեզ
յուսացայ . ասացի տեառն՝ տէր իմ ես
դու , և բարիք իմ ինձ 'ի քեն են :

Արբոց քոց որք են յերկրի քում . սքանչելի
արարեր զամենայն կամս իմ 'ի նոսա:
Հաճախեացին հիւանդութիւնիք նոցա .
յետ այսորիկ ապա վազվաղեսցին:

Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց ,
և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի ըր-
թունս իմ:

Տէր բաժին ժառանդութեան իմոյ և բա-
ժակի իմոյ . դու ես որ այսրեն դարձուցա-
նես զժառանդութիւն իմ յիս:

Ո իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և ժա-
ռանդութիւն իմ հաճոյ եղե ինձ:

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն արար զիս ,
մինչ 'ի զիշերի ես խրատեցին զիս երի-
կամունիք իմ:

Հառաջադոյն տեսանեի զտէր առաջի իմ
յամենայն ժամ , զի է ընդ աջմե՞ , զի մի
սասանեցայց:

Ա ասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ , և
ցնծացաւ լեզու իմ , ևս՝ և մարմին իմ
ընակեցի յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս , և ոչ
տացես սրբոյ քում տեսանել զապականուի :
Յուցեր ինձ զՃանապարհս քո կենաց ,
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց
՚ի քաղցրութենէ վայելլութեան աջոյ քո
մինչ իսպառ :

Տունք . ժամ :

ՍՎԼՄՈՍ · Ժ.2

Աղօթք . Սաղմոս զաւթիւ :

Ե հւր տէր արդարութեան . և նայեա ՚ի
խնդրուածս իմ . ունկն դիր աղօթից իմոց՝
զի ոչ շրթամբք նենդաւորօք :

Երեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն , և
աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :
Ժործեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր ՚ի դիշերի ,
ժործեցեր զիս՝ և ոչ զտաւ իս անիրա-
ւութիւն :

Ա ՚ի խօսեցի բերան իմ զգործս որդւոց
մարդկան . վասն բանից շրթանց քոց ես
պահեցից զՃանապարհս իսխտս :

Հաստատեան զշաւիլս իմ ՚ի Ճանապարհի
քում, զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ։
Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լուար ինձ
աստուած, խոնարհեցն առ իս զունկին քո
և լուր բանից իմոց։

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո . ՞
Քրիես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են ՚ի քեզ .
յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քոյ։
Պահեան զիս որպէս բիբ ական . ընդ հո-
վանեաւ թեոց քոց ծածկեսցես զիս յերե-
սաց ամբարշտաց՝ ոյք տառապեցուցին զիս։
Ոժնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և ՚ի
Ճարագս իւրեանց արգելին, և բերանիք նոցա
խօսեցան զամբարտաւանութիւն։

Ուերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատե-
ցան զինն . ուշ եղին խոնարհեցուցանել
զիս յերկիր։

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի պատ-
րաստի յորս, և որպէս կորիւն առիւծու զի
նստի դարանեալ։

Երի տէր ժամանեան նոցա և խափանեան
զնոսա . Քրիես զանձն իմ յամբարշտաց ՚ի
սրոյ և ՚ի ձեռաց թշնամոյն։

Տէր կորս զնոսա յերկրէ, բաժանեան և

խափանեամ զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց:
 Դաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա ,
 յագեցան կերակրովք և թողին զմնաց-
 ուածս տղայոց իւրեանց:
 Ես արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց
 քոց . և յագեցայց յերեխիլ փառաց քոց:
 Տունը . ժե : Գորդայս . լը :

ԱՎՆՄՈՍ · ՃԵ

՚ կառարած ՚ի վերայ պատերազմօղ նահատակի ծառային
 տեսոն Դաւթի . զար խօսեցաւ ընդ տեսոն զբանս օրէ-
 նութեան . յաւուր յորում փրկեաց զնա տէր ՚ի ձեռաց
 ամենայն թշնամեաց , և ՚ի ձեռաց սաւուզայ , և ամէ :

Աիրեցից զքեզ տէր զօրութիւնն իմ , տէր
 հսստատիչ իմ ապաւենն իմ և փրկիչ իմ:
 Աստուած օգնականիմ և ես յուսամ ՚ի
 նա . ապաւենն իմ՝ եղջիւր փրկութեան
 իմոյ ընդունելի իմ է :

(Ը) ընելով կարդացից առ տէր , և ՚ի թշնա-
 մեաց իմոց ապրեցայց:

Ծուրջ եղեն զինե երկունք մահու . և
 ուղիսք անօրէնութեան խռովեցուցին զիս:
 Ա իշտք դժոխոց պաշարեցին զիս . և ժա-

մանեցին ինձ որոդսյթք մահու:
 Ենեղութեան իմումես առ տէր կարդա-
 ցի, և առ աստուած իմ աղաղակեցի:
 Եռաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի
 աղօթից իմոց, և աղաղակ իմ առաջի նորա
 մացէ յականջս նորա:
 Խոռովնեցաւ և գողաց երկիր՝ և հիմունք
 լերանց սասանեցան և խռովնեցան՝ զի բար-
 կացաւ 'ի վերայ նոցա աստուած:
 Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա, և հուր
 յերեսաց նորա բորբոքեցաւ, և փայլատա-
 կունք հատան 'ի նմանէ:
 Խտնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէգ 'ի
 ներբոյ ոտից նորա:
 Եւ 'ի քրութէս և թռեաւ, սլացաւ նա 'ի
 թես հողմոց:
 Եղ զիսաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և շուրջ
 զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
 ջուրը մինչև յամնս օդոց:
 Եւ փայլատակել նորա առաջի նոցա, ամպք
 անցուցին զկարկուտ և զկայծակունս հուր:
 Որոտոց տէր յերկնից, և բարձրեալն ետ
 զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայծակունս
 հուր:

Առաքեաց զնեսոս իւր և յրուեաց զնոսա ,
յաձախեաց զվայլատակունս իւր և խռո-
վեցոյց զնոսա :

Երեւցան աղբերք ջուրց , և յայտնեցան
հիմունք աշխարհի :

Խաստէ քումմէ տէր , և 'ի շնչել հոգւոյ
բարկութեան քո :

Առաքեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ զիս ,
ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :
Փրկեցէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց հզօ-
րաց , և յատելեաց իմոց զի հզօրք եղեն
քան զիս :

Ժամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց ի-
մոց . եղեւ տէր հզօրիչ իմ , և եհան զիս
յանդորր , և փրկեաց զիս տէր զի կամե-
ցաւ զիս :

Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան
իմում . ըստ ամբծութեան իմում հա-
տուսցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհ տեառն , և ոչ
ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմե :

Եմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են .
և զարդարութիւնն իւր ոչ 'ի բացեայ արար
յինէն :

Եղեց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգուշացայց յանօրէնութենէլ իմմէ :
Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում , ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց առաջի աչաց իմոց :

Ո՞նդ սրբոյն՝ սուրբ Եղիցիս , ընդ առն ամբծի՝ ամբիծ Եղիցիս , ընդ ընտրեալսն՝ ընտրեալ Եղիցիս , և զթիւրսն կործանեսցես :
Դու՝ զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես .
և զայս՝ ամբարտաւանից դու խոնարհեցուցանես :

Դու՝ ըուսաւոր առնես զՃրագ իմ տէր .
աստուած իմ լոյս արա ինձ ՚ի խաւարի :
Տե փրկեցայց ՚ի փորձութենէ , աստուծով իմով անցից ընդ պարիսպա :

Աստուած իմ անբիծ են ճանապարհք քո ,
և բանք տեառն ընտրեալ են . և ապաւեն
ամենեցուն ոյք յուսան ՚ի նա:

Ո ասն զի ով է աստուած բաց ՚ի տեառնէ , կամ ով է աստուած բաց յաստուծոյ մերմէ :

Աստուած որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն ,
և Եղեր յամբծութեան զՃանապարհս իմ :
Հաստատեցեր զոտս իմ որսկէս զեղջերուի ,

և 'ի մերայ բարձանց կացուցեր զիս
Աւսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և ա-
րարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն հաստ.
և ետուր ինձ զալաշոպանութիւն վրկու-
թեան քոյ:

Ա, քո ընկալաւ զիս՝ և խրատ քո կանգ-
նեաց զիս խազա, և խրատ քո ուսուս-
ցէ զիսէ:

Ո՞նդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորեւ իմ-
մէ. և ոչ տկարացան շաւիղք իմ:
Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից նոցա,
և ոչ դարձայց 'ի նոցանեւ մինչեւ սպառե-
ցից զնոսա:

Ե, եղեցից զնոսա, և այլ մի կարացեն
կեալ. և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց:
Օ գեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պատե-
րազմի . և զյարուցեալսն 'ի մերայ իմ
ներքոյ իմ արարեր:

Օ թշնամիս իմ հալածական արարեր, և
զատելիս իմ սատակեցեր:

Ա զաղակեցին, և ոչ ոք եր որ վրկեր ըդ-
նոսա. կարդացին առ տեր և ոչ լուաւ
նոցա:

Ո աներեցից զնոսա որպէս մոշի առաջի հոդ-

մոյ . և որպես կաւ դռեհաց կոխեցիս զնոսաւ
Փրկեսցէ զիս տէր 'ի հակառակութենե-
ժողովրդոց , և կացուսցէ զիս գլուխ հե-
թանոսաց :

Եղողովուրդ զոր նչ գիտէի , ծառայեաց
ինձ . և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք օտարաց
մաշեցան և կաղացան 'ի շաւղաց իւրեանց :
Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աստուած , և
բարձր եղիցի աստուած փրկութեան իմոյ :
Աստուած է որ խնդրէ զիրէժ իմ , և հնա-
զանդ առնել զժողովուրդս ընդ ինեւ :
Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացո-
ղաց + յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի
վերայ իմ բարձր արարեր զիս , և յառնե-
անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Ա ամն այսորիկ խոստվան եղէց քեղ 'ի հե-
թանոսս , և անուան քում սաղմոս ասացից :
Ունծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի
նորա . առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ
նորա դաւթի . և ընդ զաւակի նորա ազգէ-
մինչեւ յազգ :

Տունք . Ճ :

Անհնա Գորդայս . Հ : Սալմոս . Ճ : Տունք . Ճ :

ՕՐՀՆՈՒԹՅԻՒՆ ՄՈՎ ՍԼԱՎԻ ԵՒ ԱՐԴԻՈՅՆ
ՏՄՐԸՑԵԼԻ
ԵՎԻՑ + ԺԵ.

Օլհնեսցնք զուր զի փառօք է փառաւ-
որեալ:

Օ Հեծեալս և զերիվարս ընկեց ՚ի ծով,
օգնական ընդունելի իմ տէր, և եղեւ լինձ
՚ի փրկութիւն:

Աս է իմ աստուած և փառաւոր սոնեմ
զսա . աստուած հօր իմոյ և բարձր արա-
րից զսա:

Տէր խորտակէ զպատերազմունս, և տէր է
անուն նորս:

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպառազի-
նաց, զկառս և զերիվարս և զամենայն զօ-
րութիւնս փարաւանի ընկեց ՚ի ծով:

Դով ծածկեաց զեռս, ընկլան յանդունդու-
խորոց իրքե զիւմս:

Եջքո տէր փառաւորեալ է զօրութեամբ
իւրով, և աջ քո տէր խորտակեաց զթըշ-
նամիս քո:

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրեցեք

զհակառակորդս քո, առաքեցեր զբարիու-
թիւն սրտմտութեան քոյ, և եկեր զնոսա
որպէս զեղեղէ զն:

*ողւով զօրութեան սրտմտութեան քո
պատառեցան ջուրը. դիզան կացին որպէս
պարիսպ քարեայ ջուրը ծովուն, և պաղե-
ցան դիզան ալիք ջուրցն ՚ի մէջ ծովուն:
Եսաց թշնամին՝ ասէ, հայածեցից հասից
հարից, բաժանեցից զաւարն և լցուցից ՚ի
նոցանել զանձն իմ:

Դ սուր իմ արկից զնոսա, տիրեսցէ և բարձ-
րասցի ՚ի մերայ նոցա աջ իմ:

+ Վ ասքեցեր զհողմն քո, և ծածկեաց զնոսա
ծով. ընկղմեցան, և իջին որպէս կապար՝
՚ի ջուրս սաստիկս:

Ո՞ նմանի քեզ յաստուածս տէր, կամ ով
նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ ՚ի սուրբս:
Ո՞քանչելի փառաւորեալ որ առնես զնր-
շանս և զարուեստս. ձգեցեր զձեռն քո,
և եկուլ զնոսա երկիր:

Վ ասջնորդեցեր արդարութեամբ ժողո-
վրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր:

Ո՞խիթարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով
՚ի բանակետդ սրբութեան քո. լուան ազգը՝

և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչն
փղտացւոց:

Հայնժամ փութացան դատաւորը եղով-
մայ, և իշխանիք մովարացւոց:

Լալաւ զնոսա դողումն. հալեցան տմենայն
բնակիչք քանանացւոց:

Անկցի ՚ի վերայ նոցա ահ և դողումն. և ՚ի
զօրութենե բազկի քո քարասցին:

Ո՞ինչե անցցէ ժողովուրդ քո տեր, մինչե
անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար:

Տարեայ տնկեցես զնոսա ՚ի լերին ժա-
ռանդութեան քոյ, ՚ի պատրաստութիւն
բնակութեան ժառանդութեան քոյ:

Օ որ ստացար ՚ի սկզբանե տեր, ստացար
սրբութեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք
քո. տեր թագաւոր յաւիտեանս յաւի-
տենից, և ևս:

Օ ի եմուտ փարաւոն կառօք և երիվա-
րօք, և ընտիր սպառազինօք ՚ի մէջ ծովուն-
կւ էած ՚ի վերայ նոցա տեր զջուրս ծո-
վուն. և որդիքն խորայէլի զնացին ընդ ցա-
մաք ՚ի մէջ ծովուն:

Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՆՅԱԾԱՆՔ

• Բ. բիտուս է իմ աստուած, և վառաւոր առնեմ
դաս . աստուած հօր խմոյ՝ և բարձր արարից դաս:
Ա արդաւեր աւեր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուակա-
նի, աւեր ընկալ դաղաշանս մեր, և կեցն զմեղ:

Ք. արող և ազգեց՝ Երանեալ և Դյբե կանոնացն:

Ա. ասն ՚ի վերուստ խաղաղութեան՝ և փրկու-
թեան անձանց մերոց՝ զաւեր աղաչեսցուք:
Տեր որորմեատ

Ա ասն ըսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի
աղաչանաց մերոց՝ զաւեր աղաչեստ

Ա ասն քաւիչ և ներօղ լինելոյ աստուծոյ ՚ի
վերայ մեղաց մերոց՝ զաւեր աղաչեստ

Ա ասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր,
զկամայ և զակամայ՝ զաւեր աղաչեստ

Ա ասն զի մի ընդ խոռանան գառնիցիմք յաւորին
պատասխանառուութեան՝ զաւեր աղաչեստ

Ա ասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ որբ ճշմարիտ
և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիտոս նեղեցին՝ զաւեր:
Եւ եւ միաբան վասն ճշմարիտ և ուղրը հա-
ւատոյս մերոց՝ զաւեր աղաչեստ

Օ անձինս մեր՝ և զմիսեանս, տեառն աստուծոյ

ամենակալին յանձն արասցուք։
Ողորմեաց մեզ տէր ասսուած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան քում ասսացուք ամենեքեան միւ
աբանութեամբ։
Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր ողորմեա .

Աղօթք։

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ դիշերոյ . որ ա-
րարեր զախ ՚ի զբօսանս բարեդործութեան՝ ՚ի
փրկութիւն անձանց մերոց , և զգիշեր ՚ի հան-
գիստ քնոյ՝ ակարացեալ քնութեան մերոյ։ Խակ
այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհ-
նարանութիւն՝ ահաւոր և փառաւորեալ ան-
տանդ քում սրբոյ։ Ո՞նկալ և այժմ զաղաչանս
մեր , և յաջողեան մեզ ուղիղ հաւասով և առա-
քինասեր վարուք ՚ի նոյն պաշտօն քո կանխել
միշտ . և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել
զհայր և զորդի և զուորբ հոգիոյ . այժմ և միշտ
և յաւիսեանս յաւիսենից , ամեն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Ասուծց երկիրագեսցուք։

Օքեզ՝ որ յամենայնի, գթած և մարդատեր
տէրու ես , աղաշեմք հանապազ , զի զօրացուցեա-
զիւզ օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորու-

թեան մերում է ի և թեացն աէք՝ զքաղզը լուծ
քո զոր եղեր ՚ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ
՚ի պատուիլանի քում, և զհաճոյն առնել առա-
ջի քո յամենայն ժամ՝ ՚ի առեւ և ՚ի գիշերին
Հրեշտակային երգակցութեամբ. զքեզ օրհներ
զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մա-
տուցանել ամենազօր աէրութեանդ. այժմ և
միշտ և յաւ խոեանս յաւ խոենից, ամեն:

Մաղթանիք:

Մաղմախիք և օրհնութեամբ՝ և երգօք հոգե-
սորօք անդադար մառաւորեմք զհայր և զորդի
և զուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւ խոեանս
յաւ խոենից, ամեն:

(Օ)րհնեալ աէք մեր յիսուս քրիստոս, ամեն:
այր մեր որ յերկինս ես:

L
ep. 12

ԱՐԿ . ԱՆԱԳԻ ՀՅԱԴ :

ՍԱԴ.ՄՈՍ . ԺԲ.

Ի հասարած . Սազմու Պատթի:

Երկինք պատմեն զիառու աստուծոյ , և
զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստա-
տութիւն:

Օ՛ աւուր բղխէ զրան . և գիշեր՝ գիշերի
ցուցանէ զգիտութիւն:

Աւ են բանք՝ և ոչ են խօսք , որոց ոչ լին
ձայնիք նոցա:

Ինդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա , և
մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:
Հարեւու եհար զիսորան իւր , և ինքն որպէս
փեսայ՝ զի ելանէ յառագասու , իւրմէ , և
ցեծոյ նա որպէս հոկոյ յընթանալ զձա-
նապարհս իւր:

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա . և հան-
զիստ նորա մինչեւ ՚ի ծագս նորուն . և ոչ

իք իցէ , որ թաղիցէ ՚ի տապոյ նորաւ
Ծրէնք տեսան ամբիծ են՝ և դարձուցա-
նեն զհոգիս . վկայութիւն տեսան հաւա-
տարիմէ , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւն տեսան ուղիղ է , և ուրախ
առնէ զսիրտս . պատուիրանիք տեսան լոյս
են , և լոյս տան աշաց . երկիւղ տեսան
սուրբ է , և մնայ յաւիտեան :

Դատաստան տեսան ճշմարիտ է , և արդար
է ՚ի նոյն :

Յանեկալի է նա քան զուկի՝ և քան զականս
պատուականս բազում . քաղցր է նա քան
զմեղու խորիսիս :

Վանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս , ՚ի պա-
հել նմա զհատուցումն բազում :

Օ յանցուածս իւր ով կարէ առնուլ ՚ի
միտ . ՚ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս
տէր , և յօտարէն պահեա զծառայս քո :
Վաղա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յայնժամ ան-
րիծ եղէց՝ և սուրբ եղէց ՚ի մեղաց մեծաց :
Լողիցին քեզ հաճոյ բանիք բերանոյ իմոյ ,
և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամե-
նայն ժամ . տէր օդնական իմ և փրկիչ իմ :

Ի կառարած · Սազմու դաւթի:

Լուիցէ քեզ տէր յաւուր՝ անձկութեան,
օդնական Եղիցի քեզ անունն աստուծոյ
յակոբայ:

Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն՝ ՚ի սրբ-
բութենե իւրմէ, և ՚ի սիօնե ընկալցի զքեզ:
Յիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո,
և զուխտա քո ընդունելի արտայէ:

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում, և զամեն-
նայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ:
Յնծասցուք մեք ՚ի փրկութեան քում,
յանուն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք ե-
ղիցուք:

Լցուսցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո.
այժմ ծանեաք՝ զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր:

Լուաւ սմա յերկնից ՚ի սրբութենե իւրմէ,
՚ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ:

Ողքա կառօք և սոքա երիխարօք, այլ մեք
զանուն տեառն աստուծոյ մերոյ կար-
դասցուք:

Ողքա խայանեցան և անկան, մեք յարեաք
և ուղիղք Եղաք:

Տէր կեցի զթագաւորն և լծւր մեզ , յա-
ւուր յորում կարդասցուք առ քեզ :
Տանք . Ֆ :

ԱԱԴ.ՄՊՍ . Ի

Ի հաստաբած . Ասողմուս դաւթիւ :

Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրամիս եղիցի թա-
գաւորն . ՚ի փրկութե քում ցնծասցէ՛ յոյժ :
Օ ցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և
զկամն շրմժանց նորա ոչ արդելեր ՚ի նմանեւ :
Ժաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղց-
րութեան քոյ . և եղեր ՚ի զլուխ նորա պսակ
՚ի քարե պատուականեւ :

Դեանն խնդրեաց ՚ի քէն , և ետուր նմա ընդ-
երկայն աւուրս՝ յաւխեանս յաւխենից :
Ո՞եծ են փառք նորա ՚ի փրկութեան
քում . զփառս մշնվայելութեան քո դի-
ցես ՚ի վերաց նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւխեանս յա-
ւխենից . և ուրամիս արասցես զնա յուրա-
խութեան երեսաց քոյ :

Յօգաւոր յուսացաւ ՚ի տէր , յողորմու-
թենէ՛ բարձրելոյն նա մի սասանեսցիս .
Դացի ձեռն քո ՚ի վերաց թշնամեաց քոյ :

և աջքո դացէ զամենայն առելիս քու
Դիցես զնոսա որպէս հնոյ ՚ի հուր՝ ՚ի ժա-
մանակի երեսաց քոյ:

Տէր բարկութեամբ իւրակ խռովեցուացէ
զնոսա, և հուր կերիցէ զնոսատ
Այսուղ նոցա յերկրէ կօրիցէ, և զաւակ
նոցա յորդւոց ՚ի մարդկանե:
Խոտորեցան ՚ի քէն չարութեամբ. խորհե-
ցան զխորհուրդ՝ զոր նէ կարասցեն հաս-
տատել:

Արասցես զնոսա հալածեալս, ՚ի մնաց-
ուածս քո պատրաստեցէս զերեսա նոցա:
Բարձր լեր տէր ՚ի զօրութեան քում.
օրհնեցուք, և սաղմոս ասասցուք ՚ի զօ-
րութեան քում:

Տուշը. Ժի: Գ. որզոյս. Լը:

ՍԱՆ. ՄՈՒ. ԻՅ.

Դ կատարած. Վան առաւօտին օգնականութեաց:
Սալմոն Դաւթի:

Եսուսած ասուսած իմ՝ նայեաց սո. իս,
Ընդէր թողեր զիս. հեռի եղեր. ՚ի փրկու-

Ըենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց:
Աստուած իմ 'ի տուէ կարդացի առքեզ,
և ինձ ոչ լուար . 'ի գիշերի՝ և ինձ ոչ ան-
սացեր:

'Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես , և գովեալլ
իսրայէլի:

Իքեզ յուսացան հարքն մեր , յուսացան
'իքեզ՝ և փրկեցեր զնոսա:

Եռքեզ աղաղակեցին և կեցին , 'իքեզ
յուսացան և ոչ ամաչեցին:

Եռլ ես որդին եմ, և ոչ եմ մարդ . նախա-
տինք մարդ կան՝ և արհամարհանք ժո-
ղովրդոց:

Ամենեքեան որբ տեսանեին զիա՝ արհա-
մարհէին զինե , խօսէին շրմամըք՝ և շար-
ժէին զգլուխս իւրեանց:

Յուսացաւ 'ի տէր՝ և փրկեսցէ զնա . կե-
ցուսցէ զնա՝ զի կամի զնա:

'Դու ես՝ որ հաներ զիս յարդանդէ . յոյս
իմ 'ի սուեանց մօր իմոյ:

Իքեզ անկայ ես յարդանդէ , յորովայնէ-
մօր իմոյ դու ես աստուած իմ:

Ո՞ի 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղու-
թինք մերձեալ են , և ոչ ոք է՝ որ օգնէ ինձ:

Ըուրջ եղեն զինե զուարակք բազումք ,

և ցուլք գերք պաշարեցին զիս :

Ծացին ՚ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց ,

որպէս առիւծ զի մանչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ՝ և ցրուեցան ա-
մենայն ոսկերք իմ . և եղե սիրտ իմ որպէս

մոմ հալեալ ՚ի մեջ որովայնի իմոյ :

Ըորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ ,

լեզու իմ ՚ի քիմս իմ կցեցաւ , և ՚ի հող
մահու իջուցին զիս :

Ըուրջ եղեն զինե շունք բազումք , և ժո-

ղոլք չարաց պաշարեցին զիս :

Ծակեցին զձեռռս իմ և զոտս իմ , և թր-
ւեցին զամենայն ոսկերս իմ . նոքա հայե-

ցան և տեսին զիս :

Ծաժանեցին զհանդերձս իմ ՚ի մեջ իւր-
եանց , և ՚ի վերայ պատմուհանի իմոյ վի-

ճակս արկանեին :

Դու տեր մի հեռի առներ զօդնութիւն
քո յինեն . և տեր յօդնել ինձ նայեաց :

Փրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ , և ՚ի ձեռաց շանց
զմիամօրութիւն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի բերանց առիւծու , յեղըերմ:

միեղիերուի զիսոնարհութիւն իմ :

Պատմեցից զանուն քո Եղբարց իմոց, և 'ի
մէջ Եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ:
Երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր, և
ամենայն զաւակն յակորեան փառաւոր
արասցեն զնա:

Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն զաւակն խ-
րայէլի, զի ոչ արհամարհեաց՝ և ոչ անար-
գեաց տէր զաղօթս աղքատի, և ոչ դար-
ձոց զերեսս իւր մինէն. այլ 'ի կարդալ
իմում առ նա՝ լուաւ ինձ:

Եքէն է գովութիւն իմ տէր, յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ:

Օ ուխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն
Երկիւղածաց նորա:

Եկրիցէն տնանկք և յաղեսցին. օրհնեցեն
զտէր՝ ոյք խնդրեն զնա:

Եկցցեն սիրոք նոցա յաւիտեանս յաւի-
տենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ տէր
ամենայն ծագք Երկրի:

Երկիրպազցեն նմա ամենայն տոհմք ա-
ռանց. զի տեառն է արքայութիւն, և նա
տիրէ 'ի մերայ ամենայն հեթանոսաց:

Եկրին և Երկիրպագին նմա ամենայն պա-
րարտք Երկրի. առաջի նորա անկցին ամե-

Նեքեան՝ որք իջանեն ՚ի հող։
Անձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծա-
ռայեսցէ նմաւ

Պատմեսցի տեառն ազգ որ դալոցն է ,
պատմեսցեն զարդարութիւն նորա ժողո-
վորեան՝ որ ծնանելոցն է զոր արար տէր:

Տառապ . ԵՐ:

ՍԱԴՄՈՍ . ԻԲ
Ի կատարած . Սազմոս դաւթիւ

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ հչ պակա-
սեսցիս

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս ,
և առ ջուրս հանգստեան մնոյց զիս:
Դարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջնոր-
դեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան
վան անուան իւրոյտ

Ուշապէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց
մահու , հչ երկեայց ՚ի չարէ՝ զի դու տէր
ընդ իս ես:

Ծուալ քո և դաւազան , նորա միմիթարես-
ցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝
ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո որ
պէս անապակ արբեցոյց զիս:
Աղորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ
զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ
ինձ 'ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Տունք . Հ:

ՍԱՎԱՐՈՍ · ԻԳ

Աաղմոս դաւթի . միաշաբաթուն:

Տեառն է Երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ և
ամենայն բնակիչք նորա:
Դա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմունս էարկ
նմա, 'ի վերայ գետոց պատրաստեաց զիս:
Ով ելցէ 'ի լեառն տեառն, կամ ով կացցէ
'ի տեղով սրբութեան նորա:

Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիծ սրախւ, որ ոչ
էաւ զնանրութիւն յանձն իւր, և ոչ երդ-
ուաւ ընդ ընկերի իւրում նենդութեամբ:
Ու առցէ զօդնութիւն 'ի տեառնէ, զու-
ղորմութիւն յաստուծոյ փրկչէ իւրմ:
Այս ազգ է՝ որ ինդրէ զտէր, խնդրէ տե-
սանել զերեսս աստուծոյ յակորայ:
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր,

Համբարձոցին դրունք յաւիտենից , և մոցէ
թագաւոր փառաց :

Ո՞վէ սա թագաւոր փառաց , տէր հզօր
զօրութեամբ իւրով , տէր հզօր ՚ի պատե-
րազմի :

Համբարձուք իշխանք զդրունա ձեր ՚ի վեր .
Համբարձոցին դրունք յաւիտենից , և մոցէ
թագաւոր փառաց :

Ո՞վէ սա թագաւոր փառաց , տէր զօրու-
թեանց . սա ինքնէ թագաւոր փառաց :
Տունք . Ճ : Գորզայս . Ճ :

ՍԱՆԴՈՍ . ԻԴ

Դ կառարած . Առղմոս Դաւթի :

Վաքեղ տէր Համբարձի զանձն իմ . աստ-
ուած իմ ՚ի քեղ յուսացայ՝ մի ամաչեցից ,
և մի ծիծագեսցին զինե թշնամիք իմ :

Վմենեքեան որք Համբերեն քեղ՝ մի ամա-
չեցեն , այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայ-
նութեան իւրեանց :

Օ ճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և դշա-
ւիզս քո ուսն ինձ :

Առաջնորդեա ինձ՝ ՚ի ճշմարտութեա քում,
և ուսն զիս, զի դու ես աստուած վրկիչ
իմ. և ես քեզ համբերի զօրհանապազ:
Եիշեա տէր՝ զգթութիւնս քո, և զողոր-
մութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից:

Օ մեղս մանկութեան իմոյ և զանդիտու-
թեան իմոյ՝ մի յիշեր. այլ յիշեա զիս տէր
ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրու-
թեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես:
Ա ասն այսորիկ օրէնսդէտ առնես զմեղա-
ւորս ՚ի ճանապարհի, առաջնորդես հեզոց
՚ի դատաստանի. և ուսուցանես հեզոց ըզ-
ճանապարհս քո:

Ամենայն ճանապարհը տեառն ողորմու-
թեամբ և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ,
ոք խնդրեն զուխտ և զվկայութիւն նորա:
Ա ասն անուան քո տէր քաւեա զմեղս իմ՝
զի բազում եղեն. ովէ մարդ որ Երկնչի ՚ի
տեառնէ, օրէնսդէտ առնէ զնա ՚ի ճանա-
պարհի յոր և հաճեցաւ:

Անձն նորա ՚ի բարութեան հանգիցէ, և
զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր:
Օ օրութիւն է տէր Երկիւղածաց իւրոց,
և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա:

Եւ իմ յամենայն ժամ առ տեր են . և նա
հանել յորոգայթել զոտս իմ :
Այեա առ իս և ողորմեա ինձ , զի միամօք
և աղքատ եմ ես :

Աեղութիւնք սրտի իմայ բազում եղեն
յոյժ, և ՚ի վշտաց իմաց հան դիս:
Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ,
և թող ինձ զամենայն զմեզս իմ:
Տես զթշնամիսն իմ զի բազում եղեն, ա-
տելութեամբ՝ որք ՚ի նանիր ատեցին զիս:
Պահեաւ զանձն իմ և փրկեաւ զիս, և մի
յամօթ եղեց զի յուսացայ ՚ի քեզ:
Ամբիծք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ, և ես
քեզ համբերի. փրկեաւ աստուած զիսրայէ:
յամենայն նեղութեանց նորա:

S_n L_f + d L:

՚Կայտ արա ինձ տեր՝ զի ես յամբծու-
թեան խում զնացի, ՚ի տեր յուսացայ՝ զի
մի եղեց հիւանդ:

Փորձեա զիս տեղ և քննեա զիս , փորձեա
դերիկամունա իմ և զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո տէր առաջ ազաց իմոց,
և հաճոյ եղեց ճշմարտութեան քում:
Աչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Վաեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամբար-
իշտս ես ոչ նստայց:

Լուսցից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ
եղեց զաեղանով քով տէր:

Լուլ ինձ զձայի օրհնութեան քո, և պատ-
մել զամենայն սքանչելիս քո:

Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո, և
զտեղի յարկի վառաց քոց:

Ա՞ն կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:
Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են,
և աջ նոցա լի է կաշառօք:

Ես յամբծութեան իմում գնացի, փրկեան
զիս տէր և ողորմեան ինձ:

Առն իմ կազցէ յուղղութեան, յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ:

Տունք . ԺՇ:

ՄԱՂԱՄՈՍ · Ի Զ.

Ապղմոս գաւթիք · մինչդեռ օծեալ էր:

Տէր լոյս իմ և կեանիք իմ՝ ես յումմի՛
Երկեայց . տէր ապաւե՛ն կենաց իմոց՝ ես
յումմի՛ դողացայց:

Ե մերձենալ առ իս շարաց ուտել զմարմին
իմ , նեղիչը իմ և թշնամիք իմ՝ նորա
տկարացան և անկան:

Ո մէ պատրաստիցի ՚ի մերայ իմ սրատերազմ,
ոչ երկիցէ սիրո իմ. և թէ յարիցէ ՚ի վերայ
իմ ճակատամարտ , ուսկայն և այսուիկ ՚ի
քեզ տէր յուսացայ:

Օ մի խնդրեցի ՚ի տեառնէ և զսոյն աղա-
ջեմ , բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն զամենայն
աւուրս կենաց իմոց:

Հեսանել ինձ զվայելլութիւն տեառն , և
հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա:

Օ ածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր
շարի , ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ
խորանի իւրում:

Ե վիմէ բարձր արարեր զիս , և այժմ բարձր
արա զդլուխ իմ ՚ի մերայ թշնամեաց իմոց:
Ըուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի նորա

պատարագ օրհնութեան , օրհնեցից և
սաղմոս ասացից տեսոն:

Ե հեր տէր ձայնի խմում՝ զի կարդացի սո-
քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի քեզ
ասաց սիրտ իմ , և խնդրեցին երեսք իմ ,
զերեսս քո տէր խնդրեցին:

Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , և մի
խոսորիր բարկութի՛ ՚ի ծառայէ քումմէ :
Օգնական իմ լնը տէր , մի անարդեր զիս ,
և մի Ծողուր զիս աստուած փրկիչ իմ :
Հայր իմ և մայր իմ Ծողին զիս , և տէր
իմ ընկալաւ զիս :

Օրէնսդէտ արա զիս տէր ՚ի ճանապարհի
քում , և առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս քո
ուղիղս :

Ա ան Ծշնամեաց իմոց՝ մի մատներ զիս
՚ի ձեռս նեղաց իմոց :

Յարեան ՚ի վերսայ իմ վկայք մեղաց , և
ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :
Հաւատացի տեսանել զրարութի՛ տեսան
յերկրին կենդանեաց . համբեր տեսան և
քաջալերեաց . զօրսացի սիրտ քո՝ և համ-
բեր տեսան :

Տունք . ժակ . Գորդայս . իշխան :

ՍԵՐՄՈՍ · ԻԵ
Սաղմոս Դաւթիւն

Առ քեզ տէր կարդացի աստուած իմ, մի
լոեր յինէն . մի երբէք լոիցես յինէն,
նմանիցիմ այնոցիկ՝ ոչք իջանեն 'ի գուր:
Ենուր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յա-
ղաշել ինձ առ քեզ, 'ի համբառնալ ձեռաց
իմոց 'ի տաճար սուրբ քու:

Ո՞ի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ:
և մի ընդ այնոսիկ ոչք դործեն զանօրէ-
նութիւն՝ կորուսաներ զիս:

Ոյք խօսին զխազաղութիւն ընդ ընկերս
խրեանց, և չարութիւն է 'ի սիրտս նոցաւ:
Տնուր նոցաւ տէր ըստ դործոց նոցաւ, և ըստ
անօրէնութեան զնացից նոցաւ հատու նոցաւ:
Ըստ դործոց ձեռաց նոցաւ հատու նոցաւ՝
զհատուցումն նոցաւ նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս տեառն, և ոչ
'ի գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործա-
նեցես զնոսա, և այլ մի շինեցին:

(Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօ-
թից իմոց . տէր օգնական իմ և պաշտ-
պան իմ:

Ե նա յուսացաւ սիրտ իմ , օդոեցաւ և
զուարձացաւ մարմին իմ . և ես կամօք
իմովք խոստովան եղեց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ապա-
ւեն փրկութեան օծելոյ իւրոյ :
Փրկեա զժողովուրդս քո . և օրհնեա զժա-
ռանգութիւնս քո , հովուեա և բարձրացն
զնոսս մինչեւ յաւիտեան :

Տունք + ժա :

ՍԱՆԱՊՈՅ · ԻՌ

Սաղման դաւթի . օրհնութեանց նաւակառեաց
տաճարին :

Ո`ատուցելք տեառն որդիք աստուծոյ ,
մատուցելք տեառն զորդիս խոյոց :
Ո`ատուցելք տեառն զիւառս և զպատիւ ,
մատուցելք տեառն զիւառս անուանն նորա .
և երկիրապագելք տեառն ՚ի սրահ սրբու-
թեան նորա :

Հայն տեառն ՚ի վերայ ջուրոյ , և աստուած-
իւառաց որոտաց . և տէր ինքն ՚ի վերայ
ջուրոյ բազմաց :

Հայն տեառն զօրութեանց , և ձայն տեառն
մեծվացելը ութեանց :

Հայն տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ տէր
զմայրսն լիբանանու :

Ա անրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն
լիբանանու , որ սիրելին է որպէս զորդիս
միեղջերուի :

Հայն տեառն հատանէ զրոց ՚ի հրոյ . ձայն
տեառն շարժէ զանապատն , և խոռվեցու-
ցանէ տէր զանապատն կաղէս :

+ Հայն տեառն հաստատէ զեղջերուս , և
յայտնի սոնէ զանտառս :
Ետաձարի նորա ամենեքեան ասացեն
զիւաս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և յածուցա-
նէ . թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ ,
և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղա-
ղութիւն :

Տունը . ժամ :

ՄԱՂՄՈՍ . ԻԹ

Մաղմոս դաւթի . ՚ի նոյն :

Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկալար
զիս . և ոչու ըախ արարեր զթշնամին իմ յիս
Տէր աստուած իմ՝ կարդուցի առ քեզ և

բժշկեցեր զիս . տէր հաներ ՚ի դժոխոց
զանձն իմ , և վրկեցեր զիս յայնցանե՝ որք
իջանեն ՚ի գուր:

Աղման ասացէք տեառն սուրբք նորա .
և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբու-
թեան նորա:

Արտմառութիւն է ՚ի բարկութեան նորա ,
և կեանք Են ՚ի կամաց նորա:

Ծնդ երեկոյս հանգիցեն լալիք , առաւօտու-
եղիցի ուրախութիւն:

Լս ասացի ՚ի բարեկենդանութեան իմում ,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրու-
թիւն , դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես
եղեւ խոռվեալ:

Առ քեզ տէր կարդացի , և առ աստուած
իմ աղաղակեցի . զի՞նչ օդուտ է քեզ յա-
րենէ իմմէ , թէ իջանեմես յապականութիւ:

Ո՞մ թէ հող խոստովան առնիցի առ քեզ ,
կամ պատմեսցէ զնշմարտութիւնս քո:

Ուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ , և տէր
եղեւ ինձ օդնական:

Դարձոյց զսուդ իմ յուրախութիւն , է զերծ
յինէն զբուրճ , և ինձ զգեցցց զուրախութիւ:

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ վասք իմ .
և այլ մի ևս զղջացայց , տէր աստուած իմ
յաւխոեան խոստվլսն եղեց քեզ :

Տունք . ժք : Գոհազայս . լի :

ՄԱՆՄՈՍ · 1.

Ի հատարած . նահատակութիւն գովութեան .

Սաղմոս Դաւթի :

1. Քեզ տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յա-
փուեան , յարդարութեան քում փրկեա
և ապրեցն զիս :

Խոնարհեցն առ իս զունկն քո , վաղվաղեա
՚ի կեցուցանել զիս :

1. Եր իմ աստուած պաշտպան և տուն ա-
պաւինի՝ ապրեցուցանել զիս , զի հզօրիչ իմ
և ապաւեն իմ գու ես :

1. ան անուան քոյ տէր առաջնորդեցեր
ինձ , և մնուցեր զիս . և հանցես զիս յորու-
գայթէ յայսմանէ՝ որ թագուցաւ ինձ :
Դու ես պաշտպան իմ տէր , և ՚ի ձեռս քո
յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտու-

Թեամբ քով. ատեցեր զայնոսիկ ոյք պահեն
զերկիւղ ՚ի սնոտիս:

Ես ՚ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ
եղեց ՚ի փրկութեան քում:

Օ ի հայեցար ՚ի խոնարհութիւն իմ, և
փրկեցեր ՚ի վշտաց զանձն իմ. և ոչ մատ-
նեցեր զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց, և կա-
ցուցեր յանդորրու զոտս իմ:
Ողորմեա ինձ տէր՝ զի նեղեալ եմ ես.
խռովեցաւ ՚ի սրտմտութենե ակն իմ՝ անձն
իմ և մոր իմ:

Պակասեցան ՚ի ցաւոց կեանք իմ, և ամբ
թմ յոգւոց ելանելոյ:

Աղքատացաւ ՚ի տկարութենե զօրութիւն
իմ, և ուկերք իմ խռովեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղեւ ես նա-
խատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և երկիւղ
ծանօթից իմոց:

Ամենեքեան ոյք տեսանե ին զիս, արտաքս
փախչե ին յինեն:

Առացեալ եղեւ ես որպես մեռեալ ՚ի
սրտե. և եղեւ ես որպես զանօթ կողուսեալ:
Օ ի լուսյ ես զրամբասանս բազմաց որք
շուրջ են զինե, ՚ի ժողովիլ նոցա՝ ՚ի միա-

սին առնուլ զանձն իմ խորհեցան . այլ
ես 'իքեզ տէր յուսացայ:
Ասացի դու ես աստուած իմ , և 'ի ձեռու
քո է ժառանգութիւն իմ:
Փրկեալ զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց , և
'ի հալածչաց իմոց:

Երեեցն զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ապրե-
ցն զիս տէր ըստ ողորմութեան քում . տէր
մի յամօթե եղեց՝ զի կարդացի առ քեզ:
Լմաչեսցեն ամբարիշտք և իջեն 'ի դը-
ժովս . համբ եղիցին շրթունք նենդաւորք
ոք խօսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն ,
յամբարտաւանիլ և յանդօսնելնիւրեանց:
Որպէս զի բազումէ ողորմութիւն քաղց-
րութեան քոյ տէր , զոր պահեցեր երկիւ-
ղածաց քոյ:

Երարեր դու այեցիկ՝ ոք յուսացեալ են
'իքեզ , առաջի որդւոց մարդկան:
Եմբացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երեսաց
քոց , 'ի խռովութենէ մարդկան:
Ծածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում , 'ի հա-
կառակութենէ լեզուաց:

(Օրհնեալ է տէր , զի սքանչելիս արար զո-
ղորմութիւն իւր 'իքաղաք ամուր:

Ես առացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ընկե-
 ցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ:
 Ա ամս այսորդիկ լուար ձայնի աղօմից իմոց,
 յաղաղակել իմում առքեզ:
 ՈՒրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա,
 զի ստուգութիւն խնդրէ տէր, և հասու-
 ցանէ այնոցիկ՝ որք առաւել առնեն զամ-
 բարտաւանութիւն:
 Քաջալերացարնէք և զօրասցին սիրտք ձեր,
 ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք ՚ի տէր:
 Տունք Ի՞ւ:

ՍԱՆՄՈՍ · ԼԱ

Դմաստութիւն · Սաղմոս դաւթի:

Երանի ում թողութիւն եղե մեղաց, և
 ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա:
 Երանի առն որում ոչ համարի տէր ըզ-
 մեղս նորա, և ոչ զոյ նենգութիւն ՚ի
 բերան նորա:
 Լուցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք
 իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանա-
 պազ ՚ի տուե՛ և ՚ի դիշերի:
 Օանրացաւ ձեռն քո ՚ի վերայ իմ, դարձայ
 ՚ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք:

Օմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնու-
թիւնս իմ հչ ծածկեցից ՚ի.քէն:

+ Եսացի թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ,
և դու թողցես զամենայն ամբարշտու-
թիւնս մեղսոց իմոց:

Ա ասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ
ամենայն սուրբք, ՚ի ժամ ընդունելի:

Իսյց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց,
որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցին:

Դու ես սպաւէն իմ ՚ի նեղութենե-
յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինե:

Հնծութիւն իմ փրկեա զիս յայնցանէ՝
ոք պաշարեցին զիս:

Կմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ ՚ի
ճանապարհ յոր և գնացես, և հաստա-
տեցից ՚ի վերայ քռ զաւս իմ:

Ո՞ի լնիք որպէս զձիս և զջորիս՝ զի ոչ
զոյ ՚ի նոսա իմաստութիւն. ՚ի սանձս և ՚ի
զանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս նոցա՝
որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Իազում տանջանիք են մեղաւորաց, բայց
ոք յուսան ՚ի տեր՝ ողորմութիւն տեառն
շուրջ եղիցի զնոքօք:

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք ՚ի

տեր , պարծեցարնէք ամենեքեան՝ ոյք
ուղիղ էք սրտիւք։
Տունք . Ժի՞ : Գորդայս . Խը՞ :

ՍԱԴՄՈՍ · ԼԲ

Սաղմոս Դաւթի:

Յնծացէք արդարք ՚ի տեր՝ ուղղոց վայելէ
օրհնութիւն , խոստովան եղերուք տեառն
օրհնութեամբ . տասնազետւ սաղմոսարա-
նու սաղմոս ասացէք նմա:

Օրհնեցէք զաեր յօրհնութիւն նոր՝ զի
բարի է , սաղմոս ասացէք նմա օրհնութիւն
Ուղիղ են պատգամք տեառն , և ամենայն
գործք նորա հաւատովք են . և սիրե զո-
ղորմութիւն և զիրաւունս տեր:

Ողորմութեամբ տեառն լի եղե երկիր , և
բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան , և
հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրու-
թիւնք նոցա:

Ժողովեաց որպէս ՚ի տիկ զջուրս ծովու , և
դնէ ՚ի խորս զդանձս խւրի:
Երկիցէ ՚ի տեառնէ ամենայն երկիր , և ՚ի

Նմանէ դողասցին ամենայն բնակիչք աշ-
խարհիւ

Օ ի նա տսաց և եղեն, ինքն հրամայեաց
և հաստատեցան:

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց, ա-
նարդէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց, և
արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց:
Խորհուրդ տեառն յաւխեան մնայ, և
խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազդէ
Եղանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած օդնա-
կան է նմա . ժողովրդ զոր ընտրեաց ՚ի
Ժառանգութիւն իւր:

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս
մարդկան, ՚ի պատրաստ բնակութենէ իւր-
մէ հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհիւ
Ու ստեղծ առանձին զսիրոս նոցա, ՚ի միտ
առնու զամենայն դործս նոցա:

Աչ թէ ՚ի բազում զօրս իւր ապրեսցի
թագաւոր, և ոչ հսկայ ՚ի բազում զօրու-
թեան իւրում:

Ուստ է ձի ՚ի փրկութեան իւրում. ՚ի բա-
զում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցա-
նէ զհեծեալն:

Աչք տեառն ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց,

և ոյք յուսան յողորմութիւն նորաւ
Փրկել ՚ի մահուանե զանձինս նոցա, և կե-
րակրել զնոսա ՚ի սովուտ
Ենձինք մեր համբերեցեն տեսոն, զի
օգնական և պաշտպան մեր է:
Ենա ուրախ եղիցին սիրոք մեր, և յա-
նուն սուրբ նորա յուսասացուք:
Եղիցի ողորմութիւն քո տեր ՚ի վերայ
մեր, որպես յուսացաք ՚ի քեզ:

ՏՈՒՆԻՔ · ԺԻՇ:

ԱՅՆ ՄԱՍ · 19.

Առջնու դաւթի . ՚ի ժամանակի զի այլագունեաց զե-
րեսս իւր առաջի արիմելերայ . և ապա արձակեաց զնաւ,
և զնաց :

(Ը) րհնեցից զաեր յամենայն ժամ, յամե-
նայն ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ:
Ետեր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք,
և ուրախ եղիցին:

Ո՞ւծ արարէք զտեր ինձ, և բարձր արաս-
ցուք զանուն նորա ՚ի միասինտ
իսնորեցի ՚ի տեսանե և լուսու ինձ, յա-
մենայն նեղութենե իմմեւ փրկեաց զիս
Ո՞ւտիք առ տեր՝ և առէք զոյս, և երեսք

ձեր մի ամաչեսցեն:

Ես աղքատ կարդաց առ տեր , և տեր
ըւաւ սմա . յամենայն նեղութենեւ սորա
փրկեաց զատ:

Դանակը հրեշտակաց տեառն շուրջ Են
զերկիւղածովք իւրովք , և պահեն զնոսաւ
Ճաշակեցէք և տեսէք՝ զի քաղցր է տեր .

Երանեալ է այր՝ որ յուսայ ՚ի նաւ:
Լրկերուք ՚ի տեառնեւ ամենայն սուրբք
նորա . զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւ-
զածաց նորա:

Ո՞եծամեծք աղքատացան և քաղցւան .
Բայց ոյք խնդրեն զտէր՝ մի պակասեսցի
՚ի նոցանեւ ամենայն բարութիւն:

Լիայք որդեակը իմ՝ լուարուք ինձ , և
զերկիւղ տեառն ուսոցից ձեզ:

Ո՞վ է մարդ որ կամի զկեանս , սիրէ զա-
ւուրս իւր տեսանել ՚ի բարութեան:

Ուեցն զլեզու քո ՚ի չարութենեւ . և շըր-
թունք քո մի խօսեսցի զնենզութիւն:

Խոսորեան ՚ի չարէ և արան զրարի , խնդրեան
զիսաղաղութիւն և երթ զհետ նորա:

Եւք տեառն ՚ի վերայ արդարոց , և առ
կանչք նորա ՚ի վերայ աղօթից նոցաւ:

Արեսք տեառն՝ ի վերայ չարագործաց ,
սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցաւ
Կարդացին արդարըն առ տեր՝ և տեր լր-
ւաւ նոցա , յամենայն նեղութենէ նոցա
փրկեայ զնոսաւ :

Ո՞երձ է տեր առ այնոսիկ , որք մաշեալ
են սրտիւք , և զխոնարհս հոդւով կեցու-
ցանեւ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց , յա-
մենայնէ փրկէ զնոսա տեր . և պահէ զա-
մենայն ոսկերս նոցա , և մի ՚ի նոցանէ մի
վշրեսցի :

Ո՞ահ մեղաւորին չար է . բայց որ ատե-
զարդարն , զղջասցի :

Փրկէ տեր զանձինս ծառայից իւրոց , մի
զղջասցին ամենեքեան՝ ոք յուսացեալ
են ՚ի նաւ :

Տունք . ին : Գոբզայս . ին :

ՍԱԼՄՈՍ . ԵՒ

Ի կառարած . Սազմոս Դաւթի :

Դատեան տեր զայնոսիկ՝ ոք դատեն զիս .
մարտիր ընդ այնոսիկ՝ ոք մարտնչին ընդ իս :

Ա' ո զդէն և զասպար քո , և արի յօդնել
ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց
խոց , արգել զնոսա . և ասա դու ցանձն
իմ՝ թէ փրկութիւն քո ես եմ:

Ա' մաշեսցեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրեին
զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաշեսցեն ,
ոյք խորհեին ինձ չար:

Ա' ղիցին նոքա որպէս վոշի առաջի հողմոյ .

և հրեշտակ տեսան նեղեսցէ զնոսա:

Ա' ղիցին ճանապարհը նոցա ՚ի խաւար և
՚ի գայթակղութիւն . և հրեշտակ աստուծոյ
հալածեսցէ զնոսա:

Ե' նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապա-
կանութեան իւրեանց , և ՚ի նանիր նախա-
տեցին զանձն իմ:

Հ' ասցէ ՚ի վերայ նոցա որոգայթ՝ զոր ոչ
զիտացին , և որսն զոր թագուցին՝ առցէ-
զոսս նոցա , և յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին:

Ա' յլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի տէր , ուրախ
եղիցի ՚ի փրկութեան նորա . և ամենայն ու-
կերը իմ ասասցեն , տէր՝ ո՞ նման է քեզ:

Օ' ՚ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրի ,
զաղքատն և զտնանկին յայնցանէ՝ որք յա-
փշտակեն զետ:

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք չարաց . և
զոր ինչ ու դիմելի՝ հարցանելին թիւ:
Հաստուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ , անժառանգել զանձն իմ խորհեցան
յորդւոց ՚ի մարդկանեւ:

Ես ՚ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի , խո-
նարհ առնելի պահօք զանձն իմ , և աղօթք
իմ ՚ի ծոց իմ դարձցին:

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ
լինելի , որպէս զոգաւոր և զտրառում՝ այն-
պէս խոնարհ առնելի:

Եմբերաց իմ ուրախ եղեն և ժողովեցան ,
ժողովեցան յիս տանջանք և ես ոչ ծանեայ .

ցրուեցան , եւ . ոչ զղղացան:

Փորձեցին զիս և արհամարհեցին արհամար-
հանօք կրծանեցին ՚ի վերայ իմ զատամուշա-
յութեանց , տէր երբ տեսցես:

Երաց արա զանձն իմ ՚ի խորամանկութենե-
նոցա , և յառիւծուց զմիամօրութիւն իմ։
Կոտապահն եղեց քեզ տէր յեկեղեցիս
մեծա , և ՚ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զ.քեզ։
Ո՞ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ՝ ոյք
ատէին զիս ՚ի տարասպարտուց . ակն արկի
առնելին յիս աչոք իւրեանց:

Ո՞նդ իս զիսաղաղութիւն խօսելին, և ինքեւանք
բարկութեամբ զնենգութիւն խորհւելին:
Յացին՝ ՚ի վերայ իմ զրերանս իւրեանց, և
ասացին՝ այս այս տեսին աչք մեր:
Տեսեր տէր և մի լռեր, տէր՝ մի՝ ՚ի բացեայ
առնիր յինեն:

Օ արթիր և հայեաց տէր յիրաւունս իմ,
աստուած իմ եւ տէր իմ ՚ի դատաստանս
իմ. և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան
քում տէր աստուած իմ:

Ո՞նք ուրախ եղիցին յիս Ռշնամիք իմ, և
մի աստոցեն ՚ի սիրտս իւրեանց՝ թէ վաշ
վաշ անձանց մելոց զի ընկլուզուք զնա:
Ամաշեսցին և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդան
ընդ չար իմ. զգեցցին զամօթ և զանար-
գանս՝ ոյք մեծաբանեն՝ ՚ի վերայ իմ:
Ծնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ՚ի քեզ ամե-
նեքեան, ոյք կամին ընդ արդարութիւն իմ:
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է աստ-
ուած. և ոյք կամին զիսաղաղութիւն ծա-
ռայի քու:

Եղու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քու,
զօրհանապազ զգովութիւնս քու:
Տունք. իւ:

Ի կառարած, ծառացի տեսան. Սաղմոս դաւթիւ.

Վաէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս իւր,
թէ լիք երկիւղ աստուծոյ առաջի աչաց
նորա:

'Անգեաց առաջի նորա գտանել զանօրէ-
նութիւն, և ատել զնա:

Բանք բերանոյ նորա՝ անօրէնութիւն և
նենդութիւն են:

Ոչ կամեցաւ նա խմանալ զբարի, զանօրէ-
նութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում:
Եկաց նա յամենայն ձանապարհ՝ որ ոչ է
բարի, և 'ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ:

Տէր յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմար-
տութիւն քո մինչեւ յամագաւ:

+ Արդարութիւն քո որպէս լերինք աստուած.
Իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմար-
դիկ և զանասուն կեցուցանես դու տէրո
Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն
քո աստուած. այլ որդիք մարդկան 'ի հո-
վանի թեոց քոց յուսասցին:

Արեւոցին նորա 'ի պարարտութենել տան
քո, և զուղիսս փափկութեան քո տացես
ըմպել նոցաւ:

Եքէն է տէր աղբիւր կենաց, և լուսով եւ-
րեսաց քոց տեսանեմք զՄյս:

Ծագեա զողորմութիւնս քո ոյք ճանա-
շեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ
են սրտիւք:

Ո՞ի եկեսցեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամբար-
տաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի դողա-
ցուսցեն զմեզ:

Ե՞նդ անկցին ամենեքեան ոյք դործեն զա-
նօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի կա-
րասցեն հաստատիլ:

Տունք . ժի: Գորդայս . իւ:

Կանոնա Գորդայս . իւ: Ապամոս . ժը: Տունս . ժը:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵծԻՆ ՄՈՎՍԻՍԻ ԱՍՏՈՒՏԱ-
ՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԵՒ

Ք . Օրինաց . լի:

Այեցարնուք Երկինք և խօսեցայց, լուիցէ
Երկիր զպատգամա բերանոյ իմոյ:

Եղունելի լիցի որպէս անձրեւ բարբառ
իմ. և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ:

Որպէս անձրեւ ՚ի վերայ սիզոյ, որպէս

տարափ՝ ՚ի մերսոյ խոտոյ . զի զանուն տեառն
կարդասցուք . և տհւք օրէնութիւն տեառն
աստուծոյ մերոյ

Ասուած որոյ Ճշմարտութեամբ են գործը
նորա . և ամենայն ճանապարհը նորա իրաւ
ամբք են:

Ասուած հաւատարիմէ , և ոչ զոյ ՚ի նմա
անիդաւութիւն . արդար և Ճշմարիտ է տեր:
Ուեղան՝ և ոչ նմա որդիքն արատոյ , ծը-
նունդք խոտորեալք և թիւրեալք:

Ո՞չ այդ այն է զոր տեառն հատուցանելիք
դուք՝ ժողովուրդք միմարք և ոչ իմաստունք:
Ո՞չ սա ինքն է հայրքո՝ որ ստացաւ բղ-
քեզ , արար զքեզ՝ և սաև դժ զքեզ:

Յուշ լիցին քեզ աւուրդն յաւիտենից .
իմացարմնք զամն ազգաց մինչև յազգաւ-
շարցջիր դու ցհարս քո , և պատմեսցեն
քեզ . զծերս քո՝ և անասցեն քեզ:

Ե ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց բարձ-
րեալն զազգս ամենայն . որպէս սփուեաց
նա զորդինն աղամայ:

Իսցցոց զահմանն հեթանոսց ըստ թուոյ
հրեշտակոց աստուծոյ:

Եղի բաժին տեառն ժողովուրդի իւր յակոք ,

և միջակ ժառանդութեան իւրոյ խօրսյէլը
հաւական եղէ նմա յանապատի, ՚ի ծարաւ
տօթոյ յանջրովով պաշտպանեաց զնաւ
խրատեաց զնաւ, և պահեաց որպէս բիր
ական. որպէս զարծուի ՚ի թես իւր ընկա-
լու զնաւ. և որպէս ՚ի վերոյ ձագուց իւրոց
գթացաւ:

+ Տարածեաց զթես իւր, և ընկալու զնաւ.
և բարձեալ բերէր զնաւ ՚ի վերայ միջնողաց
իւրոց:

Տէր միայն ածէր զնոսա, և ոչ դոյր ընդ-
նոսա աստուած օտար:

Դած եհան զնոսա ՚ի զօրութիւնս երկրի. և
կերպակրեաց զնոս արդեամբք անդաստանաց:
՚Իինցոյց նոցա մեզը ՚ի վիմէ, և իւղ յա-
պառած վիմէ:

Իւղ կովուց՝ և կաթն մաքեաց, ձարպով
հանդերձ խոյոց՝ որթուց՝ ցլուց՝ և նոխազաց:
Օ պարարտութիւն երիկամանց ցորենոյ, և
զարիւն խաղողոյ էարբ գինի:

Եկեր յակոր և յաղեցաւ, և անդուշեաց
գսիրելին:

՚Իիրացաւ՝ ստուարացաւ՝ լսյնացաւ, ե-
թող զտէր աստուած զարարիչ իւր, և

յետու եկաց յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ :
Ծարկացուցին զիս օտարոտիւք իւրեանց ,
և կռովք իւրեանց դառնացուցին զիս :
Օ ոհեցին դիւաց՝ և ոչ աստուծոյ . դիցն՝
զորս ոչ գիտեին , նորք և առ ժամայնք ,
զորս ընաւ ոչ ճանաշէին հարք նոցաւ
թուղին դտեր՝ որ ծնաւ զնոսա , մոռացան
զաստուած՝ որ կերակրեաց զնոսաւ
լոտես տեր՝ և նախանձեցաւ , և սրտմաեցաւ
՚ի վերայ ուստերաց և դստերաց նոցաւ , և ասեւ :

Դարձուցից զերեսս իմ ՚ի նոցանէ , և ցուցից նոցաւ զինչ լինելոց իցէ յապայ ժամանակի :

Օ ՚ի ազգ մի Թիւր են նորա՝ և որդիք
անհաւանիք . նորա նախանձեցուցին զիս ՚ի
չաստուածս իւրեանց , և դառնացուցին զիս
՚ի կռոռս իւրեանց :

Երդ՝ և ես նախանձեցուցից զնոսա յաղդ
անովիտան , և անմիտ ազգաւ զկծեցուցից
զնոսաւ :

Ուսոք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՆԹԱՆՔ

Տիւք փառա աստուծոյ , տիւք օրհնութիւն
մարդասիրին թագաւորին յաւխենից , որ փրկէ-
ղձառայս իւր և կեցուցանեւ:
Ու արդասէր աւէր՝ վասն սրբուհւոյ:

Քարոզ և աղօթք՝ Երկինք պատմեն , և Տէր ապաւեն
կանոնացնեւ:

Ո ասն ՚ի գիշերի և ՚ի սունջեան՝ և յամշեային
ժամու խօսիլ մեզ գրան աւառն՝ զաւը աղա-
շեսցուք: Տէր ողորմեամ:

Ո ասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութիւն՝ որում
ոչ կարեմք հանգուրժել՝ զաւը աղա:

Ո ասն անըիծ և անողասարարու կալ մեզ առա-
ջի ահեղ առևնին քրիստոնի՝ զաւը աղա:

Ո ասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահանգիստն
կենաց անվախճանից՝ զաւը աղա:

Ո ասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն՝ և
երկինից արբայտութեանն՝ զաւը:

Ո ասն հոգւոցն հանգուցելոյ՝ որք ճշմարիս և
ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին՝ զաւը ա-
ղաշեսցուք:

Եւ ևս՝ միաբան վասն: Օ անձինս մեր և
ողորմեաց:

Եղիշերի և ՚ի սունդեան և յամենայն ժամու-
զքեզ աղաւշեմբ , և ՚ի քէն ինդրեմբ մարդ ասէր
անք : Խնը մեղ աստուած փրկիչ մեր . խօնար-
հեցի ունին քո . ՚ի ինդրուածա մեր , զի մի ու-
նայն լիցին վաստակք ծառայից քոց . այլ հա-
մարեա զաշխատութիւնս մեր ՚ի գործ արդա-
րութիւնն , և ՚ի պատող աստուածակաշտութեանտ
Շնկուլ անք՝ զաղօթս և զերկրպազութիւնս մեր ,
և հասաւ մեղ զողորմութիւն քո առաստապէս .
Ժանձիեա զմեղ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ-
քց . զօրացն զմեղ անք՝ զօրութիւնմբ սուրբ
Հոգւոյդ . պահեա զմեղ որպէս թիր անկան : Եւ-
արաւ առ մեղ նշան բարի , ՚ի գովեատ և ՚ի փա-
ռաքանութիւն անուանդ քում սրբոյ : Օ ի ՚ի
քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշորն-
շենաւոր իմառաբանութիւն ՚ի բարձունս , հօր
և որգույ և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և միշտ և
յաւիսեանս յաւիսենից , ամեն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրագեսուք :

Հովի քաջ՝ հովիւ բարի՝ և յաւիսեական ,
նայեաց և այց արաւ բանաւոր հօտի քո , զոր ժո-
ղովեցեր առ քեզ դթութիւնմբ քով : Օ ի քո
առաջի կամբ անք , և առ ՚ի քէն ողորմութեանցդ

և զ թութեանցոյ ակն ունիմք : Օ ամենեւեան
օրհնեա , զամենեւեան խնասանացն , զամենեւեան
լուսաւորեա . և ամենեցուն պարզեւեա զերինից
արքայութիւնոյ : Ա անն զի դու ես տէր կենաց ,
և ասսուած ողորմութեանց . և քեզ վայել-
փառք իշխանութիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և
յաւ խուանս յաւ խունից , ամեն :

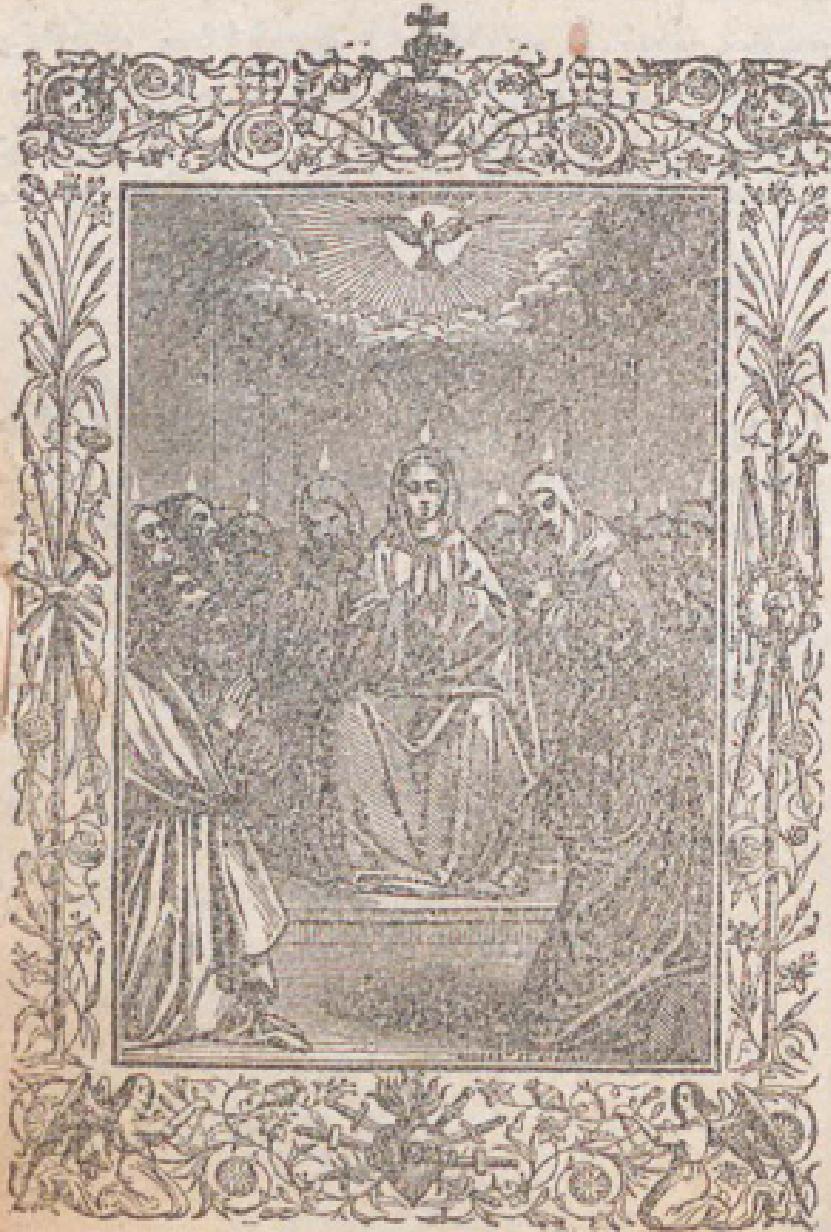
Մազթանիք :

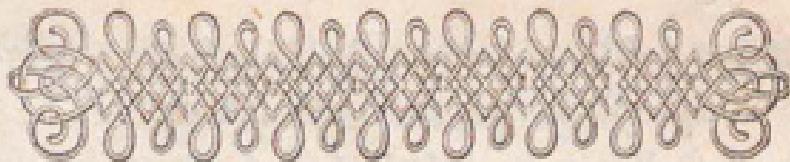
Ե գիշերի և Կ տունջեան և յամենայն ժամու-
անց արար փառաւորեմք զհայր և զորդի և ըզ-
սուրբ հոգիո , այժմ և միշտ և յաւ խուանս յաւ-
շինենից , ամեն :

(Օրհնեալ տէր մեր լիսու քրիստոս , ամեն
Հայր մեր որ յերկինս եւս :

ար աստվածի հոլի

ՄԱՂԱՍ · 1.2

Սաղման Դաւթիւ

Ա՞ր նախանձիր ընդ չարս . և մի ընդ այ-
նոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէ նութիւն :
Օ ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեւ-
շին . որպէս զդալարի խոտոց վաղվաղակի
անցցեն :

Յուսա՞ ՚ի տեր՝ և արա՞ զքաղցրութիւն .
բնակեա՞ յերկրի՝ և հովուեսցիս ՚ի մեծու-
թեան նորաւ :

Ժամեա՞ ՚ի տեառնե , և նա տացէ քեզ ըզ-
ինդրուածս որտի քո . յայտնեա՞ առաջի
տեառն զճանագարհս քո և յուսա՞ ՚ի նա :
Նա արասցէ և հանցէ որպէս զոյս զար-
դարութիւնս քո , և զիրաւունս քո որպէս
զօր հասարակ :

Հնազա՞նդ լեր տեառն՝ և ծառայեա՞ նմա ,
և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առա-

կեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց . ընդ
մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութիւն .
Եռեա ՚ի բարկութենէ և հանգիր ՚ի սրբա-
մուռթենէ , և մի նախանձիր ընդ չարս .
Օ ի չարք վաղիւաղակի սատակեսցին .
բայց ոչ համբերեն տեսան՝ նորա ժա-
ռանդեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն .
Խնդրեսցես զտեղի նորա և ոչ դտցես .
Այլ որ հեղքն են՝ նորա ժառանդեսցեն
զերկիր , և վափկասցին ՚ի բազում խաղա-
ղութեան իւրեանց :

Ապասէ մեղաւորն արդարոյ , և կրծտէ ՚ի
վերայ նորա զատամունս իւր . այլ տէր
ծիծաղեսցի զնովաւ .
Քանզի յառաջադոյն տեսանէ , զի հասեալ
է օր նորաւ :

Առւր հանին մեղաւորք և լարեցին զաղե-
զունս իւրեանց , հարկանել զաղքատն և
զտնանկն , սպանանել զայն որ խոնարհն է
սրտիւ :

Առւրք նոցա մացեն ՚ի սիրտս նոցա , և ա-
ղեղունք նոցա վշրեսցին :
Եաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ քան զբա-

զում մեծութիւն մեղաւորաց, և բազուկը
ամբարշտաց խորտակեսցին։
Հաստատէ տէր զարդարս, և ճանաչէ զա-
ւորս ամբժից, ժառանգութիւն նոցա
յաւխուան եղիցի։

Ո՞ի ամաչեցին նորա ՚ի ժամանակս շա-
րութեան . այլ յաւուրս սովու յաղեցին։
Եհա մեղաւորք կորիցին . այլ թշնամիք
տեսան ՚ի ժառանգիլ և ՚ի բարձրանալ
իւրեանց պակասեցին օրնիւս ծուխ՝ զի
պակասի։

Դոխ առնու մեղաւորն և ոչ հատուցանե .

այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ։

Ուշ օրհնեն զտէր՝ ժառանգեցին զեր-
կիր, և ցը անիծանեն՝ սատակեցին ՚ի
նմանե։

Ի տեսանէ ուղղին զնացք առն, դճանա-
պարհս նորա նա կամի յոյժ։

Ուշապէտ և դայթակղեցի, նա մի՛ կործա-
նեցի, զի տէր ձեռնեկալու է նորա։

Ուանուկ էի, ես և ծերացայ, և ոչ տեսի
զարդարն արհամարհեալ, և ոչ դաւակ նորա
թէ մուրանայ հաց։

Օ օրհանապաղ ողորմի և տայ վոխ, դա-

ւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան։
Խոտորեա՞ ՚ի չարէ և արա զբարի . և ընա-
կեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա-
նէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր հար-
կանէ զսուրբս իւր , այլ յաւիտեան պահէ
զնոսաւ :

Ա. Նորէնք հալածեսցին ՚ի միասին , և զա-
ւակք ամբարշտաց սատակեսցին։
Ա. Տ. արդարք ժառանգեսցեն զերկիր . և
բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա-
նէրան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն ,
և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս։
(Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւրում ,
և մի գայթակղեսցին դնացք նորաւ-
չայի մեղաւորին ընդ արդար և խնդրէ ըս-
պանանել զնա , այլ տէր ոչ թողու զնա ՚ի
ձեռս նորա , և ոչ դատապարտէ զնա՝ յոր-
ժամ դատէ զնաւ :

Համբե՛ր տեառն և պահեամ զհանապարհու-
նորա , և բարձր արասցէ զբեղ ՚ի ժառան-
գել զերկիր , և զստակումն մեղաւորաց
տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բարձ-
րացեալ որպէս զմայրսն լիբանանու .

Անցի և ահա ոչ էր, խնդրեցի՞ և ոչ դտաւ
տեղի նորա:

Պահեսա զամբծութիւն, և տես զուղղու-
թիւն. զի գոն մնացուածք յառն խազա-
դարարի:

Անօրէնք հալածեսցին, ի մրասին, և զա-
ւակք ամբարշտաց կորիցեն:

Փրկութիւն արդարոց ՚ի տեսառներ, վերա-
կացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան,
Ըգնեսցէ նոցա տեր և փրկեսցէ զնոսա.
ապրեցուսցէ ՚ի մեղաւորաց՝ և կեցուսցէ
զնոսա զի յուսացան ՚ի նա:

Տռւնք ւ լը:

ՍԱՂՄՈՍ · Ա:

Սաղմոս Դաւթի առ ՚ի միշտակ շարաթու:

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ
զիս. և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիտ
Օ ՚ի նետք քո հարան յիս, և յիս հաստա-
տեցաւ ձեռն քո.

Վէ դո բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ, յերե-
սաց բարկութեան քոյ:

ՎՀ է խաղաղութիւն ուկերաց իմոց , յե-
րեսաց մեղաց իմոց :

Վհօրէնութիւնը իմ բարձրացան քան ըզ-
դլուխ իմ , որպէս բեռն ծանր ծանրա-
ցան ՚ի վերայ իմ :

Աեխեցան և փառեցան վէրը իմ , յերեսաց
անզգ ամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ ,
զօրհանապազ տրտում գնայի , դի անձն իմ
լի եղեւ չարչարանօք , և հչ դոյ բժշկութիւն
մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ ,
մանչեի առ հեծութեան սրտի իմոյ .

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն
իմ , և հեծութիւն իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ :
Ակրտ իմ խռովեցաւ յիտ , և եթող զիս զօ-
րութիւն իմ . լոյս աչաց իմոց , և այս ոչ
եղեւ ընդ իս :

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ
մերձեցան և կացին , և մերձաւորք իմ հեռի
եղեն յինէն :

Բառադառէին զիս և խնդրէին զանձն իմ
ոք խորհեին չար ՚ի վերայ իմ , խորհեցան
զանօրէնութիւն և զնենդութիւն զօրհա-

նապաղ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսե , որպէս
համբ որ ոչ բանայ զրերան իւր:
Եղե ես որպէս մարդ որ ոչ լսե , և ոչ գոն
խօսք 'ի բերան նորա:

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ , և գու լուիցես
ինձ տէր աստուած իմ:

Եսացի թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնա-
միք իմ. 'ի սասանիլ ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ
մեծամեծս խօսեցան:

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , և յաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Օ անօրէնութիւնս իմ պատմեցից , և հո-
գացայց վասն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են , և զօ-
րացեալք են քան զիս . և բազումք էին
ոք ատէին զիս 'ի տարապարտուց:

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ . չարախօսէին զինեն , զի ես եր-
թայի զհետ արդարութեան:

Ո՞յս թողուր զիս տէր աստուած իմ. և մի
'ի բացեայ առնիր յինեն , հայեաց յօդնել
ինձ տէր փրկութեան իմոց:

Ի հաստարած · յիդիմովնայ օրհնութիւնն
Սաղմոն դաւթիւն:

Վասցի թէ պահեցից զՃանապարհս իմ,
զի մի մեղայց լեզուաւ իմով:

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ՚ի հակա-
ռակիլ մեղաւորին առաջի իմ:

+ Լոռ եղէ և խոնարհեցայ · լոեցի ՚ի բա-
րութենէ, և ցաւք իմ նորոգեցան յիս
ջեռաւ սիրու իմ ՚ի վորի իմում, և ՚ի խոր-
հուրդս իմ վառեցաւ հուրու

Խոօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի · ցոյց
ինձ տէր զկատարած իմ և զթիւ աւուրց
իմոյ՝ քանի՞օն է, զի գիտացից թէ որչափ
ինչ պակասեալ է յինեն:

Վհա չափով եղեր զաւուրս իմ, և կար զօ-
րութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ.
սակայն ամենենին ընդունայն է ամենայն
մարդ մաեզի:

Վպաքէն որպէս ՚ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն ՚ի դուր խոռովի, դանձէ և ոչ գիտէ
ում ժողովի:

Իսկ արդ՝ ով է համբերութիւնն իմ՝ թէ
ոչ դու տէր · կամ կար զօրութեան իմոյ՝

թէ. ոչ կը քէն:

Համենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, և նախատինս անդդամաց արարեր զիս:
Լուռ եղէ և ոչ բացի զրերան իմ, զի դու
արարեր:

+ Ե բաց արա լինեն զտանջանս իմ, զի Կ
զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ:
Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ, մաշեցեր որպէս սարդի ոստայն
զանձն նորա . սակայն ընդունայն է ամե-
նայն մարդ:

Ե մեր տէր աղօթից իմոց, ունկն դիր խըն-
դրուածաց իմոց, արտասուաց իմոց մի լոերո:
Պանդուխու եմ ես առաջի քո, նժդեհ և
անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ:

+ Ո՞յլ արա ինձ զի հանդեայց մինչը երթ-
եալ իցեմ, և այլ ոչ ես գտանիցիմ:

Տունք. ժե:

ՍԱԴ.ՄՈՍ. ԼՅ.

Ե կատարած . Աաղմոս դաթի:

Համբերելով համբերի տեառն, և նայե-
ցաւ առ իս, և լուաւ աղօթից իմոց:

Ահան զիս ՚ի գրոյ տառապանաց , ՚ի կաւոյ
և ՚ի տղմօյ :

Հաստատեաց ՚ի վերայ միմի զուս իմ , և
ուղեաց զգնացս իմ :

Լարկ ՚ի թերան իմ օրհնութիւն նոր , զորհ-
նութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն , և յուսաս-
ցին ՚ի տէր . երանեալ է այր որոյ անուն
տեառն յոյս է նորա:

Ու հայեցաւ նա ՚ի նանրութիւն , և ոչ ՚ի
մոլութիւն սուտ:

Հազում արարեր դու՝ տէր աստուած իմ
զոքանչելիս քո , և խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք է
որ նմանիցի քեզ:

Պատմեցի և խօսեցոյ՝ և բազումք եղեն
քան զթիւս . ընդ զոհս և ընդ պատարացս
ոչ հաճեցար , լսելիս հաստատեցեր ինձ .
զողակեզս և զվասն մեղացն ոչ ինդրեցերու
Ծայնժամ ասացի թէ ահաւափկ զամ
ես , ՚ի գլուխս գրոյ գրեալ է զամն իմ:

Վանել զկամս քո աստուած իմ կամեցայ ,
և զօրէնս քո ՚ի մեջ որովայնի իմոյ:

Վեետարանեցից զարդարութիւնս քո յե-
կեղեցիս մեծս . ահա զշբթունս իմ ոչ ար-

դելից՝ ՚ի քէն:

Հեր դու զիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քո հչ ծածկեցի ՚ի սրտի իմում, զճշմար-
տութիւնս քո՝ և զիբրկութիւնս քո:
Վասցի և հչ թագուցի զողորմութիւնս
քո, և զճշմարտութիւնս քո ՚ի ժողովրդենէ
մեծէ:

Այլ դու տէր մի հեռի առնիր զդթու-
թիւնս քո յինեն. զի ողորմութիւն քո, և
ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ըն-
կալցի զիս:

Ըսրջ եղեն զինե չարք՝ որոց հչ գոյր
թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, և
ես հչ կարացի տեսանել:

Իազում եղեն քան զհեր զվուց իմոյ, և
սիրտ իմ եթող զիս:

Կամեաց տէր փրկել զիս, և տէր յօդնել
ինձ նայեաց:

Վաշեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին
զանձն իմ բառնալ զսա. դարձցին յետս և
ամաշեսցեն՝ ոյք խորհեին ինձ չար-
իրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի;
ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ:

Յնծասցեն և ուրսիս լիցին ՚ի քեզ ամե-

Նեքեան, ոյք իսնղթեն զբեղ տեր:
 Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է աստուած,
 և ոյք սիրեն զվլկութիւնս քու
 լու աղքատ և անանիկ եմ աստուած խորհեա
 զիս . օգնական և պաշտպան իմ ես, և զու
 աստուած իմ մի յամենաբ:

Տունք . իր: Գորդայս . ծը:

ՍԱՀՄՈՍ · Ի

Դ կատարած . Ասզմոս Դաւթի:

Երանի որ խորհի զաղքասն և զտնանկն,
 յաւուր չարի փրկեւ զնա տեր:
 Տեր փրկեւ զնա և կեցուցանեւ, երանելի
 առեւ զնա ՚ի վերայ երկրի, և ոչ մատնեւ
 զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:
 Տեր օգնական է նման ՚ի մահիճն ցաւոց
 իւրոց, զամենայն անկողինս նորա դարձու-
 ցանեւ ՚ի հիւանդութենեւ նորա:
 Լու ասացի տեր ողորմեա ինձ, բժշկեա
 զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:
 Ոժնամիք իմ ասացին ինձ չար . Երբ իցէ
 զի մեռցի և կորիցէ անուն նորա:

Ո՞ւտաներ տեսանել զնանքութիւն , խօսեր
՚ի սրտի իւրում , և ժողովեր զանօրէնու-
թիւն յանձն իւր:

Աւտաքս ելաներ և զնոյն խօսեր . զինեն
շնչելին ամենայն թշնամիք իմ:

Խորհեցան չար ՚ի վերայ իմ , բան անօրէ-
նութեան եղին ՚ի վերայ իմ:

Ո՞ի թէ որ ննջիցէ՝ այլ ոչ ևս յաւելցի
յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան
իմոյ յոր և եսն յուսացայ:

Ար ուտեր զհաց իմ , յաձախեաց առնել
ինձ խարեւութիւն:

Այլ դու տեր ողորմեա ինձ և կանգնեա
զիս , և ես հատուցից նոցա:

Հայսմ ծանեայ թէ հաձեցար ընդ իս , զի
մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար .

և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեամ:

Օրհնեալ տեր աստուած իսրայէլի յո-
ւիտեանս յաւիտենից , եղիցի եղիցի:

Տունք . Ժկ:

Ի հատարած · իմաստութիւն որդւոցն կորիսայ ·
Սազմոս դաւթի ·

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց ·
այնպէս փափագի անձն իմ առ քեզ
աստուած ·

Օ արաւի է անձն իմ առ քեզ աստուած
Հզօր և կենդանի · Երբ եկից երեւցայց
Երեսացդ աստուծոյ ·

Լողեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ՚ի
տուէ · և ՚ի գիշերի , և այն զի ասէին ցիս
զօրհանապազ՝ թէ ուր է աստուած քու ·
Օ այս որպէս յիշէի՝ տառապէր յիս անձն
իմ · քաջալերէի զի մտից ընդ յարկաւ
սքանչելեաց տանն աստուծոյ ·

Ե ձայն ցնծութեան խոստովանութեան , և
՚ի ձայն բարեկենդանութեան ·

Երդ՝ ընդէ՞ր արտում ես անձն իմ , կամ
ընդէ՞ր խռովես զիս · յուսահ առ աստուած ,
խոստովանեան նմա՝ փրկիչ Երեսաց իմոց
աստուած է ·

Ենձն իմ յոյժ խռովեցաւ , վասն այսորիկ
յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանանու , ՚ի
հերմոնէ լւանէ փոքուէ ·

իսորք խորոց կարդացին առ քեզ, ՚ի ձայն
սահանաց քոյ:

Ամենայն զբօսանիք քո, և ալիք քո անցին
՚ի վերայ իմ:

Ետուէ պատուիրեաց տէր զողորմութիւն
իւր, ՚ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և աղօմք
իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց:

Ասացի աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես. ընդէ՞ր
մերժեցիր զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես
՚ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Եփշիլ ուկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ, յասել ցիս զօրհանապազ՝ թէ-
ռւր է աստուած քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսաւ առ աստուած,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
աստուած է:

ՏԵՇԵՐ. ԺՂ:

ՄԱՆՈՒՄՈՍ. ԻԲ

Սաղմոս դաւթի:

Դամտ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա
ինձ ՚ի դատաստանի իմում:

Յաղդէ որ նչ է սուրբ . ՚ի մարդոյ մեղա-
ւորէ Նենցաւորէ փրկեան զիս:

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես՝ ընդէր մո-
ռացար զիս , ընդէր արտում գնամ ես ՚ի
նեղել թշնամոյ իմոյ:

Առաքեան աէր զլոյս քո և զնշմարտութիւն
քո , զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս
՚ի լեռան սուրբ և ՚ի յարկս քո:

Մարից առաջի ուղանոյ աստուծոյ առ աստ-
ուած , որ ուրախ առնե՛ զմանկութիւն իմ:
Կոստովան եղեց քեզ օրհնութեամբ աստ-
ուած աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէր արտում ես անձն իմ , կամ
ընդէր խոռվես զիս . յուսան առ աստուած ,
իտառովանեան նմա . փրկիչ Երեսաց իմոց
աստուած է :

ՏԵՇԻՔ . Է . Գ. ԱՐԴԱՅՄ . ՀԴ :

ՍԵՐԱՐՈՒՄ . ԽԴ

Ի կատարած . իմաստութեան որդւոցն կորիսայ:
Սաշմու Պաւթի:

Աստուած՝ ականջօք մերովք լուսք , զոր
հարքն մեր պատմեցին մեզ:

Օ գործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա,
յաւուրսն առաջինա:

Հեռն քո խլեաց զհեթանոսա՝ և զնոսա
տնկեցեր . չարչարեցեր զժողովուրդս քո՝ և
հաներ զնոսա:

Օ ի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսա:
Ա, Ալ աջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս երեսաց
քոց , զի հաճեցար դու ընդ նոսա:

Դու ինքն ես թագաւոր իմ և աստուած
իմ , որ հրամայեցեր զփրկութիւնն յա-
կորայ:

Վե զթշնամիս մեր հարցուք , և անուամբ
քով արհամարհեցուք զյարուցեալսն ՚ի
մերայ մեր:

Ա, Ալ դու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնամեաց մե-
րոց , և զատելիս մեր յամօթ արարեր:

Աստուծով պարծեացուք զօրհանապազ , և
անուան նորս խոստովան եղիցուք յա-
փուեան:

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարդեցեր ըզ-
մեզ . և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր:

Դարձուցեր զմեղ յետս քան զթշնամիս
մեր , և ատելիք մեր յափշտակեցին զմեղ:
Լառուր զմեղ որպէս զոչխար ՚ի զենումն .

և ընդ հեթանոս ցրուեցեր զմեղ:

Ա աճառեցեր զժողովուրդս քո առանց
գնոյ , և ոչ դոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Երարեր զմեղ նախատինս դրսցեաց մե-
րոց . ծաղր և այսին կատականաց այնոցիկ
որք շուրջ եին զմեօք:

Երարեր զմեղ յառակս հեթանոսաց , ՚ի
շարժել զդլուխս ժողովրդոց:

Օօր ամենայն նախատինք իմ առաջի իմ
են , և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս:
՚ ձայնէ նախատորդին և չարախօսի , յե-
րեսաց թշնամոյն և հալածչի:

Եյս ամենայն եկն ՚ի վերայ մեր , և մեք
զբեղ ոչ մոռացաք և ոչ ստեցաք ուխտի
քում , և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք:
Դարձուցեր զշաւիղս մեր ՚ի ճանապարհաց
քոց , խոնարհ սրարեր զմեղ ՚ի տեղի շարչա-
րանաց , և ծածկեցին զմեղ ստուերք մահու-
թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն աստու-
ծոյ մերոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր
յաստուածս օտարս:

Ասկայն աստուած խնդրե զայս . զի նա
քննե զգաղանիա սրտից մերոց :

Ա ասն քո մեռանիմք զօրհանապաղ , հա-
մարեցաք որպէս զոշխար ՚ի զենումն:

Օ արթիր ընդէլը ննջես տէր . արի և մի
մերժեր զմեզ իսպառ :

Օ մէ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի մէնջ ,
մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս
մեր:

Խոնարհ եղեն մինչեւ ՚ի հող անձինք մեր .
և յերկիր կցեցան մէջք մեր:

Արի տէր օգնեան մեզ , և փրկեան զմեզ
վան անուան քո:

Տունք . իւ:

ՍՍԼՄՈՍ · ԽԴ

Ի կատարած . զառանցելոց ժամանակաց . որդւոցն
Կորիսյ իմաստութեան . Սաղմոս օքնութեան վասն
սիրելոյն:

Նզիսեսցէ սիրո իմ զպատգամն քո բարի ,
և ասացից զգործս իմ թաղաւորի:

Ե եղու իմ որպէս գրիչ արագագիր դպրի ,
զեղեցիկ տեսլեամբ քան զամենայն որդիս
մարդկան:

Ավոեցան շնորհք ՚ի շրթանց քոյ . վասն
այսորիկ օրհնեաց դքեղ ած յաւիտեան :
Վ'ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելչու-
թեան և գեղոյ քոյ :

Կ արեա ուղղեա և թագաւորեա՝ վասն
Հմարառութեան հեղութեան և արդարու-
թեան , և առաջնորդեացէ քեզ սքանչելա-
պէս աջ քո :

Դեռք քո սրեալ են հզօր , և ժողովուրդք
՚ի ներքոյ քո անկցին , ՚ի սիլոս թշնամեաց
թագաւորի :

Ե թոռ քո աստուած յաւիտեանս յաւի-
տենից , դաւազան ուղղութեան՝ դաւա-
զան արբայութեան քո :

Ա իրեցեր զարդարութիւն , և ատեցեր զա-
նօրէնութիւն :

Ա ասն այսորիկ էօծ զքեզ աստուած աստ-
ուած քո խողով ուրախութեան , առաւել
քան զընկերս քո :

Օ մուռս և ստաշին և կասիայ ՚ի զդեստէ-
քումմէ , ՚ի տաճարաց փղոսկրեից , ուստի
ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւո-
րաց ՚ի պատիւ :

Լ աջցէ դշիսոյ ընդ աջմէ քումմէ , ՚ի

Հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պա-
ճուճեալ:

Ենք դուստր և տես՝ խոնարհեցն զունին
քո . մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր
քո . զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քու
Աա ինքն է տէր քո՝ երկիրպազցես սմա ,
և դուստր ծուրայ երկիրպազցէ սմա . և
պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն
մեծամեծք ՚ի ժողովրդոց:

Վմենայն փառք դատեր թագաւորի ՚ի ներ-
քոյ , ՚ի վերջաւորս ոսկեհուռն զարդարեալ
և պաճուճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա ,
և զընկերս նորա տարցին նման
Վծցեն ցնծութեամբ և ուրախութեամբ
և տարցին ՚ի տաճար թագաւորի , և փոխա-
նակ հարց քոց եղիցին որդիք քո:

Լացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն եր-
կիր , և յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն
ազգս ազգաց:

Կ ասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան ե-
ղիցին առ քեզ , յաւիտեան՝ և յաւիտեանս
յաւիտենից:

Ի կատարած . որդւոցն կորիսայ ՚ի վերայ՝ գաղանեաց .
Սազմոն դաւթի:

Վատուած մեր ապաւէն և զօրութիւն .
օգնական ՚ի վերայ նեղութեանց՝ որք գտին
զմեզ յոյժ :

Ո ան այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի խռո-
վիլ երկրի , ՚ի փոփոխիլ լերանց ՚ի սիրաս
ծովու :

Դոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա , խռո-
վեցան լերինք ՚ի զօրութեննե նորա :

Դնացք դետոյ ուրախ առնեն զքաղաքն
աստուծոյ , և սուրբ արար զշարկս իւր
բարձրեալն :

Վատուած ՚ի մեջ նոցա և նոքա մի սասա-
նեսցին . օգնեսցէ նոցա աստուած ՚ի վա-
ղորդեննե մինչև ՚ի վազորդեան :

Խռովեցան հեթանոսք , և խռնարհեցան
թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձ-
րեալն՝ և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է
մեր աստուած յակորայ :

Եկայք և տեսէք զդործս այ , որ արար
զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի :

Ահար զպատերազմ՝ ի ծագաց մինչև ՚ի
ծագս երկրի . զաղեղունս վշրեաց , զգէնս
խորտակեաց և զասպարս սյրեաց հրով .
Կանխեցէք և ծաներուք՝ զի ես եմ աստ-
ռած . բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս , և բարձ-

րացայց ՚ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդունելի է
մեր աստուած յակոբայ :

Տունք . Ճան : Գորշայս . Ճիւ :

ԱՅՆՄՈՍ . ԽԶ

Ի կատարան . վասն որդւոցն կորիսոյ :
Սաղմոս Դաւթի :

Ծանակա հարէք ամենայն հեթանոսք , աղա-
ղակեցէք առ առ ՚ի ձայն ցնծութեան :
Տէր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր
մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնաղանդ արար զժողովուրդս մեզ , և
զհեթանոսս ՚ի ներքոյ ոտից մերոց :
Բնարեաց զմեզ իւր ՚ի ժառանդութիւն ,
զդեղեցկութիւն յակոբայ զոր և սիրեաց :
Համբարձաւ աստուած օրհնութեամբ , և

տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Ասդմնս ասացէք աստուծոյ մերում, սադմնս ասացէք թագաւորին մերում սադմնս ասացէք:

Թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի տծ է, սադմնս ասացէք նմա խմատութիւն: Թագաւորեաց աստուած ՚ի վերայ հեթանոսաց . աստուած նատաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ:

Եշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ աստուած արրահամու, զի աստուծոյ զօրութիւնք յերկրու յոյժ համբարձան:

Տունք. Է՛.

ՍԱՂՄՈՍ. ԽԵ

Սադմնս օրէնութեան որդւոցն կորիսայ . Երկրորդ շարաթու:

Վեծ է տէր, և օրէնեալ է յոյժ ՚ի քաղաք աստուծոյ մերոյ, ՚ի լեառն սուրբ նորաւ չաստարմատ ցնծասցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր . Երինք սիօնի՝ կողմանք հիւսոյ՝ քաղաք թագաւորին մեծիւ:

Վասուած ՚ի տաճարի իւրում յայտնի, ՚ի ժամանակի որպէս օգնական լիներ նոցաւ

Ահաւասիկ թագառորութիւնք երկրի ժա-
ղովեցան, և անցին ՚ի միասին
Նկրեանք տեսին այսպէս և զարմացան,
խռովեցան սասանեցան, և դողումն կալաւ
զնոսա:

Անդ երկունք որպէս ՚ի ծննդեան, և հողմն
սաստիկ փշրեսցէ զնաւս ՚ի թարսիս:
Որպէս լուաք՝ սոյնպէս և տեսաք, ՚ի քաղաք
տեառն զօրութեանց ՚ի քաղաք աստուծոյ
մերոյ:

Աստուած հիմունս եարկ նմա յաւիտեան-
ընկալաք աստուած զողորմութիւն քո՝ ՚ի
մեջ ժողովրդեան քո:

Իստ անտուան քում աստուած, սոյնպէս և
օրհնութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս, և
արդարութեամբ լի է աջ քո:

Արախ եղիցի լեսոն սիօն, և ցնծասցեն
դստերք յուդայ՝ վասն իրաւանց քոց տերու
Ըրջեցարուք զսիօնիւ պաշարեցէք զնա,
և պատեցէք զաշտարակս նորա:

Դիք զսիլսա ձեր ՚ի վերայ զօրութեանց
նորա, բաժանեցէք զամուրս նորա, զի
պատմել կարասմիք յազդ յայլ

Այս է աստուած աստուած մեր յաւիտեանց

յաւիտենից, և սա հովուեսցէ զմեզ մինչեւ
յաւիտեան:

Տռւնք. Ժկ.

ՍԵՐՄՈՍ. ԽԸ

Դ հատարած որդւոցն կորիսայ . Ասղմոս որհնութեան
դաւթի:

Լուարիք զայս ամենայն աղբք, ունկն
դիր լերուք ամենեքեան՝ ոյք բնակեալ
եք յաշխարհի:

Ծնունդք երկրի և որդիք մարդկան ՚ի մի-
ասին, մեծամեծք և տնանկք:

Շերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն, և
խորհուրդ սպափ իմոյ զհանձար:
Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ .
բացից առակաւ զբերան իմ, և խօսեցաց
զառակա ՚ի սկզբանեւ:

Վնդեմ բնաւ երկնչիմ ես յաւուր չարի .
զի անօրէնութիւնք զնացից իմոց շուրջ
եղեն զինեւ:

Ծուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրեանց, ՚ի
բազմութիւն մեծութեան իւրեանց պար-
ծեսցին:

Եղբայր ՚չ փրկէ՝ և ՚չ փրկէ մարդ և ՚չ

տայ աստուծոյ զփրկանս իւր , և ոչ զդինս
փրկանաց անձին իւրոյ :

|| աստակեան յաւիտեան , և կեցցես մինչ
խպառ , և ոչ տեսցես զապականութիւնը
Ծորժամ տեսցես թէ իմաստունք մեռա-
նին , ՚ի միասին անզգամք և անմիտք կորի-
ցեն , և թողցեն օտարաց զմեծութիւն
իւրեանց :

Դերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին
յաւիտեան , և յարկք նոցա աղգէ մինչեւ
յազգ , և կարդասցին անուանք նոցա ՚ի
հողս իւրեանց :

|| արդ ՚ի պատուի եր և ոչ իմացաւ , հա-
ւասպեցաւ անասնոց անբանից և նմանե-
ցաւ նոցա :

|| յս ճանապարհ է գայթակղութեան նոցա
նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւրեանց
հաճեսցին :

Որպէս խաշն ՚ի դժոխս մատնեսցին , և մահ
հոլուեսցէ զնոսա , և տիրեսցեն նոցա ու-
ղիղք ընդ առաւօտաւ :

(Օ գնութիւնք նոյա մաշեսցին ՚ի դժոխս ,
և ՚ի վառաց իւրեանց անկցին :
Ըայց սակայն՝ աստուծ փրկեսցէ զանձն իմ

՚ի մեռաց դժոխոց, յորժամ ընդունին զիս
Ո՞՛մ երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ, և
յորժամ բազում լինին փառք տան նորաւ
՞օ ի ոչ թէ ՚ի մեռանիյն իւրում առցէ
ընդ իւր զամենայն, և ոչ թէ իջցեն փառք
տան նորա ընդ նմաւ

Եւյլ անձն նորա ՚ի կեանս իւրում օրհնեա-
ցի, և խոստովան եղիցի քեզ յորժամ բարի
արացես դու նմաւ

Ո՞ւցէ նա մինչեւ յազդ հարց իւրոց . մինչեւ
յաւիտեան զըստ մի տեսցէ:

Ո՞ւարդ ՚ի պատուի էր և ոչ իմացաւ, հա-
ւասարեցաւ սնասնոց անքանից և նմանե-
ցաւ նոցաւ

Տունք . Եւ Գորդայս . իր:

ՍԱԴՄՈՍ . ԽԹ.

Սազմոս Դաւթի:

Եսուած աստուծոց տեր խօսեցաւ, և
կոչեաց զերկիր յարեւլից մինչեւ ՚ի մուտտ
արեւու:

Ի սիօնէ մեծ վայելքութիւն փրկութեան
զեղոյ նորա:

Վատուած մեր յայտնապէս եկեցիւ, և
աստուած մեր մի դադարեցիւ:

Հոր առաջի նորա բորբոքեցի, և շուրջ
զնովաւ մըրիկ յոյժ:

Կոչեցի զերկինս 'ի մերուառ' և զերկիր 'ի
դատել զժողովուրդ իւր, ժողովել տա ինքն
զուրբս իւր . և ոյք դնեն զպատարագս.
ուխտից 'ի մերայ սեղանոյ նորա:

Պատմեցին երկինք զարդարութիւն նորա,
զի աստուած դատաւոր է:

Ենր ժողովուրդ իմ և խօսեցաց ընդքեզ,
և խրայէլ քեզ վկայեցից . զի աստուած
աստուած քո ես եմ:

Աչ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամ-
բեմ զքեզ . զի ողջակէ զք քո առաջի իմ են
յամենայն ժամ:

Աչ ընդունիմ 'ի տանէ քումմէ զուարակս,
և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս:

Եմէ ամենայն գազան անտառի , երեւ լե-
րանց և ամենայն անտառն:

Դիմեմ ես զամենայն թռչունս երկնից
զեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է:

Ուեւ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից . զի
իմէ աշխարհ լրիւ իւրով:

Աչ ուտեմես զմիս զուարակաց քոց, և ոչ
զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ:

Ուասն աստուծոյ պատարագ օրհնութե,
կատարեա բարձրելոյն զուխտս քո:
Լյարդասցես առ իս յաւուր նեղութեան
քո, ես փրկեցից զքեզ՝ և զու փառաւոր
արացցես զիա:

Անկայն մեղաւորին ասէ աստուած . իսկ
զու ընդէ՞ր բնաւ պատմես զարդարութիւն
իմ, կամ առնուս զուխտ իմ ՚ի բերան քո:
Օ ի զու ատեցեր զիսրատ իմ, մերժեցեր
և յետս ընկեցեր զնամ բանս բերանոյ իմոյ:
Ուեւ տեսանելիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ
նոսա, և ընդ շունս դնելիր զբաժին քո:
Ըերան քո յաճախեր զբարութիւն, և լե-
զու քո նիւթեր զնենդութիւն:

Վատեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէ իր, և
՚ի վերայ որդւոյ մօր քո դնելիր զգայթակ-
զութիւն:

Օ այս ամենայն արարեր և լոեցի քեզ .
կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես
քեզ նմանիցեմ:

Երդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս
ամենայն առաջի քո . իմացարնոք ամենեւ-
քեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զատուած .
Դուցէ երբէք յափշտակիցիք , և ոչ ոք իցէ
որ վրկիցէ :

Պատարագ օրհնութեան փառաւոր ա-
րացէ զիս . և անդ է ճանապարհ ուր ցու-
ցից նմա զիրկութիւն աստուծոյ :

Տառնք . ինք :

ՍԵՂՄՈՍ . ձ.

Ե կատարած . Սաղմոս զաւթի . 'ի ժամանակի զի եհն
առ նա նախան մարդարէ , իրբն զի մուեալ էք նա առ-
բերսաբէլ :

Ոզորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում . ըստ բազում զթութեան
քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

Ուաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ .
և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :
Օ անօրէնութիւնս իմ . ես ինձէն զիտեմ,
և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն
ժամ :

Քեզ միայն մեղայ տէր , և չար առաջի
քո արարի :

Որպէս արդար Եղիցիս ՚ի բանս քո , և յաղ-
թօղ ՚ի դատել դառ
Անօրէնութեամբ յղացաւ , և ՚ի մեղս ծնաւ-
զիս մայր իմ։

Դու տէր զՃ՛մարտութիւն սիրեցեր , զան-
յացոս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով
յայտեցեր ինձ։

Յօդեա յիս մշտկաւ և սուրբ Եղեց , լուա
և քան զձիւն սպիտակ Եղեց։
Լոելին արա ինձ զցնծութիւնն և զուրա-
խութիւնն , և ցնծացեն ոսկերք իմ տա-
ռապեալք։

Դարձն զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոյ . և զտ-
մենայն անօրէնութիւնն իմ քաւեա յինէն։
Աիլու սուրբ հաստատեա յիս աստուած ,
և հոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում։

Ո՞ի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց , և
զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւնն փրկութեան քոյ , և
հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս
Աւուցից անօրինաց զՃանապարհս քո , և
ամբարիշտք տռ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ աստուած աստուած
փրկութեան իմոյ . ցնծացէ լեզու իմ

յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զըրթունս իմ բանաս , բերան
իմ երդեսցէ զօրհնութիւնս քու .
Ան կամեցեալ էիր պատարագս մատու-
ցանեաք . բայց դու ընդ ողջակեցս իսկ ոչ
հաճեցար:

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ , զսիրտ
սուրբ , և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ ար-
համարհէ:

Դարի արա տէր կամքք քովք սիօնի , և
շինեսցին պարխապքն երուսաղեմի:
Հայինժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան . յորժամուխտից պատարագս
հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս:

Տունք . Ի:

ՍԱԴՄՈՍ · Ճ.Ա.

Ի կատարած խմառութեան . Սազմոս դաւթի . ՚ի ժա-
մանակի զի եկն դովեկ եղովմայ , պատմեաց սաւուզայ ,
թէ ահաւասիկ դաւիթ ՚ի տանն աբիմելքքայ է :

Օ ՚ի պարծի ՚ի չարութեան հզօր զանօրի-
նութիւն . զօրհանապազ զանիրաւութիւն
խորհեցաւ ՚ի լեզուի իւրումի
Որպէս զածելի սուր սրեւաց զնենգութիւն ,

սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն ,
զահօրէնութիւն քան զխօսս արդարութե +
Ալիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման ,
և զըեզուս նենդաւորս :

Ա ասն այսորիկ աստուած կործանեսցէ զնա
խաղառ , խլեսցէ և հանցէ զնա յարկաց
իւրոց , և զարմառս նորա յերկրէն կեն-
դանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն , զնովաւ ծի-
ծաղեսցին և ասասցեն :

Ա յս սյր է որ ոչ արար զաստուած իւր
օգնական . սյլ յուսացաւ սա ՚ի բազում
մեծութիւն իւր , և զօրացաւ ՚ի նանրու-
թեան իւրում :

Ա յլ ես որպէս ձիթենի պտղալից ՚ի տան
աստուծոյ . յուսացայ յողորմութիւն աս-
տուծոյ յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից :

Կաստովան եղեց քեզ տէր յաւիտեան զի
արարեր . և համբերից անուան քում , զի
բաղցը ես առաջի սրբոց քոյ :

Տունիք . ըստ Գորդայս . ծիւ :

ՍԱԴՄՈՍ · Տ-Բ

Ի կառարած . վասն մաղաղեթայ . իմաստութիւն
Դաւթիւն:

Ասաց անզգամն ՚ի սրտի իւրում թէ աչ
դոյ աստուած . ապականեցան և պղծեցան
յանօրէնութեան իւրեանց , և ոչ է որ
առնէ զբաղցրութիւն:

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որ-
դիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ ոք իմաս-
տուն որ խնդրիցէ զաստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին , և ան-
պիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , և չէ ոք մինչեւ
՚ի մին:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոյք դոր-
ծեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի , և առ աստուած ոչ կար-
դացին:

Ենդ երկիցեն զերկիւդ ուր ոչ իցէ եր-
կիւդ . զի աստուած ցրուեսցէ զոսկերս
մարդահաճոյից:

Ամաշեսցեն և յամօթ լիցին , զի աստուած
անարդեաց զնոսաւ:

Ո՞ւ տացէ ՚ի սիօնէ զգիկութիւն խրայէլի .
՚ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն ժու-
ղովրդեան իւրոյ , ցնծացէ յակոր և ու-
րախ եղիցի խրայէլ :

Տունք . մ :

ՍԱՎՄՈՍ . ձ.Գ

Դ հասուրած . ընդ օրէնութիւնս իմաստութիւնն դաւթի .
՚ի ժամանակի զի Եկին զիշտացիքն , և ասեն ցաւուող
ահաւ ասիկ զաւիթ թագուցեալ նամի առ մեզ :

Աստուած յանուան քում կեցն զիս , և ՚ի
դօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած ընւր աղօթից իմոց , ունկն զիր
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարը յարեան ՚ի վերայ իմ , և հզօրը
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան
զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օդնական իմ , և տէր ըն-
դունող հոգւոյ իմոյ :

Ե դարձուցանել զւարն . ՚ի թշնամիս իմ ,
Հմարատութեամբ քով սաստակեան զնոսա-
լա կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ . և խոստովան եղէց անուան քում
տէր զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:
Տաւոք. Հ:

ՍԱԴՄՈՍ · Ճ.Դ

Ի հասարած . ընդ օրէնութիւնս խմասութեան .
Սաղմոս դաւթի:

Ունկն դիր ասուուած աղօթից իմոց, և մի
անտես առներ զիսնդրուածս իմ:

Այսեա առ իս և լուր ինձ . զի տրտմեցայ
ես 'ի ձանձրանալ իմում և խոռվեցայ:
Ի ձայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մեղաւո-
րին՝ խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ ,
բարկութեամբ ուսս պահէ ինձ:

Աիրտ իմ խոռվեցաւ յիս, և երկիւղ մահու
անկաւ 'ի վերայ իմ:

Ահ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ, և ծած-
կեաց զիս խաւար:

Ասացի տայր ոք ինձ զթես որպէս զաղաւ-
ոյ . զի թոշէի վերանայի , և հեռացեալ
դադարէի յանապատի:

Ակն ունեի սսուծոյ որ փրկէր զիս 'ի
կարճմտութենէ զայրանալոյ, և 'ի մըրկեալ
նեղորառութենէ:

Ընկըն տէր և բաժանեա զիւզուս նոցա ,
զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառակու-
թիւն ՚ի քաղաքի :

Ե տուէ և ՚ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսովօք
նորա անօրէնութիւնք . չարիք և մեղք են
՚ի մէջ նոցա . և ոչ պակառեաց ՚ի հրապա-
րակաց նոցա վաշխ և նենդութիւն :
Օ ի թէ թշնամոյն նախատեալ էր՝ համ-
բերեի արդեօք , կամ առելոյն մեծարան-
եալ էր ՚ի վերայ իմ՝ թագչէի արդեօք ՚ի
նմանէ :

Խակ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ :

Ապաքէն ՚ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր , զի գնայաք միաբանու-
թեամբ ՚ի տան աստուծոյ :

Եկեսցէ մահ ՚ի վերայ նոցա , և կենդան-
ոյն իջցեն ՚ի դժոխս . զի չարութիւն է ՚ի
բնակութեան նոցա և ՚ի մէջ նոցա :

Ես առ աստուած կարդացի , և նա լուաւ
ինձ յերեկոյս՝ ՚ի վաղորդայն ՚ի հասարակ
աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի ի-
մում . փրկեսցէ խաղաղութեամբ զանձն

Իմ 'ի մերձաւորաց խոց , զի կարեօք հա-
սին 'ի վերաց իմ :

Եռլիցէ աստուած և խոնարհ արասցէ ըզ-
նոսա , որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :
Օ ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ , և ոչ եր-
կեան յաստուծոյ :

Չդեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նո-
ցա , և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա :
Բաժանեցան 'ի սրտմտութենել երեսաց
նորա . և եհաս 'ի սիրտս նոցա :
Կակուղ էին բանք նոցա քան զձեթ , և
ինքեանք որպէս սլոք :

Ոնկեա 'ի տէր զհոգս քո և նա կերակրէ-
գքեզ , և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն
արդարոյ :

Դու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի դուք
ապականութեան , արք արիւնահեղք և
նենդաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս
երեանց . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :
Տունք . ի՛ւ : Գորզայս . լ՛ւ :

Ասեսնս Գորզայս . է : Սաղմոս . ժթ : Տունք . ի՛ւ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵՃԻՆ ՄՈՎԱԿԱ ԱԽՏՈՒ
Ճ-ԱՏԵՍ ՄԱՐԴԱՐԵՒ

Ք · ՕՐԻՆԱԳ · ԼՂ ·

Օ ի հուր բորբոքեցաւ . ՚ի բարկութենեւ-
իմմէ . այրեսցէ . և իջցէ մինչ ՚ի դժոխա
ներքինսա :

Կերիցէ զերկիր . և զամենայն բոյս երկրի
նոցա . վառեսցին հրով , և բորբոքեսցին
հիմունք ըլրանց նոցա :

+ Երտեցից զշարիս ամենայն ՚ի վերայ նոցա ,
և նետիւք իմովք սպառեցից զնոսա :

Աշեալք և հրւծեալք ՚ի սովոյ , գաղա-
նաբեկ զեշ անկեալ ամ թռչնոյ երկնից :
Լարս առանց բժշկութեան՝ արձակեցից
՚ի վերայ նոցա զգաղանս անսպասի . որբ
այսր և անդր քարշեսցեն զնոսա ընդ երկիր :
Արտաքուստ մանկակոտորս արասցէ զնոսա
սուր , և ՚ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա
անտի արհաւիրք ահից :

Օ երիտասարդս նոցա կուսանօք հանդերձ ,
և զտղայս հաստատելովք ծերովք հան-
դերձ :

Առաջի թէ ցրեցից զնոսա . և դադարե-
ցուցից զմիշատակս նոցա յազգաց :
Ու ոչ վասն բարկութեան սրտմտութեան
թշնամիցն , զի մի երկայնակեացք եղի-
ցին . և մի բարձրասցին հպարտացեալ
թշնամիքն , և ասասցեն :

Ու ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ մեր
հզօր . և ոչ տէր աստուած արար զայս
ամենայն :

Օի ազդ մի խորհրդակորոյսք են նոքա .
և ոչ գոյ ՚ի նոսա խմաստութիւն , և ոչ խոր-
հրցան ՚ի միտ առնուլ զայս ամենայն . և
արդ՝ ընկալցին զամօթ յանձինս խրեանց :
Օ արմանիք մի մեծ այս են . զիանրդ մին ըզ-
հազարս հալածեցէ , կամ երկուք զբիւրս
շարժեցն :

Ու ոչ տեառն աստուծոյ մասնեալ էր ըզ
նոսա , և տուեալ իցէ զնոսա ՚ի ձեռն
թշնամեաց նոցա :

Օի ոչ են դիք նոցա որպէս զաստուած
մեր . այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք :
Եայդւոյն սողոմայ էր որթ նոցա , և
տունք նոցա ՚ի գոմորայ :

Կազող նոցա խսողով դառնութեան , և

ողկոյզ նոցա ՚ի դառնութեան լեզոյ:
 Արտմառութիւն բարկութեան վիշապաց
 գինի նոցա սրտմառութիւն իմից՝ անհնաւ-
 րին առանց քժշկութեան:
 Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առիս, և
 կիրեալ պահի ՚ի գանձի իմում:
 Հաւուր վրիժուց հատուցման հատուցից
 նոցա, ՚ի ժամանակի յորում հարցի դքա-
 րի ոտն նոցա:
 Ուերձ է օր կորստեան նոցա հասեալ է
 պատրաստութեամբ տէր ՚ի վերայ նոցա:
 Դատէ տէր զժողովուրդ իւր . և ՚ի ծա-
 ռայս իւր մխիթարին:
 Օի ետես զնոսա լքեալս լուծեալս, և
 մատնեալս ՚ի գերութիւնն:
 Եւ ասիցէ տէր՝ ուր են դիքն ձեր՝ յորս
 յուսացեալ էիք դուք ՚ի նոսա զորոց ըզ-
 հարզս տպանդիցն ու տէիք, և ըմպէիք ըզ-
 գինի զոհիցն:
 Երդ՝ յարիցեն օդնեսցին, և եղիցին ձեզ
 թիկունք

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎԱՒԵՄ

Դաներուք և տեսէք՝ զի ես եմ . և ոչ
գոյ այլ աստուած բաց յինէն :
Լա սպանանեմ և ես կեցուցանեմ, հարկա-
նեմ և ես բժշկեմ . և ոչ ոք իցէ որ հանիցէ-
զձեզ ՚ի ձեռաց խոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս խմ . երդուայ
աջով խով, և ասացի թէ կենդանի եմ ես
յաւիտեան :

Որեցից որպէս փայլակն զսուսեր խմ, և ՚ի
խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ խմ :
Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց խ-
մոց . և ատելեաց խոց հատուցից զհատու-
ցումն նոցա նոցին :

Որբեցուցից զնետս խմ յարենէ նոցա, և
սուր խմ կերիցէ միս յարենէ վիրաւորելոց
դերելոց գլխոց իշխանաց՝ թշնամեաց նոցա :
Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ, և երկիր-
պագցեն . նմա ամենայն որդիք աստուծոյ
Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովր-
դեսն նորա, և զօրացուցեն զնա ամենայն

հրեշտակք աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդ-

ող նոցա , և հատուցումն թշնամեաց
նոցա՝ հատուցաւ նոցաւ
հատուցումն ատելեաց նոցա հատուցաւ
նոցա . և սրբեացէ ալ . քերկիր ժողովրդեան
իւրոյ :

Փառք հօր և որդւոյ և .

ՄԱՆԹԱՆԻ

Դու ես ալ . մեր՝ դու ես քրիստոս փրկիչ մեր ,
զքեզ օրէնքն անձննը մեր :
Ա արգասալ . պատ վան սր :

Քարոզ և աղօթք՝ Մի նախանձիր , և խոստովան
կանոնացն :

Ա ան ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհու
խաղաղութեան՝ դալ . աղաչեսցուք :
Տէր ողորմեա :

Ա ան ցրելոյ ՚ի մենջ զամենայն խորհուրդու չա-
րին՝ դալ . աղաչեսցուք :

Ա ան պարզեելոյ մեզ առողջ խորհուրդու և
առաքինի վարս՝ դալ . աղա :

Ա ան պահելոյ զմեզ ընդ հովանեսու ամենաւ-
զօր աջոյն իւրոյ՝ դալ . աղա :

Ա ամն խորտակելոյ զշակառակորդն վաղվարա-
կի ընդ սահմաք մերովք՝ զաեւ աղաւ:
Ա ամն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որբ ճշմարիս
և ուղիղ հաւատով՝ ի քրիստոս Նովեցին՝ զաեւ
արաշեայութք:
Եւ ևս միաբան վասն: Օ անձինս մեր և:
Աղորմեաց:

Աղօթք:

Տէր Երկին, և Երկրի՝ արարիչ ամենայն արա-
րածոց Երեւելեաց և աներեւութիւն: Առ քեզ
կարդամիք յամենայն ժամ: զի ընդ ամենայն ան-
դիս և անբութիւնքո, և արքայութիւնքո ա-
մենեցուն անիրե: Ընորհեամ մեզ Երկիւղիւ ի
պաշտօն քո կանխել հանապազ, սիրել զքեզ ՚ի
բոլոր սրանք և ՚ի բովանդակ մասց, և յամենայն
զօրութենիւ մերու պահել զարատուիրանս քո:
Համբառնալ առ քեզ զձեռոս մեր ՚ի սրբութիւն
առանց բարիւթեան և Երկմութեան: և զր-
ասնիւ ՚ի քեն զնորհու և զողորմութիւն, և զա-
ւաքինասեր գործոցն յաջողութիւն: Ա ամն զի-
դու ես ան կենաց և աստուած ողորմութեանց:
և քեզ վայել: փառք իշխանութիւն: և զա-
սիւ, այժմ և միշտ և յաւիսեանս յաւիսենից,
ամեն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն
Աստուծոյ Երկրագագեցուք:

Ուռմ ամենազօր և յաղթօղ տէրութեանդ
Երկնի ամենայն ծունը յերկրագագութիւն . և փա-
ռառորի յամենեցունց թագաւորութիւն քու
Այեա յերկրագագութիւնս մեր , և ուսն մեզ
առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Ո ասե
զի դու ես ասսուած խաղաղութեան , որ բար-
ձեր զթշնամութիւն ՚ի միջոյ , և արարեր զիազա-
ղութիւն յերկինս և յերկրի . հեռաւորաց և
մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարզես
քոյնս բարեացգ: Որում և զմեզ մեծի շնոր-
հացդ արժանաւորս արասցես , դասելով ընդ
ճշմարիս երկրագագուս քո . ասսուած մեր՝ և
տէր մեր , և փրկիչ յիսուս քրիստոս: Որ ես օրհ-
նեալ ընդ հօր և ընդ ուորբ հոգւոյդ , այժմ և
միշտ և յաւ խեանս յաւ խենից , ամեն:

Մաղթանք:

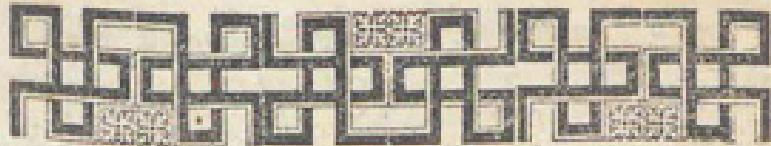
Երդս օրհնութեան և ՚ի ձայն սաղմոսաց ան-
դադար փառաւորեմք զհայր և զըրդի և զսորբ
հոգիդ , այժմ և միշտ և յաւ խեանս յաւ խե-
նից , ամեն:

(Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս , ամեն:
այլ մեր որ յերկինս:

Էջ Երրոր Յայլ:

ՍԵՂՄՈՍ. ծԵ

Դ կատարած մասն ժողովոց եանն , որ ՚ի սրբոյն հեռացեալ էին . ՚ի ժամանակի զի կալան զնա այլազգիքն ՚ի գեթ . Յարձանադիր .
Սաղմոս Դաւթի:

Ղղորմեա ինձ աստուած՝ զի կոխեաց զիս
մարդ . զօրհանապազ պատերազմունք նե-
ղեցին զիս:

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ,
բազումք էին ոք մարտնչեին ընդ իս ՚ի
բարձանց:

Դ առւեւ ես ոչ երկեալց զի ՚ի տեր յուսաւ-
ցայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ . յաստ-
ուած . յուսացայ՝ և ոչ երկեալց , զի՞ արաս-
ցեւ ինձ մարդ :

Օ օրհանապազ զբանս իմ անարգեցին ,
զինէն էին խորհուրդք նոցա ՚ի շարութեան .
Պանդուխոք եղեցին և թաքթաքուրք շրր-
շեցին . նորա գարշապարի իմում սպասես-

ցեն՝ որպէս և սպասէին անձին իմոյ:
Որպէս առ ոչնչէ մերժեսցես զնոսա, բար-
կութեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուս-
ցես:

Աստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ.
Եղից զարտասուս իմ առաջի քո՝ որպէս
խոստացար դու ինձ:

Դարձցին Թշնամիք իմ յետս իւրեանց,
յաւուր յորում կարդացից առ քեզ.
Ահա ծանեայ զի աստուած իմ ես դու.
զաստուած օրհնեցից ՚ի բանս իմ, և զուր
գովեցից ՚ի խօսս իմ. յաստուած յուտացայ
և ոչ երկեայց՝ զի՝ արասցէ ինձ մարդ:
Եմին են ուխտը իմ, զոր տաց քեզ օրհ-
նութեամբ աստուած աստուած իմ:
Փրկեցեր զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաշս
իմ յարտասուաց, և զուս իմ ՚ի գայթակ-
դութենէ. հաճոյ եղեց առաջի տեառն
յերկրին կենդանեաց:

ՍԱՂՄՈՍ · Ճ. Զ.

Ի կատարած մի՛ ապահաներ . Սաղմոս դաւթի յարձաւնագիր . 'ի ժամանակի՞ զի՞ փախուցեալ թաքուցեալ էր Նա յերեսաց սաւուզայ՝ յայրի անդ :

Ողորմեան ինձ աստուած ողորմեան ինձ , զի՞ ՚իքեղ յուսացաւ անձն իմ:

Ե հովանի թեոց քոց յուսացալց , մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն:

Ա զաղակեցի առ աստուած բարձրեալ , առ աստուած բարերար իմ:

Ա ուաքեաց յերկնից և կեցոյց զիս . Եղ ՚ի նախատինս որբ կոխէին զիս:

Ա ուաքեաց աստուած զողորմութիւն և ըզ- ջմարտութիւն իւր , և փրկեաց զանձն իմ , ՚ի միջոյ գաղանաց , զի ննջէի ես խոռվեալ : Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և նետք են , և լեզուք նոցա որպէս զսուր սուսերի:

Ե արձրեալ ես դու յերկինս աստուած , և յամենայն երկրի են փառք քու:

Որդւոյթք պատրաստեցին ոտից իմոց , խո- նարհ արարին զանձն իմ . փորեցին սուաջի իմ խորխորատ , և անկան ինքեանք ՚ի նոյն Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ-

բաստ է սիրտ իմ օրհնել , և սաղմոս ասել
քեզ փառօք իմովք :

Օ արթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց առաւօ
տուց :

Խոստովան եղեց քեզ ՚ի ժողովուրդս տէք ,
և սաղմոս ասացից քեզ յազինս:

Ո՞եծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւնն
քո . մինչեւ յամսս ճշմարտութիւնն քո :
Յարձրեալ ես դու յերկինս աստուած , և
յամենայն երկրի են վառք քո :

Տռւնք . ժիգ :

ԱՍԼՄՈՍ · ԾԷ

Դ կատարած . մի ապահանեք . յարձանագիր .
Սաղմոս գաւթիք :

Ո՞ւ արդարեւ զարդարութիւնն խօսէիք , և
ուղիղս դատեիք որդիք մարդկան :
Քանզի և արդ իսկ ՚ի սրտի ձերում զանօ-
րենութիւնն գործեք յերկրի . զանիրաւու-
թիւնն ձեռք ձեր նիւթեն :

(Օտար եղենն մեղաւորք ՚ի մօրէ , խարեցան
յարդանդէ և խօսեցան սուտ :
Այստմտութիւնն նոցա ըստ նմանութեան

օձի , որպէս իմի և քարրի զի խցեալէ զա-
կանջս իւր:

Օ ի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճար-
տարի , և մի առցէ զդեղ ՚ի դեղատուէ
իմաստնոյ:

Վատուած փշրեսցէ զատամունս նոցա ՚ի
բերանս իւրեանց , և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց տէր:

Վնարդ եղիցին նորա որպէս ջուր զի հե-
ղանի , ՚ի լարել աղեղան նորա տկարասցին
որպէս մոմ զի հալի , և սպառեսցին:

Վնկաւ հուր և ոչ տեսին զարե մինչչե ՚ի
միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . որպէս
դժենիկ բարկութեամբ կենդանւոյն կիզցէ
զնոսա:

Ուրախ եղիցի արդարն յորժամ տեսցէ ըզ-
հատուցումն , և զձեռս իւր լուասցէ յար-
եան մեղաւորի:

Եւ ասասցէ մարդ , թէ արդարե զուցէ
պտուղ արդարոյ , և է աստուած որ դատի
զնոսա յերկրի:

Տունք . Ֆ : Գորդայս . Ծ :

ՍԱԴՐՈՍ · Տ.Ը.

Ի կառարան մի՛ ապահովեց . յարձանագիր . Սաղմու
Դաւթի . ՚ի ժամանակի զի առաքեաց տաւուղ . և պաշա-
րեաց զտուն նորա , զի սպանցէ զնաւ

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց աստուած ,
յայնցանէ ոչք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ
ապրեցն զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ՝ ոչք դործեն զանօ-
րենութիւն , յարանց արիւնահեղաց ապ-
րեցն զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան , և հասին ՚ի
վերայ իմ հզօռք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք , առանց մեղաց
ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Օ արթիր ընդ առաջ իմ և տես , զու տէր
զօրութեանց աստուած խրայէլին
՚լայեաց և այց արա ամենայն հեթանո-
սաց , մի ողորմիր ամենեցուն՝ ոչք դործեն
զանօրէնութիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս , սովեսցին որպէս
շունք և շրջեսցին զքաղաքաւ :

՚լորա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց , և
սուր է ՚ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՞լ լուաւ զայս , զի զու տէր

ծիծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես
զամենայն հեթանոս:

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի
աստուած օդնական իմ է:

Վ աստուած իմ՝ ողորմութիւն նորա կան-
խեսցէ առ իս , և աստուած իմ ցուցցէ ինձ
՚ի թշնամիս իմ:

Ո՞մ սպանաներ զնոսա , զի մի մոռասցին
զժողովուրդս քո:

Յ օրուեա զնոսա զօրութեամբ քով և ընկ-
չեա զնոսա . զի դու ես պաշտպան իմ տէր:
Ո՞եղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց
նոցա , ընկլցին նոքա յամբարտաւանու-
թեան իւրեանց:

Ծ անէծս և ՚ի ստութիւնս մատնեսցին , ՚ի
կատարածի բարկութեան սպառեսցին , և
մի դացին:

Դ իտասցեն զի աստուած տիրէ յակոբայ ,
և ամենայն ծագաց երկրի:

Դ արձոցին ընդ երեկոյս , սովեսցին որպէս
շունք և շրջեսցին զքաղաքաւ:

Լ ոքա սփռեսցին յուտել , ապա թէ ոչ
յագեսցին տրանջեսցեն:

Ա ս օրհնեցից զօրհնութիւնս տեսան . և

ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան
քում:

Օ ի Եղեր իմ պաշտպան և տուն ապա-
ւինի , յաւուր նեղութեան իմոյ օգնա-
կան իմ:

Քեզ սաղմոս ասացից աստուած ապաւէն
իմ, աստուած ողորմութեան իմոյ:

Տռնք . ին:

ՍԱԼՄՈՍ · ծ.թ.

Սաղմոս դաւթի · արձանագիր . ՚ի կառարած · զառան-
ցելց ժամանակաց առ ուսմանէ . ՚ի ժամանակի զի հրձիք
արար նա զմիջադեռս և զասրեստանն սոփողայ , և ՚ի
դարձին հարկաներ յովար զձորն աղտից յերկուսան
հազարս:

Վասուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ ,
բարկացար և դթասցիս ՚ի մեզ:

Հարժեցեր զերկիր և խռովեցուցեր զսա-
բժշկեան զհարուածս սորա զի սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն ,
և ետուր ըմակել գինի յիմարութեան:

Խտուր երկիւղածաց քոց նշան , զի ապ-
րեսցին յերեսաց աղեղան:

Որպէս կոկեցան սիրելիք քո , կեցն աջով
քով և լուր մեզ:

Աստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւրմէ .
ցնծացայց , բարձր եղեց՝ բաժանեցից ըզ-
սիւքէմ , և զհովիտան յարկաց չափեցից :
Իմէ գաղայադ և իմէ մանասէ , եփրեմ
հզօրիչ դլխոյ իմոյ :

Յուղա թագաւոր իմ , մովաք աւազան
յուսոյ իմոյ :

Ենդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ , և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր , կամ ովլ
առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ ցեղոմ :
Լոթէ ոչ դու աստուած որ մերժեցեր
զմեզ , և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս
մեր :

Տնւր մեղ օգնութիւն ՚ի նեղութեան , զի
ընդունոյն է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուածով արասցուք զօրութիւն , և նա
արհամարհեսցէ զայնոսովիկ ոչ նեղեն զմեզ :
Տունք . Ժկ :

ԱԾՆՄՈՍ . Կ

Դ կատարած ընդ օրհնութիւն . Ասզմոս գուռ թի :

Լուր աստուած աղօթից իմոց , և նսցեա
աեր յաղօթս իմ :

Ե. ծագաց Երկրի կարդացի առ քեզ, մինչ
՚ի վաստակիլ սրտի իմոյ:

Ե. վիմէ բարձր արարեր զիս, առ աջնորդե-
ցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս և աշտարակ հզօր
եղեր ինձ յերեսաց թշնամոյն:

Բնակեցաց Ես ՚ի յարկս քո յաւիտեան, և
ծածկեցաց ընդ հովանեաւ թեոց քոց:

Դու աստուած լուար աղօթից իմոց. Ետուր
ժառանգութիւն՝ ոյք երկնչին յանուանե-
քումմէ:

Վ. ւուրս յաւուրս յաւելեր Թագաւորի
ամաց նորա, աւուրս ազգաց մինչեւ յազգս:
Իսյ և մնայ յաւիտեան առ աջի աստուծոյ
ողորմութիւն, և ճշմարտութիւն ոյք խընդ-
րեն ՚ի նմանեւ:

Վ. յսպէս սաղմոս ասացից անուան քում
յաւիտեանս յաւիտենից, և տաց քեզ զա-
ղօթս իմ օր ըստ օրէ:

Տունք. Է՛: Գորդայս. Խընդ-

ՍԱԼՄՈԾ · ԿՅ.

Ի կատարած . ՚ի վերայ իդիթովմայ .

Սաղմոս Դաւթի :

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն
իմ, զի ՚ի նմանէ է ինձ փրկութիւն:
՚լա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաւեն
իմ զի մի սասանեցայց առաւել:

Ո՞նչև յերբ յառնեք ՚ի վերայ մարդոյ՝
սպանանել ամենեքեան . որպէս յորմոյ
թիւրելոյ՝ և ՚ի ցանկոյ մերժելոյ:

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան
մերժել մինեն , և ընթացան ՚ի ծարաւս
իւրեանց:

Աւրանօք իւրեանց օրհնելին , և սրտիւք
անիծանելին:

Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր
անձն իմ , զի ՚ի նմանէ է ինձ համբե-
րութիւն:

՚լա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաւեն
իմ զի մի սասանեցայց:

Եսաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք իմ.
աստուած օգնութեան իմոյ , յոյս իմ առ
աստուած է:

Եռսացարնք ՚ի նա ամենայն ժողովք

Ժողովրդոց, սփռեցէք առաջի նորա զսիրտս
ձեր, զի աստուած օգնական է մեր յա-
ւիտեանս ժամանակաց:

Ուակայն ընդունայն են որդիք մարդկան,
սուտ են որդիք մարդկան, ՚ի կշռո
իւրեանց մեղանչեն, և ինքեանք յունայ-
նութեան են ՚ի միասին:

Ո՞յ յուսայք յանիրաւութիւն, յափշտա-
կութեան մի ցանկայք. և մեծութիւն թէ
առուիւ գայցէ, մի յօժարեացին սիրաք
ձեր:

Ո՞իանգամ խօսեցաւ աստուած, և երկուս
զայս լուսպ:

Յաստուծոյ է զօրութիւն, և քո տէր ողոր-
մութիւն. և դու հատուցանես իւրաքան-
չիւր ըստ գործոց նոցա:

Տեսնք. Ճի:

ԱՅՆԱՄՈՍ. ԿԲ

Սաղմաս դաւթի. մինչդեռ նստեր նա յանապատի անդ
հրեաստանի:

Եստուած աստուած իմես առ քեզ առա-
ւոտ առնեմ. ծարաւեաց առ քեզ հողի
իմ, քանիպատիկ ևս և մարմին իմ:

Որոշէս Երկիր անտպատ և անջուր, ուր հչ
գոյ ՚ի նմա ճանապարհ:

Այսպէս ՚ի սուրբս Երեւացաց քեզ, տեսա-
նել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո:
Ա ասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան
զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ:
Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ, և
յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Որպէս ՚ի Ճարպոյ պարսրտութենէ լցոց
անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ-
զքեզ բերան իմ:

Օ ի թէ յիշեի զքեզ յանկողնի իմում,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսեի ընդ քեզ:
Օ ի եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի թեոց
քոյ ցնծացացաց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկալաւ աջ
քո. և նոքա ՚ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ:
Ու տցեն ՚ի ներքոյ անդնդոց Երկրի, մատ-
նեսցին ՚ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուի-
սուց եղիցին:

Ու աղաւոր յուսացաւ ՚ի տէր, գովեսցին ա-
մենեքեան ոյք Երդնուն նովաւ, խոցին բե-
րանք այնոցիկ ոյք խօսեին զանիրաւութիւն:

Դ կատարած · Աւզմոս դաւթիւն

Ե հւր աստուած սղօթից իմոց յաղաչել
ինձ առքեղ , յերկիւղէ թշնամւոյն վրբ-
կեա զանձն իմ :

Ծամծկեցես զիս 'ի ժողովոց չարաց , 'ի
բազմութենէ ոյք գործեն զանօրենութիւն :
Ուշ սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս
իւրեանց , լարեցին զաղեղունս իւրեանց
յիրս դառնութեան :

Զգել 'ի դազտնիս այնոցիկ ոյք ուղիղ են
սրտիւք , յանկարծակի ձգեցեն 'ի նոսա
և մի երկիցեն :

Ուշ զօրացուցին յանձնիս իւրեանց զրանս
չարութեան , խորհեցան թագուցանել ինձ
որոգայթ և ասացին ոչ տեսանե զայս տէր :
Քննեցին զանօրենութիւն , պատրաստեցան
'ի քննել զքննութիւն :

Ո ատիցէ այր՝ 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ ,
և բարձր եղիցի աստուած :

Կ ետք տղայոց եղեն վերք նոցա , տկարա-
ցան 'ի նոսա լեզուք նոցա , և խռովեցան
ամենեքեան ոյք հայէին ընդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ՝ ՚ի պատմել զգոր-
ծըս այ, և զարարածս նորա ՚ի միտ առին:
Աւրախ եղիցի արդար՝ ՚ի տէր, և յուսացի,
՚ի նա . նովաւ գովեսցին ամենեքեան՝ ոյք
ուղիղ են սրտիւք:

Տառնք . Ճ . Գորդայս . Ընք:

ՍԱԴՄՈՍ · ԿԴ

Ի հատարած . Սաղմոս Դաւթիւ : Օրհնութիւն երե-
մայի՝ եղեկիւի՝ և ժողովրդեանն . յորժամ՝ ՚ի պան-
դիսութենեն կամենին ելանել :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած՝ ՚ի
սիօն, և քեզ տացին աղօթք յերուսաղեմ:
Լուր աղօթից խնոց, զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ :

Դանք անօրինաց զօրացան՝ ՚ի վերայ մեր,
և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցեաւ:
Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և ընա-
կեսցին՝ ՚ի դաւիթս քո:

Լ զյուք մեք՝ ՚ի բարութենեւ տան քո, սուրբ
է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ:
Լուր մեզ աստուած վրկիչ մեր, յօյս ա-

մենայն ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծով հեռի
 և պատրաստ, զլերինս զօրութեամբ իւ-
 րով, և զգեցեալ է զօրութիւնն
 և խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և
 զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ,
 խռովեսզին հեթանոսք, և երկիցեն բնա-
 կիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց:

Եկլս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուար-
 ժացին. Հայեցարյերկիր արբեցուցեր զնա,
 և բազում արարեր զմեծութիւն նորա:
 Դեսն աստուծոյ լի եղե ջուրը. պատրաստ
 արարեր զկերակուր նորա, զի այսուհետեւ
 պատրաստութիւնն:

Օ ակօս նորա արբեցուցեր, և բազում
 արարեր զարմախս նորա:

+ Եցողել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա:
 օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ:
 Դաշտք քո լոցին պարարտութեամբ, պա-
 րարտասցին զեղեցկութիւնք անապատի:
 Ըլուրք զցնծութիւն զգեցցին, և զգեցցին
 խոյք մաքեաց:

Հովհանք բազում արասցեն զցորեան, աղա-
 ղակեսցեն և օրհնեսցեն:

ՍԱՂՄՈՍ · ԿԵ

Ի կատարած . Սաղմոս դաւթի . յարութեան :

Եղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա , և
տնւր զիտոս օրհնութեան նորա :

Եսացէք աստուծոյ , որպես զի ահեղ են
Դործք քո , ՚ի բազում զօրութեան քում
սուրցին քեզ թշնամիք քո :

Եմենայն երկիր երկիրպաղցեն քեզ , սաղ-
մոս ասասցեն քեզ , և սաղմոս ասասցեն ան-
ուան քում :

Եկայք և տեսէք զդործս աստուծոյ , որպես
զի ահեղ են խորհրդով՝ քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

Ո գարձոյց զծովն ՚ի ցամաք , և ընդ դետո
անցին ոտանաւորք :

Ենդ ուրախ եղիցուք մեք ՚ի նա , որ տի-
րեն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից :

Եւք նորա ՚ի հեթանոս հային , ոյք
Դառնացուցին զնա , մի բարձրասցին յան-
ձինս իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած մեր ,
Հուլիս արարէք զձայն օրհնութեան նորա :

Այն որ ետ զանձն իմ ՚ի կեանս, և ոչ ետ
 դողութիւն ոտից իմոց:
 Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր,
 որպէս և քննի արծաթ:

Եջուցեր զմեզ յորոգայթ՝ եղեր զնեղու-
 թիւն ՚ի թիկունս մեր, և անցուցեր զմար-
 դիկ ՚ի վերայ գլխոց մերոց:

Ենցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ
 զմեզ ՚ի հանգիստ:

Ուտից ՚ի տուն քո պատարադօք. տայ քեզ
 զուխտ իմ՝ զոր խոստացան քեզ շրթունք
 իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ ՚ի նեղութեան:
 Օ ողջակեզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
 խոյովք և խնկովք . և քեզ մատուցից զը-
 ւարակս և նոխազս:

Եկայք լուարնոք ինձ, և պատմեցից ձեզ
 ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յաստուծոյ, զոր
 ինչ արար անձին իմոյ:

Եռ նա բերանով իմով կարդացի, և բարձր
 արարից զնա ընզուաւ իմով:

Օ մեղս թէ տեսանեի ՚ի սրտի իմաւմ,
 միթէ լսէր ինձ տէր:

Կ ան այսորիկ լուաւ ինձ աստուած, և
 նայեցաւ ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Օրհնեալ է ած որ ոչ ՚ի բացեայ արար
զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութիւն իւր լինէն:

Տունք . Ժ. Ժ.

ՍԱԼՄՈՍ . Կ. Զ.

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւնս . Սաղմոս Երգոց:

Կատուած ողորմեան մեզ և օրհնեան զմեզ,
Երեւեցն զերեսս քո ՚ի մեզ և ողորմեան մեզ:
Ճանաչել յերկրի զՃանապարհս քո , յա-
զինս ամենայն զփրկութիւնս քո:
Խոստովան Եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած , խոստովան Եղիցին առ քեզ ժո-
ղովուրդք ամենայն:

Արախ Եղիցին և ցնծասցեն ազինք . զի
Դու դատես զժողովուրդս ու զզութեամբ ,
և ազգաց Երկրի դու առաջնորդես:
Խոստովան Եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած , զոհասցին զքէն ժողովուրդք
ամենայն:

Երկիր Ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց ըզ-
մեզ աստուած աստուած մեր:

Կատուած մեր օրհնեաց զմեզ , և ՚ի նմանէ
Երկիցեն ամենայն ծազք Երկրի:

Տունք . Է . Գորդոյս . իր:

ՍԱՂՄՈՍ. ԿԵ

Ի հատարած . Սաղմոս Դաւթիք:

Հարվիցէ աստուած և ցրուեսցին ամենայն
Թշնամիք նորա , փախիցեն առելիք նորա
յերեսաց նորա:

Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսցին , որ-
պէս հայի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս կորի-
ցեն մեղաւորք յերեսաց աստուծոյ:

Երդարք ուրախ եղիցին՝ և յնծասցեն ա-
ռաջի նորա , և զուարձասցին յուրախու-
թեան իւրեանց:

Օրհնեցէք զաստուած մեր և սաղմոս ա-
սացէք անուան նորա . ճանապարհ արա-
րէք այնմիկ որ նստի ընդ արեմուտո՝ և տէր
է անուն նորա:

Հնծասցեն առաջի նորա , և խռովեսցին
յերեսաց նորա:

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց ,
աստուած ՚ի աեղւոջ սրբութեան իւրօյ:
Եստուած քնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
տան , և հանե՛ զկապեալս քաջութեամբ
իւրով , սոյնպէս և զդառնացօղս որք ընա-
կեալ են ՚ի գերեզմանա:

Վասուած ընդ Ելանելն քո առաջի ժողովրդեան քո . ընդ անցանելն քո ընդ անապատ՝ Երկիր շարժեցաւ:

Քանզի և Երկինք ցօղեսցին յերեսաց աստուծոյ ՚ի սինայէ՝ առաջի այ խորայէլի: Անձրե կամաց պատրաստեցեր աստուած ժառանգութեան քում. Ծէպէտ և հիւանդացաւ՝ սակայն դու հաստատեցեր զնա,

և գաղանք քո բնակեսցին ՚ի նմա:

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով աղքատի աստուած. տէր տացէ զբան ոյք աւ Ետարանեն զօրութեամբ բազմաւ: Ուագաւոր զօրութեանց սիրելոյ, գեղեցկութիւնն տան քո բաժանեալ յաւարի, Ծէպէտ և ննջեսցիք ՚ի մէջ վիճակաց: Ուեր աղաւնւոյ արծաթապատ, և թիկնամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկւոյ:

Դ գումարել Երկնաւորին զմագաւորս ՚ի վերայ նորա, ձիւնասցին ՚ի սաղման: Ետառն աստուծոյ լեառն պարարտ՝ լեառն մածեալ լեառն պարարտ, և զի՞նչ կարծէք լերինք հպարտացեալք:

Ետառն ընդ որ հաճեցաւ աստուած բնակիլ ՚ի նմա . քանզի և տէր խոկ բնակեսցի

՚ի նմա խպատ:

Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք հազարք
ուղղիչք, և տէր ՚ի նոսա ՚ի սինել սրբու-
թեան խրոյ:

Եւ ՚ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն.
Եառ աւար՝ բաշխեաց պարգևս՝ և ետ
որդւոյ մարդկան. քանզի թերահաւատից
ևս բնակեալ եղիցին ՚ի նմա:

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր
զօրհանապազ, առաջնորդեսցէ մեզ աստ-
ուած վրկիչ մեր:

Վատուած մեր աստուած կենարար, և ՚ի
տեառնել են ելք մահու:

+ Բայց սակայն աստուած վիշրեսցէ զգլուխս
թշնամեաց մերոյ, և զհերն կարճնովին,
ոք զնան յանօրէնութեան խրեանց:
Վասց տէր՝ ՚ի խորոց անդնդոյ դարձու-
թից, և ՚ի միջոյ ժանեաց զայն ՚ի դուրս
կորզեցից:

Որպէս Թագցի ոտն քո յարեան, և լեզուք
շանց քոյ յարենել թշնամեաց քոյ:

Երեւցան զնացք քո աստուած, զնացք
աստուծոյ Թագաւորին մերոյ սրբոյ:
Լանխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն,

՚ի մէջ գուսանաց և զովաց:

ՀԵԿԵՂԵՑԻՄ օրհնեցէք զատուած, և զտէր
յաղբերացն խրայէլի:

Ե՞նդ բենիամին՝ ՚ի տղայութեան զարմա-
նալի, իշխանք յուղայ առաջնորդք նորա-
իշխանք զարուղոնի և իշխանք նեփթա-
+ զիմայ:

Հրամայեա աստուած զօրութեամբ քով.
զօրացն զայս զոր հաստատեցեր ՚ի մեզ,
Լուսարէ քումմէ յերուսաղէմէ, քեզ
մատուցեն թագաւորք զպատարադս:
Աստեա ՚ի դազան եղեգան, ՚ի ժողով
զուարակաց՝ և ՚ի դասս Երնջոց:
Խոտեսցին այնորիկ ոյք ընտրեալ Են ար-
ծաթով, ցրուեա զհեթանոս ոյք կամին
ընդ պատերազմ:

Եկեսցեն հրեշտակք յեղիպտոսէ. Հնդիկք
յառաջագոյն ձեռնոտու լիցին առ ած:
Թագաւորութիք Երկրի օրհնեցէք զաստ-
ուած, և սազմնս ասացէք տեառն:
Հանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի
յերկինս Երկնից ընդ արեելս:
Եհա տացէ զձայն իւր ՚ի ձայն զօրու-
թեան, և տուք զփառս աստուծոյք:

Ե վերայ խորայէլի մեծվայելըութիւն նորա ,
և զօրութիւն նորա մինչև յամակս երկիրց :
Աքանշելի է աստուած ՚ի վերայ սրբոց իւ-
րոց , աստուած խորայէլի :

Եա տացէ զօրութիւն հաստատութեան
ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է աստուած :

Տունք . ԼՀ :

ՍԱԴՄՈՍ . ԿԸ

Ե հասարած . Սազմոս Դաւթի . վասն զառանցելոցն :

Ելեցն զիս աստուած՝ զի հասին ջուրք
յանձն իմ , ընկլայ ես ՚ի խորս անզնդոց ,
ուր ոչ գոյ ինձ հանդիսու :

Եկի ես ՚ի խորս ծովու , և շրջանք ընկղմե-
ցին զիս :

Ո պատակեցայ ես առ աղաղակել , և կեր-
կերեցաւ կոկորդ իմ :

Եռաղեցան աչք իմ , առ յուսալ ինձ առ
աեր աստուած իմ :

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ , ցք
առելին զիս ՚ի տաղապարտուց :

Օ օրացան յիս թշնամիք իմ և առելիք իմ

Ե նանիր . ինչ զոր նչ յամշտակեալ էր
տուժեի նոցաւ

Ասուած դռւ ծանեար զանգգամութիւն
իմ , և յանցանիք իմ ՚ի քեն նչ ծածկեցան :
Ո՞ք ամաչեսցեն վասն իմ՝ ոյք համբերեն
քեզ տեր տեր զօրութեանց . մի պատկա-
ռեցին վասն իմ , ոյք խնդրեն զքեզ աստ-
ուած իսրայէլի :

Ա ասն քո համբերի նախատանաց , և ծած-
կեաց ամօթ զերեսա իմ :

Օտար եղեւ ես յեղբարց իմոց , և հիւր
որդւոց մօր իմոյ :

Կախանձ տան քո եկեր զիս . և նախատինք
նախատչաց քոց անկան ՚ի վերայ իմ :
Կանարհեցուցի պահօք զանձն իմ . և եղեն
մոձ այս նախատինք . արարի զհանդերձն
իմ քուրձ , և եղեւ յառակ նոցաւ :

Օ ինեն խորհեին՝ ոյք նատեին առ զրու-
նըս . զիս այսին առնեին՝ ոյք ըմպեին զգինի :
Լա յազօթս կայի առ քեզ տեր , ՚ի ժամա-
նակ ընդունելի :

Ասուած ՚ի բազում ողորմութեան քուց
լիւր ինձ , ՚ի ճշմարտութիւն փրկութե քու :
Ազրեցն զիս ՚ի կաւոց զի մի ընկլայց . ազ-

թեցաց ես յատելեաց իմոց , և ՚ի խորոց
ջուրց բազմաց :

Ո՞վ ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց , և մի ըն-
կղմեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ջրհոր
մի կափուսցէ զբերան իւր ՚ի վերաց իմ :
Ենք ինձ տէր՝ զի քաղցր է ողորմութիւն
քռ , բայ բազում դժութեան քում հայեա
յիս , և մի դարձուցաներ զերեսս քռ ՚ի
ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ ես՝ վաղ-
վաղակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս , և վասն
թշնամեաց իմոց ապրեցն զիս :

Օ ՚ի դու գիտես զնախատինս իմ , զամօթ
իմ և զպատկառանս իմ :

Առաջի քռ են ամենայն նեղիչք անձն
իմոյ . նախատանաց համբեր սիրո իմ և
թշուառութեան :

Եկն ունեի թէ ոք տրտմեսցի ընդ իս , և
ոչ ոք էր . և միսիթարիչ ինձ ոք ոչ դտաւ :
Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեզի , և ՚ի ծարաւ
իմ արրուցին ինձ քացախտ

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յո-
րոգայթ , ՚ի հատուցումն և ՚ի դայթակ-
զութիւն :

Խաւարեսցին աչք նոցա՝ զի մի տեսցեն,
և զթիկունս նոցա հանապազ կորացն:
Արկցես ՚ի վերայ նոցա գբարկութիւն
քո , և սրտմտութիւն բարկութեան քո
հասցէ ՚ի վերայ նոցա:

Եղիցին ընակութիւնք նոցա աւերակ , և
՚ի յարկս նոցա մի ոք իցէ որ բնակիցէ:
Օ ՚ի զոր դու հարեր՝ հալածեցին , և ՚ի
վերս ցաւոց իմոց յաւելին:

՚Ի՞ր զմեզս ՚ի վերայ մեղաց նոցա , զի մի
մոցեն յարդարութիւն քո:

Դ նշեսցին նոքա ՚ի դպրութենէ քումմէ
կենաց , և ընդ արդարս քո մի գրեսցին:
Աղքատ և ցաւած եմ ես , փրկութիւն քո
աստուած ընկալցի զիս:

Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմոյ օրհ-
նութեամբ , և բարձր արարից զնա դո-
վութեամբ:

Հաճոյ Եղիցի աստուծոյ քան զորթ մա-
տաղ , որ բերէ զեզջուրս և զկճղակս:
Տեսցեն աղքատք և ուրախ Եղիցին , խրնդ-
րեցէք զաստուած և կեցցեն անձինք ձերո:
Օ ՚ի լուաւ տէր տնանկաց , և զկապեալս
իւր ոչ արհամարհեաց:

Օրհնեսցեն զնա Երկինք և Երկիր, ծով և
ամենայն որ զեռայ ՚ի նոստ:
Վստուած փրկէ զսիօն, և շինեսցին քա-
ղաքք հրեաստանի . շինեսցեն բնակեսցեն
և ժառանգեսցեն ՚ի նմատ:

Օ աւակ ծառայից քոց հաստատեսցի
անդ, և ոյք սիրեն զանուն քո բնակեսցեն
՚ի նմատ:

Տունք . 15.

ՄԱՂՄՈՍ · ԿԹ

Ի հատարած . Սազմոս գաւթի՛ առ ՚ի յիշատակ փրկելոց
զնա տեսան:

Վստուած յօդնել ինձ նայեաց, և տեր
յընկերել ինձ գութամա:

Վմաշեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրեին
զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաշեսցեն՝
ոյք խորհեին ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաշեցեալք՝ ոյք
ասեին ինձ վաշ վաշ:

Ծնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամե-
նեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ տեր:

Վսացեն յամենայն ժամ մեծ և աստ-
ուած, և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ՝ աստուած օդ-
նեա ինձ . օդնական եւ փրկիչ իմ ես , և
դու տէր իմ մի յամենար:

Տունք . զ : Գորգայս . խն :

ՍԵՂՄՈՍ . Հ

Դ հաստարած . որդւոցն յովնադաբայ , յէտ առաջնոյ
զերութեանն . Սաղմոս Դաւթի :

Ե քեզ տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յա-
շիտեան , յարդարութեան քում փրկեա
և ասպեցն զիս:

Խոնարհեցն առ իս զունկն քո , և կեցն
զիս:

Ե եր իմ աստուած ապաւէն և տեղի ամուր
կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն իմ և
ապաւէն իմ դու եստ

+ Ե ստուած իմ փրկեա զիս 'ի ձեռաց մեղա-
ւորի , 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:
Դու ես համբերութիւն իմ տէր տէր ,
յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ:

Ե քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ , յո-
րովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ , և

առ ՚իքէն է յօդնութիւն իմ յամ ժամ:
Արպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց , և
դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ:
Եցի բերան իմ գովութեամբ , որպէս
օրհնեցից զփառս քո , զօրհանապաղ զմեծ-
վայելութիւնս քո:

Ո՞ի ընկենուր զիս տէր ՚ի ժամանակս ծե-
րութեան , ՚ի պակասիլ զօրութեան իմոյ
մի թողուր զիս:
Վասցին թշնամիք իմ ինձ , և որք պաշա-
րեցին զանձն իմ , խորհեցան ՚ի միասին և
ասացին:

Վատուած եթող զնա հաղածեսցնէք և
հասցնէք նմա , զի ոչ ոք է որ միքէ զնա:
Վատուած իմ , մի հեռի առնիր յինեն , և
աստուած յօդնել ինձ նսցեաց:

+ Վաչեսցին և պակասեսցին ոյք չարախօս
կային զանձնէ իմմէ , զգեցցին զամօչէ և
զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար:
Ես յամենայն ժամ յուսացաց , և յաւե-
լից յօրհնութիւնս քո:

Տերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս
քո , զօրհանապաղ զգովութիւնս քո:
Արպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ զի:

տէիր դպրութեան . այլ մտից ՚ի զօրու-
թիւնս տեառն , և տէր յիշեցի զարդարու-

թիւնս քո միայն :

Աստուած իմ ուսուցեր զիս ՚ի մանկութենէ
իմմէ , և ցարդ ևս պատմեցից զարդարու-

թիւնս քո :

Ո՞նչե յալեորիլ և ՚ի ծերանալ , աստուած
իմ մի թողուր զիս :

+ Ո՞նչե պատմեցի բազուկ քո աղդի ամե-
նայնի որ գալոցն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս քո
մինչե ՚ի բարձունս , զոր արարեր մեծա-
մեծս . աստուած ո՞նման է քեզ :

Արքափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում
և չարչարանս , դարձեալ միտիթարեցեր զիս ,
և ՚ի խորոց անդնդոց երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո , դարձար
և միտիթարեցեր զիս , և ՚ի խորոց երկրի
միւսանգամ հաներ զիս :

Երդ և ես խոստովան եղեց քեզ ՚ի պատ-
րաստութիւն սաղմոսաց Ճմարիտ աստ-
ուած . սաղմոս ասացից քեզ օրհնութեամբ

սուրբդ խրայէլի

Յնծացեն շրթունք իմ՝ յորժամ սաղմոս

ասիցեմքեզ, և անձն իմ զոր փրկեցեր:
Եւս և լեզու իմ՝ զօրհանապազ խօսեսցի
զարդարութիւնս քո:

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին, և ամա-
չեսցեն ոյք խնդրեին ինձ չար:

Տռնք. ի՞ն:

ՄԵԴԱՍ. ՀԱ

Ի սովորմոն սազմոս:

Աստուած զիրաւունս քո արբայի տուր,
և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի:
Դատել զժողովուրդս քո արդարութեամբ,
և զաղքատս քո իրաւամբք:

Ացեն լերինք զիսաղաղութիւն ժողովըր-
դեան, և բլուրք զարդարութիւն:
Դրաւ արասցէ աղքատաց ժողովուրեան, և
կեցուսցէ զորդիս տնանկաց, և խոնարհե-
ցուսցէ զամբարտաւանս:

Դազցէ և մնասցէ ընդ արեւու, յառաջ
քան զուսին ազդէ մինչեւ յազդ:
Դշտէ որպէս զանձրեւ ՚ի մերայ գեղման,
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Օագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն՝

բազում խաղաղութիւն, մինչեւ կատարես-
թի լուսին:

Տիրեսցէ նա ՚ի ծովի մինչեւ ՚ի ծով, ՚ի դե-
տոց մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի:

Առաջի նորա նախ հնդիկք անկցին, և
թշնամիք նորա հոգ կորիցեն:

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատա-
րագս մատուցեն նմա. թագաւորք արա-
րայ և սաբայ պատարագս բերցեն նմա:
Երկինապագցեն նմա ամենայն թագաւորք
երկրի, և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա:
Օ ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրի.
Զաղքատն և զտնանկն՝ որոյ ոչ է իւր օդ-
նական:

Ենիսայեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տնանկն,
և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. ՚ի վաշխից
չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա.
Կեցցէ և տացի նմա յուկւոյն արարացւոց:
Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ,

և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա:
Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն եր-
կիր, և ՚ի վերսց գլխոց լերանց:
Բարձրասցի քան զիբրանան պտուղ նորա.

և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի տեառն որպէս
խոտ երկրի:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան -
զի յառաջ քան զարե է անուն նորա:
Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի ,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

(Օրհնեալ տեր աստուած իսրայէլի որ առ-
նե սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
ուուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցոցի փա-
ռօք նորա ամենայն երկիր . Եղիցի Եղիցի:

Տունք . իւ : Գորգայս . իւն :

Կանոն Գորգայս . է : Սաղմոս . մէ : Տունք . մէ :

ԱՆՈԹՔ ԱՆՆԵՑԻ ՄՈՐՆ ՍԱՄՈՒԵԼԻ

ա . թագ . իւ :

Հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տեր , և բարձ-
րացաւ եղջիւր իմ յաստուած վրկիչ իմ:
Ինդարձակեցաւ ըերան իմ ՚ի վերայ թըլ-
նամեաց իմոց . ուրախ Եղից ՚ի վրկութեան
բում:

Օ ի ոչ դոյ ուուրբ որպէս զակը , և ոչ

արդար որպէս զաստուած մեր . և չիք
սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ :

Վի պարծիք և մի խօսիք զամբարտա-
ւանս . և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան
հայարտ մեծաբանութեան :

Եստուած գիտութեանց՝ տէր աստուած
պատրաստէ իւրով իմաստութեամբ զգի-
տութիւն յարարածս իւր:

Նզօրսց հաստ աղեղունք թուլացան , և
տկարք վառեցան զօրութեամբ:

Յազք և լիք հացիւ նուաղեցան . և
քաղցեալք լցին զերկիր:

Եմուն ծնաւ եօթն , և բազմածինն նուա-
ղեցաւ ՚ի ծննդոց:

Տէր մեռուցանէ , և տէր կեցուցանէ , իջու-
ցանէ ՚ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծացու-
ցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մին-
չե յերկիր , և բարձր առնէ զտառապեալս
յաղընաց:

Եստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան , և զաթոռ փառաց ժառան-
դեցուցանէ նոցաւ

կատարէ զուխտս ու խտաւորաց . և օրհ-

Նեաց զամա արդարոց:

Օ ի հէ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ
հզօր, այլ տէր տկար առնել զհակառակորդս
իւր. տէր սուրբ է:

Ո՞ի պարծեսցի խորհրդականն ՚ի խոր-
հուրդս իւր, և մի պարծեսցի հզօրն ՚ի զօ-
րութիւն իւր, և մի պարծեսցի մեծն ՚ի
մեծութեան իւրում:

Այլ որ պարծին՝ ՚ի տէր պարծեսցի, ՚ի
խորհուրդս գիտութեան զտէր ձանաշելը
Վանել զիրաւունս, և գործել զարդարու-
թիւն ՚ի վերայ երեսաց երկրի:

Տէր ել յերկինս և որոտաց, և ինքն դատէ-
առանց բարբառելոյ:

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց, և
բարձր առնել զեղջիւր օծելոյ իւրոյ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յանձ փրկիչ իմ. հաստա-
տեցաւ սիրու իմ ՚ի տէր՝ տերամբ և հաւատուլ:
Ո՞արդառէր տէր՝ վասն որբուհւոյ:

Քարոզ և աղօթք՝ Ողորմեած, և Դ նեղութեան
կանոնացն:

|| ասն գտանելոյ մեզ դշնորհս և զողորմութիւն
ի բարերար տեառնե մերմե՞ զտէր աղաւես-
ցոք: Տէր ողորմեած:

|| ասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զբարառութենէ մարդ-
կան և յորոգայթից սասանայի՛ զտէր աղա:
|| ասն ամենային անձանց քրիստոնեից և տանց
հաւատացելոց՝ զտէր աղա:

|| ասն որք ՚ի լերինս յայրա և ՚ի փապարս բնա-
կեալ են առ ըբ հարքն մեր՝ զտէր աղա:

|| ասն որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատա-
րե՞ն զնոմ ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր:

|| ասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին՝ զտէր աղա:
իւ ևս միաբան վասն: Օ անձինս մեր. և ։
Ողորմեած:

Աղօթք:

Պահանջնմբ զքէն տէր աստուած մեր, որ զար-
թուցեր զմեզ ՚ի հանգատենէ քնոյ չնորհիւ ողոր-
մութեան քո: Օ արթո՞ զմիսս մեր արդարու-
թեամբ առ քեզ տէր աստուած մեր, զի տեսցին
աչք մեր զիբրկութիւն քո: Եկեսցէ և բնակեսցէ
առ մեզ աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո
հուշանի, և պահապան լիցի ՚ի վերայ պաշտօնեից

Քոց: Եւ զմեղ զծառայքս քո արժանի արա 'ի
տուե և 'ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խոր-
հիլ 'ի տեր պատուիրանաց Քոց: Եւ գոհանալով
փառաւորել զհայր և զորդի և զուրբ հոգիոր,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամեն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Ասու ծոյ երկիրպագեցուք:

Ալենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահու-
թեան, դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մերտ
Որ չնորհեցեր մեզ 'ի մշջ գիշերի յանել և խո-
տովան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և արդա-
րութեան քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տեր
աստուած մեր, արա զմեղ արթունս և պատ-
րաստ 'ի ժամ առաւօսու ընդ սուրբս քո: Եւ
ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից, ամեն:

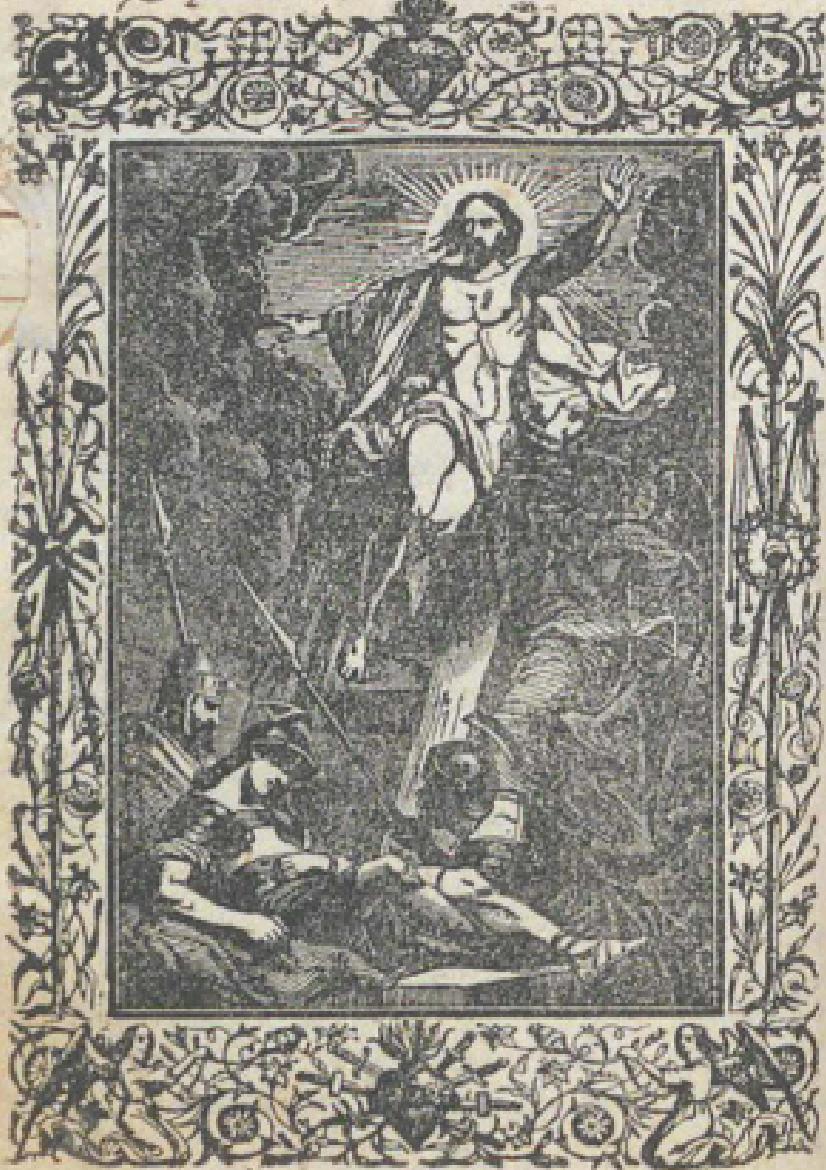
Մաղթանք:

Կահութեամբ և ճշմարիտ խոսապահութեամբ
անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զուրբ
հոգիոր, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից, ամեն:

() Ոհնեալ տեր մեր յիսուս քրիստոս, ամեն:
Հայր մեր որ յերկինս:

Էլ. աւկոմ:
Կովեսուս

ՍԱՀՄՈՍ · ՀԲ

Ամզմոս յասափ · օրհնութեան :

Խըրե զի բարի է խարայելի աստուած , և
ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Խայց զի իմ վորք մի ևս սասանեալ էին
ոտք , սակաւիկ մի եղայթակղեալ էին
գնացք իմ:

Խախանձեցայ ես ընդ անօրէնս՝ զիսազա-
շութիւն մեղաւորաց որպէս տեսանեի , զի
ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա:

Խաստատուն են տանջանք նոցա , ՚ի վաս-
տակս մարդկան չեն նոքա , և ըստ մարդ-
կան ոչ տանջեսցին:

Ո ասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբարտա-
ւանութիւն . արկին զիւրեամբք զամբարք-
տութիւն և զանիրաւութիւն իւրեանց:
Նշցէ որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւութիւն

նոցա . զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոց
սրամից իւրեանց :

Խորհրդան և խօսեցան չարութեամբ . և
զապիրատութիւն ՚ի բարձունս խորհրդան ;
Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց , և ըդ-
լեզուս իւրեանց ածեին զերկրաւ :

Ա ասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի այս-
րէն , և աւուրք իմ լի կատարեալ դացին
՚ի նոսաւ :

Եսացին՝ զիարդ զիտաց աստուած . կամ
դուցէ արդեօք զիտութիւն առ ՚ի բարձ-
րելոյն :

Եհա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա ,
կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :

Եսացի՝ ՚ի զուր ուրեմն արդարացուցի ըզ-
սիրտ իմ . լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ :
և եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանապաղ . և
կշտամբանք իմ ընդ առաւօտու

թեպէտ և ասեի թէ այսպէս պատմեցից .
ահաւասիկ յազդ որդւոց քոց որոց և
ուխտեցից :

Ե մտի եղին թէ սակայն և այս ջան է ա-
ռաջի իմ , մինչեւ մտից ՚ի սրբութիւնն աս-
տուծոյ և ՚ի միտ առից զկատարած նոցա :

Ապկային վասն նենդութեան նոցա տարա-
գիր արասցես զնոսա . և կործանեսցես ըզ-
նոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց :
Խակ զիանրդ եղեն յաւեր յանկարծակի ,
սատակեցան պակասեցան կորեան վասն
անօրէնութեան իւրեանց , և եղեն որպէս
երազք զարթուցելոց :

Տէր ՚ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա ա-
նարգեցես . զի հուր բորբոքեցաւ ՚ի սրտի
խմում , և երիկամունք իմ այլագունեցան :
Ես արհամարհեալ եղէ և ոչ զիտացի , որ-
պէս զանասուն համարեցայ առաջի քո , և
ես յամենային ժամ ընդ քեզ եմ :
Կալար զաջոյ ձեռանեւ խմէ , ՚ի խորհուրդս
քո առաջնորդեցեր ինձ , և վառօք ըն-
կալար զիս :

Օ լինչ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ ՚ի քէն
զի՞նչ ևս խնդրեցից յերկրին .
Եռազեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ . աստ-
ուած սրտի իմոյ , բաժին իմ աստուած
յաւիտեան :

Ե հաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս
իւրեանց ՚ի քէն կորիցեն . սատակեցես
զամենեան ոյք սալստամբ եղեն ՚ի քէն :

ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է , և
դնել առ առ զյոյս իմ։
Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո , ՚ի
դրունս դստեր սիօնի։

Տունք . իկ :

ՍԱՂՄՈՍ . ՀԳ.

Իմաստութիւն յասափ :

Շնորհը մերժեցեր աստուած խպառ . բար-
կացաւ սրտմառութիւն քո ՚ի վերայ խաշին
արօտի քո։

Եկեղեց զժողովուրդ քո՝ դոր ստացար ՚ի
սկզբանէ . վրկեցեր զվիճակ ժառանգու-
թեան քո։

Եառն սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու ՚ի
սմա . համբարձ զձեռն քո ՚ի վերայ ամբար-
տաւանութեան նոցա խպառ։

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբու-
թեան քում , պարծեցան ատելիք քո ՚ի
մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց։

Եղին զնշանս իւրեանց ՚ի նշանս . և
ինքեանք ոչ ծանեան զելս ՚ի վերուստ։
Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին

զդլունս նորա , 'ի միասին վայտատօք և
մրճօք կործանեցին զնա:

Ա. Արեցին 'ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի .
պղծեցին զխորան անուան քո:
Ա. սացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա 'ի
միասին , եկայք լոեցուսցուք զամենայն
տօնս աստուծոյ յերկրէ:

Ա. շանս մեք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ևս դուցէ
մարդարէ . և զմեզ ինչ որ ոչ ձանաչիցէ:
Ո. ինչև յԵրբ աստուած՝ նախատէ թշնա-
մին , բարկացուցանէ հակառակորդն զա-
նուն սուրբ քո:

Ա. Նդի՞ր դարձուցանես զձեռն քո , և զաջ
քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ:
Ա. ստուած թագաւոր մեր յառաջ քան
զաւխուանս , որ արարեր զփրկութիւն 'ի
մէջ երկրի:

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով ըզ-
ծով . դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապին
'ի վերայ ջուրց:

Դու վշրեցեր զգլուխ վիշապին , և ետուր
զնա կերակուր զօրացն հնդկաց:

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվտակս ,
Դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս:

Վ.ո է տիւ և քո է դիշեր , զոյս և զարե-
գու արարեր . և դու հաստատեցեր զամե-
նայն սահմանս երկրի . զգարուն և զամառն
դու ստեղծեր :

Ա.յս յնւշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նա-
խատեաց զտերդ . ժողովուրդ անզգամ
բարկացոյց զանուն սուրբ քո :

Ո.ի մոռաներ զազանաց զանձն որ խոս-
տովան առնի առ քեզ , և զանձինս տնան-
կաց քոց մի մոռանար խոյառ :

Հ.այեաց յուխտ քո՝ զի լցան տունք ափ-
շելոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Ո.ի դարձցի տնանկին ամաչեցեալ . այլ
աղքատք և տնանկը օրհնեացեն զանուն
սուրբ քո :

Ա.րի աստուած և դատեա զդատաստանս
քո . յիշեա զնախատինս որ յանզգամեն
զօրհանապագ :

Ո.ի մոռանար զձայն պաշտօնելից քոց .
ամբարտաւանութիւն ստելեաց քոց վե-
րասցի հանապագ :

Տունք . իր : Գորգոյս . խզ :

ՍԱՂՄՈՍ · ՀԴ

Ի կատարած . մի ապահովեր . ընդ օրէնութիւնու
Սազմոս յասափ . երգ առ ասորեատանեայս :

Խոստովան Եղիցուք առ քեզ աստուած ,
Խոստովան Եղիցուք և կարդասցուք զանուն
սուրբ Քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս Քո . յոր-
ժամ ժամ առից՝ ես ուղիղ դատեցից :

Վաշեցաւ երկիր և ամ բնակիչք նորա ,
ես հաստատեցի զսիւնս նորա :

Վսացի անօրինաց՝ թէ մի անօրինիք . և
մեղաւորաց՝ թէ մի բարձրացուցանեք
զեղջիւրս ձեր :

Վի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղջիւրս
ձեր , և մի խօսիք զաստուծոյ անիրա-
ւութիւնն :

Օ ի ոչ յարեւից և ոչ յարեմոից և ոչ
յանապատէ լերանց . այլ աստուած դա-
տաւոր է :

Օ այս խոնարհ առնէ , և զսոյն բարձրա-
ցուցանե . բաժակ ՚ի ձեռին տեսառն զինի
և անապակ արկեալ . և խոնարհեցուցանե
յայսմանն յայս :

Վակայն մըուր նորա ոչ սպառեսցի , և

տրբցեն զնա ամենայն մեղաւորք Երկրին
և յնձացայց յաւիտեան . սաղմոս ասացից
աստուծոյ յակորայ:

Օ ամենայն Եղիւրս մեղաւորաց փշրես-
ցես, և բարձր Եղիցի Եղիւր արդարոյ:

Տառիք . Յ.

ԱՍԴԱՐԱՆ · ՀԵ

Ի կատարած ընդ օրհնութիւնս . մի ապահաներ:
Սաղմոս յասափ . Երգ առ ասորեատանեաց:

Ճայտնի է՝ ՚ի հրեաստանի աստուած , և
յիսրայէլ մեծ է՝ անուն նորա:

Եղի ՚ի խաղաղութեան տեղի նորա , և
բնակութիւն նորա ՚ի սիօն:

Ենդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղե-
զան , զզէն զսուր և զճակատամարտ:

Եռաստու ես դու սքանչելապէս լերանցն
յաւիտենից . խոռվեսցին ամենեքեպն որք
անմիտք Են սրտիւք , ննջեցին զքունս
իւրեանց՝ և ինչ ոչ դաին:

Եմենայն արք՝ ՚ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց . ՚ի սաստէ քումմէ աստուած
յակորայ ննջեցին , և ոք հեծեալ էին
՚ի ձիս:

Դու ահաւոր ես և ով կարէ կալ առաջին
քո. որպէս երկեցար դու յերկնից, յայտ-
նի եղեւ բարկութիւն քո:

Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն
աստուծոյ ՚ի գատաստան . ընդ ապրեցու-
ցանել զամենայն հեզս երկրի:
Խորհուրդը մարդկան խոստովան առնին
առ քեզ, և ծածկեալք խմաստոթեամբ
օրհնեցեն զքեզ:

Ուխտս դիք և կատարեցէք տեառն ոչ
մերոյ, ամենեքեան որք շուրջ էք զնովաւ.
Ու ատուցէք պատարագս ահաւորին . և
քաղէ զհոդիս իշխանաց, ահաւոր է նա
քան զամենայն թագաւորս երկրի:

Տունք. Ֆ.

ԱՍԼ.ՄՈՍ. Հ.Զ.

Ի կատարած . վասն իդիթովմայ . Աաղմոս յասափ:

Ճայնիւ իմով ես առ տեր կարդացի, ճայ-
նիւ իմով առ աստուած, և նայեցաւ առ իս:
Հաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած
իմովեցի ձեռօք իմովք, և ՚ի գիշերի առա-
ջի նորա ոչ խաբեցայ:

Ոչ կամեր միսիթարել անձն իմ, միշեցի

զաստուած և ուրախ եղեւ . հոգայի , և նը-
ւաղիւր յիս հոգի իմ :

Ժամանեցին պահուց աչք իմ , խռովեցայ
և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զաւուրան զա-
ռաջինս և զամնն յաւիտենից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի դիշերի ընդ սրտի իմում , հո-
գայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ :

Ո՞ր թէ յաւիտենից մերժեցի՞ զիս տէր ,
և ոչ ևս յաւելցի ՚ի հաճիլ և ևս
կամ խոզան արդելցի՞ զողորմութիւն իւր
յինէն , կամ կատարեաց զբան իւր ազդէ-
մինչեւ յազդ :

Կամ մոռասցի՞ գթալ աստուած իմ և ևս ,
կամ արդելցի՞ զգթութիւն իւր բարկու-
թեամբ իւրով :

Ասացի՞ թէ այժմ սկսայ . այս է նորոգումն
աջոյն բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս տեսան ՚ի սկզբաննէ . յի-
շեցի զսքանչելիս նորսա :

Խորհեցայ յամենայն գործս քո , և ՚ի ձե-
ռագործս քո խորհեցայ :

Աստուած՝ ՚ի սրբութեան են ճանապարհք
քո . ովէ աստուած մեծ որպէս զնծ մեր-
դու ևս աստուած՝ որ առնես զսքանչելիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զղօրութիւն
 քո · փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս
 · քո՝ զորդիսն յակորայ և յովսեփու:
 Տեսին զքեղ ջուրը աստուած, տեսին ըդ-
 քեղ ջուրը և երկեան, և խորք խռովեցան
 · ՚ի ձայնեւ ջուրց բազմաց
 Հայն ետուն ամսգք, քանզի և նետք քո գը-
 նան ՚ի ձայնեւ որոտալոյ քո անուի:
 Երեւեցան փայլատակունք քո տիեզերաց,
 · խռովեցաւ և դողաց երկիր:
 ՚ ծովու են ճանապարհք քո, և շաւիղք քո
 · ՚ ջուրս բազումն, և հետք քո նչ երեխն:
 Վազնորդեցեր որսկւս խաշին ժողովրդեան
 · քո, ՚ի ձեռն մովսեսի և ահարօնի:
 Տունք · ժը: Գոբզայս · լը:

 ԱՅՆ ՄՈՍ · ՀԵ

Դաստութիւն յասափ:

՚ այեցարմուք ժողովուրդք յօրենս իմ, խոնար
 հեցուցելք զունկն ձեր ՚ի բանս բերանոյ իմոյ:
 Ռացից առակաւ զրերան իմ, և խռովեցայց
 · զառակս ՚ի սկզբանեւ:

Որպես լուաբ և ծանեաբ զայս , և հարքն
մեր պատմեցին մեզ :

Ունչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յազդ
յայլ , պատմել զօրհնութիւնս տեառն ըղ-
զօրութիւնն և զբանչելիս իւր զոր արար:
Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ յա-
կօր , և օրենս եղ ՚ի վերայ խրայէլի:

Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն
մերոց , ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց ,
ո՞ի ծանխցէն յազդ յայլ :

Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և պատմես-
ցեն զայս որդւոց իւրեանց . զի դիցեն առ-
աստուած զյոյս իւրեանց , և մի մոռասցին
զդործս աստուածոյ:

Օ պատուիրանս նորա խնդրելով խնդրես-
ցեն , և մի եղիցին որպես և հարքն իւրեանց :
Ազդ չար և դառնացօղ , ազդ որ ոչ ուղ-
ղեաց զիիրտ իւր և ոչ հաստատեաց առ-
աստուած զհոգի իւր:

Որդիք եփրեմի լիամիդք և պնտաձիդք ,
յաւուր պատերազմի կապարձու դար-
ձուցին:

Ոչ կացին նորա յուխտի տեառն , և ըստ
իրաւանց նորա ոչ կամեցան զնալ:

Ո՞ւացան զերախտիս նորա , և զսքանչեւ
լիսն զոր եցոյց նոցա:

Ո՞ւաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչելիս
իւր , յերկրին եղիպտացոց և 'ի դաշտին
տայանու:

Ե՞ւերձ զծովին և անցոյց զնոսա , և կացոյց
զջուրսն որպէս 'ի տիկս:

Ո՞ւաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տուե , և
զամենայն դիշեր 'ի լոյս հրոյ:

Ե՞ւերձ զվլեմն յանապատին , և եռ ըմպել
նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծե:

Ե՞ւան զջուրսն 'ի վիմեն , և հոսեաց որպէս
զգետս զջուրսն:

Ո՞ւակայն յաւելին 'ի մեղանչել , և ևս բար-
կացուցին զբարձրեալն յանջրդի:

Փորձեցին զաստուած 'ի սիրսս իւրեանց ,
'ի խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց:

Տրտնջեցին զաստուածոյ և ասացին , մի՛ թէ
կարօղ իցէ աստուած պատրաստել սեղան
յանապատի:

Քանզի հարկաներ զվլեմն՝ և հոսեին ջուրը ,
և վտակք խաղային 'ի նմանե:

Ե՞ւշէ հանց ևս կարասցէ տալ նա մեղ , կամ
պատրաստեցէ սեղան ժողովրդեան իւրոյ:

Ա ասն այսորիկ լուաւ զայս տէր և յա-
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ ՚ի յակոր , և
բարկութիւն ել ՚ի վերայ խրայելի:
Օ ի ոչ հաւատացին յաստուած , և ոչ
յուսացան ՚ի փրկութիւն նորա:
Հ բաման ետ ամպոց ՚ի վերուստ , և զդրու-
նոս երկնից երաց , և տեղեաց ՚ի նոսա ըզ-
մանանայ ՚ի կերակուր:

Օ հաց երկնից ետ նոցա , զհաց հրեշտա-
կաց կերին մարդիկ . և իջոյց ՚ի նոսա զկե-
րակուր ՚ի լիութիւն:

Ե հան զհողին հարաւոյ , և էած զօրու-
թեամբ իւրով զհիւսիսիւր:

Տ եղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող , որպէս
զաւազ ծովու զթռչունս թեաւորս:
Լ արկ ՚ի մեջ բանակի նոցա , և շուրջ զվե-
րանօք նոցա:

Կ երին և յագեցան յոյժ , և զցանկութիւն
նոցա ետ նոցա , և ոչինչ կարօտ եղեն ՚ի
ցանկութենէ իւրեանց:

Ո ինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանս իւրեանց
եին , բարկութիւն յաստուծոյ ել ՚ի վերայ
նոցա:

Ա զան զրազումս ՚ի նոցանէ , և զընտիր ըն-

տիրս յիարայէլի սաստակեաց:

Յայսմ ամենայնի մեղան և ես, և ոչ հաւա
տացին սքանչելեաց նորա:

Պակասեցան յունայնութեան աւուրբ նո-
ցա, և ամբ նոցա վութապէս անցին:

Յորժամ սպանանելը զնոսա՝ խնդրէին ըզ-
նա, դառնային և առաւօտ առնելին առ-
աստուած:

Յիշեցին զի աստուած օդնական էր նո-
ցա, աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա:
Աիրեցին զնա բերանօք իւրեանց, և լեզ-
ուօք իւրեանց ստեցին նմա . և սիրոք նո-
ցա ոչ էին ուղիղը ընդ նմա, և ոչ հաւա-
տացին ուխտի նորա:

Այլ նա ինքն գթած էր, քաւէր զմեզս
նոցա՝ և ոչ սպականելը:

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութիւն
էր, և ոչ բորբոքէր զամենայն սրամտու-
թիւն իւր:

Յիշեաց թէ մարմին են նորա . հոգի որ
ելանե՝ այլ ոչ ես դառնայ:

Քանիցս անդամ դառնացուցին զնա յա-
նապատի, և բարկացուցին զբարձրեալ
յանջրդի:

Դարձան և փորձեցին զատուած , և ըդ
սուրբն խրայէլի զայրացուցին :
Ոչ միշեցին զձեռն նորա՝ յաւուր յա-
րում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղւաց
նոցա :

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր
յերկրին եղիպտացւոց , և ՚ի դաշտին տայա
նու :

Դարձոյց յարիւն զդետս նոցա , և զանձ
րիս նոցա զի մի արբցեն :

Առաքեաց ՚ի նոսա շանաձանձ և եկեր ըգչ
նոսա , և գորտիւ ապականեաց զնոսա :
Ետ ժանկոյ զպտուցս նոցա , և զվաստակո
նոցա մարախոյ :

Ահար կարկտիւ զայդիս նոցա , և զլթ զենիս
նոցա եղեմամբ :

Աստնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա :
և զստացուածս նոցա հրով դատեաց :
Առաքեաց ՚ի նոսա զարտմտութիւն բար-
իութեան իւրոյ , զարտմտութիւն զբարկու-
թիւն և զնեղութիւն :

Առաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հը-
րեշտակի չարի , և դիմեցոյց ՚ի նոսա զսբբա-
մտութիւն բարկութեան իւրոյ :

Ու անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա, և զանասունս նոցա ՚ի մահ մատնեաց: Լահար զամենայն անդրանիկս եղիպտաց- ոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա ՚ի

յարկս քամայ:

Հորդան ետ որպէս խաչին ժողովրդեան իւրոյ. և եհան զնոսա որպէս զհօտ յանապատ:

Առաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ երկեան, և զթշնամին նոցա ծով ծածկեաց: Լահան զնոսա ՚ի լեառն սրբութեան իւրոյ,

՚ի լեառն այն զոր ստացաւ աջ նորա: Արժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոս, և վիճակեցոյց ՚ի նոսա զվիճակ ժառանգութեան իւրոյ, և բնակեցոյց ՚ի յարկս նոցա զազդն խրայելի:

Փորձեցին դառնացուցին զատուած բարձ թեալն, և զվկայութիւն նորա ոչ պահեցին: Դարձան խոտորեցան որպէս և հարքն իւրեանց, դարձան և եղեն որպէս զաղեզն թիւր:

* Դարձեալ բարկացուցին զնա ՚ի բազինս իւրեանց, և դրօշելովք իւրեանց նախանձ արկին նմա:

լուաւ աստուած և արհամարհեաց զնու-
սա , և անարգեաց յոյժ զիսրայէլ :
Ա Երժեաց յիւրմէ զիսրանն ՚ի սելով , ըզ-
խորանն զոր բնակեցաց ՚ի մէջ մարդկան :
Ա ատնեաց ՚ի գերութիւն զգօրութիւնն
նոցա , և զգեղս նոցա ՚ի ձեռս թշնամեաց
նոցա :

Երդել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր , և զժա-
ռանգութիւն իւր անտես արար :
Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր , և վասն
կուսանաց նոցա ոչ ոք սդացաւ :
Ռահանայք նոցա անկան ՚ի սուր , և զայ-
րիս նոցա ոչ ոք էր որ լսյր :

Օ արթեաւ որպէս ՚ի քնոյ տէր , որպէս հը-
զօր զի թափէ զդինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր , և նախատինս
յաւիտենից արար զնոսա :

Ա Երժեաց նա զիսրանն յովսեմու , և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Ա յլ ընտրեաց նա զազգն յուղայ . ըզ-
լեան սիօն զոր և սիրեաց :

Ը ինեաց որպէս միեղջերուի զարբութիւն
նորա , յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտ-
եան :

Ընորեաց զդաւիթ ծառայ իւր, և ընկաւաւ զնա ՚ի հօտէ խաշանց, ՚ի վերջին ծը-
նելոցն ընկալաւ զնա:

Հովուել զյակոր ծառայ իւր, և զիսրայէլ
ժառանգութիւն իւր:

Երածէր զնոսա խմաստութեամբ սրտի իւ-
րց, յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց առաջ-
նորդէր նոցաւ:

Տունք. Հի:

ՍԱՂՄՈՍ. ՀԸ

Սաղմոս յասափ:

Եստուած մտին հեթանոսք ՚ի ժառանգու-
թիւն քո . պղծեցին զտաճար սուրբ:

Երարին զերուսաղէմ որպէս զհիւղս մբր-
դապահաց . արկին զդիակունա ծառայից
բոց գէշ թռչնոց երկնից, և զմարմինս սրբ-
բոց քոց գաղանաց երկրի:

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ
զերուսաղէմաւ, և ոչ ոք էլլ որ թաղէր զնա:

Աղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց,
ծազր և այսին կատականաց այնոցիկ՝ որք
շուրջ էին զմեօք:

Ո՞նչեւ յերբ տեր բարկանաս զու իս-
պառ, բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո:
Ճեղ զբարկութիւն քո ՚ի վերայ աղդաց
որք զքեզ ոչ ճանաչեցին, ՚ի վերայ թա-
գաւորաց որք զանուն քո ոչ կարդացին. զի
կերին զյակոր և զտեղի նորա աւերեցին:
Ո՞ի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս, վաղ-
վաղ եկեցէ առ մեզ ողորմութիւն քո մը
զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր, վասն
փառաց անուան քոյ:

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր
վասն անուան քոյ:

Ո՞ի երբէք ասասցեն ՚ի հեթանոսս, թէ
հւը է աստուած նոցա:

Ա. Յ. յայտնի ինչ լիցի ՚ի վերայ հեթանո-
սաց սուածի աչաց մերոց, առ ՚ի խնդրել
զվրժ արեան ծառայից քոյ որ և հեղաւ.
Ո՞տցէ առածի քո հեծութիւն կապելոց.
ըստ մեծութեան բաղկի քո շահեան դու-
զորդիս սպանելոց:

Հատի դրացեաց մերոց եօթնպատիկ ՚ի
ծոց նոցա , զնախատինս իւրեանց զոր նա-
խատեցին զքեզ տէր:

Ուեք ժողովուրդք և խաշն արօտիքոյ խոս
տովան եղիցուք առ քեզ յաւխտեան , աղ-
ջէ յազդ պատմեսցուք զօրհնութիւնսքո:

Տառնք . Ժի:

ՍԱՂՄՈՍ · ՀԹ.

Դ հատարած . ՚ի վերայ զառանցելոցն միայութիւնս .
Սաղմոս ստափայ , ՚ի վերայ եթովպացւոցն :

Որ հովուեսդ իսրայէլի նայեաց , որ ա-
ռաջնորդես որպէս խաշին յովսեփու :

Որ նստիս ՚ի քրովըէս յայտնեաց առաջի
եփրեմի քենիամբինի , և մանասէի:

Օ արթն զզօրութիւնսքո , և եկ ՚ի կեցու-
ցանել զմեզ:

Վ ստուած զօրութեանց դարձն զմեզ , ե-
րեւցն զերեսս քո ՚ի մեզ և կեցցուք:

Ճեր աստուած զօրութեանց մինչև յերր
բարկանաս յաղօթս ծառայից քոյ:

Դ ամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և
արբուցեր մեզ արտասուս չափով:

Վ բարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մե-

րոց, այպին կատականաց Թշնամեաց մերոց։
Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ, ե-
րեւեցն զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։
Այդի յեղիպառուէ փոխեցեր . հաներ
զհեթանոսս և զնոսա տնկեցեր, և առաջ-
նորդեցեր նմա։

Հաստատեցեր զարմատո նորա և ելից զեր
կիր . ծածկեաց զլերինս հովանի նորա, և
բարունակ նորա զմայրս աստուծոյ։
Զգեաց զորմ իւր մինչև 'ի ծոլ, մինչև
'ի գետո են շառաւիդք նորա,
Ոնդէր քակեցեր զցանկ նորա, և կթեն
զնա անցաւորք ճանապարհի։
Ապականեաց զնա խող անտառի . և երէ
վայրի արածեցաւ 'ի նմա։

Աստուած զօրութեանց դարձ հայեաց
յերկնից և տես, այս արա այգւոյս այս-
միկ և զարման տար սմա՝ զոր տնկեաց
աջքու։

Ե վերայ որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր
զեա 'ի քեզ, այրեցեալ 'ի հուր և աւե-
րեալ, 'ի սաստէ քումմէ կորիցէ։
Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջքո
'ի մերայ որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր

զնա 'իքեզ:

Ոչ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'իքէն .
կեցուսցես դու զմեզ , և զանուն քո տէր
կարդասցուք:

Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ , ե-
րեւեցին զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք:

Տառնք . ԺԼՇ

ԱՅՆՄՈՍ · 2

Ե հասարած . վասն հնձանաց . Աաղմոս յասափ .
Հինգերորդ շաբաթուց:

Ծնծացեք առ աստուած՝ օդնական է
մեր , աղաղակեցեք առ աստուած յակո-
րայ:

Առեք սաղմոս և տհւք օրհնութիւն , սաղ-
մոս սասացեք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան:
Փող հարեք ՚ի դլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց:

Հրաման է այս խրայելի , և իրաւունք են
աստուծոյ յակորայ:

Ո կայութիւնն յովուեփու զոր Իդ ընդ նը-
մա . որպէս ելաներ նա յերկրէն եղիոլ-
տացւոց , լեզու զոր ոչ դիտէր լուաւ:
Ե բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նորմա:

և զձեռոս նորա յորթ և ՚ի թի ծառայելոյ։
Ե նեղութեան կարդացեր առ իս և փրկե-
ցի զքեզ , լուայ քեզ ՚ի դաղտնութենէ-
մրրկին , և փորձեցի զքեզ ՚ի վերայ ջուրցն
հակառակութեան։

Լ ուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ , և
խրայէլ թէ լուիցես ինձ։

Ո՞յ ևս եղիցին քեզ աստուածք առ ժա-
մայնք . և մի երկիրապանիցես դու աս-
տուծոյ օտարի։

Աս եմ տէր աստուած քո որ հանի զքեզ
յերկրէն եղիպացւոց , բաց զբերան քո
և լցից զգա։

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում ,
և խրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ։

Դարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց
սրտից իւրեանց , զի զնացին նորա ըստ
կամս անձանց իւրեանց։

Օ ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ ,
կամ իսէլի զհանապարհս իմ զնացեալ էր։
Որպէս զոշինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նորա , և ՚ի վերայ նեղէաց նո-
րա արկեալ էր զձեռն իմ։

Ո շնամիք տեառն ստեցին նմա , և եղիցին

Ժամանակը նոցա յաշխարհիւ
Խերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութենէ ցո-
րենոյ, և ՚ի լիմէ մեղք յաղեցոյց նոցա:

Տունք . Ճ Շ.

ՍԵՂՄՈՍ . 26

Ասղմոս յասափ:

Աստուած եկաց ՚ի ժողովս աստուծոց , և
՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա:
Մինչեւ յերբ դատէք անիրաւութեամբ ,
և ակն առնուք մեղաւորաց:

Դամա արարէք որբոյն և այրւոյ . իրաւունս
արարէք տնանկին և խոնարհի:

Կպրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն , ՚ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա:
Ոչ խմացան և ոչ ՚ի միտ առին , ՚ի խաւարի
գնացին , և շարժեցան ամ հիմունք երկրի:
Լա ասացի թէ աստուածք իցէք , կամ որ-
դիք բարձրելոյն ամենեքեան:

Դուք ահաւաղիկ որսկես զմարդիկ մեռա-
նիք , և որսկես զմի յիշխանաց անկանիք,
Վրի աստուած և դատեան զերկիր , զի դու
ժառանդեսցես զամենայն հեթանոսա:

Տունք . Ը Գ. ոբղայս . ԵԲ:

ՍԱԼՄՈՒ · 28

Օրհնութիւն · Սաղմոս յատափ:

Աստուած ո՞քեզ նմանիցի . մի լոեր և
մի դադարիր աստուած:

Օի ահա թշնամիքքո գոչեցին, և առելիք
քո համբարձին զգլուխս իւրեանց:
Եմերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին
զգիտութիւն, խորհեցան ՚ի մերայ որբոց
քոց և ասացին:

Եկայք սատակեացուք զնոսա յազգաց, և
մի յիշեսցի անուն խորայէլի և ևս:
Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին,
և վասն քո ուխտ արարին:

Կանակք եղովմայեցոց և խմայելացիք,
մովար և հադարացիք:

Դերադ՝ ամօն՝ ամաղէկ, և այլազգիքն ա-
մենայն բնակչօն հանդերձ ծուրայ:

Եա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա
ամեներեան սոքա զօրալիդն էին որդւոցն
զովտայ

Արա զնոսա որպէս զմադիամ, որպէս
զսիսարայ, և որպէս զարին ՚ի ծործորսն
կիսօնին:

Աստակեցան նոքա յականս դոլրայ , և
եղեն որպէս զաղը երկրի:

Երա զիշխանս նոցա որպէս զօրեբն , զէքն ,
զզէբէէ , և զսաղմանա և զամենայն իշ-
խանս նոցա:

Ուր ասացին՝ ժառանգեսցուք ՚ի մեզ ըզ-
սրբութիւնն աստուծոյ:

Եստուած իմ արա զնոսա որպէս զանիւ ,
և որպէս զեզէզն առաջի հողմոյ:
Որպէս հուր զի այրէ զանտառա , որպէս
բոց զի կիզու զլերինս:

Եյսպէս հալածեսցես զնոսա մրրկաւ քով ,
և բարկութեամբ քով խռովեցուսցես ըզ-
նոսա:

Լից զերեսս նոցա անարդանօք , և խընդ-
րեսցեն զանուն քո տէր:

Եմաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս յա-
ւիտենից , և ամօթալից կորիցեն:

Օանիցեն զի անուն քո տէր է , և դու
միայն բարձրեալ ես ՚ի մերայ ամենայն
երկրի:

Տռնկք . Ժը:

Ե կատարած . վասն հնձանացն . որդւոցն կորիսայ .
Սաղմոս դաւթիւ :

Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօ-
րութեանց , ցանկայ և փափագի անձն իմ
՚ի դաւթիւմս քո :

Աիրու իմ և մարմին իմ՝ ցնծասցեն առ
աստուած կենդանի :

Ռանզի Ճնճղուկ եղիտ իւր տուն . և
տատրակ զբոյն ուր դիցէ զձագս իւրու

Վեղան քո տէր զօրութեանց , թագաւոր
իմ և աստուած իմ :

Երանի ամենեցուն որ բնակեալ են ՚ի տան
տեառն , յաւիտեանս յաւիտենից օրհ-
նեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր որոյ օգնութիւն իւր ՚ի
քէն է . ելս եղ ՚ի մտի իւրում ՚ի հովտես
տրտմութէ՝ ՚ի տեղւոջ յորում ուխտեաց :

Օ օրհնութիւն ստասցի որ զօրէնս դնէ ,
զնացէ նա ՚ի զօրութենիւ՝ ՚ի զօրութիւն ,

և երեեսցի աստուած հրեշտակաց ՚ի սիօն :

Հեր աստուած զօրութեանց լուր աղօթից
իմոց , ունկնդիր աստուած յակոբայ :

Ինդունօղ ես դու մեր , տէս աստուած

և նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ:

Ա ասն զի լաւ է ինձ մի օր ՚ի դաւիթս
քո , քան զհազարս:
Ո՞նտրեցի ես ընդ աղբ դալ ՚ի տան աս-
տուծոյ , առաւելքան բնականալ ՚ի յար-
կըս մեղաւորաց:

Օ ողորմութիւն և զշշմարտութիւն սիրէ
տէր աստուած մեր , զշնորհս և զփառս
տացէ:

Տէր հչ պակաս առնէ զողորմութիւն իւր
յայնցանե , որ գնան յամբծութեան:
Տէր աստուած զօրութեանց երանեալ է
այր՝ որ յուսայ ՚ի քեզ:

Տունք . Ժի:

ՍԱՂՄՈՍ · ԶԴ

Է կատարած . որդւոցն կորիսայ . Սաղմոս դաւթի:

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութիւն յակորայ:
Խողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեանքոյ ,
և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:
Լուցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո .
և դարձար ՚ի բարկութենէ սրտմտու-

Թեան քո:

Դարձ առ մեզ աստուած փրկիչ մեր , և
դարձն զարտմութիւնս քո ՚ի մենց:

Ո՞ի յաւիտեան բարկանար մեզ տեր , և
մի ձգեր զբարկութիւն քո աղդէ մինչեւ
յազդ:

Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուսցես ըզ-
մեզ , և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի
քեզ:

Յնից մեզ տեր զողորմութիւնս քո , և ըզ-
փրկութիւնս քո առեր մեզ:

Եռաք զի՞նչ խօսի տեր աստուած մեր ,
խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւ-
րց առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիլ ոչք
դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Այսպէս մերձ է առ երկիւղածս իւր փրո-
կութիւն նորա , բնակիլ փառաց նի՛ յերկ-
րի մերում:

Աղորմութիւն և ճշմարտութիւն պատա-
հեսցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն
համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ ըռւսաւ , ար-
դարութիւն յերկնից երեւցաւ:

Տէր տացէ զբաղցրութիւն և երկիր մեր

տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն ա-
ռաջի Նորա դնասցէ , դիցէ 'ի ճանապար-
հի զգնացս իւր:

Տունք . Ժը: Գորդացս . Խիք:

ՍՈՒԴՄՈՍ . ՁԵ

Աւղմաս Դաւթի . Աղօթք Երեկոյի:

Խոնարհեցն տէր զունկն քո և լուր ինձ .
զի աղքատ և տնանկ եմ ես:
Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . և փրկեա
զծառայս քո աստուած իմ որ ՚ի քեզ յու-
սացայ:

Ոզորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակե-
ցի զօրհանապազ , ուրախ արա զանձն ծա-
ռայի քո , զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ:

Օ ի զու տէր քաղցր և ուղիղ ես . բա-
զումողորմ առ ամենեսեան որբ կարդան
առ քեզ:

Վանկնդիր տէր աղօթից իմոց , և նայեա
՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոց կարդացի ստ-

քեզ , և լուար ինձ :
Աչ հը է նման քեզ յաստուածս տէր , և
ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեցեն
և Երկիրապազցեն առաջի քո , և փառա-
ւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան :
Ո՞եծ ես դու տէր և առնես սբանչելիս ,
և դու միայն ես աստուած :

Վաաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի քում , և
գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում , և ու-
րախ եղիցի սիրո իմ՝ Երկնչիլ յանուանե-
քումմէ :

Խոստովան Եղից առ քեզ տէր աստուած
իմ բոլորով սրտիւ իմով . փառաւոր արա-
րից զանուն քո յաւիտեան :

Ո՞եծ Եղե ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
տէր , և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց
Ներքնոց :

Վաստուած՝ անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ ,
և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ ,
և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առա-
ջի իւրեանց :

Վայ դու տէր աստուած իմ՝ զթած ես
և ողորմած , Երկայնամիտ բազումողորմ

և ճշմարիտ, նայեաւ առ իս և ողորմեաւ ինձ։
Տիւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցն զոր-
դի աղախնոյ քո, և արաւ առ իս նշան բա-
րութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի
Դու տէր օգնեցեր ինձ և միսիթարեցեր
զիւ։

Տաւնը ժակ։

ՄԱՂՄՈՍ · 22.

Աաղմոս օրհնութեան · որդւոցն կորիսայ։

Հիմունք նորա ՚ի լեառն տուրք նորա. սի-
թէ տէր զդրունս սիօնի առաւելքան զա-
մենայն յարկսն յակոբայ։

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահա-
ւադիկ քաղաքդ աստուծոյ։

Յիշեցի զռահաք և զբարիօն ոյք ճանա-
շեն զիս. ահա այլազդիք և ծուր և ժո-

ղովուրդք հնդկաց՝ սոքա եղեն անդ։
Ոիօնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ ՚ի նմա,
և ինքն հիմունս էարկ ՚ի նմա բարձրեալն։
Տէր պատմեսցէ գրովք ժողովրդեան, իշ-
խանացս այսոցիկ ոյք եղեն անդ։

Որպէս զի ուրախ լիցին 'իքեղ ամենեւ,
քեան . որոց բնակութիւն 'իքէն է :

Տունք . կը

ՍԱՆՄՈՍ · ԶԵ

Ի հասարած . վասն մաղաղեթայ իմաստութիւն . զի
ես պատասխանի եման իմաստութեամբ խրայէլի:

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի որ-
ւե կարդացի և դիշերի առաջի քո :
Ու ացեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , իո-
նարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :
Օ ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք
իմ 'ի դժոխս մերձեցան , և համարեցայ
ես ընդ այնոսիկ որք իջանեն 'ի դուր:
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի ,
և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվիրաւորս , որք ննջեն 'ի դերեզ-
մանս :

Օ որս դու 'ի լիշեցեր , նոքա 'ի ձեռանե-
քումմէ մերժեցան :
Եղին զիս 'ի զրի ներքնումն , 'ի խաւարի
և 'ի սառեերս մահու :

Եմա հաստատեցաւ որտմառութիւն քո ,
զամենայն զրօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինեն զծանօթս իմ , և եւ
դին զիս նշաւակ իւրեանց :

Ուատնեցայ և ոչ ելանեի , աչք իմ տկա-
րացան յաղքատութենեւ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ , և
համբարձի առ քեզ զծեռս իմ :

+ Ո՞ի թէ մեռելոց առնիցեն զսքանչելիս
քո , կամ բժիշկք յարուցեալ խոստովան
առնիցին առ քեզ :

Ո՞ի թէ պատմեսցէ ոք երբէք ՚ի գերեզ-
մանի զողորմութիւնս քո , կամ զճշմար-
տութիւնս քո ՚ի կորստեան :

Ո՞ի թէ Ճանալիցին ՚ի խաւարի սքանչե-
մբք քո , կամ արդարութիւն քո յերկիր
մոռացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի , առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեսցէն առ քեզ :
Ի՞դէր տէր մերժես զանձն իմ , կամ դար-
ձուցանես զերեսս քո յինեն :

Ծնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի մանկու-
թենէ իմմէ . ՚ի բարձրութենեւ խոնարհե-
ցայ և ափշեցայ :

Ես հաստատեցաւ բարկութիւն քո , ար-
հաւիրք քո խոտվացուցին զիս :

Ը րջեցան զինեւ որպէս ջռւր . զօր ամե-
նայն պաշարեցին զիս 'ի միասին .
Հեռի արարեր լինեն զբարեկամա իմ և
զծանօթս իմ , վասն թշուառութե՛ իմոյ:
Տունք . Եւ Գորդայս . իոր:

ՍԱՆԴՈՒ . 20.

Դմաստութիւնն եմանայ յեզրայելացւոյ:

Օ ողորմութիւնսքո տէր յաւխտեան օրէ-
նեցից , ազգէ յազդ պատմեցից զճը-
մարտութիւնս քո բերանով իմով:
Ասացեր թէ աշխարհս ողորմութեամբ չի-
նեսցի , յերկինս պատրաստ եղիցի Ճշմար-
տութիւն քո:

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց , երդուայ դաւ-
թի ծառայի իմոյ:

Յաւխտեան հաստատեցից զզաւակքո , և
շինեցից ազգէ յազդ զաթոռ քո:
Կոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց
տէր , և Ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս
սրբոց:

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ , կամ

ով նմանիցի տեսառն յորդիս աստուծոյ:
Եստուած փառաւորեալ է՝ ՚ի խորհուրդս
որբոց իւրոց , մեծ և ահաւոր ՚ի վերայ
այնոցիկ օքք շուրջ են զնովաւ:

Տէր աստուած զօրութեանց ո՛ նմանի
քեզ . հզօր ես դու տէր՝ և ճշմարտու-
թիւն քո շուրջ է զքեւ:

Դու տիրես զօրութեանց ծովու , և ըզ-
խովութիւն ալեաց նորա դու ցածու-
ցանեաւ:

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս
զամբարտաւանս , ՚ի զօրութիւն բազիկ քո
ցրուեցեր զթշնամիս քո:

Քո են երկինք և քո է երկիր , զաշխարհս
լիւ իւրով դու հաստատեցեր , զհիւսիս
և զհարսու դու արարեր , թարօր և հեր-
մօն յանուն քո ցնծասցեն:

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն , զօ-
րսացի աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո:
Հարդարութիւն և յիրաւունս հաստատ-
եալ է աթոռ քո . ողորմութիւն և ճը-
մարտութիւն գնասցեն առաջի երեսաց քոց:
Կրանի ժողովրդեան որ զիտեն զօրհնու-
թիւնս քո տէր . ՚ի լոյս երեսաց քոց զնաս-

ցեն , և յանուն քո ցնծասցեն գօրհանապազ , և յարդարութեան քում բարձր եղիցին:

Պարծանք գօրութեանց մերաց գու եստեր , և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր:

Ետեառնե է օդնութիւն սրբոյն խրայէլի՝
թագաւորին մերոց:

Հայնմամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս
քո , և ասացեր եղից զօդնութիւն իմ 'ի
վերայ հզօրին , և բարձր արարից զըն-
տրեալն 'ի ժողովրդենե իմմեւ:

Դափի զդաւիթ ծառայ իմ , և իւղով սրբով
իմով օծի զնա:

Չեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա:

Ո՞ւ մեղիցէ նմա թշնամի , և որդի անօ-
րենութեան մի չարչարեսցէ զնա:

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա , և
զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մատնեցից:
Ճշմարտութիւն իմ և ոզորմութիւն իմ ընդ-
նմա , և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր
նորա:

Եղից 'ի ծովու զձեռն նորա , և 'ի վերաց

գետոց զաջ նորաւ

Աս կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու ,
աստուած ընդունօղ վրկութեան իմոյ .

Աս անդրանիկ արարից զնաւ , և բարձր
քան զամենայն թագաւորս Երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն
իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :
Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից ըզ
զաւակ նորաւ , և զաթոռ նորաւ որպէս զա-
ւուրս Երկնից :

Ու Թողցեն որդիք նորաւ զօրէնս իմ , և
յիրաւունս իմ ոչ կամեսոցին զնալ :
Ու զարդարութիւնս իմ անարդեսցեն , և
զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :

Հարից զաւազանաւ զանօրէնութիւնս նո-
ցաւ , և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցաւ
Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արդելից ՚ի նո-
ցանէ , և ոչ նենդեցից ճշմարտութեան
իմում , և ոչ անարդեցից զուխտ իմ , և
ոնչ որ ելանէ ընդ շրմունս իմ՝ զայն ոչ
արհամարհեցից :

Ո իանդամ Երդուայ ՚ի սրբութիւն իմ ,
թէ դաւթի ես ոչ ստեցից :

Օ աւակ նորաւ յաւիտեան կացցէ , և ուր

Թռա նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ .
 և որպէս զլուսին զի հաստատեալ է յաւի
 տեսն վկայ հաւատարիմ յերկինս :
 Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարդեցեր ,
 և ընդ վայր հարեր զօծեալ քո :
 Դարձուցեր դուխտ ՚ի ծառայէ քումմէ ,
 պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա :
 Քակեցեր զամենայն պարիսպս նորա , և
 եղեր զամուրս նորա ՚ի դողումն :
 Հափշտակեցին զնա անցաւորք ձանապար-
 հի , և եղեւ նա նախատ դրացեաց իւրաց :
 Ռարձը արարեր զաջ նեղաց նորա . և ու-
 րախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա :
 Դարձուցեր զօդնութիւն ՚ի սրոյ նորա ,
 և ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմին :
 Անարդեցեր զսրբութիւն նորա , և զա-
 մու նորա յերկիր կործանեցեր :
 Առաջ արարեր զաւուրս ժամանակաց
 նորա , և հեղեր զնովաւ զամօմք :
 Ո՞նչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո
 իսպատ , բորբոքեացի որպէս հուր բար-
 կութիւն քո :
 Իսկ արդ միշեան և տես թէ ովէ իմ հան-
 գիստ . մի թէ ՚ի զուր ինչ ստեղծեր զա-

մենայն որդիս մարդկան։
Ովել մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ,
կամ փրկեցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դը-
ժոխոց

Ուր են ողորմութիւնիք քո տէր առաջինք,
զոր երրուար դաւթի Հշմարտութեամբ
քով։

Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ , զոր ըն-
կալայ ՚ի ծոց թմ յազդաց բազմաց։
Օսր նախատեցին թշնամիք քո տէր , նա-
խատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ։

(Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս յա-
ւիտենից . եղիցի եղիցի։

Տունք . իւր։

Կանոնս Գորդայս . է . Ապղմոս . ժ զ .
Տունս . յիւր։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍՍՅԵՍՅ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԱՄՊՎԱՅՅ
Եսայեայ . իւր։

Եղիշերաց կանխւ հոդի իմ առաւօտ առ-
նել առ քեզ աստուած։

Ա ասն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ
Երկրի . ուսարութ զարդարութիւն բնա-
կիչք Երկրին:

Լարկեսցի ամբարիշտն , և այլ ոչ ևս ուս-
ցի առնել յերկրի զարդարութիւն ճշմար-
տութեան:

Դարձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի տես-
ցէ զիառս աստուծոյ:

Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր . և
նորա ոչ գիտացին:

Ըստիցեն՝ ամաշեսցեն , և նախանձ անկ-
ցի անխրաստ ժողովրդեան . և արդ հուը
զմշնամիս քո կերպիցէ:

Տէր աստուած մեր տուր մեղ զիսաղազու-
թիւն քո . զի ըստամենայն գործոց մերոց
հատուցաւ մեղ:

Տէր աստուած մեր ստացիր զմեղ . զի
բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք , և զա-
նուն քո անուանեմք զօրհանապաղ:

Դակ արդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն այլ
ոչ տեսանիցեն . և ոչ բժիշկք յարուցա-
նիցեն:

Ա ասն այսորիկ ածեր հարեր սատակեցեր
և ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցաւ

Ծառել տեր զշար ՚ի վերայ չարի նոցա ,
և ած զշար ՚ի վերայ անօրինաց երկրի :
Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զքեղ . զի
փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո ՚ի վերայ
մեր :

Արակես երկունք յղւոյ զի հասեալ իցե
ժամանակ ծննդեան , և առ ցաւս իւր
ձիցել :

Եյնպէս եղաք սիրելոյ քում տեր , յահ
և յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք՝ և
ծնոք զհոգի միկութեան քո :
Ոչ ևս կործանեսցուք մեք , այլ կործա-
նեսցին անօրէնք երկրի :

Հարիցեն մեռեալք՝ և կենդանասցին ամե-
նեքեան , որք եղեալ են ՚ի գերեզմանա-
օ արթիցեն ցնծացեն , և ուրախ եղիցին
դադարեալք յերկրի :

Ա ան զի ցօղդ որ ցօղի ՚իքէն , այդ բը-
ժկութիւն է նոցա . բայց երկիրն ամ-
բարշտեալ սատակեսցի :

Կոյս տուր ժողովուրդ իմ , զնա մուտ ՚ի
շումարանս քո . և փակեամ զդրունս քո ա-
ռաջի երեսաց քոյ :

Փախիլ և թագիր առ ժամանակ մի , մինչե-

անցցէ բարկութիւն տեառն
Փառք հօր և որդւոյ և ,

ՄԱՆԹԱՆՔ

Խաղաղութեանց տուօղ քրիստոս՝ զխաղաղութիւն և գերինային ողորմութիւն քո պարզեեամբ
յարարածո քո:

Ու արդասեր տեր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , տեր ընկալ զաղաշանս մեր , և կեցն զմեր:

Չքարոզն և զաղօթս ՚ի վերջն Երանեալ կանոնին
զացես ՚ի ՅԱ . երեսն :

ՀԱ ՚ի ԵՐԱՆԵԴԻ:

73. ՀԱՅԿ. ՅԱԳԻ

ԱՎԱՄՈՍ · 20 ·

Աղօթք Մամուսի առն աստուծոյ:

Վեր ապաւեն եղեր մեր ազգէ մինչեւ
յազդ մինչեւ լերինք հաստատեալ էին,
և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամե-
նայն տիեզերս:

Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես ·
մի դարձուցաներ զմարդ ՚ի տառապանս ·
և ասացեր դարձարնք առ իս որդիք
մարդկան:

Դազար ամ յաջս տեանս որպէս օր երե-
կի զի էանց · որպէս պահ մի զիշերոյ ·
և ամք նոցա անարզութեամբ եղիցին:
Վեր առաւօտս որպէս դարձրի բուսցին,
ընդ առաւօտս որպէս դարձրի զուարձաս-
ցին և ծաղկեսցին · ընդ երեկոյս թարշա-
մեսցին չորասցին և անկցին:
Կուաղեցաք մեք ՚ի բարկութենէ քումմէ,

և ՚ի սրտմտութենել քումմէ խռովեցաք:
Եղեր զմեզս մեր առաջի քո , և զկեանս
մեր ՚ի լոյս երեսաց քոց:

Ամենայն աւուրբ մեր նուաղեցան , և ՚ի
բարկութենել քումմէ խռովեցաք:
Ժամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս
օարդի , և թիւ աւուրց ամաց մերոց ՚ի
նոսա՝ եօթանատւն ամ:

Աղա թէ առաւել ես՝ ութուն ամ . և
որ ինչ աւելի է քան զայն ցաւօք և հե-
ծութեամբ:

Եկն ՚ի վերայ մեր հեծութիւն , և խրա-
տեցաք . իսկ արդ ո՞ զիտասցէ զզօրու-
թիւն բարկութեան քո , և կամ յահէ-
քումմէ զսրտմտութիւն քո համարեսցի:
Այսպէս ցըց ինձ զաջ քո . և որ խոնարհ
են սրտիւք զիմաստութիւնս քո:

Դարձ տէր մինչեւ յե՞րբ , միիթարեաց ՚ի
ծառայս քո:

Եցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով .
ցընծացաք և ուրախ եղաք զամենայն ա-
ռուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս
խոնարհ արարեր զմեզ , և ամացն՝ յորս

տեսաք զբարչարանաւ

Հայեան տեր՝ ՚ի ծառայս քո և ՚ի գործս ձեւ
ուաց քոց, և առաջնորդեան որդւոց նոցա.
Եղիշի լոյս տեսառն աստուծոյ ՚ի վերայ մեր:
Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ ալա ՚ի
մեջ տեր . և զգործս ձեռաց մերոց յա-
ջողեան մեզ:

Տունք . ժկ:

ՍԵՎԱՄՈՍ · Դ

Օրէնութիւն գովութեան դաւթի:

Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելոյն,
ընդ հովանեաւ այ յերկինս հանդիցէ:
Կասացէ տեսառն ընդունող իմ ես, ապա-
էն իմ աստուած, և ես յուսամ ՚ի նա:
և ա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և
՚ի բանիցն ՚ի խռովութենեւ:

Եթիկնամեջս իւր ընկալցի զքեզ, ՚ի հս-
կանի թեոց նորաւ յուսասցիա:
Որպէս զէն՝ շուրջ եղիցի զքե ձշմարտու-
թիւն նորաւ

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ զիշերի, և
ոչ ՚ի նետէ որ թռչի ՚ի տուէ:
Ոիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակղու

թենէ դիւխն ՚ի հասարակ աւուր:
Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք և
բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , և առքեզ ինչ
ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու ,
և զհատուցումն մեղաւորաց աւսցես . զի
դու տեր յոյս խմես:

Օ բարձրեալն արարեր քեզ սպաւեն .
զի ոչ հասցեն առքեզ չարք , և տանջանք
մի մերձեսցին ՚ի յարկս քո:

Դրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն
քո , ՚ի պահել զքեզ յամ ձանապարհս քո
Եթազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի
մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ե վերայ իմից և քարրից զնասցես դու .
և առ ոտն կոփեսցես զառիւծն և զմիշայն:
Դանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա ,
հավանի եղեց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմէ
Լարդասցէ առ իս՝ և ես լուսոց նմա , և
առ նմա եղեց ՚ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա , եր-
կայն աւուրքը լցուցից և ցուցից նմա
զփրկութիւն իմ:

ԱՎԵՄՊՈՍ · Դ.Բ.

Սաղմոս օրհնութեան առուը շարաթուց ՚ի դաւիթ:

Դարի է խոստովան լինիլ տեառն , և սազ
մոս ասել անուան քում բարձրեալ:

Պատմել առաւօտու զողորմութիւնս քո ,
և զճշմարտութիւնս քո ՚ի զիշերի:

Տանազեաւ սազմոսարանաւ , ՚ի ձայն
օրհնութեան գովել:

Արախ արարեր զիս տեր յարարածս քո ,
և ՚ի գործս ձեռաց քոց ցնծացաց:

Արակես զի մեծ են գործք քո տեր , և յոյժ
խոր են խորհուրդք քո:

Այս անզգամ զայս ոչ ծանիցէ , և ան-
միան զայս ոչ առնու ՚ի միտ:

Երուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ , ՚ի
ծաղկիլ այնոցիկ ոյք գործ են զանօրէնութի:

Աստակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից ,
և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տեր:

Օ ի ահա թշնամիք քո տեր , զի ահա
թշնամիք քո կորիցեն . ցրուեսցին ամենե-
քեան ոյք գործ են զանօրէնութիւն:

Դարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղիւր
իմ , և ծերութիւն իմ ՚ի ձեթ պարար-

ԹԵԿԱՆՆ

Ետես ակն իմ 'ի Թշնամիս իմ՝ ոք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ , 'ի նոսա ըռւիցէ ունկն իմ։

Երդարբն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին . որպէս զմայրսն լիբանանու բազումք եղիցին։

Տնկեալք Եղիցին 'ի տան տեառն , և 'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին։ Եւս՝ և բազումք Եղիցին 'ի ծերութիւն պարարտութեան , դիրգք և փախուկք Եղիցին 'ի պատմել , ուզիզ է տէր աստուած մեր՝ և ոչ դոյ 'ի նմա անիրաւութիւն

ՏԵՂԻՔ . ԺՂ : Գ. ՌԵՂՈՅԱ . ԽԱՂ :

ՍԱՂՄՈՍ · ԴԲ

Յաւուրն առաջին չարամու , յոր հաստատեցաւ երկիր . որհնութիւն գոզութեան Դաւթիւն :

Տէր Թադաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ , զգեցաւ տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր էած :

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանես-

յի . պատրաստ է աթոռ քո ՚ի սկզբանն
 յաւխեանս դու ես:
 Ամբարձան գետք տէր , և ամբարձին
 գետք զձայնս իւրեանց . և յարիցեն գետք
 ՚ի գնացս իւրեանց:
 ՚ ձայնէ ջուրց բազմաց , սքանչելի եղեն
 զրօսանիք ծովու:
 Աքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձունս , վը-
 կայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք:
 Հան քում զայելէ սրբութիւն տէր՝ ընդ
 երկայն աւուրս:

Տունք . Շ:

ՍԱՂՄՈՍ · ԴԳ

Սաղմոս դաւթի . չորեք ամբաթու :

Վասուած վրեժինդիր , տէր աստուած
 վրեժինդիր յայտնեցաք:
 Բարձր ընր որ դատես զերկիր , հասոն
 զհատուցումն ամբարտաւանից:
 Ո ինչե յերբ մեղաւորք տէր , մինչե
 յերբ մեղաւորք պարծեսցին:
 Բարբառեալ խօսեին զանիրաւութիւն ,
 խօսեսցին ամեներեան՝ ոյք գործեն զանօ-
 րենութիւն:

Օ ժողովուրդս քո տեր խոնարհ արարին ։
և զժառանգութիւն քո չարչարեցին։
Օ այրին և զպանդուխտն սպանին , զորբ-
սրին կոտորեցին , և ասացին ոչ տեսանե-
զայս տեր , և ոչ ՚ի միտ առնու աստուած
յակորայ:

Ամացարինք անզգամք ժողովրդոց , և ան-
միտք մինչեւ յերբ հչ առնուք ՚ի միտ:
Որպես զի թէ որ անկեաց զունին՝ ինքն ոչ
լուիցէ , կամ որ սաեղծ զակն՝ ինքն ոչ
տեսանիցէ:

Որ խրատէ զազինս՝ որպէս թէ ոչ յանդի
մանեսցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտու-
թիւն . տեր Ճանաչէ զխորհուրդս մարդ-
կան զի Են ընդունայեկ:

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տեր ,
և յօրինաց քոյ ուսուցանես դու նմա:
Յածուցանես դու նմա զաւուրս չարու-
թեան , մինչեւ փորեսցի խորխորատ մե-
զաւորի:

Վէ մերժէ տեր զժողովուրդ իւր , և զժա-
ռանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես:

+ Վինչե դարձցին իրաւունք յարդարու-
թիւն . ընկալցին զիա ամենեքեսն Շե-

ուղիղ են սրտիւք:

Ո՞վ յարիցէ ընդ իս 'ի մերայ չարաց , կամ
ո՞վ հաւասարեսցի ինձ 'ի մերայ այնոցիկ՝

ոք գործեն զանօրէնութիւն:

Եմէ ոչ տեառն օգնեալ էր ինձ , փոքր
մի ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխու:
Ու ասեի՛ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ,
ողորմութիւն քո տէր օգներ ինձ:

Դաս բազում ցաւոց սրտի իմոյ , միսիթա-
րութիւն քո ուրախ առնելր զանձն իմ:
Ո՞ի հաւասարեսցի քեզ ամոռ անօրէնու-
թեան , և պատճառէ զվատակս ընդ
գէմ հրամանի:

Որսացին զանձն արդարոյ , և զարիւն ան-
բիծ պարտաւոր առնելին:

Եղեւ տէր ապաւեն իմ , աստուած օգնա
նական յուսոյ իմոյ:

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնութեան
նոցա , և ըստ չարութեան նոցա կործա-
նեսցէ զնոսա տէր աստուած մեր:

Տունք . իա:

ՕՐՎՆՈՒԹԻՒՆ ԳՈՎՈՒԹԵԱՆ ՂԱՆԹԻ

ԼԿԱՅՐ ցնծասցուք ՚ի տեր , աղաղակես-
ցուք առ աստուած փրկիչ մեր :
Խանխեսցնուք առաջի նորա խոստվանու-
թեամբ , և սաղմոսիւք աղաղակեսցնուք
առ նա :

Վասուած մեծ է , տեր թագաւոր մեծ
՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Ե ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկ-
րի , և բարձրութիւնք լերանց նորա են :
Նորա է ծով և նա արար զնա , և զցա-
մաք ձեռք նորա ստեղծին :

ԼԿԱՅՐ երկիրպագցուք նմա , անկ ցուք և
բացցուք առաջի տեսան արարչին մերոյ :
Նա ինքն է տեր աստուած մեր . մեք ժո-
ղովուրդք ձեռին նորա , և ինչն արօտի
նորա :

Վ այօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք , մի խըս
տացուցաննէք զսիրտս ձեր որպէս ՚ի դառ-
նութեան :

Հաւուրն փորձութեան յանապատին՝ ուր
փորձեցին զիս հարքն ձեր , քննեցին զիս

և տեսին զդործս իմ զքառասուն ամ։
Պանացի ընդ ազդին ընդ այնմիկ և ասա-
ցի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք . և նոքա
ոչ ծանեան զճանապարհս իմ։
Ալպէս երդուայ ՚ի բարկութեան խմում .
Ձէ մացեն ՚ի հանգիստ խմ։

Տռւնք . ժամ . Գորդայս . ԼՀ :

ՍԱՂՄՈՍ · Դ:

Սազմոս Դաւթի . ՚ի ժամանակի զի տաճարն շի-
նէցաւ :

(Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր ,
օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր .
(Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նո-
րա , աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զիրր-
կութիւն նորա .

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զիառս նորա ,
յամենայն ժողովուրդք զաքանչելիս նորա :
Ո՞եծ է տէր և օրհնեալ է յօյժ , ահար-
կու է նա ՚ի վերայ ամենայն կռոց :
Կմենայն կռոռք հեթանոսաց զեք են ,
այլ տէր զերկինս արար :

իսուսովանութիւն և վայելչութիւն է ա-
ռաջի նորա , սրբութիւն և մեծվայելչու-
թիւն ՚ի սրբութեան նորա:

Վաստոցելք տեառն տոհմք ազանց , մա-
տուցելք տեառն զիառս և զպատիւ , մա-
տուցելք տեառն զիառս անուան նորա:
Վոլք պատարադս և մոլք ՚ի սրահս
նորա , երկիրպագելք տեառն ՚ի գաւիթս
սրբութեան նորա . և խռովեսցի յերեսաց
նորա ամենայն երկիր:

Վացելք ՚ի հեթանոսս թէ տէր թաղա-
ւորեաց , հաստատեաց զաշխարհ զի մի
սասանեացի , և դատէ զժողովուրդս իւր
ու զդութեամբ:

Եւրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծասցէ եր-
կիր . զուարձնասցի ծով լրիւ իւրով . ցըն-
ծասցեն դաշտք և ամենայն որ է ՚ի նոսա:
Հայնժամ ցընծասցեն ամենայն ծառք ան-
տափի յերեսաց տեառն՝ զի զայ , և զայ
նա ՚ի դատել զերկիր:

Դատէ զտիեզերս իրաւամբք , և զժողո-
վուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով:

ՍԱԴՄՈՍ · Ղ.Զ.

Սաղմոս դաւթի . ՚ի ժամանակի զի երկիրն հաստա-
տեցաւ :

Տէր Ծագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր, ու-
րախ եղիցին կղզիք բազումք:

Եմազ և մեզ շուրջ են զնովաւ, յիրաւունս
և յարդարութիւն ուղղեալէ աթոռ նորա:
ուր առաջի նորա գնասցէ , և այլեսցէ
շուրջ զմշնամիս նորա:

Երեւցան փայլատակունք նորա տիւզե-
րաց , ետես և սասանեցաւ երկիր:

Երինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց
տեսոն , յերեսաց տեսան ամենայն եր-
կիր:

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նո-
րա . և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք ըգ-
ֆառս նորա:

Եմաչեսցեն ամենեքեան ոյք երկիրապադա-
նեն կռոց , և ոյք պարծին ՚ի դրօշեալս
իւրեանց:

Երկիրապադցեն նմա ամենայն հրեշտակք
նորա , զի լուաւ և ուրախ եղեւ սիօն , և
ցնծասցեն դստերք յուդայ վասն իրաւանց
քոց տէր:

Օ ի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն երկրի , յօյժ բարձրացար 'ի վերայ ամենայն կռոց:

Այս սիրեք զտեր՝ ատեցէք զշարութիւն .
պահէ տեր զանձինս սրբոց իւրոց , 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէ զնոսա:

Եցս ծագեաց արդարոց , ուղղոց սրտից
եղեւ ուրախութիւն:

Երախ եղերուք արդարը 'ի տեր , և խոսովիան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա:

Տունիք . ԺՇ:

ՍԱՎԱՐՈՍ · Դ.Ե.

Սաղմոս դաւթի օրհնութեան:

Օրհնեցէք զտեր յօրհնութիւն նոր , զի սբանչելիս արար:
Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ սուրբ իւր:

Եցոյց տեր զիրկութիւն իւր , առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:

Եկեաց ողորմութեամբ իւրով զյակոր +
ճշմարտութեամբ իւրով զտունն իսրայէլի:

և տեսին ամենայն ծաղք երկրի զվրկու-
թիւն աստուծոյ մերոյ:

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր ,
օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմնս ասացէք:
Ասղմնս ասացէք աստուծոյ մերոյ օրհնու-
թեամբ , օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղ-
մոսայ:

+ | Ճայն օրհնութեան կռածոյ վողոյ . օրհ-
նութեամբ ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղինը
փողոյ . աղաղակեցէք առաջի թագաւո-
րին տեառն:

Խոռովոցի ծով լրիւ իւրով , տիեզերք և
ամենայն բնակիչք նորա . և զետք ծափս
հարցեն 'ի միասին ձեռամբ:

| Երինք ցնծացեն առաջի տեառն , զի
դայ զի հասեալ և տէր 'ի դատել զերկիր:
Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ , և
զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ

Տառնք . Ժ : Գ-ՐԵՂԱՅՍ . ԸՒ :

Տէր Թագաւորեաց բարկացան ժողովուրդք . որ նստիս ՚ի քրովքէս , սասանեցաւ երկիր:

Տէր ՚ի սիօն մեծ է , և բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ժողովրդոց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի , զի ահաւոր և սուրբ է , և պատիս Թագաւորի զիրաւոնս սիրե:

+ Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն , զիրաւունս և զարդարութիւն յակոբայ դու արարեր:

Յարձր արարեք զտեր աստուած մեր . երկիրպագեք պատուանդանի ոտից նորազի սուրբ է:

Առվես և ահարօն երիցունք նորա . սամուել ընդ այնոսիկ՝ ոչ կարդան զանոն նորա:

Դարդային առ տեր և նա լսեր նոցա , և ՚ի սիւն ամպոյ խօսեր ընդ նոսա:

Պահէին զվկայութիւնս նորա , և զէրամանս զոր ետ նոցա:

Տէր աստուած մեր դու լսէիր նոցա ,
աստուած դու քաւիչ լինէիր նոցա , և
վրէմինդիր ՚ի վերայ ամենային գործոց նոցա :
Ամրժը արարէ.ք զտէր աստուած մեր ,
Երկիրպագէ.ք ՚ի լեան սուրբ նորա՝ զի
սուրբ է տէր աստուած մեր :

Տունք . Ֆ :

ՍԵՂՄՈՍ . Դ.թ.

Սաղմոս խոստվանութեան դաւթի :

Կղաղակեցէ.ք առ տէր ամենային Երկիր ,
ծառայեցէ.ք տեառն ուրախութեամբ :
Ո՞տէ.ք առաջի նորա ցնծութեամբ , ծա-
ներուք զի նա է տէր աստուած մեր :
Ամ արար զմեզ և հչ մեք էաք , մեք ժո-
ղովուրդք և խաշն արօտի նորա :
Ո՞տէ.ք ընդ դրունս նորա խոստվանու-
թեամբ . և օրհնութեամբ ՚ի յարկս նորա :
Խոստվան եղերուք տեառն , և օրհնեցէ.ք
զանուն նորա :

Քաղցր է տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . ազգէ մինչեւ յազդ է ձըւ-
մարտութիւն նորա :

Տունք . Շ :

Եղանակարհ ամբիջ մինչեւ Եկեղեցէ առ իս .
զի գնայի ես յամբծութեան սրտի իմոյ ՚ի
մեջ տան իմոյ :

Ու եղի առաջի աշաց իմոց զիւս անիրա-
ւութեան . ոյք առնելին զանօրենութիւն ,
առեցի :

Ու մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրբ-
տիւ . խոտորեալ միեւն անդգամին , և
ես ինչ ոչ փոյժ առնելի :

Որ խօսեր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա-
բացէ ՚ի բաց հալածէլի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և ադահ սրբ-
տիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտելի :

Վեք իմ ՚ի հաւատացեալս Երկրի , զի
նստցին նորա ընդ իս :

Որ գնայր ՚ի ճանապարհ ամբիջ , նաև պաշ-
տեր զիս :

Ու ընակեր ՚ի մեջ տան իմոյ՝ որ առնելի

զամբարտաւանութիւն . որ խօսեր զա-
նիրաւութիւն , չեր յաջողեալ նմա ա-
ռաջի աչաց իմոց :

Ենդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մե-
զաւորս երկրի . զի սատակեցից ՚իքաղա-
քի տեառն զամենեաւան ոյք գործեն զա-
նօրենութիւն :

Տառապ . Ե . Գորդոյս . իշխան :

ԱԾՂՄՈՍ . ՃԱ

Ազօթք ուրիշ . իբրև ձանձրասցի՝ առաջի տեառն
սփակոցէ զինդրուածս իւր :

Հեր լուր ազօթից իմոց՝ ազաղակ իմ
առքեղ եկեցիկ , և մի դարձուցաներ զե-
րեսս քո յինեն :

Եաւուր նեզութեան իմոց խոնարհեցն առ
իս զունկն քո . յորում աւուր կարդամ առ
քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ :

Վասուեցան որպէս ծուխ աւուրը իմ , և
ոսկերը իմ որպէս խոխւ չորացան :
Եարայ ես որպէս խոտ և ցամաքեցան
սիրտ իմ , մոռացայ ուտել զհաց իմ ՚ի

ձայնեւ հեծութեան իմոյ:
 Ացեցաւ ոսկը իմ ՚ի մարմին իմ . Նմանեւ
 ցայ ես հաւալասան անտպատի:
 Եղէ ես որպէս բու յաւերակի , տքնեւ-
 ցայ և եղէ ես որպէս Ճնճղուկ միայն ՚ի
 տանիաւ:
 Եախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա-
 պագ , և դովիչք իմ ինեւ երդնուին:
 Օ մոխիլր որպէս զհաց կերի , և զըմպելին
 իմ արտասուօք խառնեցի:
 Եներեսաց բարկութեան սրտմտութեան
 քո , զի դու բարձրացուցեր և խոնարհե-
 ցուցեր զիս:
 Եւուրք իմ որպէս հովանի անցին , և ես
 որպէս խոտ ցամաքեցայ:
 Դու տէր յաւխեան կաս , և միշտակ
 քոյ ազգէ մինչեւ յազդ:
 Դու յարուցեալ զթասցիս ՚ի վերայ սիօ-
 նի , ժամանակ զթալց նորա հասեալ և
 ժամի:
 Հաճեցան ծառայքքո ընդքարինս նորա ,
 և ՚ի հողս նորա դթասցին:
 Երկիցեն հեթանոսք յանուանեւ քումմէ .
 և անենայն թագաւորք երկրի ՚ի փառաց

Քոց:

Ե ինեւ տէր զսիօն , և երեւացի մառօք
իւրովք ՚ի նմա:

Հ այեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և ոչ
արհամարհեաց զիսնդրուածս նոցա:

Դ րեսցի այս յազգ յայլ , ժողովուրդ դոր
ստացեալ է օրհնեսցէ զտէր:

Հ այեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբութենեն
իւրմէ . տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ:
Լ սել զհեծութիւն կապերց , և արձա-
կել զորդիս մահապարտաց:

Պ ատմել ՚ի սիօն զանուն տեառն , և
զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ:
Ժողովիլ ժողովրդոց ՚ի միասին , և թագա-
ւորաց ձառայել տեառն:

Պ ատասխանի ետ նմա ՚ի ճանապարհի զօ-
րութեան իւրոց . զեռւազութիւն աւուրց
իմոց ասաւ ինձ , և մի հաներ զիս ՚ի կէս
աւուրց իմոց . զի ազգէ յազգ են ամքքու
՚ սկզբանել տէր զհիմունս երկիր հաստա-
տեցեր , և զործը ձեռացքոց երկինք են:
Նորա անցանեն , և դու կաս և մնաս յա-
ւիտեան:

Վ մենեքեան որպէս զձորձս մաշեսցին . և

որպէս զվերարկուս վոխեսցես զնոսա և
վոխեսցին:

Բայց դռւ նոյն ինքն եւ և ամք քո ոչ ան-
ցանեն . որդիք ծառայից քոց բնակեսցին
՚ի նմա , և զաւակի նոցա յաւիտեան

յաջողեսցի:

Տունք. Ի՞ն:

ՍԽՂՄՈՍ . ՃԲ

Սաղմոս զաւթի:

(Օրհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն ու-
կերք իմ զանուն սուրբ նորա:

(Օրհնեա անձն իմ զտէր , և մի մոռա-
նար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զմեղս քո , բժշկէ զամենայն հի-
ւանդութիւնս քո:

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո ,
պատկէ զքեզ ողորմութեամբ և զթութիւ:

Ո լնու ՚ի բարութենէ զցանկութիւն քո ,
նորոգեսցի որպէս արծւոյ մանկութիւն քո:

Վանէ ողորմութիւնս տէր , և իրաւուն
ամենայն զրկելոց:

Եցոց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի
և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր:

Դ. Ժած ողորմած է տեր , Երկայնամիտ և
բազումողորմ:

ՎՀ խայառ բարկանայ մեզ տեր , և ոչ
յաւիտեան պահէ ոխա:

ՎՀ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տեր , և
ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոց
մեզ:

Վ. Ալ որպէս բարձր են Երկինք յերկրէ ,
այնպէս զօրացոց տեր զողորմութիւն իւր
՚ի վերայ Երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեելք յարեւմտից ,
այնչափ հեռի արար ՚ի մենջ զանօրէնու-
թիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց իւ-
րոց , այնպէս գթասացի տեր յերկիւղածա-
թիւր:

Օ յ նա զիտաց զտեղծուածս մեր , և
յիշեաց թէ հող եմք:

Վ արդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր ,
որպէս ծաղիկ վսոյրի այնպէս ծաղկի:
Շիշ՝ ՚ի նմա հողմ և ոչ է , և ոչ ևս Երեխ
տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ յաւի-
տեանս յաւիտենից ՚ի վերայ Երկիւղածաց

իւրոց , և արդարութիւն նորա յորդւոց
մինչեւ յորդիս:

Ոյք պահեն զուխտու նորա , յիշեն ըզ-
պատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր ,
արբայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ:
(Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակէ նո-
րա , հզօրք զօրութեամբ ովք առնէք ըզ-
բան նորա , ՚ի լսել ձայնի պատգամաց
նորա:

(Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք
նորա , պաշտօնեայք և արարողք կամաց
նորա:

(Օրհնեցէք զտէր ամենայն դործք նորա :
զի ընդ ամենայն տեղիս է տերութիւն նո-
րա . օրհնեան անձն իմ զտէր:

Տանք . ի՞ն Գորշայք . Խը:

ՍԱՂՄՈՍ · ՃԴ

Աազմոս Դաւթի . ՚ի վերայ աշխարհագործ արարած ոյ :

(Օրհնեան անձն իմ զտէր , տէր աստուած
իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութիւն
զգեցար , արկեալ զբյա որպէս զօթոց ,
ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան , և ար-
կեր ՚ի վերայ ջուրց զվերինայարկս նորա-
Ո դնե՛ յամպս զգնացս իւր , և շրջի նա
՚ի վերայ թեոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հոգիս , և զպաշ-
տանեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ:
Հաստատեաց զերկիլր ՚ի վերայ հաստա-
տութեան իւրոյ , զի մի սասանեսցի յա-
ւիտեան:

Խորք որպէս զգեստ վերարկու և նորա ,
՚ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք:
Ե սաստէ քումմէ փախիցեն , և ՚ի ձայնէ
որոտալոյ քումմէ սարսիցեն:

Ելանեն լեռնանան և իջանեն դաշտանան ,
՚ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա:
Սահման եղեր և ոչ անցանեն , և ոչ ևս
դառնան ՚ի ծածկել զերկիլր:

Եռաքեցեր զաղրիւրս ընդ ծործորս , ՚ի
միջոց լերանց գնասցեն ջուրք:
Երբուցանել զամենայն դազանս վայրի ,
յագեսցին ցիոք ՚ի ծարաւս իւրեանց:
Ենդ թռչունիք երկնից բոյնս դիցեն , և

՚ի միջոց վիմաց տացեն զժայիս իւրեանց:
Վրբուցանե զերինս ՚ի շանմարանաց իւ-
րոց , ՚ի պաղոց գործոց իւրոց լոցի երկիր:
Շուսուցեր զխուտ ՚ի լերինս , զդալարի ՚ի
ծառայութիւն մարդկան:

Հաներ զհաց յերկրէ , զինի ուրախ առ-
նե՝ իւզ զուարիթ , և հաց հաստատէ ըզ-
սիրտ մարդոյ:

Յազեսցին ծառքն անտառի , և մայրքն
լիրանանու զորս դու անկեցեր:

Վնդ թռչունիք երկնից ձազս հանցեն , և
բոյն արագլի ապաւէն է նոցա:

Լերինիք բարձունիք են եղթերուաց , և վեմք
ապաւէնիք նապաստակաց:

Վրայեր զըստին վասն ժամանակի , արե-
գակն ծանեաւ զժամ մուսնելոյ իւրոյ:

Վրարեր զիստար և եղե զիշեր . ՚ի նմա
զնան ամենայն գաղանք անտառի:

Լորիւնիք առիւծոց մանչեն և յափշտա-
կին , և խնդրեն յաստածոց զկերակուրս
իւրեանց:

Եծազել արեւու ժողովին , և ՚ի մօրին
իւրեանց գաղարին:

Վշանե մորդ ՚ի գործս իւր , և ՚ի վասու

տակս ձեռաց խրոց մինչև յերեկոյ։
Որպես զի մեծ են գործք քո տէր , զա-
մենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր , և
լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք։
Եւս ծով մեծ՝ և անդորր . ՚ի սմա են սո-
ղունք՝ որոց հէ գոյ թիւ , գաղանք մե-
ծամեծք և մանունք . ՚ի սմա և նաւք գր-
նան . պիշտապն զոր ստեղծեր խաղալ նո-
վաւ։

Վանեքեան քեզ սպասեն , և դու տաս
զկերակուր նոցա ՚ի ժամոււ։
Հաս դու նոցա և կերակրին , բանաս ըգ-
ձեռն քո և կերակրես զամենեսան կա-
մօք քովք։

Դարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանեւ և
խորովին , հանես զողի ՚ի նոցանեւ , սպակա-
սին և ՚ի հող դառնան։

Վապես զոգի քո և ստանաս զնոսաս , և
նորոգես զերեսս երկրիւ։

Եղիցին փառք տեսոն յաւիտեան , և
տէր ուրախ եղիցի յարարածս խրիւ
Ո հայի յերկիր և տայ դողալ սմա , մեր-
ձեսցի ՚ի լերինս և ծխեսցին։

(Օրհնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ , սաղմաս ա-

սացից տատուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես
· Բաղզը Եղեցի նմա օրհնութիւն իմ , և
ես ուրախ Եղեց ՚ի տեր :

Պակասեցին մեղաւոքք յերկրէ , և ամ-
բարիշտք մի ես դացին ՚ի նմա . օրհնեա
անձն իմ զտեր :

Տառնք . լի:

ՍԱԴՄՈՍ · ՃԴ

Աւելուիս :

Խոստովան Եղերուք տեառն և կարդա-
ցէք զանուն նորա . և պատմեցէք ՚ի հե-
թանսս զգործս նորա :

(Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա . պատ-
մեցէք զամենայն սքանչելիս նորա . և գո-
վեցարնէք յանուն սուրբ նորա :

Ուրախ Եղեցին սիրոք այնոցիկ ոյք խընդ-
րեն զտեր , խնդրեցէք զտեր և հզօրք ե-
ղերուք , և խնդրեցէք զերեսս նորա յա-
մենայն ժամ :

{ Եկեցէք զսքանչելիս նորա զորս արար ,
զարուեսոս և զիրաւունս բերանոյ նորա :
Օ աւակէք արրահամեան ծառայք նորա ,
որդիք յակորայ ընտրեալք նորա :

Ա, ա ինքն է տեր աստուած մեր , յամե-
 նայն երկրի են իրաւունք նորա:
 Ովշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , և ըղ-
 բանն զոր պատուիրեաց մինչ ՚ի հազար ամ:
 Օ ուխտն զոր եղ ընդ արրահամու , և
 զերդումն իւր ընդ խահակայ:
 Հ աստատեաց առ յակոր զհրաման իւր ,
 և առ խօսայէլ զուխտ իւր յաւիտենից:
 Ա, ձեզ տաց զերկիդն քանանու , զիի-
 ճակ ժառանգութեան ձերոյ:
 Օ ի էին նորա թուով սակաւք , նուազք
 և պանդուխոք ՚ի նմա:
 Ա, նցին նորա ազգէ յազգ , ՚ի թագաւո-
 րութենէ . ՚ի ժողովուրդ յայլ:
 Ա, եթով մարդկան մեղանչել նոցա , և
 կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա:
 Ա, ի մերձենայք առէ յօծեալս իմ , և
 ՚ի մարգարէս իմ մի մեղանչէք:
 Ա, ոչեաց սով յերկիր նոցա , և զամենայն
 զօրութիւն հացի երեկ:
 Ա, այժեաց առաջի նոցա այր , ՚ի ծառայ-
 ութիւն վաճառեցաւ յովսէ վր:
 Ա, ոնարհ արարին ՚ի կապանս զոտս նորա ,
 և էանց ընդ երկալթ անձն նորա:

Ո՞մնչեւ եկեսցէ քան նորա , և քան տեառն
փորձեաց զնաւ :

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնաւ , իշ-
խան ժողովրդեան եթող զնաւ :

Իսցոյց զնաւ տէր տան իւրոյ , իշխան ՚ի
մերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :
Խորառել զիշխանս նոցա որպէս զինքն , և
զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Ամաւո խորայէլ յեղիպտոս , և յակոբ
պանդխոռեցաւ յերկիր քամայ:

Անեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօրա-
ցոյց զնոսա քան զժշնամիս իւր:

Դարձոյց զսիրտո նոցա ատել զժողովուրդ
իւր , և ՚ի նենդել զծառայս իւր:

Առաքեաց զմովսւս ծառայ իւր , և զա-
հարօն ընտրեալ իւր:

Ես նոցա զրան նշանաց իւրոց , և զար-
ուեստո իւր յերկիր քամայ:

Առաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնո-
սա , զի դառնացուցին զրան նորս :

Դարձոյց յարիւն զգետո նոցա , և սպան
զամենայն ձկունս նոցա :

Եսաց յերկիր նոցա դորս , և ՚ի շաեմա-
քանս թագաւորաց նոցա :

Առաջ և եկն շանաձանձ , և մժեխ ընդ ա-
մենայն սահմանս նոցաւ :

Դարձոյց զանձրես նոցա ՚ի կարկուտ , և
հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Եհար զայդիս և զմզենիս նոցա , և փրւ-
րեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցաւ :

Առաջ և եկն մարախ , և խառնիք՝ զի ոչ
գոյր նոցա թիւ :

Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա , և
սպառեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցաւ :

Եհար զամենայն անդրանիկս եղիպտաց-
ւոց , զսկիզրն ամենայն վաստակոց նոցաւ :

Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով , և ոչ
գոյր յազդի նոցա հիւանդ :

Ուրախ եղե եղիպտոս ընդ ելանել նոցա ,
զի անկաւ ահ տեառն ՚ի վերայ նոցաւ :

Ովուեաց ամս հովանի առնել նոցա ՚ի
տուէ , և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի գիշերին
ինդրեցին և եկն լորամարդի , և հացիւ

երկնից լցոյց զնոսաւ :

Եհար զիւմն և բղիսեցին ջուրք , և գնա-
ցին գետք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ , որ ընդ արրա-
համու ծառայի իւրոյ :

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ , և
զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :
Եաւ նոցա զգաւառս հեթանոսաց , ՚ի
վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոց զնոսա:
Օ ի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա , և
զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

Տունք . Խաչ . Գորգացու . ՀՀ :

ՍԱՆԴՈՍ . ՃԵ

Ալելու իաւ

Խոստովան եղերնւք տեառն զի քաղցր է ,
զի յաւխեան է ողորմութիւն նորա :
Ո՛ խօսեսցի զզօրութիւնս տեառն , լսե-
լի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :
Երանի ոչք պահեն զիրաւունս , և առնեն
զարդարութիւն յամենայն ժամ :

Եկեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան
քոյ , և այց արա մեզ ՚ի փրկութեան քում :
Տեսցնւք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց
քոյ . ուրախ եղիցուք մեք յուրախու-
թիւն ազդի քոյ , և գովիցուք մեք ՚ի ժա-
ռանդութեան քում :

Ա՞եղափ մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք
և յանցեաք:

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան զսքան-
շելիս քո, և ոչ յիշեցին դրազում ողոր-
մութիւնս քո:

Դարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց
ընդ ծով կարմիր փրկեաց զնոսա վասն ան-
ուան իւրոյ զի ծանիցեն զզօրութիւնս
նորա:

Աստեաց ՚ի ծով կարմիր և ցամաքեցաւ,
առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որ-
պէս ընդ անսապատա:

Կեցոյց զնոսա ՚ի ձեռաց ատելեաց նոցա,
և փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց թշնամեաց
նոցա:

Օսձկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և մի ՚ի
նոցանէ ոչ ապրեցաւ:

Հաւատացին բանի նորա, և օրհնեցին
զօրհնութիւնս նորա:

Ո աղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա,
և ոչ անսացին խորհրդոյ նորա:

Յանկացան զցանկութիւնն յանսապատի,
և փորձեցին զաստուած յանջրդի:
Եւ նոցա զիսնդրուածս նոցա, առաքեաց

զլիութիւն յանձինս նոցաւ
 Հարկացուցին զմովակ ՚ի բանակի , և զա
 հարօն սուրբ տեսան:

Բացաւ երկիր և եկուլ զդադան , և ծած-
 կեաց զրանակս զարիքօնի:

Հուր վառեցաւ ՚ի ժողովս նոցա , և բոց
 մաշեաց զմեղաւորս:

Երարին զորթն ՚ի քորեք և երկիրապաշին
 պատկերի , և փոխեցին զիառս իւրեանց
 ՚ի նմանութիւն որթու բառակերի:

Ո՞ռացան զաստուած կենարարն իւր-
 եանց , որ արար զմեծամեծս յեղիպտոս ,
 և զօքանչելիս իւր յերկիր քամայ , և զահ
 իւր ՚ի վերայ կարմիր ծովուն:

Եսաց սատակել զնոսա , Եթէ ոչ մովս ,
 ընտրեալի կայր առաջի նոցաւ:

Դարձաւ առ տէր և անցոյց զրարկութիւն
 նորս , զի մի սատակեսցին նոքաւ:

Ենարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ հա-
 ւատացին բանի նորս:

Տրտնջեցին ՚ի բանակս իւրեանց , և ոչ
 լուան ձայնի տեսան:

Համբարձ զձեռն իւր ՚ի վերայ նոցա ,
 հարկանել զնոսա յանապատի:

Յըռուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսա .

յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գաւառաւ
Պղծեցան նոքա ՚ի բէլֆեղով , զի կերին
զզոհեալ և զմեռելոտի .

Բարկացուցին զնա ՚ի գործս իւրեանց , և
յաճախեաց ՚ի վերայ նոցա բեկումն :

Վպա եկաց ՚ի մեջ փենէ հեռ , քաւեաց և
սրգելու մահ . համարեցաւ նմա յար-
դալութիւն ազգ է յազգ մինչև յախ-
տեսնի :

Բարկացուցին զնա ՚ի վերայ ջուրցն հակա-
ռակութեան . շարչարեցաւ մոված վասն
նոցա , զի գառնացուցին զհոգի նորաւ .

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սա-
տակեցին զազդն զոր ասաց նոցա տէր :
Խառնակեցան ընդ հեթանոսա և ուսան
զգործս նոցա . ծառայեցին կռոց նոցա ,
և եղիւ նոցա՝ ՚ի դայթակղութիւն :

Օ զհեցին զուստերս և զդստերս իւրեանց
դիւաց , և հեղին զարիւն ամբիծ :

Վրիւն ուստերաց և դստերաց իւրեանց ,
զոր զոհեցին կռոցն քանանու :

Հաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա և սըր-
ծեցաւ ՚ի գործոց նոցա , զի պոռնկեցան

՚ի գնացս իւրեանց:

Բարկացաւ սրտմառութեամբ տէր ՚ի վերայ
ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոց զժա-
ռանդութիւն իւր յոյժ:

Ուատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանոսաց ,
տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց , և թըշ-
նամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա , և խո-
նարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա:
Բազում անդամ վրկեաց զնոսա , և նոքա
դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւր-
եանց , և կորացան յանօրէնութեան իւր-
եանց:

Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւնս նոցա , ՚ի
լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Եկեեաց զուխտ իւր և զղջացաւ ըստ քա-
զում ողորմութեան իւրում . և ետ զնոսա
՚ի գթութիւնս առաջի ամենայն դերչաց
նոցա:

Փրկեա զմեղ տէր աստուած մեր , և ժո-
ղովեա զմեղ ՚ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ ,
և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո:

(Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի , յա-
ւիտեանս յաւիտենից:

Եւ ասացի ամենայն ժողովուրդն , եղի-
ցի եղիցի:

Տունք . խիք :

Կանոն Գործադրութեա . Ապօմու . Ժէ :
Տունս . յժիք :

Աղօքք ԵԶԵԿԻՍՅԻ ՄՐԳԱՅԻ ՀՐԵԱՍՏԱՆԻ .
Ի ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՑՈՐՈՒՄ ՀՏԻՄՈՒՄԾԵՏ . ԵՒ
ՑԱՐԵԱՏ Ի ՀՏԻՄՈՒԹՈՒԹԵՆԻ ԻՒՐԱԿԻ
Եայեայ . լը:

Ես ասացի ՚ի վերանալ յինեն աւուրց ի-
մոց , թէ գնացի ես ՚ի դրունս դժոխոց:
Թողի զամենայն յետին իմ , և ասացի
թէ այլ ոչ ես տեսից զփրկութիւն տեռ-
որն յերկրին կենդանեաց , և ոչ ես տե-
սից զմարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ:
Պակասեցայ ես յազգատոհմէ խմմէ , այ-
սու հետեւ թողի լքի զամենայն զկեանս իմ:
Եւ գնաց մեկնեցաւ յինեն հոգի իմ , որ-
պէս զայն որ քակէ զտաղաւար , և եղի-
ես որպէս զոստայն սատարաց մերձ ՚ի հա-
տանիլ:

Եաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւո-

տէ որպէս ՚ի ձեռս ամիւծու , այնպէս
խորտակեաց մանրեաց զոսկերս իմ՝ զի յա
ռաւօտէ մինչ ՚ի գիշեր մատնեցայ:

Արպէս ծիծառն այնպէս ճշեցի , որպէս
զաղաւնի այնպէս մնչեցի , զի նուաղե-
ցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ:

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր աստուած
իմ , որ փրկեաց զիս և փարատեցոյց մի-
նէն զցաւս անձին իմոյ:

Ճէր վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ , զար-
թուցեր զանձն իմ , դարձուցեր զհոգի
իմ , միսիմարեցայ և կեցի:

Ահա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնու-
թիւն իմ , փրկեցեր զանձն իմ զի մի կոր-
եցոյ . և ընկեցեր յետոյ զամենայն ըդ-
մեղս իմ:

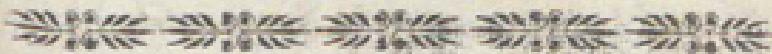
Օ ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս Են՝ խոստովան
առնին առ քեզ , և ոչ մեռեալք օրհնես-
ցեն զ.քեզ , և ոչ յուսասցին ՚ի ճշմար-
տութիւնս քո ամենեքեան՝ ոչք իջանեն ՚ի
դժոխս:

Վայ կենդանիքս օրհնեսցուք զ.քեզ տէր ,
որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս ծնայց
որք պատմեցեն զարդարութիւնս քո տէր

փրկութեան խմոյ:

Ես ոչ ես դադարեցից օրհնել զքեզ
յօրհնութիւն նոր, զամենայն աւուրս
կենաց խմոց յանդիման տաճարիդ աստու-
ծոյ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՆԹԱՆՔ

Եղա կենդանութեան, յոյս և ապաւենի փրկ-
ութեան աեր լիսուս փրկից. փրկեա և փա-
րատեցն զցաւս անձին խմոյ:

Վարդասեր աեր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր
քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ սրբուս ականի,
աեր ընկայլ զազաշանս մեր, և կեցն զմեզ:

Զըստովն և զազօթն. ՚ի վերին Երկինքպատմեն կու-
ռանին զոցես ՚ի 77. երեսն:

ՀԱՅՈՒՅԻՇԻ

Դէ. վաս չափ:

Կոստովսին և զերուք տեսառն զի քաղցր է ,
զի յաւբառեան է ողորմութիւն նորա :
Ասացեն միրկեալք տեսառն , զորս միր-
կեաց ՚ի ձեռաց թշնամութիւն :
Համենայն դաւառաց ժողովեաց զնոսա ,
շարեւելից և յարեւմտից ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի
ծովիւ :

Ո՞լորեցան նորա յանապատի յանջրով
ճանապարհի , և քաղաք բնակութեան ոչ
դաին :

Քաղցեան և ծարաւեցան , և անձինք նո-
ցա ՚ի նոսին նուաղեցան :
Աղաղակեցին առ աեր ՚ի նեղութեան խոր-
եաց , և ՚ի վշտաց նոցա միրկեաց զնոսա :
Առաջնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ ու-
ժիշ , զի երթիցեն ՚ի քաղաք բնակութե-
իւրեանց :

Աստուման Եղիցին տեսառն ողորմութեանց
Նորա , և սրանցելեաց նորա որդիք մարդ-
կան:

Օ ի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս , և
զանձինս կարօտեալս լի արար բարութք:
Այս նստելին ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերա
մահու , կապեալ էին յաղքատութեան
որպէս յերկամթա:

Օ ի դառնացուցին զրանն աստուծոյ , և
զիսորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին:
Աստարհ եղեն ՚ի ցաւոց սիրոք նոցա , տկա-
բացան և ոչ ոք էր որ օգներ նոցա:
Վղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան իւր-
եանց , ՚ի վշտաց նոցա եհան զնոսա:
Որիեաց զնոսա ՚ի խաւարէ և ՚ի ստուերաց
մահու , և խցեաց զկապանս նոցա:
Աստուման Եղիցին տեսառն ողորմութեանց
Նորա , և սրանցելեաց նորա որդիք մարդ-
կան:

Օ ի փշրեաց զդրունս պզնձիս , և զնիդս
երկամթիս խորտակեաց:

()զնեաց նոցա ՚ի ճննապարհի անօրենու-
թեան իւրեանց , զի վասն մեղաց իւր-
եանց խոնարհ եղեն յոյժ:

Համենայն կերակրոց դարշելին սիրաք նո-
ցա , մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու .
Եղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւր-
եանց , 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա :
Եռաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա ,
և փրկեաց զնոսա յապականութեներ իւր-
եանց :

Կոստովան եղիցին տեսան ողորմութեանց
նորա , և սքանչելեաց նորա որդիք մարդ-
կան :

Ուատուսցեն նմա պատարագ օրէնու-
թեան , և պատմեսցեն զգործա նորա ցըն-
ծութեամբ :

Այր իջանելին Կ ծով նաւուք , և առնելին
զգործա 'ի ջուրս բազումս :

Երբա տեսին զգործա տեսառն , և զսքան-
չելիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Եսաց և յարեաւ հողմ և մրրիկ , և բարձ-
րացան ալիք նորա :

Եղանելին յերկինս և իջանելին յանդունդս ,
և անձինչ նոցա յանձինս իւրեանց մաշե-
ցան :

Կոստուցան սասանեցան որպէս արրեալք ,
և ամենայն իմաստութիւն նոցա ընկլաւ :

Ազաղակեցին առ տեր՝ ՚ի նեղութեան իւրեանց , ՚ի վշտաց նոցա կեցոց զնոսա .
Դարձոց զմբրիկն յօդս՝ և դադարեցան
ալիք նորա . ուրախ եղեն զի դադարեցան , և առաջնորդեաց նոցա ՚ի նաւահանգիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեսառն ողորմութեանց
նորա , և ոքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Ծարձր արտացեն զնա ՚ի ժողովս ժողովրդոց , և յաթուս ծերոց օրհնեցնցն զնա :
Օ ՚ի դարձոց զգետն ՚ի ցամաք , և ըդգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Արար զերկիրն պաղաքեր յազտաղտուկս ,
վասն չարութեան ընակչաց նոցա :

Արար զանապատն ՚ի ճահիճն ջուրց , և
զերկիրն ծարաւուտ ՚ի զնացս ջուրց :

Շնակեցոց ՚ի նմա քաղցեալս , և շինեցին
քաղաք ընակութեան իւրեանց :

Ո արեցին արտս և տնկեցին այդիս , և
արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնոսա և բազմացան յոյժ , և
անասունք նոցա հչ նուազեցան :

Կուաղեցան նորա և չարչարեցան , ՚ի նե-

զութենել չարեաց և 'ի վշտաց:
Եկն անարդութիւն 'ի վերայ իշխանաց նո-
ցա , մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ոչ
'ի ճանապարհու:

() գնեաց տնանկին յաղքատութեան , և
առաջնորդեաց որպէս խաչին ազդի նոցա:
Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին , և ա-
մենայն անօրէն խցցէ՛ զբերան իւր:
Ով է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս , և
'ի միւս առցէ զողորմութիւնս տեսոն
Տունք . Խը:

ՄԱԴՐԱՍ · ՃԵ

Օրհնութիւն Սաղմոսաց Դաւթի:

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ամել
քեզ փառօք իմովք:

Օ արթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոս-
իք և օրհնութեամբ , և ես զարթեայց
առաւօտուց:

Կոստան եղեց քեզ 'ի ժողովուրդս տես ,
և սաղմոս ասացից քեզ յազինս:

Ա Եծ եղե մինչեւ յերկինս ողորմութիւն
քո , մինչեւ յամպս է ճշմարտութիւն քո:
Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած ,
և յամենայն երկրի են փառք քո:
Արագետ փրկեցան սիրելիք քո , կեցն աջով
բով և լուր մեղ:

Աստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւր-
մէ , բարձր եղեց՝ բաժանեցից զսիւթէմ
և զհովիտան յարկաց չափեցից:
Իմ է գաղացադ և իմ է մանասէ , եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուղայ Թագաւոր իմ , մովար աւազան
յուսոյ իմոյ:

Եղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ , և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն:

Ո տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր , կամ և
առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ յեղովմէ:
Խթէ ոչ դու աստուած որ մերժեցեր ըդ-
մեզ , և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր:
Հնուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան ,
զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ:

Աստուծով արասցնաք զօրութիւն , և նա
յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր:

ՍԱԴՄՈՍ · ՃՐ.

Ի կատարած · Ասզմոս Դաւթի:

Վասուած օրհնութեան իմոյ մի լոեր ,
զի բերան մեղաւորի բերան նենդաւորի
բացաւ ՚ի վերայ իմ։

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենդաւորաւ ,
և բանիւ ատելութեան պաշարեցին զիս :
Ու արտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց , փո-
խանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս , այլ եւ
յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ոյ , ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :
Կացն ՚ի վերայ նորա մեղաւոր , սատանայ
կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Լուգաստանէ իւրմէ ելցէ դատապարտ-
եալ , և աղօթք նորա ՚ի մեղս դարձ
ցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ , և զայցե-
լութիւն նորա զայն այլ տարցէ :

Եղիցին որդիք նորա որք և կին նորա այ-
լի . սահեսցին փոփոխեսցին , որդիք նո-
րա մուրօղք եղիցին , և ելցեն ՚ի ընակու-
թենէ իւրեանց :

Քննեսցէ վոխատու զամենայն ինչս նորա , և յափշտակեացեն օտարը զվաստակե նորա :

Ո՞ն գաղի օգնական նմա , և մի ոք ողոր-
մեսցի ՚ի վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն , և
յաղդե ջնջեսցի անուն նորա :

Եկեղեցին մեղք հօր նորա առաջի տեառն .
և մեղք մօր նորա մի ջնջեսցին , և եղի-
ցին առաջի տեառն յամենայն ժամ :
Աստակեսցի յերկրե միշտակ նորա . վո-
խանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմու-
թիւն :

Հայածեաց զայր աղքատ և զտնանկ ,
սպանանել զայն որ խոնարհ է սրտիւ :
Աիրեաց զանեծս և ելցէ նմա . ոչ կամե-
ցաւ զօրհնութիւն , հեռի եղիցի ՚ի նմանե :
Օ զեցաւ զանեծս որպէս հանդերձ , մոցէ
որպէս ջուր ՚ի փոր նորա , և որպէս ձեթ
ընդ ուկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ զի աղանի ,
որպէս դօտի որ ածի հանապազ ընդ մեջ :
Այս գործ է այնոցիկ՝ ոչք չարախօս կային
զինեն առ տեր , և ոչք խօսեին չար զանձ-

ՆԵՐ ԽԱՅԱՀ :

Վ. Ա. Դու տեր տեր՝ արա ընդ իս ըստ ան-
ուանքում, զի քաղցր է ողորմութիւնքո,
և փրկեան զիս զի աղքատ և տնանել եմեա
Աթու իմ խռովեցաւ ՚ի մորի խմում, և ես
որպէս ստուեր ՚ի խռոսավիլ խմում պահա-
սեցայ և թօթափեցայ որպէս մարախ:
Օռունեկը իմ տկարացան ՚ի պահոց, և մար-
մին իմ այլագունեցաւ յիւղոյ:
Լ. զի ևս նախատ նոցա, տեսին զիս և
շարժեցին զգլուխս իւրեանց:
Ըդնեան ինձ տեր աստուած իմ, և փրկ-
եան զիս ըստ ողորմութեան քում:
Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և դու
տեր արարեր զայս:
Արա ահիծանեն և դու օրհնեացես . ոյք
յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ զամօթ կրես-
ցեն . այլ ծառայքո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ:
Օ զեցցին զամօթ ոյք չարախոս կային
զանձներ իմմեր, և արկ ցեն որպէս կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք:
Վ. Ա. Ես խռոսովան եղեց առ տեր յոյժ
բերանով իմով, և ՚ի մեջ բազմաց օրհնե-
ցից զքեզ:

Օ ի եկաց նա ընդ աջմէ տհանկին , ՚ի
գրկել զիս յայնցանէ՝ ոյք հայածեն զան-
ձըն իմ։

Տունք . իւ։

ՍԵՂՄՈՍ . չթ.

Ի հատարան . Սաղմոս զաւթի։

Վասաց տէր ցտէր իմ նիստ ընդ աջմէ իմ-
մէ , մինչեւ եղից զմշնամիսքո պատռւան-
դան ոտից քոց։

Դաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
տէր ՚ի սիօնէ , և տիրեսցես դու ՚ի մէջ
թշնամեաց քոց։

Ռնդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան .
՚ի վայելութիւն սրբոց քոց յարդանդէ
յառաջ քան դարուսեակ ծնայ զքեզ։

Երգուաւ տէր և ոչ ևս զղջասցի , թէ դու-
ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարդին մել-
քիսեղեկի , և տէր ընդ աջմէ քումմէ .
Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զմա-
գաւորս . դատէ զհեթանոս և բազում
առնէ զհարուածս , և խորտակեսցէ զգը-
լուիս բազմաց յերկրիւ .

Օ ուղիսս 'ի ճանապարհի արբուսցեւ . վասն
այսորինի և բարձր արասցեւ զգլուխս:
Տունք . զւ Գործացս . Խը:

ԱՎԱՄՈՍ · ՃՃ

ԱՆԴՐԻԱՆ:

Կոստավան Եղեց քեզ տէր բոլորով սրբ-
ոփու խմով , 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի ժո-
ղվուրդս մեծ են գործք տեառն , և
քննեալ են յամենայնի կամք նորա:
Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են գործք
նորա . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտ-
եանս յաւիտենից:

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց . ողորմած զթած է տէր , կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց:

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , զզօ-
րութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժո-
ղովրդեան իւրում:

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանոսաց ,
և գործք ձեռաց նորա արդարութիւն և
իրաւունք են:

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուիրանք
նորա , հաստատեալ են յաւիտեանս յա-
ւիտենից , արարեալ են Հշմարտութեամբ
և ուղղութեամբ:

Որկութիւն առաքեաց տեր ժողովրդեան
իւրում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխա
իւր , սուրբ և ահեղ է անուն նորա:
Ակիզըն զգօնութեան երկիւղ տեառն , ի-
մաստութիւն բարի ամենեցուն ոյք առ-
նեն զնա , և օրհնութիւն նորա մնայ յա-
ւիտեանս յաւիտենից:

Տունք . ը:

ՍԱՆՐՈՍ · ՃԺԸ

Աւելուիա . ՚ի վերայ ապաշխարութեան , անդեայ և
զպարիայ :

Երանեալ է սյր որ երկնչի ՚ի տեառնէ ,
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ:
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա , և ազգ
ուղղոց օրհնեացի:

Փառք և մեծութիւն են ՚ի տան նորա ,
արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից:

Օագեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց , ողոք-

մած զթած և արդար է ուր:

Քաղցր այր ողորմի և տայ փռխ , յօրինել
զբան իւր ՚ի դատաստանի . զի յաւիտեան
նա մի սասանեսցի:

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն , ՚ի
համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ:

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ ած:
Հատատեալ է սիրտ նորա և նա մի եր-
կիցէ , մինչեւ տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր:

Ովուեաց և ետ աղքատաց . արդարու-
թիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտե-

նից , և եղջիւր նյը բարձր եղիցի ժառօր:

Ո՞եղաւորն տեսցէ և բարկասցի , դատա-
մունս իւր կրծտեսցէ և հալեսցի , և ցան-

կութիւն մեղաւորաց կորիցէ:

Տունք . . Ճ

ՍԱՂՄՈՍ . ՃԺԲ

Ամելուիս:

Օրհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհնեցէք
զանուն տեսան:

Եղիցի անուն տեսան օրհնեալ , յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Յարելլոց մինչեւ ՚ի մուտս արեու , օրհ-

Նեալ է անուն տեառն:
 Ըարձը է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց տէր,
 և յերկինս են փառք նորաւ
 Ով է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բար-
 ձունս բնակեալ , և զիսնարհս տեսանն
 յերկինս և յերկրի:
 Եարուցանն զաղքատս յերկրէ , և բարձր
 առնն զտառապեալս յաղթեաց:
 Եստուցանն զնոսա իշխանս , ընդ իշխանն
 ժողովրեան իւրոյ:
 Անակեցուցանն զամուլն ՚ի տան ուրախա-
 միտ , որպէս մայր որդւովք բերկրեալ
 Տունք . ը:

ՍԱԴՄՈՍ . ՃՃԴ

Աւելուիա:

Եղանելն իսրայէլի յեգիստոս . տանն
 յակորայ ՚ի ժողովրդենն այլազգեաց:
 Եղե հրէաստան սրբութիւն նորա , և իս-
 րայէլ իշխանութիւն նորա:
 Օով ետես և փախեաւ , և յորդանան
 անդրէն դարձաւ:
 Երինք ցնծասցեն որպէս իսոյք . և ըլութ
 որպէս զառինք մոքեաց:

Օ ի է քեզ ծով , զ՞ տեսեր և փախեար ,
կամ դու յորդանան զի՞ դարձար անդրէն :
Եթինք ցնծացէք որպէս խոյք , և ըլուռք
որպէս դառինք մաքեաց :

Եթեսաց տեառն սասանեցաւ երկիր ,
յերեսաց աստուծոյ յակոբայտ
Ո դարձոյց զիլէմն ՚ի վտակս ջուրց , և զա-
պառաժն յաղբերակունս :

Ո՞ի մեզ տէր՝ մի մեզ . այլ անուան քում
տնւր զփառս , վասն ողորմութեան և Հըշ-
մարտութեան քոյ :

Ո՞ի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոս , թէ-
ուր է աստուած նոցա :

Աստուած մեր յերկինս և յերկրի , զա-
մենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար:
Կուռք հեթանոսաց ուկի և արծաթ են ,
ձեռադործ են որդւոց մարդկան :

Եթան ունին՝ և ոչ խօսին , աչս ունին՝
և ոչ տեսանեն :

Կկանջս ունին՝ և ոչ լսեն , ունչս ունին՝
և ոչ հոտոտեն :

Չեռս ունին՝ և ոչ շօշափեն , ուսս ունին՝
և ոչ դնան . և ոչ դոյ բարբառ ՚ի կո-
կորդս նոցա :

Աման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսա.
 ամենեքեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսա.
 Հունն խրայէլի յուսացաւ ՚ի տէր , օդ-
 նական և ընդունօղ է նոցա:
 Հունն ահարօնի յուսացաւ ՚ի տէր , օդ-
 նական և ընկերօղ է նոցա:
 Երկիւղածք տեառն յուսացան ՚ի տէր ,
 օդնական և փրկիչ է նոցա:
 Շնչեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ . օրհ
 նեաց տէր զտունն խրայէլի . օրհնեաց
 տէր զտունն ահարօնի:
 Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , զփոքը-
 կունս և զմեծամեծս:
 Յաւելցէ ՚ի ձեզ տէր , ՚ի ձեզ և յոր-
 դիս ձեր:
 Օրհնեալ էք դուք ՚ի տեառնե , որ արար
 զերկինս և զերկիր
 Երկնից տեառն են , և զերկիրս ետ
 որդւոց մարդկան:
 Խթէ մեռեալք օրհնեացեն զքեզ տէր ,
 և ոչ ամենեքեան՝ ոյք իջանեն ՚ի զժոխս:
 Այլ կենդանիբս օրհնեացուք զքեզ տէր ,
 այսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:
 Տունք . ինք . Գորգայս . ծը:

ՍԱՆՐՈՍ · ՃԵՂ

Աւելուիա:

Վիրեցի զի ըռեիցէ տեր զձայն աղօթից իւ
մոց . զի խոնարհեցոց զունկն իւր առ իս ,
և ես յառուրս իմ կարդացի առ նա :
Ըրջեցան զինեւ երկունք մահու , և վիշտք
դժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութիւն և զանձկութիւն դտի , և
զանուն տեսառն կարդացին :

Մ տեր փրկեա զանձն իմ . ողորմած ասս
ուած մեր , ողորմի և պահէ զազայս տեր :
Ես խոնարհ եղէ և տեր կեցոց զիս , դարձ
անձն իմ 'ի հանգիստ քո զի տոր օգնեացքեզ :
Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաշս
իմ յարտասուաց , և զատս իմ 'ի գայթակ
զութենէ , հաճոյ եղէց առաջի տեսոն
յերկրին կենդանեաց :

Տուշք · զ.

ՍԱՆՐՈՍ · ՃԵՂ

Աւելուիա:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խոնարհ
եղէ յոյժ :

Աս ասացի ՚ի զարմանալ խմում, թէ ամե-
 նայն մարդ սուտ է:
 Օ ի՞նչ տաց տրիտուր տեառն, ընդ ամե-
 նայնի զոր և ետ ինձ:
 Օ բաժակ փրկութեան ընկալաց, և զա-
 նուն տեառն կարդացից:
 Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
 նայն ժողովրդեան նորա:
 Այսուական է առաջի տեառն մաշ սրբ-
 ոց իւրոց . ու տէր ես ծառայ քո եմ,
 ծառայ և որդի աղախնոց քո:
 Համեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից
 պատարագ օրհնութեան, և զանուն ան
 կարդացից:
 Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
 նայն ժողովրդեան նորա, ՚ի դաւիթս տան
 տեառն, և ՚ի մէջ քո երուասդէմ:

ՏԵՂ. Ը:

ՍԱՆՄՈՍ. ՃՃԶ.

ԱՅԼՐԵՒԻԱ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք . զո-
 վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդիք:
 Օ օրացի ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ

մեր . և Հշմարտութիւն տեսառն մնացէ
յաւիտեան:

Տաւնք . Ի :

ՍԱՆՄՈՍ . ՃՃԵ:

Աւելուիս:

Կոստովան Եղերուք տեսառն զի բարի է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Կասացէ տունն խրայէլի , զի յաւին
Կասացէ տունն ահարօնի , զի յաւին
Կասացեն Երկիւղաձք տեսառն , զի յաւին
Կ նեղութեան իմում ես առ տեր կարդա .

ցի , և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական և ես ոչ Երկեալց , զի
արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական , և ես տեսից ՚ի Ծը-
նամիս իմ:

Բարի է յուսալ ՚ի տեր քան յուսալ ՚ի
մարդիկ , քարի է յուսալ ՚ի տեր քան յու-
սալ յիշխանաւ:

Կ մենային աղինք շրջեցան զինե , և ան-
ուամբ տեսառն յաղթեցի նոյա:

Ծըելով շրջեցան զինե , և պաշարեցին
զիս ՚ի միասին , և անուամբ տեսառն վա-

ՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱ

Ըուրջ եղեն զինե որպէս մեղուք , վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք ՚ի հուր ,
և ակուամբ տեառն մերժեցի գնոսա :
Ե մերժելն դրդուեցայ և եղէ մերձ ՚ի
գլորիլ . և տէր ընկալաւ զիս :
Օ օյութիւն իմ և օգնութիւն իմ տէր ,
և եղե ինձ ՚ի փրկութիւն :
Հայն ցնծութեան փրկութեան՝ ՚ի յարկա
արդարոց :

Այլ տեառն արար զօրութիւն , աջ տեառն
բարձր արար զիս , և աջ տեառն արար
զօրութիւն :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից և պատմեցից ըզ-
գործս տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր , և ՚ի մահ
ոչ մատնեաց :

Շացէք ինձ զդրունս արդարութեան զի
մտից ընդ այն , և խոստովան եղէց տեառն :
Այս դուռն տեառն է , և արդարք մտա-
նեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի լուար ինձ ,
և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն :

Ե մն զոր անարդեցին շինօղքն , նա եղէ

դըուխ անկեան:

Ե տեառնէ եղե այս, և է սքանչելի առա-
ջի աշաց մերոց:

Այսօր է զոր արար տէր, եկայք ցնծառ-
ցուք և ուրախ եղիցուք՝ ի սմաւ

Ո տէր վիրկեան, ո տէր առաջնորդեան .
օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տեառն,

և օրհնեցսիք զքեզ՝ ի տանէ տեառն:
Տէր աստուած մեր երեեցաւ մեզ, ա-
րարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ,
մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

Ա ստուած իմ ես դու՝ և խոստովան եղէց
քեզ, աստուած իմ ես դու՝ և բարձր
արարից զքեզ:

Խ ոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ,
և եղեր ինձ՝ ի վրկութիւն:

Խ ոստովան եղերուք տեառն, զի բարի
է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորաւ:

Տունք ։ ի՛ւ ։ Գորդայս ։ ի՛ւ ։

Երանեալ Են անբիծք ՚ի ճանապարհի , և
ըք գնան յօրենս տեառն :

Երանի ըք քննեն զվիայութիւնս նորա ,
բոլորով սրտիւ խրեանց խնդրեսցեն զնա :
Աչ թէ ըք դործեն զանօրենութիւն , ՚ի
ճանապարհս նորա գնասցեն :

Դու պատուիրեցել զպատուիրանս քո՞ ՚ի
պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք
իմ , ՚ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո՞ :
Հայնժամ ես ոչ ամաչեի ՚ի զդուշանալ
ինձ ՚ի պատուիրանս քո՞ :

Խոստովան եղեց քեզ տեր յուղղութիւն
սրտի խմոյ . որպես ուսայց զիրաւունս ար-
գարութեան քո՞ :

Օ իրաւունս քո պահեցի , մի թողուր
զիս մինչ իսպատ :

Եւ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս
իւր , այլ ՚ի պահել զբանս քո՞ :

Բոլորով սրտիւ խմով խնդրեցի զքեզ , մի
մերժեր զիս ՚ի պատուիրանաց քո՞ :

Ե սրտի իմում թաղուցի զրանս քո , որ
 պէս զի մի մեղայց քեզ
 Օրհնեալ ես դու տեր , ուսն ինձ զար-
 դարութիւնս քո:
 Ըրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն
 իրաւունս քերանոյ քո:
 Ե ճանապարհս վկայութեանց քոց զուար-
 ճացայ , որպէս յամենայն ՚ի մեծութեան:
 Ե պատուիրանս քո հոգացայ , և զգուշա-
 ցայ ՚ի ճանապարհս քո:
 Օ իրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մոռա-
 ցայ զրանս քո:
 Առն ծառայի քում , զի կեցից և պահե-
 ցից զրանս քո:
 Օ սրթն զախ իմ , և նայեցայց ՚ի սրան-
 չելիս օրինաց քոց:
 Պանդուխտ եմ ես յերկրի , մի թաղու-
 ցաներ յինեն զպատուիրանս քո:
 Փափաղեաց անձն իմ , ՚ի ցանկալ ինձ
 յիրաւունս քո յամենայն ժամն
 Աստեցեր ամբարտաւանից անիծեալ ոյք
 խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց:
 Ե բաց արա յինեն զնախատինս և զարհա-
 մարհանս , զի զվկայութիւնս քո ինդրեցի:

Քանզի նստան իշխանք և չարախօսեին
զնեն , այլ ծառայ քո խորհեր միրա-
ւունս քու

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին . և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քու

Ա երձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կեցն
զիս ըստ բանի քում:

Օ Ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուար
ինձ . ուսն ինձ զարդարութիւնս քու

Ե Ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաս-
տուն արա զիս , և քննեցից զպանչելիս քու

Ճքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանձրանալ ,
հաստատեաւ զիս 'ի բանս քու

Օ Ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա մի-
նէն , և յօրէնս քո ողորմեաւ ինձ:

Օ Ճանապարհս Ճշմարտութեան քո ընտրե-
ցի . և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

Ա երձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քու . տէր
մի յամօթ առներ զիս:

Ե Ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթա-
ցայ , զի անդորր արարեր սրտի իմց:

(Երէնսգէտ արա զիս տէր 'ի Ճանապարհս
իրաւանց քոց , և խնդրեցից զնայ յամե-
նայն ժամ:

Դմաստուն սրա զիս , և քննեցից զօրէնս
քո , և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմովէ
Առաջնորդեա ինձ ՚ի շատիղս պատուիրա-

նաց քոց , զի ընդ նոսա հաճեցայ :
Խոնարհեցն զսիրտ իմ ՚ի վկայութիւնս քո ,
և մի յագահութիւն :

Դարձն զաշս իմ զի մի աեսից զնանրու-
թիւն , ՚ի ձանապարհս քո կեցն զիս :
Հաստատեա ծառայի քում՝ զբան քո յեր-
կիւղ քու :

Հան յինեն զնախատինս զոր և կարծեցի .
զի դատաստանք քո քաղցր են :
Ահա՝ ցանկացայ պատուիրանաց քոց , յար-
դարութեան քում կեցն զիս :

Եկեսցէ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո ոոր ,
և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :
Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բան-
իւք . զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :
Ո՞վ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ իմմէ
զբան ձշմարտութեան մինչեւ յոյժ , զի
յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յա-
ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :
Դմայի ես յանդորրու , զի զպատուիրանս

Քո խնդրեցի:

Կառավար զվելայութիւնս քո առաջի Թագաւորաց , և ոչ ամաչելի:

Խորհելի ՚ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:
Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուիրանս քո
զոր սիրեցի , և խորհելի յարդարութեան
քում:

Եկեղեց զբան ծառսցի քո , յոր և յու-
սացուցեր զիս:

Աս միսիթարեցի զիս ՚ի խոնարհութեան
խմաւմ . զի բան քո կեցոյց զիս:

Եմբարտաւանիք անիրաւեցան իմ յոյժ ,
այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոսորեցայ:

Եկեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տեր ,
և միսիթարեցայ:

Տրտմաւթիւն կարսւ զիս ՚ի մեղաւորաց ,
և ոյք թողին զօրէնս քո:

Դամբելի են ինձ իրաւունք քո , ՚ի տեղւոջ
պանդխտութեան իմոյ:

Եկեցի ՚ի գեշերի զանուն քո տեր , և
պահեցի զօրէնս քո:

Աս Եղե ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս , զի
յարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Առելուիս:

Բամին իմ ես դու տեր , ասացի պահել
ինձ զօրէնս քո:

Եղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրաիւ իմով ,
ողորմեան ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ , և դար-
ձուցի զոտս իմ ՚ի վկայութիւնս .քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ , զի պա-
հեցի զպատուիրանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ , այլ
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Եմ զիշերի յառնեի խռատովան լինիլ
առ քեզ , վասն իրաւանց և արդարութե
քո:

Հաղորդ եի ես ամենայն երկիւ զածաց քոց ,
որոց պահեալ եին զպատուիրանս .քո:

Ողորմութեամբ տեսան լի եղեւ երկիր ,
զարդարութիւնս քո ուսն ինձ:

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի .քում
տեր , ըստ բանի քում:

Օ քաղցրութիւն զիսրատ և զգիտութիւն
ուսն ինձ , զի ՚ի պատուիրանս քո ես հա-
ւատացի:

Ո՞ինչ և խոնարհեալ էի ես մեղայ , վասն
այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :
Բաղդր ես դռւ տէր , և քաղցրութեամբ
քով ուսն ինձ զարդարութիւնս քո :
Ծաղմացան յիս անիրաւութիւննք ամբար-
տաւանից . այլ ես բոլորով սրտիւ խմով
քննեցի զպատուիրանս քո :

Ո՞ածան որպէս կամմն սիրով նոցա , այլ
ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Ծարփ է ինձ զի խոնարհ սրարեր զիս , որ-
պէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Ծարփ են ինձ օրէնք բերանոյ քո՝ քան
զհաղարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո սրարին և ստեղծին զիս , իւ
մաստուն արա զիս . և ուսայց զպատուի-
րանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ եղիւ-
ցին , զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Ծանեայ տէր զի արդարութեամբ են դա-
տաստանք . քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :
Եղիցի ողորմութիւն . քո ՚ի մխիթարել զիս ,
ըստ բանի քում զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս զթութիւնք քո և կեցից
զի օրէնք քո խօսք խմ է . ին :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք որբ ՚ի տարա-
 պարտուց անիրաւեցան զիս , այլ ես հո-
 դացայ ՚ի պատուիրանս քո:
 Արատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոյք
 ճանաչեն զվկայութիւնս քո:
 Եղիցի սիրո իմ անըին յարդարութեան
 քում , զի մի ամաչեցից:
 Արօտացաւ անձն իմ ՚ի փրկութիւնս քո ,
 զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ:
 Ապասեցին աչք իմ բանի քում , ասացի
 Երբ մխիթարեսցէ զիս:
 Եղէ ես որպէս տիկ ՚ի պարզի , զի զար-
 գարութիւնս քո ես ոչ մռացայ:
 Քանի՞ ինչ են առուրք ծառայի քո , երբ
 արասցաւ ինձ իրաւունս ՚ի հալածաց իմոց:
 Այտմեցին ինձ անօրէնք զիսորհուրդս ,
 այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:
 Ամենայն պատուիրանք քո Ճշմարիտ են , ՚ի
 նանիր հալածեցին զիս՝ օգնեա ինձ:
 Փոքր մի ես և կորուսանէին զիս յերկրի ,
 այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո:
 Աստ ողորմութեան քում կեցն զիս , և պա-
 հեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո:
 Յաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,

աղդէ մինչեւ յաղդ է ձշմարտութիւն քո
հաստատեցեր զերկիր , և կայ:
Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենե-
քեան ծառայք քո են:

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ եին , կան-
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խոնար-
հութեան իմում:

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս
քո , զի նորօք կեցուցեր զիս:
Բու եմ ես և կեցա զիս , զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մեղաւորը 'ի կորուսանել ,
զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ առի:

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան ,
յոյժ անդորր եին ինձ սպասուիրանք քո:
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանապազ
խօսք իմ եին:

Բան զթշնամիս իմ խմաստուն արարեր զիս
'ի սպասուիրանս քո , զի յաւիտեան իմ եին:
Բան զամենայն ուսուցիչս իմ խմաստուն
եղէ , զի վկայութիւնք քո խօսք իմ եին:
Բան դժերսն խմաստուն եղէ , զի զպատ-
ուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արդելլ

զոտս իմ , որպէս զի պահեցից զբանս քո :
Եկաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի դու
օրէնսդէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո՝
բան զմելլը բերանց իմոյ :

Եպատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի
զամենայն ճանապարհու չարաց , զի դու
օրէնսդէտ արարեր զիս :

Դրադ են բանք քո ոտից իմոց , և լոյս
տան շաւղաց իմոյ :

Երդուայ և հաստատեցի , զի պահեցից
զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :
Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ , աւոր կեցն զիս
ըստ բանի քում :

Ենդ կամս բերանց իմոյ հաճեանց տէր , և
զիրաւունս քո ուսն ինձ :

Ենձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ ,
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք զորոգայիժ , ՚ի պատ-
ուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :
Ժառանդեցի զիկայութիւնս քո յաւիտ-
եան , զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդ ա-
լութիս քո յաւիտեան , վասն հատուցման :

() անօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիւրեցի :

() զնական և վրկիչ իմ ես դու , և ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Ե բաց եղերուք յինեն չարք , և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

() զնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցն զիս , և մի յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմե :

() զնեա ինձ և ապրեցն զիս , և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ե նարդեցեր զամենեսեան որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց . զի անիրաւութեամբ եին խորհուրդք Նոյա :

{ } անցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի , վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո :

Ե ևեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ . զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Ժամանակ Դօր Որդիւնութիւն
Ամելուիա:

Ե բարի իրաւունս և արդարութիւն , մի մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի , զի մի ամ-
բարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Ապասեցին աչք իմ միրկութեան քում եր ,
և բանից արդարութեան քո:

Երա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողորմու-
թեան քում , զարդարութիւնս քո ուստ
ինձ :

Ծառայ քո եմ ես , խմաստուն արա զիս ,
և ծանեայց զիկայութիւնս քո:

Ժամ է պաշտել զտէր , խափանեցին զօ-
րէնս քո:

Ո ասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ,
քան զամենայն ոսկի և զտպազիոն :

Ո մենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ ,
զի ատեցի ես զճանապարհո չարաց :

Ո քանչելի են վկայութիւնք քո , վասն
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :
Ծայտնութիւն բանից քոց լուսաւորէն ի-
մաստուն առնէ զտղայս :

Օ բերան իմ բացի և առի զհողի , ՚ի
պատուիրանս քո փափազեաց անձն իմ :
Այեւա առ իս և ողորմեա ինձ , ըստ իրա-
ւունս սիրողաց անուան քո:

Օ Ճանապարհո իմ ուղիղ արա ինձ ըստ

բանի քում , և մի տիրեցեն ինձ ամեւ-
նայն մեղք :

Փրկեալ զիս 'ի զրպարտութենել մարդկան ,
և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երեցն զերեսս քո 'ի ծառայս քո , և ուսն
ինձ զարդարութիւնս քո :

Ա տակը ջուրց իջին յաչաց խոց , զի ոչ
պահեցին զօրենս քո :

Երդար ես դու տեր , և ուզիղ են դա-
տաստանիք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայու-
թեանց քոց ~~ի~~ և ճշմարիտ են յոյժ :

Ա աշեաց զիս նախանձ քո , զի՞ մոռացան
զբանս քո թշնամիք խմ :

Ա նորեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ քո
սիրեաց զսա :

Ա անուկ եմ ես և արհամարհեալ , և զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Երդարութիւն քո արդարութիւն յաւի-
տենից ~~ի~~ և օրենք քո ճշմարիտ են :

Վեղութիւնք և վիշտք դամին զիս , և պատ-
միրանք քո խօսք խմ է ին :

Երդարութեամբ են վկայութիւնք քո յա-
փական . խմաստուն արա և կեցն զիս :

Պարդացի առքեղ բոլորով սրտիւ խմով ,
ընէր ինձ տէր զի զարդարութիւնս քո
խնդրեցի :

Աղաղակեցի առքեղ և փրկեան զիս , և
պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարածամու աղաղակեցի , և ես
՚ի բանս քո յուսացայ:

Կանխեցին աչք իմ առառօտու , ՚ի խօսիւ
ինձ զրանս քո :

Հայինի իմում ընէր տէր ըստ ողորմութեան
քում , և յիրաւունս քո կեցն զիս :

Աերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրի-
նութիւնս , զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Աերձ ես դու տէր , և ամենայն պատ-
ուիրանք քո ճշմարիտ են :

Խակզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց ,
զի յաւխեան հաստատեցեր զնոսա:

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեան զիս ,
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Դատեան զդատասամնս իմ և փրկեան զիս ,
և ըստ բանի քում կեցն զիս :

Եռի և ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Դթութիւնք քո բազում են տէր , և ըստ

իրաւանց քոց կեցն զիս:
 Ի ազում են որք հալած են և նեղեն զիս .
 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ:
 այէի յանադորոյնսնե մաշէի , զի զպատ-
 ռւիրանս քո ոչ պահեցին:
 Տես զի զպատռւիրանս քո սիրեցի , տեր
 ողորմութեամբ քո կեցն զիս:
 Ուիզըն բանից քոց ձշմարտութիւն է , յա-
 խտեամ են ամենայն իրաւունք արդա-
 րութեան քո:
 Աշխանիք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և 'ի
 բանից քոց երկեաւ սիրո իմ:
 Հնծացայ ես 'ի բանս քո , որպէս այն որ
 դտանէ աւար բազում:
 Օ մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս
 քո սիրեցի:
 Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ .
 վասն իրաւանց և արդարութեան քո:
 Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոչ
 սիրեն զօրէնս քո , և ոչ գոյ 'ի նոսա զայ-
 թակղութիւն:
 Ապասեցի վրկութեան քում տեր , և ըշ-
 պատռւիրանս քո սիրեցի:
 Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և

սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատռւիրանս և զվկայութիւնս
քո , զի ամենայն ձանապարհք իմ առաջի:

Քո են:

Ա՞րձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո
տեր , ըստ բանի քում իմաստն արա զիս:
Ա՞ռցեն աղօմք իմ առաջի քո տեր , և
բանիւ քո փրկեա զիս:

Ըղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո ,
յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւն քո:
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամե-
նայն պատռւիրանք քո արդարութեամբ են:
Կաղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս , զի
զպատռւիրանս քո ընտրեցիս

Յանկացայ փրկութեան քում տեր , և օ-
րէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ , և իրա-
ւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Ա՞ռորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ ,
խնդրեա զծառայս քո՝ զի զպատռւիրանս
քո ես ոչ մօռացայ:

Տունք . ծզ:

Կանոնս Գոբզայս . է: Սաղմոս . ծզ:

Տունս . յկ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ԿԱՅԱՎԿԱՄՄԱ.ՔՈՒՐ
ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ

Եսայեայ . Խիւ:

(Օրհնեցք զաստուած յօրհնութիւն նոր,
զի իշխանութիւն նորա ՚ի բարձունս փա-
ռաւորիւ:

Լու անուն նորա փառաւորեալ է , ՚ի ծա-
գաց մինչեւ ՚ի ծագս Երկրիւ:

Ոյք իշանեին ՚ի ծով նաւուք , կղզիք և
ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա:
Ուրախ Եղիցի անապատն և ամենայն բնա-
կիչք իւր , ուրախ Եղիցին բանակք և բակք
կեդարու , և ուրախ Եղիցին բնակիչք
վիմին:

Լ գլխոց լերանց գոչեսցեն , տացեն ըղ-
վառս աստուծոյ . և զքաջութիւն նորա
կղզիք պատմեսցեն:

Տէր աստուած զօրութեանց զիմեալ գայ
զարթուցանել զպատերազմ , յարուցա-
նել զնախանձ , վող հարկանել և գոչել ՚ի
մերայ թշնամեաց իւրոց զօրութիւ բազմաւ:

Աւրախ եղիցին Երկինք ՚ի վերուստ , և
ամպք ցողեսցեն զարդարութիւն :
Իղևեսցէ Երկիր զողորմութիւն և զարդա-
րութիւն՝ առ հասարակ բղիւեսցէ :

→ ←

ԱՆՕԹ-Ք ՑՈՎՆԱՌԻ ՄԱՐԴԱՐԵՒՆ

I. Նեղութեան իմում ես առ տէր կարդա-
ցի , և լուաւ աստուած յանդնդոց դժո-
խոց աղաղակի իմում :

Լուր տէր ձայնի իմում՝ զի ընկեցեր զիս
՚ի խորս ծովու , և շրջանք գետոց պաշա-
րեցին զիս :

Վ, մենայն զրօսանքքո և ալիք քո անցին ՚ի
վերայ իմ , և ասացի թէ մերժեցայ ուրեմն
յերեսաց աչաց քոց

Վ, րդ՝ իցէ թէ յաւելց հայիլ ՚ի տաճար
սուրբ քո , զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ
յանձն իմ , և անդունդք անհնարինք պա-
շարեցին զիս :

Վ, մուտ գլուխ իմ ընդ փապարա լերանց .
իջի ես ՚ի խորս Երկրի , և տեսի զնիգս
նորա , զի էին որպէս աղիկը յաւիտենից .

և Ելքեն յապականութենէ կեանք իմ:
 Վ, քեզ տէր աստուած իմ՝ ՚ի նուաղիւ
 անձին խօյ կարդացի , և զքեզ տէր յի-
 շեցի . և մոցեն աղօթք իմ ՚ի տաճար
 սուրբ քո:

Օ ի ոյք պահէին զունայնութիւն և զսր-
 տութիւն , յողորմութենէ իւրեանց մեր-
 ժեցան:

Վ, յլ ես ՚ի ձայն օրհնութեան խոստովան
 եղէց քեզ , մատուցից պատարադս ո՞ն ,
 և կատարեցից զուխտ իմ ՚ի փրկութեան:
 Փառք հօր և որդւոյ և :

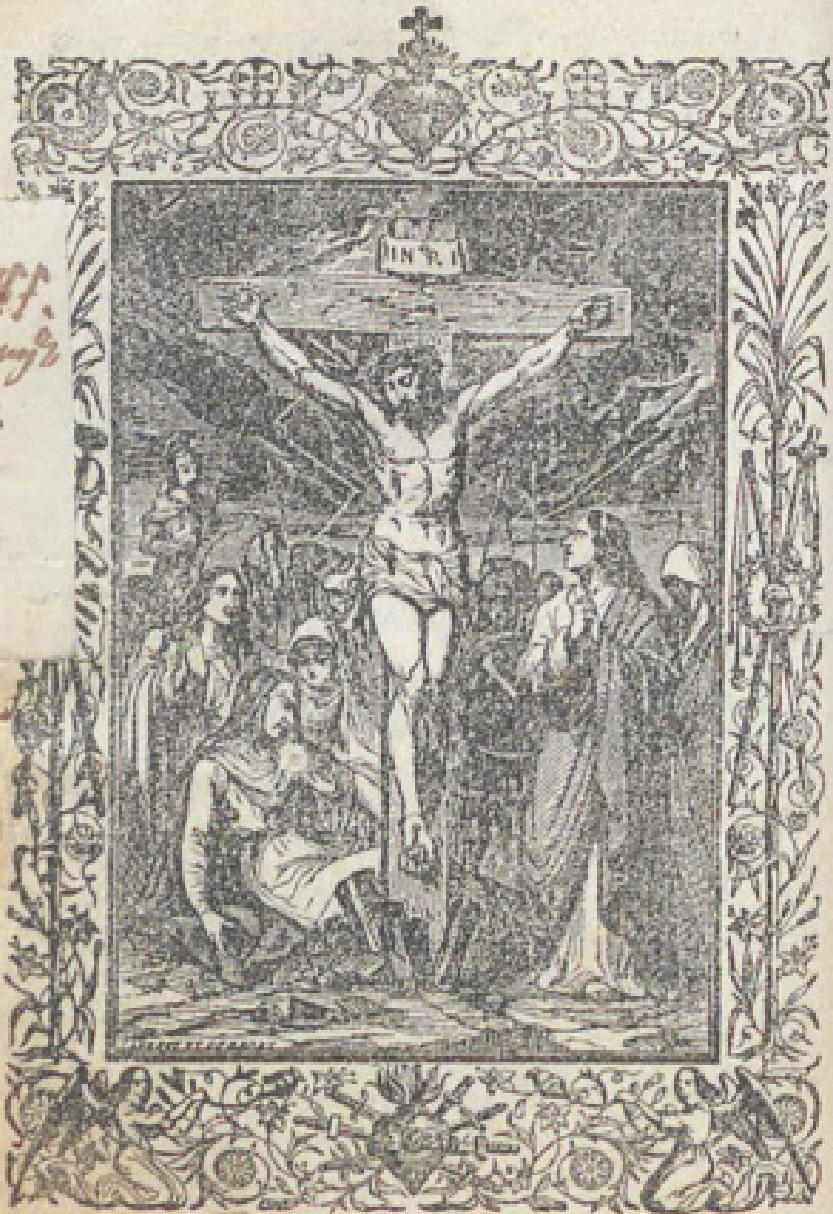
ՄԱՂԹԱՆՔ

Եկեցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո .
 Խոնարհեցի ունին քո ՚ի խնդրուածս մեր:
 Ո արդամէր տէր՝ վասն սր:

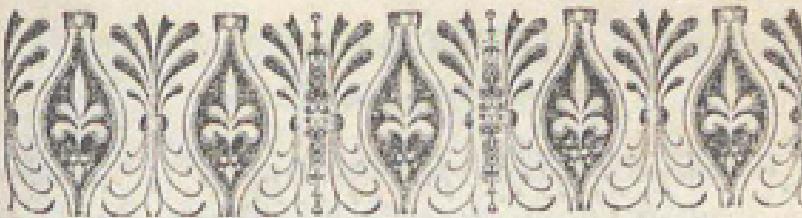
Զբարոզն և զաղօթքս , ՚ի վերջն Մի նախանձիր
 կանոնին գտցես ՚ի 124 . երեսն:

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ପ୍ରକାଶ ମେ

۱۳۰۰
۱۳۰۰

ՍԱԼՄՈՍ · ՃՃԹ
ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ Աստիճանաց :

Խ նեղութեան իմում ես առ աեր կար-
դացի , և լուաւ ինձ , աեր փրկեաց
զանձն իմ ՚ի շրթանց նենդաւորաց և ՚ի
լեզուե չարե :

Օ յօ տացի քեզ կամ զի՞նչ յաւելցի՝ լե-
զու նենդաւոր:

Որպէս նետք հզօրի , զի մխեալ են կայ-
ծակամբք կաղնոյ:

Ո այ ինձ զի ընդ երկար եղե պանդըն-
տութիւն իմ , և ընակեցայ ես ՚ի վրանս
կեդարու:

Կազում անդամ ընակեցաւ անձն իմ ընդ
այնոսիկ , ոյք ատեին դողջոյն:

Ես էի խաղաղարար , յորժամ խօսեի՝
մարտնչեին ընդ իս:

ԱՅՆՄՈՍ · ՁԻ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց:

Համբարձի զաջս իմ ՚ի լերինս , ուստի
եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

(Օգնութիւն ինձ ՚ի տեառնէ եկեսցէ , որ
արար զերկինս և զերկիր:

Ո՞յ տար ՚ի սասանութիւն զոտն քո , և
մի ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ՚ի քուն երթայ պա-
հապանն խրսյէլլու:

Տեր պահեսցէ զքեզ , և տեր ընկալցի
աջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և
մի լուսինն ՚ի դիշերի:

Տեր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ ,
պահեսցէ տեր զանձն քո:

Տեր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ
հետէ մինչև յաւ խտեան:

ՏԱԿՆՔ · Ը:

ԱՅՆՄՈՍ · ՁԻ Ա

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց:

+ Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս , ՚ի տուն
տեսոն երթիցուք մեք:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քռ
Երուսաղեմ:

Օ Երուսաղեմ շինեալ որպիս քաղաք , և
բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ:
Անդ ելանեին ազգք ազգք տեառն , 'ի
վկայութիւն խրայէլի խոստովան ընիլ ան-
ուան տեառն:

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի ,
աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւթի:
Հարցէք զողջունե երուսաղեմի , և զժ-
նութենե ոյք սիրէք զտէր:

Եսիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութե քում ,
և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քու
Ա ասն Եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
զինաղաղութիւն , վասն քոյ և վասն տան
տեառն աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբա-
րութիւն 'ի քէն:

Տունք . ը:

ՍԱՂՄՈՍ · ՃԻԲ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Առքեզ տէր համբարձի զաւս իմ , որ բը-
նակեալդ ես 'ի յերկինս:
Որպիս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւ-

ըոյ, և որպես աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկ-
նոջ իւրոյ:

Եւ յնպէս Են աչք մեր առքեզ տէր աստ-
ուած մեր, մինչեւ ողորմեսայիս ՚ի վերայ մեր:
Ողորմեան մեզ տէր ողորմեան մեզ, զի բա-

զում լցաք արհամարհանօք:

Եւս սուաւել լցան անձինք մեր նախա-
տանօք, որք նախատեին զմեզ արհամար-
հանօք ամբարտաւանից:

Տունը . Ե :

ՍԱՆՐՈՍ · ՃԻԳ

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ խ-
րայէլ, եթէ ոչ տէր էր առ մեզ:

Ի՞նդ յառնել մարդկան ՚ի վերայ մեր, կեն-
դանոյն: կամեցան կլանել զմեզ:

Երարկանալ սրտմառութեամբ նոյա ՚ի վե-
րայ մեր, ապա և ջուրը ուրեմն ընկղմե-
ցին զմեզ:

Ի՞նդ ուղիսս անցին անձինք մեր, անցին
անձինք մեր ընդ ուղիսս անդադարս:

(Օրհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոյա:

Ե՞նձինք մեր ապրեցան որպէս Ճնճղուկք
յորոգայթէ որտողաց:

Որոգայթք նոցա փշրեցան , և մեք ապ-
րեցաք:

(Օզնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն ,
որ արար զերկինս և զերկիր:

Տռնուք . ը:

ՍԱԴՄՈՍ . ՃԻԴ

Օբհնութիւնք աստիճանաց:

Ո յուսայ ՚ի տէր որպէս լեառն սիօն , մի
սասանեսցի յաւիտեան՝ որ ընակեալն է
յերուսաղէմ:

Երինք շուրջ են զնովաւ , տէր շուրջ է
զժողովրդեամբ իւրով յայսմհետէ մին-
չե յաւիտեան:

Ո քողու տէր զգաւազան մեղաւորաց ՚ի
վիճակս արդարոց , և արդարը մի ձգես-
ցեն զձեռս իւրեանց յանօրենութիւն:

Իսրի առնէ տէր բարենաց , և այնոցիկ
ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Իսր զթիւրեալսն ՚ի յափշտակութիւն ,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ ոյք դործեն

զանօրէնութիւն . խաղաղութիւն ՚ի վե-
րայ իսրայէլի :
Տռւնք . է : Գորդացու . իւ :

ԱԱՆ.ՄՈՍ . ՃԻԵ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց :

Ե. Դարձուցանել տեառն զգերութիւն սի-
օնի , և եղաք մեք մխիթարեալք:
Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդութք ,
և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

Յայնժամ ասասցեն ՚ի հեթանոս , մեծ
արար տեր զառնելն իւր ընդ նոսա , մեծ
արար տեր զառնելն իւր ընդ մեզ . և մեք
եղաք բերկրեալք :

Դարձն տեր զգերութիւնս մեր որպէս
զուղիսս ՚ի հարաւոյ , ոյք վարէլին արտաս-
ռւօք , ցնծութեամբ հնձեսցեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք բարձեալ
տանելին զսերմանիս իւրեանց :

Դաշտով եկեսցեն և ցնծասցեն , ոյք առեալ
բերիցեն զորայս իւրեանց :

Տռւնք . է :

ՍԱԼՄՈՍ · ՁԻՉ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց:

Եթե ոչ տեր շինել զտունն , ՚ի նանիր վաս-
տակին շինօղք նորա:

Եթե ոչ տեր պահէ զքաղաքն , ընդու-
նայն տքնին պահապանք նորա:

Ե նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ . արդ
արիք՝ մինչք էք ննջեցեալք , ոք ուտէք
զհաց ցաւոց:

Ե ժամանակի որպես տացի քուն սիրելեաց
իւրոց . ժառանդութիւն առն՝ որդիք են,
որոյ վարձք իւր են , այն է պտուղ որո-
վայնի իւրոց:

Որպես նետք ՚ի ձեռս հզօրի . այնպես են
և որդիքն թօթափելոց:

Երանի որ ելից զցանկութիւն իւր ՚ի նո-
ցանել . մի ամաչեցեն՝ յորժամ խօսես-
ցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն:

Տունք · Ղ:

ՍԱԼՄՈՍ · ՁԻԵ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց:

Երանի ամենեցուն ոք երկնչին ՚ի տեսա-
նէ , և զնան ՚ի ճանապարհս նորա:

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես, երանի
է քեզ, և բարի եղիցի:

Իին քո որպէս այզի վայելուչ յանկիւնս
տան քո: որդիք քո որպէս նորատունկ ձի-
թենւոյ շուրջ զսեղանով քո:

Այսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ՝ որ եր-
կնչի ՚ի տեառնե: օրհնեսցէ զքեզ տէր ՚ի
սիօնէ:

Եւ տեսցես դու զբարութիւն երուսաղէ-
մի՝ զամենայն աւուրս կենաց քոց:

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց, խաղա-
ղութիւն ՚ի վերայ խրայէլի:

Տունք: Դ:

ԱԱԼԱՊՈՍ. ՃԻԸ

Օրհնեսւթիւնիք աստիճանաց:

Ռազումանդամ մարտեան ընդ իս ՚ի ման-
կութենե, իմմե, ասասցէ խրայէլ:

Ռազումանդամ մարտեան ընդ իս ՚ի ման-
կութենե, իմմե, և ինձ ոչ յաղթեցին:

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք, ընդ
Երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց:

+ Տէր արդար է, և խորտակէ զույն մեղա-
ւորաց:

Ամաչեսցեն և յետո դարձցին ամենեքեան՝
ոյք առեն զսիօն:

Աղիցին նորա որպէս խոտ տանեաց , որ
մինչչե ՚ի բուռն եկեալ չորացաւ:

Ուստի ոչ ելից զրուռն իւր հնձօղն , և
ոչ զգիրկս իւր որ զորայն ժողովեր:

Մշ ասացին ամենեքեան ոյք անցանեին
առ նորօք , թէ օրհնութիւն տեառն ընդ
ձեզ , և օրհնեցաք զձեզ յանուանե ոն:

Տունք . Ը:

ՍԵՂՄՈՍ . ՃԻԹ.

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց:

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր լուր
ձայնի իմում:

Աղիցին ականջք քո ՚ի լսել զձայն աղօ-
թից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր տէր ,
իսկ ո կարէ կալ առաջի քո , զի ՚ի քէն է-
քաւութիւն:

Ո ան անուան քո համբերի տէր , համ-
բեր անձն իմ բանի քում , յուսացաւ
անձն իմ ՚ի տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչե յերեկոյ , ՚ի պա-

Հետաւոտու յուսացաւ խրայէլ 'ի տէրն
ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում , 'ի
նմանէ է փրկութիւն , և նա փրկեաց զիս-
րայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Տունք . դ :

ՍԵՆՄՈՍ · ՃԼ.

ՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ աստիճանաց :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ զբօ-
սան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծու , և ոչ ընդ
այնոսիկ ոչք սբանչելի եղեն քան զիս :
Շայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկ
սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ , և դարձ
նորա անդրէն 'ի նոյն :

Այլ թէ հաղարտացուցի արդեօք զանձն
իմ , այսպէս եղիցի հատուցումն անձին
իմոյ , յուսացաւ խրայէլ 'ի տէր յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք . դ : Գ. որդշայս . խէ :

ՍԵՎԱՐՈՒՄ · ՃԼԸ

ԵՐԳ ՀԱՅՈՒՅԻ

Յիշեան տէր զդաւիթ , և զամենայն հե-
զութիւն նորաւ :

Որպէս երգուաւ տեառն , և ուխտս եղ
աստուծոյ յակոբայ:

Ոժէ ոչ մոփց ՚ի յարկս տան իմոց , թէ ե-
լից յանկողինս մահճաց իմոց:

Ոժէ տաց քուն աչաց իմոց , կամ նինջ ար-
տեանաց իմոց , կամ հանդիսատ իրանաց
իմոց . մինչեւ գտից զտեղի յարկի տեառն
աստուծոյ յակոբայ:

Վհա լուսիք զնմանէ յեփրաթայ , և դտաք
զնա ՚ի դաշտս մայրեաց:

Վացնեք ՚ի յարկս նորաւ , երկիրալադցուք
՚ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք նորաւ :

Վրի տէր ՚ի հանդիսատ քո , դու և տա-
պանակ կտակի սրբութեան քու:

Վահանայք քո զգեցցին զարդարութիւնն ,
և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Վասն դաւթի սիրելոյ քո , մի դարձու-
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ:

Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութեամբ

և հչ ստեաց նմա , ՚ի պաղոյ որովայնի նորա
րա նստուցանել յաթռու նորաւ
Ծ.է պահեացեն որդիք քո զօրէնս իմ , և
զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցաւ
Արդիք նոցա նստցին յաւխտեանս յաւխ-
տենից յաթռու քու:

Հաճեցաւ տեր ընդ սիօն , և ընտրեաց
ընակիլ ՚ի նմա . ասէ՝ սյօ է հանգիստ իմ
յաւխտեանս յաւխտենից , ՚ի սմա ընակե-
ցաց զի հաճեցայ ընդ սաւ:

Օ այրիս սորա օրհնելով օրհնեցից , և
զաղքաստ սորա լցուցից հացիւ:

Լրիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն ,
և սուրբք սորա ցնծալով ցնծացեն:

Անդ ծաղեցից զեղջիւր ՚ի դաւիթ , պատ-
րաստ արարից զՃրադ օծելոյ իմոյ:

Խժնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ , այլ
՚ի վերսայ նորա ծաղկեացի սրբութիւն իմ:

ՏԵՇՆԻՔ . ԺԷ.

ՍԱՂՄՈՍ . ՃԼԲ

ԵՐԴ ՀՊԼՈՅ:

Օ Տ բարի կամ զի՞ վայելուչ , զի ընակին
եղբարք ՚ի միասին:

Որպէս իւղ զի իջանեւ ՚ի գլուխ և ՚ի մօ-
րուսն ահարօնի , և ՚ի մօրուացն իջանեւ ՚ի
դրապանս զգեստու նորա:

Որպէս ցող զի ցողէ ՚ի հերմօնէ ՚ի վերայ
լերին սիօնի:

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն ,
և զկեանս յաւիտենից:

Տունք . Ք:

ՍԱՂՄՈՍ . ՁԼԴ

Երգ չուց:

Կստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն
զտէք , և կայք ՚ի տուն տեառն և ՚ի գաւի-
թըս աստուծոյ մերոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի սըր-
բութիւն , և օրհնեցէք զտէք:

Օրհնեցէ զմեղ տէր ՚ի սիօնէ . որ արար
զերկինս և զերկիր:

Տունք . Ք:

ՍԱՂՄՈՍ . ՁԼԴ

ԱԾԼՉԵՒՏ:

Օրհնեցէք զանուն տեառն , օրհնեցէք
ծառայք տեառն զտէք . և կայք ՚ի տուն-

տեսան , 'ի դաւիթս աստուծոյ մերոյց
 Օրհնեցէք զտէր զի բարի է , սաղման
 ասացէք անուան նորա զի քաղցր է :
 Օ յակոբ ընտրեաց իւր տէր , և զիսրայ-
 էլ ժառանգութիւն իւր:
 Աս ծանեայ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ
 է քան զամենայն կուռս:
 Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար ոոր ,
 յերկինս և յերկրի՝ 'ի ծով և յամենայն
 խորս:
 Հանէ զամպս 'ի ծագաց Երկրի , զիսրայ-
 լատակունս իւր յանձրես արար , և հա-
 նէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց:
 Ահար զամենայն անդրանիկս Եղիպտաց-
 ւոց , 'ի մարդոյ մինչեւ յանասուն:
 Առաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի մեջ
 քո Եղիպտոս , 'ի փարաւօն և յամենայն
 զօրս իւր:
 Ահար զազդս բազումն , և սպան զթա-
 գաւորս հզօրս:
 Օ սեհօն Թագաւոր ամուրհացւոց , զովդ
 Թագաւոր բասանու , և զամենայն Թա-
 գաւորութիւնս քանանցւոց:
 Աս զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն :

Ժառանգութիւն խրայելի ժողովրդեան
իւրոյ:

Տէր անունքո յաւիտեան , տէր միշա-
տակ քո ազգէ մինչև յազդ:

Դատէ տէր զժողովուրդս իւր , և ՚ի ծա-
ռայս իւր միսիթարի:

Լուսք հեթանոսաց ուկի և արծաթ են ,
ձեռագործք են որդւոց մարդկան:

Եւրան դոյ՝ և ոչ խօսին , աչք են՝ և ոչ
տեսանեն:

Ականջք են՝ և ոչ ըսեն , և ոչ դոյ շունչ
՚ի բերանս նոցա:

Աման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա ,
ամենեցեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսա:
Հնւն խրայելի օրհնեցէք զտէր . տուն
ահարօնի օրհնեցէք զտէր:

Հնւն զեեայ օրհնեցէք զտէր . Երկիւ-
ղածք տեառն օրհնեցէք զտէր:

(Օրհնեալ տէր ՚ի սիօնէ , որ բնակեալն
է յերուսաղեմ:

Տունք . Եւ Գոբրայս . Ի՞նք:

Մասն չ հօք ո պշտուի:

Խոստովան Եղերուք տեսառն , զի բարի է
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Խոստովան Եղերուք աստուծոյն աստու-
ծոց , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Խոստովան Եղերուք տեսառն տերանց , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Օ Երկինս արար իմաստութեամբ իւրով ,
զի յաւիտեան է ող:

Ճաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ ջուրց , զի
յաւիտեան է ող:

Արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն , զի
յաւիտեան է ող:

Օ արեգակն արար իշխանական տուըն-
ջեան , զի յաւիտեան է ող:

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական զիշե-
րոյ , զի յաւիտեան է ող:

Ահար զերկիրն Եղիպտացւոց անդրանկօք
իւրովք հանդերձ , զի:

Աւ Եհան զիսրայէլ ՚ի միջոյ նորա , զի յա-

ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ի ձեռն բարձր և բազուկ հզօր , զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ահերձ զծովն մեծ և բաժանեաց յերկուս
մասունս , զի յաւիտեան է ողորմութիւնիւն
և անցոյց զիարայէլ ընդ մէջ նիւ , զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ո նեղմեաց զիարաւօն և զզօրս իւր ՚ի ծով
կարմիր , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ահար զազգս մեծամեծս միայն , զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Եւ սպան զթագաւորս հզօրս , զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա:

Ո սեհօն թագաւոր ամուրհացւոյ , զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ո զվդ թագաւոր բատանու , զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա:

Ես զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ժառանգութիւն խրայէլի ծառայի իւ-
րս , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ո եշեաց զմեզ տեր ՚ի խոնարհութեան մե-

րում, զի յաւխեան է ողորմութիւնորաւ Աւ փրկեաց զմեզ ՚ի ձեռաց թշնամեաց մերոց, զի յաւխեան է ողորմութիւնորաւ Ատայ կերակուր ամենայն կենդանեաց, զի յաւխեան է ողորմութիւնորաւ Կոստովան Եղերուք աստուծոյն Երկնաւորի, զի յաւխեան է ողորմութիւնորաւ

Տունը ։ Ի՞նչ

ՍԱՂՄՈՍ ։ Ճ. Զ.

Ապղմաս Դրաւթի ։ ՚ի ձեռն Երեմիացի ։ աննշան յերբայեցոցն ։

Վ. զետս բարելացւոց, անդ նստեաք և լայսք ։ որպէս Ախեցաք մեք անդ զսիօնն ՚ մեջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակարանս մեր ։

Վ. հ. Հարցանելին գերիչք մեր զրանս օրհն նութեան, գերեվարք մեր ստիպելին ըղմեզ և ասելին ։

(Օրհնեցիք մեզ յօրհնութենելին սիօնի ։ իսկ զիանու օրհնեսցուք զօրհնութիւն տեառըն յերկիր օտարի ։

Ո. մոռացայց զքեզ Երուսաղեմ, մոռացի զիս աջ իմ։

Կցեսցի լեզու իմ 'իքիմս իմ' թէ ոչ յի-
շեցից զքեզ , թէ ոչ նախ նուադեցից ըզ
քեզ Երուսաղեմ , սկիզբն ուրախութեան
իմոյ :

Ամշեա տէր զորդիան Եղովմայ յաւուրսն
Երուսաղեմի :

Այք ասեին՝ քակեցէք քակեցէք , մին-
չև 'ի հիմն հասուցէք :

Դուստր բարելացւոց Թշուառական , Ե-
րանի՛ որ հատոյց զհատուցումն քո զոր դու-
մեզ հասուցեր :

Երանի՛ որ կալաւ զմանկունս քո , և Ե-
հար զքարի :

Տռնկք . Ճ :

ՍՍՂՄՈՍ . ՃԱ:

Սաղմոս գաւթի :

Խոստովան Եղեց քեզ տէր բոլորով սրտիւ
իմով , առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասա-
ցից քեզ :

Օ յի լուար զբանս բերանոյ իմոյ , Երկիր-
պագից 'ի տաճար սուրբ քո , և խոստո-
վան Եղեց անուան քում վասն ողորմու-
թեան և ճշմարտութեան քո :

ՎԵՃ արարեր, յամենայնի զանուն սուրբ
քո . յորում առուր կարդամ առ քեզ՝
վաղվաղակի լուր ինձ , և բազում արաս-
ցես զօրութիւնս յանձն իմ :
Կոստովան Եղիցին առ քեզ ամենայն թա-
գաւորք Երկրի , զի լուան զրանս բերա-
նոյ քո , և օրհնեսցեն զնանապարհս քո :
ՎԵՃ են փառք տեառն , բարձր է տեր՝
զխոնարհս տեսանել , և զբարձունս 'ի հե-
ռատանել ծանաչե :

Ու զնացից ես 'ի մ.ջ նեղութեանց , կե-
ցուսցես զիս 'ի բարկութենել թշնամոցն :
Հղեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ
քո , և տեր հատուցել ընդ իմ :

ՏԵՐ ողորմութիւնքո յաւիտեան , զդործս
ձեռաց քոց մի անտես առներ :

ՏԱԿ ՏՈՍ · ՃԼ.

Ի կատարած . Սաղմոս Դաւթի :

ՏԵՐ փորձեցեր զիս և ծանեար զիս , դու-
ծանեար զնստել իմ և զյառնել իմ :

I. միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաստանէ . զշաւիղս իմ և զվիճակս իմ դուքննեցեր . և զամենայն ձանապարհս իմ յառաջադոյն տեսեր , զի ոչ դոյ նենգութիւն ՚ի ըեզրուի իմում:

Ահա դու տէր ծանեար զյետին իմ և զառաջին իմ , դու ստեղծեր զիս և եղեր զձեռն քո ՚ի վերայ իմ:

II. բանչելի եղեւ դիտութիւն քո յինէն , զօրացաւ և ոչ հանդարտեմ սմաւ ։
Եթէ երթայց ես յոգւոյ քումմէ , կամ յերեսաց քոց ես յո՞ւ փախեայց :

Ուժէ ելանեմ յերկինս՝ դու անդ ես , և թէ իջանեմ ՚ի դժոխս՝ և անդ մօտ ես .
Ուժէ առից զթես իմ ընդ առաւօտս , և բնակեցաց յեզերս ծովու :

III. ակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Կացի խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս , կամ դիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ :

Խաւարն՝ ՚ի քեզ ոչ խաւարեսցի , և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի , և խաւար նօրա որպէս զլոյս նորա :

Դու ստացար զերիկամունս իմ, և ընկա-
լար դիս յորովայնեւ մօր իմոյ:

Խոստովան եղեց քեզ տեր զի ահեղ և ը-
քանչելի ես . սքանչելի են գործք քո, և
անձն իմ սիրեաց յոյժ:

+ Ոչ թագեաւ ոսկը իմ ՚իքէն զոր արա-
րեր ՚ի ծածուկ, և կար զօրութեան իմոյ
ընդ ստորինս Երկրի:

Օ անդործս իմ տեսին աչք քո, և ՚ի գիրս
քո ամենեցեան զրեցան:

Լ. տուեւ մոլորեցան, և ոչ ոք էր որ ա-
ռաջնորդէր նոցաւ:

Ենձ յոյժ մեծարու Եղեն բարեկամք քո
աստուած, և յոյժ զօրացան իշխանք նց:
Խուեցի զնոսա և քան զաւազ բազմա-
ցան, զարթեայ և արդ ընդ քեզ եմ:

Խուեցի սպանանես զմեղաւորս աստուած,
մըրք արեան ՚ի բաց Եղերուք յինեն:

Լ. հակառակութիւն և ՚ի նախանձ, առ-
ցեն ՚ի նանիր զքաղաքս քո:

Օ ատելիս քո տեր ատեցի, և ՚ի վերա-
թշնամեաց քոց մաշեցայ:

Քատելութիւն կատարեալ ատեցի զնոսա,
և Եղեն ինձ Ծշնամիք:

Փորձեան զիս աստուած և ծանիր զսիրտ
իմ , քննեան զիս և ծանիր զշաւիղս իմ . և
ամս թէ լոյեն անօրէնութիւնը ՚ի ճանա-
պարհս իմ , և առաջնորդեան ինձ ՚ի ճա-
նապարհս քո յաւխտենից :

Տունք . ի՞՛ :

ՍԱԴՄՈՍ · ՃԼՅ-

Ի կատարած . Սարմաս գաւթի :

Վայրեցն զիս տէր ՚ի մարդոյ չարէ , յառ-
նէ անիրաւէ փրկեան զիս :
Խորհեցան զանօրէնութիւն ՚ի սիրտս իւր-
եանց , զօր ամենայն պատրաստեցան ՚ի պա-
տերազմ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որսիւս զօձի , և
թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա-
Պահեան զիս տէր ՚ի ձեռաց մեղաւորի , և
՚ի մարդոյ չարէ փրկեան զիս :
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ , թա-
գուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :
Լարս ձղեցին որոգայթ ոտից իմոց , շուրջ
զշաւզօք իմովք եղին ինձ զգայթակղութիւ-
Նասացի տէր աստուած իմ ես զու , ունկն
դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ .
հովանի զլիսոյ իմոյ յաւուր պատերազմին
Ա՞ն մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն մե-
զաւորաց , ուր խորհեցան վասն իմ՝ մի
ընդ վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի երբեք բարձրասցին , և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին . վախճան
կատարածի նոցա վաստակ շրթմանց իւր-
եանց ծածկեսցէ զնոսա :

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հը-
րոյ , և կործանեսցես զնոսա . 'ի տառա-
պանաց մի կարասցեն կեալ :

Վարդոյ լեզուանեոյ մի յաջողեսցի 'ի վե-
րոյ երկիրի . զայր մեզաւոր չարիք իւր որ-
սասցեն 'ի կորուստ :

Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան աղ-
քատի , և իրաւունս տնանկին :

Արդարք գոհասցին զանուանէ քումիւ , և
բնակեսցին ու զիզք առաջի երեսաց քոյ :

ՍԱՂՄՈՍ · ՃԽ

Աւշմոս դաւթիւն

Տէր կարդացի առքեզ և լուր ինձ , նայեա
՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարդալ ի-
մում առքեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ ա-
ռաջիքո տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց
պատարագ երեկոյի :

Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոց . և
զուռն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խո-
տորեսցի սիրու իմ բանիւ չարութեան :

Եպատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս՝ ոչք գործեն զանօրենութիւն . և

ոչ եղեց կցորդ ընտրելոց նոցաւ

խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝
և յանդիման արասցէ , իւզ մեղաւորի մի-
օծցէ զգլուխ իմ , այլ աղօթք իմ ՚ի կա-
մրս նորաւ :

Ըրգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նո-
ցաւ . լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին :

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ
է ՚ի վերայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նո-
ցաւ մերձ ՚ի դժոխս :

Վաքեղ տեր տեր Են աչք իմ , ՚ի քեզ
յուսացայ՝ մի հսներ զհողի յինեն:
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ
ինձ , ՚ի դայթակղութեներ դործողին զա-
նօրէնութիւն:

Անկար ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք , միայն
եմ ես մինչեւ անցից:

Տառակ . Դ.

ԱՅՆ ՄՈՍ · ՃԽԱ

Դաստիարին դաւթի . Աղօթք , ՚ի ժամանակի՝ զի
էր նա յայրի անդ:

Հայելիւ իմով ես առ տեր կարդացի , ձայ-
նիւ իմով զտեր ազաքեցի:

Ովոեցից առաջի տեսառն զաղօթս իմ , և
զեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից:
Ենուաղիլ յինեն հոգւոյ իմոյ , դու տեր
ծանեար զշաւիցս իմ , ՚ի ճանապարհ յոր
ե գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ:
Հայելի յաջմեւ ե տեսանեի , և ոչ ոք ճա-
նաչեր զիս . կորեւու յինեն փախուստ իմ.
Ե ոչ գտաւ ինդրօղ անձին իմոյ:

Եղաղակեցի առ քեղ տեր ե ասացի , դու
ես յոյս ե բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Այեւա տէր յաղօթս իմ զի ես խոնարհ
 եղէ յոյժ . ապրեցն զիս ՚ի հալածաց ի-
 մոց , զի հզօրք եղեն քան զիս :
 Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ , դոհանամ
 զանուանէ քումմէ :
 Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հա-
 տուցես :

—————

Տռւկ . Հ : Գորզայս . Ճ Կ :

ՍՍՆՄՈՍ : ՃԽԲ

Սաղմոս Դաւթի , ՚ի ժամանակի զի հալածէր զնա
 արիսողոմ որդի նորաւ :

Տէր լուր աղօթից իմոց , և նենկն դիր խըն-
 դրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :
 Ենր ինձ արդարութեամբ քով , և մի
 մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում ,
 զի հէ արդարանայ առաջի քո ամենային
 կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խոնարհ
 արար յերկիր զկեանս իմ . և նստոյց զիս
 ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :
 Զանձրացաւ յիս հոգի իմ , և սիրու իմ

խռովեցաւ յիս:

Հ այեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհեցայ
յամենայն գործս քո . յարարածս ձեռաց
քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ:

Ա նձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր՝ զի նուա-
ղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Ո ՞ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ,
նմանիցիմ այնոցիկ ոյք իշանեն 'ի գնուր:
Լ սելի՛ արա ինձ առաւօտու զողորմու-
թիւնս քո , զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ:
Ծոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից , զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:
Որկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր , զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՞ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես
աստուած իմ:

Հ ոդի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ:

Ո ասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս
արդարութեամբ քով , հանցես 'ի նեղու-
թենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս

իմ . և կորո՞ զամենայն նեղիչս անձին ի-
մոյ , զի ես ծառայքո եմ :

Տունք . ժկ :

ՍԱՎԱՐՈՒ . ՃԽԴ

Աաղմոս դաւթի . առ գովիաթ :

(Օրհնեալ տէր աստուած իմ , որ ուսոյց
զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և զմատունս
+ իմ 'ի ճակատամարտ :

Ազորմութիւն իմ և ապաւէն իմ , օգնա-
կան իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ , և ես
յուսամ 'ի նա . ո՛հ հնազանդ առնե զժո-
ղովուրդս ընդ ինեւ :

Տէր՝ ովլէ մարդ զի յայտնեցար դու նմա ,
կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :
Ո՞արդ նանրոյ նմանեցաւ , և աւուրբ
նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցն զերկինս և էջ , մերձեա
'ի լերինս և ծխեսցին :

Փայլեա զիայլատակունսքո և խոռվեա ըզ
նոսա , առաքեա զնետսքո և ցրուեա
զնոսա :

Վոաքեա զձեռնքո 'ի բարձանց և փրկեա

զիս 'ի ջուրոց բաղմաց , և 'ի ձեռաց որդւոց
օտարաց :

Այսոց թերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
ըութիւն , և աջ նոցա աջ է մեղաց :
Աստուած՝ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից
զքեզ , տաճնաղեաւ սաղմնոսարանաւ սաղ-
մոս ասացից .քեզ :

Ո տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մե-
րոց , որ փրկելոց իցէ զդաւիթ ծառայ
իւր 'ի սրոյ չարէ :

Փրկեամ զիս՝ և ապրեցն զիս 'ի ձեռաց որդ-
ւոց օտարաց :

Այսոց թերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
ըութիւն , և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Այսոց ուստերք իւրեանց որպէս նորատունկ
հաստատուն են 'ի մանկութենէ իւրեանց .
Դստերք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ
'ի նմանութիւն տաճարի :

Հանեմարանք նոցա լի են և բղիսեն 'ի մի-
մեանս , խաշինք նոցա բաղմածինք են և
բաղմանան 'ի զնայս իւրեանց , և ան-
դեայք նոցա պարարտք են :

Ոչ դոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա ,
և ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան որոյ այս
այտպէս է . նա՝ երանի ժողովրդեան որոյ
տէր աստուած է նոցա :

Տունիք . ԺՇ :

ԱՅՆ ՄՈՍ . ՃԽԴ :

ՕՐՀՆՈՒԹԵԱԿ Սաղմոս գաւթի :

Ի արձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և թա-
գաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտ-
եան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ , և զո-
վեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտ-
եանս յաւիտենից :

Ո՞եծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մե-
ծութեան նորա ոչ զոյ չափ :

Ա զգք և ազգք զովեսցեն զգործս քո , և
զգօրութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ մեծվայելութիւն մառաց սրբութեան
քո խօսեսցին , և զոքանչելիս քո պատ-
մեսցեն :

Օ զօրութիւն ահի քո ասասցեն , և զմե-
ծութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ միշատակ բազում քաղցրութեան քո

բղիւեսցեն , և արդարութեամբ քո ցըն-
ծասցեն :

Դժած ողորմած է տէր , Երկայնամիտ և
բազումողորմ :

Բաղցը է տէր առ ամենեսեան , և գը-
թութիւն նորա 'ի վերայ ամենայն արա-
բածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն
գործք քո . և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ :
Օ փառս արքայութեան քո ասասցեն , և
զզօրութիւնս քո պատմեսցեն :

Ճանաւել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս
քո , և զփառս մեծ վայելլութեան արքայ-
ութեան քո :

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն
յաւիտենից . և տէրութիւն քո ազգէ մին-
չե յազգ :

Հաւատարիմէ տէր յամենայն բանս իւր ,
և արդար է յամենայն գործս իւր :

Հաստատէ տէր զամենայն գայթակղեալս ,
և կանզնէ զամենայն գլորեալս :

Վէք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու-
տսս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին , բանաս ըզ

ձեռն քո , և լցուցանես զամենեսեան
քաղցրութեամբ կամօք քովք:
Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր , և սուրբ է յամենայն գործս իւր:
Ո՞երձ է տէր առ ամենեսեան՝ ոչ կար-
դան առ նա , առ ամենեսեան՝ ոչ կար-
դան առ նա Ճշմարտութեամբ:

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր ,
ազօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա:
Պահէ տէր զամենեսեան ոչ սիրեն զնա ,
և զամենայն մեղաւորս սատակէ տէր:
Օ օրհնութիւնս առն խօսեսցի բերան իմ .
օրհնեսցէ ամ կենդանի զանուն սուրբ նի
յաւիտեան , և յաւիտեան յաւիտենից:

Տունք . Ի՞՛ Գորդայս . ծիւ:

ՍԱԼՄՈՍ · ՃԽԵ

Ալելուիս . անգեայ և զաքարիայ :

(Օրհնեա անձն իմ զտէր , օրհնեցից ըզ
տէր ՚ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից աս-
տուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես:
Ո՞ի յուսայք յիշմանս յորդիս մարդկան ,

զի ոչ դոյ վրկութիւն 'ի նոսա:
 Ելցէ հոգի 'ի նոցանե՝ և դարձցին անդ-
 րեն 'ի հող, և յայնմ աւուր կորիցեն ա-
 մենայն խորհուրդը նոցա:
 Եղանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակո-
 բայ օգնական է նմա, և յոյս նորա 'ի
 տէր աստուած է:

Այ արար զերկինս և զերկիր, զծով և դա-
 մենայն որ է 'ի նոսա:

Ո պահէ զՃշմարտութիւն յափառեան, և
 առնե՝ իրաւունս զրկելոց:

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկապ-
 եալս տէր:

Տէր բանայ զաջս կուրաց, և կանգնե ըզ
 զլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ զպան-
 դուխտս. զորրս և զայրիս ընդունի տէր,
 և զՃանապարհս ամբարշտաց կորուսանե:
 Յժագաւորեսցէ տէր յափառեան, աստ-
 ուած քո սիօն ազդէ մինչեւ յազդ:

Տունը. 3.

ՍԱԴՄՈՍ · ՁԽՉ

ԱՆՔ ԸՆԹԱՅԻ · անգեայ և զաբարիայ:

ՕՐՀՆԵցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս ·
աստուծոյ մերում քաղցլ Եղիցի օրհնու-
թիւն:

Եյնէ զերուսաղէմ տէր, և զցրուեալսն
իսրայէլի ժողովէ:

Ռժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զամե-
նայն իլլրս նոցա:

Ո Թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և զա-
մենեան զնոսա յանուանէ կոչէ:

Ո Եծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նորա,
իմաստութեան նորա նչ դոյ բաւ:

Ո Կողունի զհեզս տէր, և խոնարհ առնէ-
զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր:

ՕՐՀՆԵցէք զատոււած խոստովանութք,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ:

Ո զդեցոց զերկինս ամսովք, և պատ-
րաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր:
Բ ուսոյց զխոտ ՚ի լերինս, և զդալարի ՚ի
ծառայութիւն մարդկան:

Ո տայ անասնոց կերակուր · ձագուց ագ-
ռաւուց ոք կարդան առ նա:

ՎԵ ԹԵ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ
տէր , և նչ ընդ իրանս առն հսկայի հա-
ճեցաւ :

ԱՆ Հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր ,
և ընդ այնոսիլ ոյք յուսան յողորմութիւն
նորա :

ՏԵՂԻՔ . ԺՐ :

ՍՈՒԴՄՈՍ . ՃԽԵ :

ԱՅԼԵՇԻԱ . անգեայ և զաբարիայ :

Պ-Ա-ՋԵ-Ա Երուսաղեմ զտէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :

Օ ի զօրացոյց զնիդս դրանց քոց , և օրհ-
նեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եղ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն ,
պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զբեզ :

Առաքե զրան իւր յերկիր , վաղվաղ ըն-
թանան պատգամք նորա :

Դ-Ա-ՋԵ-Ա որպէս զար , և զմեդ որպէս
փոշի ցանեաց :

Ե-ՐԿԱՆԵ զսան որպէս պատառս , առա-
ջի ցրոյց նորա ու կարէ կեալ :

Առաքե զրան իւր և հալէ զնոսա , շնչես-
ցեն հողմք և զնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակորայ , զարդարու-

թիւն և զիրաւունս իարայէլիւ

Վչ այսպէս արար ամենայն աղգաց տէր ,
և զրատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

Տունք . Դ . Գորդոյս . լթ:

ԱԼՈՅ. ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ ՄԱՐԴԱՐԵՒ

Ամբակ . Դ:

Տէր զլուր քո լուայ և երկեայ , տէր նայ-

եցայ ՚ի գործս քո և զարհուրեցայ:

Եմէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս դու ,

՚ի մերձենալ ամացն յայտնեացիս , և ՚ի հա-
սանել ժամանակին երևեացիս :

Եսուովել անձին իմոյ՝ ՚ի ժամանակի բար-

կութեան , զողորմութիւն յիշեացես :

Վառուած ՚ի հարաւոյ եկեացէ , և սուրբն
՚ի փառան լեռնեւ :

Հայտնեացեն երկինք զվայելութիւն փա-

ռաց նորա , և օրհնութեամբ նորա լցան

տիեզերք :

Հառագայթք որսկէս ՚ի լուսոյ հատան ՚ի

նմանէ , և եղջիւրք ՚ի ձեռին նորա դը-

տան , և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն
փառաց նորա:

Երեսաց նորա ելցեն հարուածք , և ըդ-
հետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք
՚ի թռչնոց:

Եկաց և չափեաց զերկիր , հայեցաւ և
դիտեաց զհեթանոսս:

Երինք հայեսցին , և անտառք վատնես-
ցին . ճանապարհք՝ որք ՚ի սկզբանէն է-
նի , կուրասցին , և ՚ի նմանէ գողացի
ամենայն երկիր:

Տեսի զբանակս քուշացւոց , խռովեցան
բնակիչք վրանացն մադիամու:

Ո՞ւ թէ ՚ի վերայ գետոց բարկասցին գու-
տեր , կամ սրտմտութիւն քո ՚ի վերայ
գետոց , կամ բարկութիւն քո ՚ի վերայ
ծովու:

Ելեր դու ՚ի կառս քո , հեծելութիւնդ
քո փրկութիւն եղե յելանելն քո:

Օ արթեաւ աղեղն քո , զնետս կապար-
ձից քոց արրուցեր , զգետս ցրուեցեր ,
զերկիր դողացուցեր ՚ի սասակութենեւ անձ-
րեի , որք անցանեն ընդ սաւ:

Անդունդք աղաղակեցին մեծասլես , Ը

փայլման արեգականն արգելաւ , և ծա-
դումն լուսնին դադարեցաւ:

Արագես ՚ի նշոյլս սլաքաց քոյ զնասցես ,
և որագես ՚ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ:
Ռարկութեամբ զարթիցես ՚ի վերայ երկ-
րի , և դողութեամբ կասցես զհեթանոսա-
լորեցար ՚ի ժրկութիւն ժողովրդեան քո ,
՚ի ժրկել զընտրեալս քո:

Աւտաձիգ եղեր ՚ի գլուխս մարդկան ամ-
բարտաւանից , մինչև յանդունդս ծովու-
թնկղմեցան:

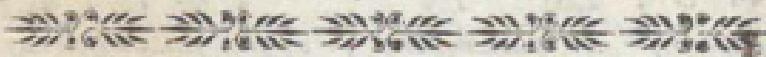
Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով ՚ի զօ-
րագլխացն մեղաւորաց , որիք յուսացեալ
էին յանդ զնութիւնս իւրեանց , զի կե-
րին զաղքատն ՚ի զաղտնիս

Վապեցեր ՚ի վերայ ծովու զերիննարս քո ,
և խռովիցան յաղթ ջուրք անդնդոյ:
Իացի ես և դելան աղիք իմ ՚ի ձայնէ ըե-
րանոյ իմոյ , եմուտ դողումն յուկերս իմ ,
և ես յանձն իմ խռովիցայ:

Օ այս պահեսցես յաւուր նեղութեան ,
ածել ՚ի վերայ ազդի ամենայնի՝ որք մար-
տնին ընդ ժողովրդեան քում:
Ուղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր , և յայդ-

ւո՞յ բեր մի գտղի . ձիթենիք սնասցին ,
և երկիր մի ըռւսուսցէ զդալարի .
Պակասեսցին հօտք ՚ի ճարակաց , և եղինք
մի գտղին առ մսուրս :

Լո՞ ՚ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու-
րախ եղեց յաստուած փրկիչ իմ :
Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կացոյց
զուս իմ ՚ի հաստատութեան , ՚ի վերայ
պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս , և հան-
դոց զիս երագ երադ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ե հեր մեղ տէր լուր մեղ , աստուածային ողոր-
մութեամբ . և զթութեամբ քո խնայեա յարա-
րածս քո :

Ո արդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօք
քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի ,
տէր ընկամլ զաղաշանս մեր , և կեցն զմեզ :

Չ քարոզն և զազօթս . ՚ի վերջու , Ողորմեա կանանին
գտցես ՚ի 165 . երեսն :

ՍԱՆՐՈՍ · ՏԻՐ

ԱՎԵԼՈՒՔԱ · անգեայ և զաքարիայ:

ՕՐՀՆԵՑԼՔ զտէր յերկնից , օրհնեցլՔ
զնա ՚ի բարձանց:

ՕՐՀՆԵՑԼՔ զնա ամենայն հրեշտակք նո-
րա , օրհնեցլՔ զնա ամենայն զօրութիւնք
նորա:

ՕՐՀՆԵՑԼՔ զնա արեգակն և լուսին , օրհ-
նեցլՔ զնա ամենայն աստեղք և լոյսք:

ՕՐՀՆԵՑԼՔ զնա երկինք երկնից , և ջուրք
որդ՚ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցլՔ զա-
նուն տեսոն:

Օ ՚ի նա ասաց և եղեն , հրամայեաց և
հաստատեցան:

Խացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւխոենից ,
սահման եղ և ոչ անցանեն:

ՕՐՀՆԵՑԼՔ զտէր յերկրէ վիշապք , և ա-
մենայն խորք:

Հուր և կարկուտ ձիւն և սսոն , հողմ և
մըրիկ՝ որք առնելՔ զրան նորա:

Լերինք և ամենայն բարձունք , ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք:

Դազանք և ամենայն անասունք, սողունք,
և ամենայն թռչունք թե աւորք:
Ծագաւորք Երկրի և զօրք խրեանց, իշ-
խանք և ամենայն դատաւորք Երկրի:
Կրիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք
օրհնեցէք զանուն տեառն:

Հարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստո-
վանութիւն նմա յերկինս և յերկրի:
Հարձր առնել տէր զեղջիւր ժողովրդեան
խրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբ-
ոց նորա, յորդւոցն խրայէլի ժողովըն՝
որ մերձ է առ տէր:

ՏԵՂԻՔ · ԺԴ:

ՄԱԼՄՈՍ · ՃԽԹ

ԱՅՆ լուիս · անգեայ և պարարիայ:

(Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ՚ի նոր,
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:
Ուրախասցի խրայէլ յարարիչ իւր, որ-
դիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի թագաւորն իւր-
եանց:

(Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ ·
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս Եր-
գեսցեն նմա:

Հաճի տեր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , և
 բարձր առնել զհեզս ՚ի փրկութեան :
 Պարծեսցին սուրբքն վառօք , և ցնծաս-
 ցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց , և բարձր ա-
 րացեն զատուած բերանօք իւրեանց :
 Առլ Երկայրի ետ ՚ի ձեռս նոցա , առ-
 նուլ զհատուցումն ՚ի հեթանոսաց , ՚ի
 յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :
 Ե կապել զթագաւորս նոցա կապանօք ,
 զզօրսավարս նոցա ձեռնակապօք Երկաթեօք :
 Եռնել նոցա դատաստանս ըստ գրոց . և
 մառք այս են ամենայն սրբոց նորաւ :

ՏԵՂԻՔ . Է :

ՍԱԴՄՈՍ . ՃԸ.

ԱԾԵՐԵՒԻԱ : անգեայ և զաքարիայ :

Օրհնեցէք զատուած ՚ի սրբութեան նո-
 րա , օրհնեցէք զնա ՚ի հատաստութեան
 ՚ի զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա ,
 օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծութեան
 նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեան ,
 օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութե :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , դովեցէք
զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր , դովե-
ցէք զնա 'ի բարբառ լոելի:

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան ,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտեր:

Տունք . կ : Գորգայս . իը :

Կանոնս յիշը : Չորք Կանոնս Տունք . ույնը :

Միահամուռ սազմոսս՝ Գորգայս . ծկ : Սազմոս . մէ :

Տունք 'ի ամա ունիք :

Այս սազմոս ինքնագիր Դաւթի արտաքոյ թուոց:
Ե ժամանակի զի եւ նա նահատակ ընդ դէմ զողիա-
թու , առաջի սաւուզայ , և ամենայն զօրացն իս-
րայէլի:

Փոքր էի ես յեղբարս իմ . և կրտսեր ՚ի
տան հօր իմոյ , արածէի զիսաշինս հօր
իմոյ:

Չեռք իմ արարին զսաղմոսարան , և մա-
տունք իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան:
Եակ արդ՝ ու պատմեսցէ զայս տեառն ի-
մում , ինքնին տէր ամենայնի լուիցէ զա-
մենայն:

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր , և
համբարձ զիս 'ի հօտե խաշանց հօր իմոյ :

և էօծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ:
 Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք , և
 ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր:
 Ելի ես ընդ դէմ այլազգւոյն , և նզովեցի
 զիուռս նորա:
 Հանի զսուսերն ՚ի նմանէ և հատի զգը-
 լուխ նորին , և բարձի զնախատինս յորդ-
 ոցն խօրայէլին:
 Ուառք հօր և որդւոյ և:

Վրայոց և Անդրբա իշխաց
 Ռոպտա կանոնին գոյս
 ՚ի թիւ . Երեսն . ոչ
 Տա գրաւուելոյ և շանորիս

ՕՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ
Դանիել ։ կ։

Ծրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մեռց , օրհնեալ վառաւորեալ անուն քոյ
յաւիտեան:

Եիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ
մեղ . արդար ես դու տէր , և ամենայն
գործք քո ձշմարիս են:

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն
դաստաստանք քո արդար են:

Դաստաստան արդարութեան ածեր ՚ի վերայ մեր ըստ ամենսյնի , զոր ինչ ածեր
՚ի վերայ մեր և քաղաքի սրբոյ հարցն մեռց
ըստ երասաղեմի:

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս
ամենայն ՚ի վերայ մեր վասն մեղաց մերաց:
Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ ինեւ
՚ի քեն , մեղաք յամենայնի և պատուիրա-
նաց քոյ մեք ոչ անսացաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատ-
ուիրեցեր դու մեղ , զի զբարիս գտցուք

մեք ՚ի քէն:

Ա. Ո՞ւ զամենայն գոր արարեր և զոր ինչ
ածեր ՚ի վերայ մեր , արդար դատաստա-
նաւ արարեր:

Ո՞ւ ատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մե-
րոց , անօրինաց խստաց և ապստամբոցաց:
՚ ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան
զամենայն երկիր , մատնեցեր զմեզ:
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս
մեր , զի ամօթ և նախատինք եղաք ծա-
ռայից քոց պաշտօնելից:

Ա. Մի մատներ զմեզ խպառ վասն ան-
ուան քոյ , մի ցրեր զուխտս քո , և մի ՚ի
բայցեայ առներ զողորմութիւնս քո ՚ի մենջ:
Ո ասն արրահամու սիրելոյ քոյ , խահա-
կայ ծառայի քո , և խրայէլի սրբոյ քոյ
խոստացար նոցա և ասացեր , բազմացու-
թից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից
բազմութեամբ և որպէս զաւազ առ եղը
ծովու:

Եւ արդ տեր՝ նուազեցաք մեք քան զա-
մենայն ազգս , և եմք տառապեալ յամե-
նայն երկրի այսօր վասն մեզաց մերոց:
Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան մար-

դարեւ և առաջնորդ , ոչ ողջակեզր պա-
 տարագաց , ոչ խունկը օրինաց , և ոչ
 տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի
 քո , և զողորմութիւն գտանել ՚ի քեն .
 Այլ անձամբը խոնարհեալ՝ և հոգւով տա-
 ռապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս
 զողջակեզր խոյոց և զուարակաց , և որ-
 պէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :
 Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր
 այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գտցուք
 զինի քո , և չիք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :
 Եւ արդ՝ գամք զհետքո ամենայն սրտիւք
 մերովք , երկնչիմք ՚ի քեն և խնդրեմք զե-
 րեսս քո , տէր մի յամօթ առներ զմեզ
 Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում ,
 և ըստ բազում ողորմութեան քում , փրր-
 կեա զմեզ վասն սրանչելեաց քոց տէր ,
 և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :
 Եսամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչարեն
 զծառայս քո , ամաչեցեալ լիցին բռնու-
 թիւնք նոյա և ամենայն զօրութիւնք նո-
 յա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած
 միայն , որ փառաւորեալդ ես ՚ի վերայ

ամենայն տիեզերաց:

(Օրհնեալ ես դու տէր ած հարցն մերոց, գով
եալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց,
գովեալ և առաւել բարձ:

(Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո, գովեալ և առա:

(Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոց արքայու-
թեան քո, գովեալ և առա:

(Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրովը և հայ-
իս յանդունդս, գովեալ և առա:

(Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութեան
երկնից, գովեալ և առա:

(Օրհնեցէք ամ գործք տեառն զտէր. օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

(Օրհնեցէք երկնիք զտէր. օրհնեցէք և
բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

(Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն, և ջուրք
որ ՚ի վերոց երկնից զտէր. օրհ:

(Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն, արե-
գակն և լուսին զտէր. օրհ:

(Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրեք և
ցօղք զտէր. օրհ:

(Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր

զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ , ցող և ձիւ-
նաբեր զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք սառն և պարզ , եղեամին և
ձիւն զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք տիւք և գիշերը , լոյս և խա-
ւար զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և
երկիր զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք լերինք թլուրք , և ամենայն
բոյք երկիր զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զնոր:

Օրհնեցէք կետք և ամենայն կայտառք ,
որ ՚ի ջուրս , և թռչունք երկնից զտեր:

Օրհնեցէք դաղանք և անասունք , և որ-
դիք մարդկան զտեր . օրհ:

Օրհնեցէ խրայել զտեր . օրհնեցէ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք քահանայք զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք ծառայք տեսոն զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք անձինք , և շունչք արդարոց
զտեր . օրհ:

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք
զտեր . օրհ:

ՕՐՀՆԵցՔ անանիա ազարիա և միտայէլ
զտէր . օրհ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱծ-Ած-ՆԻՆ
Ղուկասու . ա:

Մեծացուացէ անձն իմ զտէր , և ցըն-
ծացէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով:
Այս արար ՚ի վերայ խոնարհութեան ա-
շախնոյ իւրոյ , այսուհետեւ երանիցեն ինձ
ամենայն ազգք:

Արար ընդիս մեծամեծս հզօրն , և սուրբ
է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար ազգաց յաղցս եր-
կիւցածաց իւրոյ , արար զօրութիւն բազ-
կաւ իւրով:

Յորւեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից ,
և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Ո խոնարհս բարձրացց՝ զկարօսոս ելից
բարութեամբ , և զմեծատունս արձա-
կեաց ունայնու:

Պաշտպանեաց խրայէլի ծառայի իւրոյ ,
միշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ ար-
քահամու և զաւակի նորա յաւիտեան:

ՕՐՀԱՌԻԹԻՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ ՑՈՎՃԱՆ-
ՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ
Ղուկասու . ա:

(Օ՛ՀՆԵԱԼ տէր աստուած իսրայէլի որ յայց
ել , և արար փրկութիւն ժողովրդեան
իւրոյ:

{ յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ՚ի տա-
նէ զաւթի ծառայի իւրոյ , որպէս խօսե-
ցաւ բերանովք սրբոցն որ յաւիտենից
մարդարէքն էին:

Փրկութիւն ՚ի թշնամեաց մերոյ , և ՚ի
ձեռաց ամենայն առելեաց մերոց:

Վոնել ողորմութիւն առ հարսն մեր , և
յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ:
Երդումն զոր երդուաւ արքահամու հօր
մերոյ , տալ մեզ առանց երկիւղի զփը-
կութիւն ՚ի թշնամեաց մերոց:

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարու-
թեամբ առաջի նորա , զամենայն աւուրս
կենաց մերոց:

Եւ դու մանաւկ՝ մարդարէ բարձրելոյն կո-

շեսջիր , զնացես առաջի տետան պատ-
րաստել զձանապարհս նորա:

Հայ զգիսութիւն վրկութեան ժողովր-
դեան իւրոյ , ՚ի թողութիւն ամենայն
մեղսոց մերոց:

Ա ասն զթոյ ողորմութեան տետան աստո-
ծոյ մերոյ՝ որով երևեցաւ մեզ արեգակն
՚ի բարձանց , ըստսաւոր առնել դիսաւար
մեր:

Ծագելլոյ ՚ի վերայ այսոցիկ , որ նսաւ-
աք ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու , ուղ-
ղել զոտս մեր ՚ի ձանապարհս խաղաղու-
թեան:

ԱՆՕԹ-Ք ՍԻՄԷՌՎՆԻ ԵՆՐՈՒՆԻՈՅՆ
Ղուկասու . ի :

Արդ արձակեան զծառայս քո տեր ըստ բա-
նի քում ՚ի խաղաղութիւն , զի տեսօն աչք
իմ զվրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր
առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լ զս յայտնեցար հեթանոսաց , և փառք
ժողովրդեան քում իսրայէլի:

ԱՊՈՅ.Ք ԱՊԵԼԻԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԻ
ԹԸԴՅԱՆՈՒԹԻՒՆ.

Հեր ամենակալ աստուած արքահամու՝
իսահակայ յակոբայ և զաւակի նոցա ար-
դարոց . ամենակալ տէր թհղ զմեղս իմ։
Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամե-
նայն զարդ նոցա . ամենա:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո ,
փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահաւոր և փա-
ռաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամենա:
Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց
ահի զօրութեան քո . ամենա:

Վերաւ է մեծվայելլութիւն մասաց սրբ-
բութեան քո , սաստիկ է բարկութիւն
սպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մեղաւորաց ,
անշափ և անքննին Են ողորմութիւնք աւետ
եաց քոց . ամենա:

Դու տէր բարձրեալ դիմած երկայինամբա-
րազումնորմ , և զզջանաս ՚ի վերայ չար-
եաց մարդկան . ամենա:

Դու աստուած ոչ եղեր աղաշխարտ թիւն

վասն արդարոցն՝ աբրահամու , իսահակսց
և յակոբայ , որը ոչ մեղան քեզ . ամեւ-
Ա. Ելեղեր ապաշխալութիւն վասն իմ մե-
զաւորիս , զի մեղայ աւելի քան զաւազ
ծովու , և բազմացան անօրէնութիւնք
իմ . ամենա:

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձ-
րութիւնս երկնից՝ ՚ի բազմութենէ անօ-
րէնութեան իմոյ . ամենա:

Կրրացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կապանաց
երկաթից , և ոչ դոյ ինձ հանդիստ . ամեւ-
Շարկացուցի զսրտմառութիւն և չար առա-
ջի քո արարի , կանգնեցի պատկեր և բազ-
մացուցի զցասումն . ամենա:

Եւ արդ տեր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր
պատի իմոյ , և հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ
քումմէ . ամենա:

Ո՞եղայ տեր մեղայ , և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձեն զիտեմ . ամենա:

Ռզաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն թնդ ինձ տեր
թնդ ինձ , և մի կորուսաներ զիս ըստ անօ-
րէնութեան իմոյ . ամենա:

Ո՞ի յաւիտեան բարկանար ինձ տեր , և
մի յիշեր զարիսն իմ , և մի պարտապեղիք

զիս ընդ իջեալն Կ ներքոյ երկրի չալեգ .
ամենա :

Օ ի դու աստուած աստուած ապաշխա-
րողաց ես , և իս ցըց զբարերարութիւնդ
քո որ անարժան եմ . ամենա :

Ի եցուացես զիս ըստ բազում ողորմութեան
քում , և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն
աւուրս կենաց իմոց . ամենա :

Օ քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարժունք
երկնից . և քո Են փառք յաւիտեանս ,
ամէն :

Փառք հօր և որդ . Այժմ և միշտ և :
Աղաւեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր , թող
ինձ զմեզս իմ :

Աազումողորմ տէր՝ ողորմեան ինձ :

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս Կ մե-
զաց և կեցն :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած՝ դթան ՚ի մե-
զուցեալ ծառայս , և ողորմեան ինձ բազ-
մամեղիս :

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս աստ-
ուածածին մարիամ , բարեխօսեան առ տէր
վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք աստուծոյ բարեխօսեցէք

առ հայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղաւո-
րացս:

Բրիստոս որդի աստօւծոյ անօխակալ՝ ըն-
կալ զաղաշանս մեր, զի ՚ի քեզ են ապա-
ւինեալ անձինք մեր :

Յաղթօղ զօրութեամբ սուրբ և կենդանա-
բար և պատուական խաչիւ քո տեր՝ պահ-
պանեան զմեզ:

Առաքեան տեր զհրեշտակ խաղաղութեան
քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխոռվա-
՚ի տուե և ՚ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեան զմեզ
տեր յիշեան զմեզ, յորժամ գաս արքայ-
ութեամբ քով, և ողորմեան մեզ:

*Ապիսարութիւնք խրառականք յաղագս աղօթիցն ,
զոր արարեալ է Տեառն Կերսէսի եղբօրն Գրիգո-
րիսի հայոց կաթուղիկոսի :

Վղօթք հասարակաց քրիստոնեից մեծաց
և փոքունց , զոր պարտին ուսանիլ ամե-
նեքեան՝ և ուսուցանել զմիմեանս . քա-
հանայք՝ զժողովուրդս , հարք՝ զորդիս ,
մարք՝ զդստերս , և ընկեր՝ զբնկերն իւր-
իւ աղօթեսցեն սովաւ յաւուրն հինդ ան-
դամ՝ Երկոտասան ծնրադրութեամք ՚ի
ժամուն . սյսինքն՝ յառաւօտուն , ՚ի ճա-
շուն , ՚ի հասարակ աւուրն , յերեկոցին ,
և ՚ի հանգստեան : Վպա թէ պղերդ ոք լի-
նիցի և ծուլանայ զհինդ ժամ աղօթս կա-
տարել , աղօթեսցէ չորս անդամ , կամ
երեք անդամ , կամ երկու անդամ , կամ
մի անդամ յաւուրն . որ միայն ճանաշի
թէ քրիստոնեայ է , և զինքն ծանիցէ թէ
արարած եմ աստուծոյ և Երկրագու նի-
ւու թէ զամենայն բանս աղօթիցն հեղդայ
ուսանիլ , (որք և զսատանայական Երդս

բազումս փութով ուսանին , յուսցի զկես
 սորա , կամ այլ նուազ . զի թէ տունս ե-
 րիս ուսանիցին 'ի սմանե , և աղօթեսցեն
 երիս ծնրադրութեամբ 'ի ժամուն , ըն-
 դունելի է առաջի աստուծոյ : Ապա թէ ոք
 'ի քրիստոնեիցն անփոյթ առնե զսա յու-
 սանելոյ և յաղօթելոյ , յանդիմանեսցի և
 'ի մոլար ժաղովոյն այլազգեաց . որք զա-
 ղօթսն զոր ուսոյց նոցա , 'ի պատերազ-
 մաւնս անդամ ոչ խափանեն՝ թող թէ 'ի
 խաղաղութեան : Իսկ մեր ժողովուրդք ար-
 տաքոյ աղօթից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն
 զսնունն աստուծոյ . զի ոչ ունին փոյթ 'ի
 կարդս աղօթից որպէս զատուածապաշտս ,
 այլ սիրեն զդատարկաբանութիւն քան զա-
 ղօթս : Եւ թէ երբեմն գան ոմանք յաղօ-
 թել առքահանայն , կամ փակեալ բերա-
 նով կանգնին , կամ զրուցատրութիւնս
 առնեն ընդ միմեանս . զի ոչ ինքեանք դի-
 տեն բանս աղօթից , և ոչ քահանայից միտ
 դնեն սաղմասաց և պաշտմանց : Ու ան այսր
 պատճառի արարաք զաղօթս զայս պարզ
 և յատակ բառիւ վասն տիսմարաց դիւրա-
 հաս լինելոյ . որ է սակաւ ըստ բանից՝ տու-

Նըս քսան և չորս , ըստ Ժամեց տունջեան
 և գիշերոյ , և ըստ տառից սրբոց մարդա-
 րէիցն , և զօրաւոր ըստ մտաց - զի զյու-
 լովագոյն պէտս խնդրուածոց մերոց որ
 յաստուծոյ՝ ունի լինքեան . և տուաք ժո-
 ղովրդեան մերում յուսումն . զի ամե-
 նայն անձն քրիստոնեի ուսուցի զսմ , և
 ուր հանդիպեսցին 'ի ժամ աղօթիցն' խօ-
 սեսցին սովու ընդ աստուծոյ . թէ յեկե-
 ղեցի . թէ 'ի տան' թէ յանդի՝ թէ 'ի
 գործ ինչ' թէ 'ի ճանապարհի՛ Աւ որք ու-
 սանին զսա և աղօթեսցեն մտադրութեամբ՝
 ջերմեռանդ սրտիւ և արտասուօք , ամե-
 նայն խնդրուածք որ զրեալ են 'ի սմա՝
 կատարեսցին 'ի կենդանութեան և յետ
 մահու : Խակ որք արհամարհեն և ոչ ուսա-
 նին և ոչ աղօթեսցեն , խնքեանիք տեսցեն
 զինսս անձանց իւրեանց . մեք հատաք 'ի
 մէնջ զպատճառն՝ առնելով զարօթս զայս .
 զի մի այլ ևս պատճառեսցեն թէ ոչ գի-
 տեմք բանս աղօթից , վասն այնորիկ ոչ
 կամք յաղօթս : Այս ծանիցեն այնպի-
 սիքն , թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ
 զայլ բարեգործութիւնս մեր խափանել

որչափ, զաղօթս . զի դիտե՛ որ յաղօթիցն
 միայն ինքն հալածի ՚ի մէնջ , և աստուած
 բնակե՛ ՚ի մեզ Արդ՝ մեք աղաչեսցուք
 զբարերարն աստուած բանալ զաշ մտաց
 ձերոց , յօժարութեամբ ուսանիլ զսա՛ և
 աղօթել , և աստուծոյ սիրելի լինելը
 և յաղօթելն՝ զգրիգորիս կաթուղիկոս
 հայոց , և զեղբայլն նորին զՆերակես զա-
 ղօթիցս յօրինօղն յիշեցէք ՚ի քրիստոս:
 և որք ընդ օրինակեք ՚ի դիրս զաղօթն .
 գրեցէք և զիրատական բանս զայստիկ .
 և որք գրեն զսա՛ գրեսցին ՚ի դպրութիւն
 կենացն յաւիտենից: և որք ուսանին և
 աղօթեսցեն , ոզորմութիւն թիւ ոլցին ՚ի
 քրիստոսէ . և որք ուսուցանիցեն զընկերո ,
 վարձս առցեն յաստուծոյ: և որք գրենն ,
 մի առաւելքան զօրինակս բան կամ զիր
 խառնեսցեն , և մի նուազ գրեսցեն , զի
 մի այլ և այլ լինիցին բանքն , այլ հաւա-
 սար լիցին ամենեքեան ուր և գրեսցին:
 և տիմարքն ՚ի դիրս՝ ուղիղ գրողացն
 տացեն գրել . և քրիստոսի վառք յաւիտ-
 եանս , ամեն:

Աղօթք հարկաւոր իւրաքանչիւր անձանց հաւասացելոց ՚ի քրիստոս , արարեալ սրբոյն Ներսէսի շնորհալուց հայոց կաթուղիկոսի :

Հաւատովի խոստովանիմ , և Երկիրպագադանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի , անեղ և անմահ բնութիւն , արարիչ հրբեշտակաց և մարդկան և առենայն եղելոց . ողորմեած քո արարածոց , և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատովի խոստովանիմ , և Երկիրպագադանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս , միասնական սուրբ Երրորդութիւն և մի աստուածութիւն , արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի . հալածեած ՚ի հոգւոյ իմմե զխաւար մեղաց և անդիտութեան , և լուսաւորեած զմիւսս իմ ՚ի ժամաւս յայսմիկ աղօթել քեզ ՚ի հաճոյս , և ընդունել ՚ի քեն զխնդրուածս իմ . ողորմեած ինձ բազմամեղիս : Հայր Երկնաւոր աստուած Ճշմարիտ՝ ոք առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին , մեղաց յերկնաւ և ա-

ռատի, քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ
որդին , և զգեցն ինձ զպատմու ճանն զա-
ռաջին զոր մերկացայ մեղօք . ողորմեա քո
արա :

Որդի աստուծոյ աստուած Ճշմարիտ՝ որ
խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր
մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն
մերոյ փրկութեան , խաչեցար և թաղե-
ղեցար և յարեար ՚ի մեռելոց՝ և համբար-
ձար փառօք առ հայր , մեղայ յերկինս և
առաջի, քո . յիշեան զիս որպէս զաւազակն՝
յորժամ զաս արբայութեամբ քով . ողոր-
մեա քո արա :

Հոգի աստուծոյ աստուած Ճշմարիտ՝ որ
իջեր ՚ի յորդանան և ՚ի վերնատունն , և
լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ
աւազանին , մեղայ յերկինս և առաջի, քո .
մաքրեան զիս վերստին աստուածային հրով
քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառա-
քեալն . ողորմեա քո արա :

Վնել բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք ի-
մովք , հոգւով և մարմնով իմով . մի յի-
շեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ
քում սրբոյ , ողորմեա քո արա :

Տեսօղ ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով
բանիւ և գործով . ջնջեա զձեռադիր յան-
ցանաց իմոց , և դրեա զանուն իմ ՚ի դրակ-
րութեան կենաց . ողորմեա քո արաւ
՞նենօղ գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և
ակամայ , գիտութեամբ և անցիտու-
թեամբ . թողութիւն շնորհեամ մեղաւո-
րիս , զի ՚ի ծննդենէ սուրբ աւազանին
մինչե ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստ-
ուածութեանդ քո զգայարանօք իմովք .
և ամենայն անդամօք մարմնոյս . ողորմեա

քո արաւ

Ամենախնամ տեր՝ զիր պահապան աչաց
իմոց զերիիւղ քո սուրբ ՚չ ևս հայիլ յա-
րաւ , և ականջաց իմոց՝ ՚չ ախորժել լը-
սել զրանս չարութեան , և բերանոյ իմոյ՝
՚չ խօսիլ զստութիւն , և սրտի իմոյ՝ ՚չ
խորհիլ զչարութիւն , և ձեռաց իմոց՝ ՚չ
գործել զանիրաւութիւն , և ոտից իմոյ՝
՚չ գնալ ՚ի ճանապարհս անօրենութեան .
ոյլ ու զզեա զչարժումն սոցա լինել միշտ
ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի . ո-

զրմեա քո արաւ

Հնւը կենդանի քրիստոս՝ զհուը սիրոյ քո

զոր արկեր յերկիր , բորբոքեած յանձն իմ .
զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ , և սրբես-
ցէ զխիղչ մատոց իմոց , և մարբեսցէ բզ
մեղս մարմնոյ իմոյ , և վառեսցէ զլոյս դի-
տութեան քո 'ի սրախ իմում . ողորմեաւ :
Խմաստութիւն հօր յիսուս՝ տնւր ինձ ի-
մաստութիւն , զբարիս խորհիլ և խօսիլ
և գործել առաջի քո յամենայն ժամ . 'ի չար
խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեաւ
զիս . ողորմեաւ քո արաւ :

Խամեցօղ բարեաց տէր կամարար՝ մի թո-
շուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ . այլ
առաջնորդեաւ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց
քոց բարեսիրաց . ողորմեաւ քո արաւ :
Վ. բքայ երկնաւոր՝ տնւր ինձ զարբայու-
թիւն քո , զոր խոստացար սիրելեաց քոց .
և զօրացն զսիրտ իմ ատել զմեղս , և սի-
րել զքեզ միայն , և առնել զկամս քո .
ողորմեաւ քո արաւ :

Խնամօղ արարածոց՝ պահեաւ նշանաւ խա-
չի քո զհողի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց
մեղաց՝ 'ի վորձութեանց դիւաց , և 'ի
մարդոց անիրաւաց , և յամենայն վտան-
չից հոգւոյ և մարմնոյ . ողորմեաւ քո արաւ :

Պահապան ամենայինի քրիստոս՝ աջ քո հո-
վանի լիցի ՚ի վերայ իմ ՚ի տուել և ՚ի գիշե-
րի , ՚ի նստիլ ՚ի տան , ՚ի գնալ ՚ի ճա-
նապարհ , ՚ի ննջել և ՚ի յառնել զի մի
երբեք սասանեցայց . ողորմեան քո արա:
Եստումն իմ՝ որ բանաս զձեռն քո , և
լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով , քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ .
դու հոգու և պատրաստեան զպէտս հոգւոյ
և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետեւ մինչեւ յաւիս
եան . ողորմեան քո արա:

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձն զիս ՚ի չար
սովորութեանց իմոց ՚ի բարի սովորութիւն .
և բեեռեան ՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր մա-
հուն , և զերկիւզ գեհենոյն , և զսէր ար-
քայութեանն , զի զղջացայց ՚ի մեղաց .
և գործեցից զարդարութիւն . ողորմեան
քո արա:

Եղբւր անմահութեան՝ աղբերացն ՚ի
սրաւ իմմեւ զարտասուս ազաշխարութեան
որպէս պոռնկին . զի լուացից զմեղս անձին
իմոյ յառաջ քան զելանելի իմ յաշխար-
հես . ողորմեան .

Այսրգեիչ ողորմութեան՝ պարզեեան ինձ

ուղղափառ հաւատով , և բարի դործով ,
և սուրբ մարտինոյ և արեսն քո հաղորդու-
թեամբ դալ առ քեզ . ողորմեան քո արաւ
Բարերանը տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն
արացես զիս քաղցրութեամբ աւանդել
զհոգի իմ , և անխոռով անցուցանել ընդ
չարութիւն այսոցն որ են ՚ի ներքոյ երկ-
նից . ողորմեան քո արաւ :

Ե՞ս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանաւորեան
զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել ըզ-
լոյս փառաց քոյ ՚ի կոչման աւուրն , և
հանդիլ յուսով բարեաց յօթեանս ար-
դարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քո :

ողորմեան քո արաւ :

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս փառօք
հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս , մի
մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քաւմ .
այլ փրկեան զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն ,
և լսելի արա ինձ զերանաւետ կոչումն ար-
դարոց յերկնից ալլրայութիւնդ . ողորմեան
Ամենողնրմ տէր՝ ողորմեան ամենայն հա-
ւատացելոց ՚ի քեզ , իմոց և օտարաց ,
ծանօթից և անծանօթից , կենդանեաց և
մեռելոց . շնորհեան և թշնամեաց իմոց և

ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յանցա-
 նաց , և դարձն զնոսա ՚ի չարեացն զոր
 ունին վասն իմ , զի ողորմութեան քում
 արժանի եղիցին . ողորմեա քո արաւ
 Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զարաշանս ծա-
 ռայիս քո , և կատարեա ՚ի բարի զինդրը-
 ուածս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
 աստուածածնին , և յովհաննու մկրտչին ,
 և սրբոյն ստեփաննոսի նախավիկային , և
 սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին , և
 սրբոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապե-
 տաց՝ մարտիրոսաց , հայրապետաց՝ ճգնա-
 ւորաց՝ կուսանաց , և ամենայն սրբոց քոց
 Երկնաւորաց և Երկրաւորաց . և քեզ
 փառք և Երկրպագութիւն՝ անբաժանելի
 սուրբ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յա-
 ւիտենից , ամեն :

Թերութիւն, ամենավայրէ :
Ելլու կապահան - Ենցողաքար
Անու հաւատ շառ քաջար
Ուշ - օդ այս կարգութիւն .
Բարեկալ կամ շառ - թիւ - զե
Վազու շարունակ առաջ կայ շիւ
Համ մեծ և նորաքանչ անուան
ու հայտ ու լին բան է ու
ի ժամանակ և առաջ շիւ
Արև մեծ է պատրաստ, ու առաջ առ
շարունակ կամ շառ կայ շիւ

աղքատություն. Հայութիւնը շնորհ
է եւ այս և շնորհածուն Ա.
Հովու յացալու դաւաբան:
Չոր. Եթիւ ամեն ինչ խնայ
ինչ անցած, Եթիւ սրբա-
միջան և լազար առաջ կա
սպառէ Արա. Հովանաստ ի.
Անգ շնորհ կապահանք ան-
շնորհ այս բարձրագույն արքական
իշխան: Կաթողիկոս ԱՅ, ԱՅ
Արքային աղօթաւու:
աղօթաւ:

ԱՅ ԱՅ իշխան Արքային աղօթաւ

you left or when it's the other
John Smith

